



ความคิดเห็นของบุคลากรโรงเรียนที่สมัครขอการบริหารจัดการตาม
หลักการมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย
อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม

บังเอิญ ทีลีส

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาดานหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง
คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
มิถุนายน 2558
(ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย)



ความคิดเห็นของบุคลากรโรงพิมพ์ธนบัตรต่อการบริหารจัดการตาม
หลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย
อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม

บังเอิญ ดีเลิศ

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง
คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
มิถุนายน 2558
(ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย)

THE OPINION OF EMPLOYEES IN NOTE PRINTING WORKS TOWARDS
GOOD GOVERNANCE, IN BANK OF THAILAND, NAKHON CHAI SI
DISTRICT, NAKHON PATHOM PROVINCE.



BANGONE DEELERT

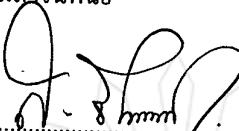
A THEMATIC PAPER SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF
THE REQUIREMENTS FOR THE DEGREE OF POLITICAL SCIENCE
DEPARTMENT OF GOVERNMENT FACULTY OF SOCIAL SCIENCE
MAHAMAKUT BUDDHIST UNIVERSITY

JUNE, B.E. 2558 (2015)

(COPYRIGHT OF MAHAMAKUT BUDDHIST UNIVERSITY)

คณะกรรมการควบคุมสารนิพนธ์ และคณะกรรมการสอบสารนิพนธ์ ได้พิจารณาสารนิพนธ์
ของ นายบังเอิญ ดีเลิศฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
มหาบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์การปกครอง ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยได้

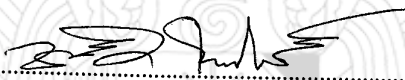
คณะกรรมการควบคุมสารนิพนธ์

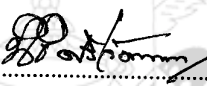

..... อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(รองศาสตราจารย์พิเศษ ดร.สุกิจ ชัยมุสิก)


..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ดร.ปัญญา คล้ายเดช)


คณะกรรมการสอบสารนิพนธ์


..... ประธานกรรมการ
(ดร.สมภพ ระงับทุกข์)


..... กรรมการ
(ดร.ชวลิต ไทลรินทร์)


..... กรรมการ
(พันตำรวจเอกศาสตราจารย์ ดร.นิธิ ศรีวัฒนา)

คณะสังคมศาสตร์ อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์การปกครอง ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย


..... คณบดีคณะสังคมศาสตร์
(พระมหาอรุณ ปลูกบุญ)

วันที่ 11 เดือน สิงหาคม พ.ศ.2558

5620150332038 : สาขาวิชา: รัฐศาสตร์การปกครอง; ร.ม. (รัฐศาสตรมหาบัณฑิต)

คำสำคัญ : ความคิดเห็นของบุคลากรโรงพิมพ์ธนบัตรต่อการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล
ของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย

บังเอิญ ดีเลิศ : ความคิดเห็นของบุคลากรโรงพิมพ์ธนบัตรต่อการบริหารจัดการตามหลัก
ธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม
(THE OPINION OF EMPLOYEES IN NOTE FRINTING WORK TOWARDS GOOD GOVERNANCE, IN
THAI NATIONAL BANK, NAKHONCHAI SI DISTRICT, NAKHONPATHOM PROVINCE)” คณะกรรมการ
ควบคุมสารนิพนธ์: รศ.(พิเศษ) ดร. สุกิจ ชัยมุสิก อาจารย์ที่ปรึกษา,
ดร. ปัญญา คล้ายเดช อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม. 159 หน้า. ปี พ.ศ.2558

สารนิพนธ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของบุคลากรในโรงพิมพ์ต่อ
การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอ
นครชัยศรี จังหวัดนครปฐม 2) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรในโรงพิมพ์ธนบัตรต่อการ
บริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอ
นครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และรายได้ ต่างกัน 3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะ
เกี่ยวกับแนวทางในการส่งเสริมการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร
ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้แก่
บุคลากรที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงพิมพ์ธนบัตร สายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอ
นครชัยศรี จังหวัดนครปฐม จำนวน 218 คน โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บ
รวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลและประมวลผลข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์
โปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ
ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบค่าที (t-test) การทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียว
(One-way ANOVA) ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะทดสอบความแตกต่างของ
ค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé) ข้อเสนอแนะแนวทางในการส่งเสริมการนำหลัก
ธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารจัดการ ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วเรียงลำดับความถี่
(Frequency) และนำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยาย

ผลของการวิจัยพบว่า

บุคลากรโรงพิมพ์ธนบัตรมีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสาย
ออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม โดยรวมอยู่ในระดับ
มาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ด้านหลักคุณธรรม รองลงมาคือ
ด้านหลักความรับผิดชอบ ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักความคุ้มค่า ด้านหลักความโปร่งใส และค่าเฉลี่ย
น้อยที่สุดได้แก่ ด้านหลักการมีส่วนร่วม ตามลำดับ

1) ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า บุคลากรที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล ของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนบุคลากรที่มี เพศ อายุ และรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลโดยรวม ไม่แตกต่างกัน

2) สรุปข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคารแห่งประเทศไทยโดยเรียงลำดับตามความถี่จากมากไปหาน้อย คือ **ด้านหลักนิติธรรม** เรื่อง “ใช้คำสั่ง กฎระเบียบ ข้อบังคับ และพิธีปฏิบัติ และการพิจารณาทลงโทษต่อการกระทำผิดไปตามความผิดที่ได้กระทำหนักเบาตามเหตุและผลด้วยความเสมอภาค” **ด้านความโปร่งใส** เรื่อง “บริหารงานด้วย ความถูกต้อง ซื่อตรง ซื่อสัตย์ สามารถตรวจสอบได้และควรเปิดเผยข้อมูลที่มีผลต่อบุคลากรสามารถตรวจสอบและขอข้อมูลการประเมินการขึ้นเงินเดือนได้และ ส่งเสริมความก้าวหน้าในหน้าที่ตามหลักคุณธรรม” **ด้านหลักคุณธรรม** เรื่อง “การพิจารณาผลงานของบุคลากรด้วยความยุติธรรม ให้ความช่วยเหลือดูแลกันเหมือนพี่น้องหรือญาติมิตรและยอมรับฟังความคิดเห็นของบุคลากรผู้ปฏิบัติงานอย่างเสมอภาค และไม่มีประโยชน์เข้ามาเกี่ยวข้อง” **ด้านหลักความคุ้มค่า** เรื่อง “สายออกบัตรธนาคารได้ส่งเสริมการนำวัสดุที่สามารถกลับมาใช้ใหม่ได้ นับว่าส่งเสริมความคุ้มค่าได้ดีส่วนหนึ่ง แต่ควรศึกษาการลงทุนในการผลิต ลดของเสียที่เกิดขึ้นในปัจจุบันให้ตรงจุดและควรศึกษาการนำเทคโนโลยีใหม่ๆ มาใช้เพื่อลดต้นทุน รักษาสภาพแวดล้อมดีลดสภาวะโลกร้อน เช่น พลังงานแสงอาทิตย์ รวมทั้งรณรงค์ในเรื่องการประหยัดทรัพยากร อย่างต่อเนื่อง” **ด้านหลักการมีส่วนร่วม** เรื่อง “การแต่งตั้งบุคลากรจากส่วนงานต่าง ๆ และบุคลากรรุ่นใหม่ ๆ ให้มีส่วนร่วมในคณะกรรมการชุดต่าง ๆ ให้มากกว่าขึ้น” **ด้านหลักความรับผิดชอบ** เรื่อง “ส่งเสริมและเสริมสร้างคุณธรรมของผู้บริหารและบุคลากรโดยจัดให้มีการฝึกอบรม หรือกิจกรรม เพื่อกระตุ้นเตือนให้คนรักองค์กร และตระหนักถึงหน้าที่ความรับผิดชอบของตน เพื่อปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบขยันซื่อสัตย์ และอดทน”

5620150332038: MAJOR : GOVERNMENT: M.A. (GOVERNMENT)

KEY WORD : THE OPINION OF EMPLOYEES IN NOTE PRINTING WORKS TOWARDS GOOD GOVERNANCE, IN BANK OF THAILAND, NAKHON CHAI SI DISTRICT, NAKHON PATHOM PROVINCE

BANG-OEN DEELERT : THE OPINION OF EMPLOYEES IN NOTE PRINTING WORKS TOWARDS GOOD GOVERNANCE IN BANK OF THAILAND, NAKHONCHAI SI DISTRICT, NAKHON PATHOM PROVINCE, ASSOC.PROF.: (EMERRITUS) DR. SUKIT CHAIMUSIK, ADVISOR, DR.PANYA KLAYDESH, CO-ADVISOR. 159 PP., B.E. 2558 (2015).

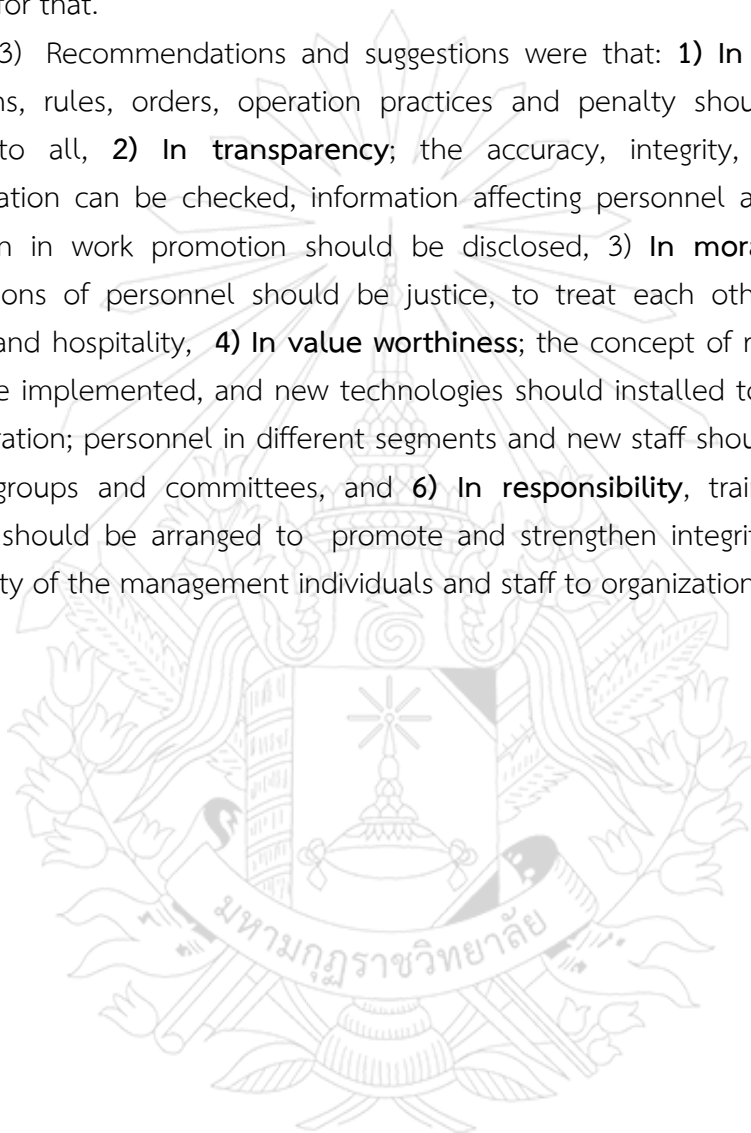
The objectives of this thematic paper were as follows: 1) to study the opinion of employees in Note Printing Works towards good governance management in Note Printing Works section, Bank of Thailand, Nakhon Chai Si District in Nakhon Pathom Province, 2) to compare the opinions towards good governance management in Note Printing Works section, Bank of Thailand, Nakhon Chai Si District in Nakhon Pathom Province of employees based on their sex, age, education level and income, and 3) to study suggestions in promoting good governance management in Note Printing Works section, Bank of Thailand, Nakhon Chai Si District in Nakhon Pathom Province. 218 employees in Note Printing Works towards good governance management in Note Printing Works section, Bank of Thailand, Nakhon Chai Si District in Nakhon Pathom Province were used in the study. The number of employees was simple random sampling. The instrument used for data collection was questionnaire. The data were analyzed by computerized processing programs. The descriptive statistics; frequency, percentage, average, standard deviation, t-test (t-test) test, and one way ANOVA (One-way ANOVA) were used in data analysis. If the significant difference was found, the method of Scheffé was used. The suggestions were analyzed by content analysis and frequency, and then presented in tables and descriptions.

The research results showed that:

1) The opinion of employees in Note Printing Works towards good governance management in Note Printing Works section, Bank of Thailand, Nakhon Chai Si District in Nakhon Pathom Province was in the high level in overall, but in details, the highest level was on integrity, followed by responsibility, rule of law, value worthiness, transparency and cooperation respectively.

2) From the hypothesis test, the employees with different education levels had different levels of opinions towards good governance management in Note Printing Works section, Bank of Thailand, Nakhon Chai Si District in Nakhon Pathom Province with a statistically significant figure at .05 relevant to the hypothesis. The employees with different genders, ages and incomes had no different levels of opinions for that.

3) Recommendations and suggestions were that: **1) In the rule of law;** regulations, rules, orders, operation practices and penalty should be applicable equally to all, **2) In transparency;** the accuracy, integrity, and honesty in administration can be checked, information affecting personnel and the results of evaluation in work promotion should be disclosed, **3) In moral principle;** The contributions of personnel should be justice, to treat each other with kindness, equality and hospitality, **4) In value worthiness;** the concept of recycle and re-use should be implemented, and new technologies should installed to reduce costs, **5) In cooperation;** personnel in different segments and new staff should be recruited in working groups and committees, and **6) In responsibility,** training courses and activities should be arranged to promote and strengthen integrity, love, devotion and loyalty of the management individuals and staff to organization.



คำย่อบาลี

พระไตรปิฎกที่ผู้วิจัยใช้เป็นหลักในการค้นคว้าศึกษา เพื่อการเขียนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ คือ พระไตรปิฎกฉบับภาษาไทย ฉบับมหามกุฏราชวิทยาลัย พิมพ์เนื่องในวโรกาสครบ 200 ปี แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ พุทธศักราช 2525 คำย่อและคำเต็ม ชื่อของคัมภีร์พระไตรปิฎก อรรถกถา มีดัง ต่อไปนี้

| คำย่อ | คำเต็ม |
|-----------------------|------------------------------------|
| พระสุตตันตปิฎก | |
| ที.ปา | สุตตันตปิฎก ทีฆนิกาย ปาฎิกวรรค |
| อง.ทุก. | สุตตันตปิฎก องคุตตรนิกาย ทุกนิปาต |
| ขุ.จ. | สุตตันตปิฎก ขุททกนิกาย จุฬนิทเทส |
| ขุ.ธ. | สุตตันตปิฎก ขุททกนิกาย ธมมปทปาลี |
| ขุ.ชา. | สุตตันตปิฎก ขุททกนิกาย ชาตกปาลี |
| ขุ.อิติ. | สุตตันตปิฎก ขุททกนิกาย อุทาน |
| ที.ม. | สุตตันตปิฎก ทีฆนิกาย มหาวรรค |
| อง.ทุก. | สุตตันตปิฎก องคุตตรนิกาย ทุกนิบาต |
| อง.จตุกก. | สุตตันตปิฎก สงยุตตนิกาย จตุกกนิปาต |
| อง.ฉก. | สุตตันตปิฎก องคุตตรนิกาย ฉกนิบาต |
| อง.สตตก. | สุตตันตปิฎก องคุตตรนิกาย สตตกนิบาต |

สำหรับการอ้างอิงเลขที่อยู่หลังชื่อย่อของคัมภีร์ใช้ 2 แบบ ดังนี้

- 1) แบบ 3 ตอน คือ เล่ม/ ข้อ/ หน้า ใช้อ้างอิงพระไตรปิฎก เช่น อง.จตุกก. 21/17/23.) หมายถึง พระสุตตันตปิฎก สงยุตตนิกาย จตุกกนิปาต เล่มที่ 21 ข้อที่ 17 หน้าที่ 23
- 2) แบบ 2 ตอน คือ เล่ม/ หน้าใช้อ้างอิงพระไตรปิฎก เช่น ที.ปา. 11/176/196. หมายถึง พระสุตตันตปิฎก ทีฆนิกาย ปาฎิกวรรค เล่มที่ 11 หน้าที่ 176 และ 196

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ที่ให้สถานที่ศึกษา คำนคว้า รวบรวมข้อมูลความรู้ต่าง ๆ ตลอดระยะเวลาที่ศึกษาเล่าเรียน

ขอขอบพระคุณกรรมการสอบสารนิพนธ์ทุก ๆ ท่านที่ได้กรุณาให้คำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไข เพิ่มเติมเนื้อหาสาระ ทำให้สารนิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์พิเศษ ดร.สุกิจ ชัยมุสิก อาจารย์ที่ปรึกษา, ดร. ปัญญา คล้ายเดช อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ที่กรุณาให้ความรู้ แนวคิด คำแนะนำ คำปรึกษาให้ความช่วยเหลือ ช่วยตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ และให้ความสนับสนุนอย่างดียิ่ง ทำสารนิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์และสำเร็จลงได้ด้วยดี

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์.ดร.ศรชัย ท้าวมิตร, ดร.ชวลิต ไหลรินทร์ และนางสาวโสภี สงวนตีกุล ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย

ขอกราบหมั้นสักการขอขอบคุณพระอาจารย์ทุก ๆ รูป ขอขอบพระคุณอาจารย์ทุก ๆ ท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ แนะนำแนวทางการศึกษา ให้ขอคิด ให้กำลังใจ จนกระทั่งสารนิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จเรียบร้อยด้วยดี ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณ ดร.กาญจนา ต่าจตุติ ที่ได้กรุณาสอนโปรแกรมและวิเคราะห์ข้อมูลสถิติ รวมทั้งให้คำแนะนำการใช้สำนวนภาษาในการวิเคราะห์

ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยทุก ๆ ท่าน ทุก ๆ ฝ่ายที่ให้การสนับสนุนใน ด้านสถานที่ อุปกรณ์ และข้อมูลทางการศึกษาด้วยดีตลอดมา

ขอขอบคุณ นายวิรัตน์ กิตติพิพัฒน์ ผู้อำนวยการอาวุโส โรงพิมพ์ธนบัตร, นางวาสนา นิमितยสกุล ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายบริหารจัดการธนบัตร ที่กรุณาอนุญาตและให้คำแนะนำในการเก็บรวบรวมข้อมูลในโรงพิมพ์ธนบัตรและในฝ่ายบริหารจัดการธนบัตร

ขอขอบคุณ นายอดิศร จันทพิมพ์ะ ผู้จัดการแผนก ส่วนพัสดุและบริการ ฝ่ายการบัญชีและพัสดุ สายออกบัตรธนาคาร ที่ช่วยกรุณาแนะนำเรื่องการใช้ภาษาอังกฤษให้กับผู้วิจัย

ขอขอบคุณบุคลากรในโรงพิมพ์ธนบัตรและในฝ่ายจัดการธนบัตรทุก ๆ ท่าน ที่กรุณาตอบแบบสอบถามและให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ ทำให้สารนิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์และสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ขอบคุณเพื่อนนักศึกษาสาขารัฐศาสตร์การปกครองรุ่นที่ 9 ทุก ๆ คน และสมาชิกในครอบครัวอันเป็นที่รัก ที่ให้คำปรึกษา แนะนำ ช่วยเหลือและช่วยเป็นกำลังใจ ทำให้สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากสารนิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณของบิดามารดา ครูอาจารย์ ปู่ย่า ตายาย และผู้มีพระคุณทุก ๆ ท่าน

นายบังเอิญ ทีเลิศ

สารบัญ

| | หน้า |
|---|------|
| บทคัดย่อภาษาไทย | ก |
| บทคัดย่อภาษาอังกฤษ | ค |
| ประกาศคุณูปการ | จ |
| สารบัญคำย่อ | ฉ |
| สารบัญ | ช |
| สารบัญตาราง | ญ |
| สารบัญแผนภูมิ | ท |
| สารบัญภาพ | ธ |
| | |
| บทที่ 1 บทนำ | 1 |
| 1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา | 1 |
| 1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย | 2 |
| 1.3 ขอบเขตของการวิจัย | 2 |
| 1.4 สมมติฐานที่ใช้ในการวิจัย | 3 |
| 1.5 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย | 3 |
| 1.6 คำนียามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย | 4 |
| | |
| บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง | 6 |
| 2.1 แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น | 7 |
| 2.2 ทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารจัดการ | 8 |
| 2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการ | 14 |
| 2.4 หลักการบริหารเกี่ยวกับธรรมาภิบาล | 28 |
| 2.5 สภาพพื้นที่ที่ศึกษา | 32 |
| 2.6 ภาระหน้าที่และความรับผิดชอบของฝ่ายต่าง ๆ ในสายออกบัตรธนาคาร | 34 |
| 2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง | 41 |
| 2.8 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย | 47 |
| | |
| บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย | 48 |
| 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง | 48 |
| 3.2 วิธีการสุ่มตัวอย่าง | 49 |
| 3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย | 50 |
| 3.4 การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ | 50 |
| 3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล | 51 |
| 3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล | 52 |

| | |
|--|-----|
| 3.7 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล | 52 |
| บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล | 55 |
| 4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล | 55 |
| 4.2 ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล | 56 |
| 4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล | 56 |
| บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ | 108 |
| 5.1 สรุป | 108 |
| 5.2 อภิปรายผล | 113 |
| 5.3 ข้อเสนอแนะ | 122 |
| 5.3.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย | 123 |
| 5.3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย | 123 |
| บรรณานุกรม | 125 |
| ภาคผนวก | 126 |
| ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ | 127 |
| ภาคผนวก ข หนังสือความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ | 131 |
| ภาคผนวก ค หนังสือความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล | 135 |
| ภาคผนวก ง แบบสอบถาม | 140 |
| ภาคผนวก จ การวิเคราะห์ด้วยดัชนี IOC (Index of Congruence) | 149 |
| ภาคผนวก ฉ ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม | 152 |
| ภาคผนวก ช ภาพการรับรางวัลการรับรองในการบริหารจัดการ | 154 |
| ประวัติผู้วิจัย | 160 |

สารบัญตาราง

| | หน้า | |
|--------------|---|----|
| ตารางที่ 4.1 | แสดงจำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของบุคลากรโรงพยาบาลรัตนบัตรสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐมจำแนกตามเพศ | 57 |
| ตารางที่ 4.2 | แสดงจำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของบุคลากรโรงพยาบาลรัตนบัตรสายออกบัตรธนาคารธนาคารแห่งประเทศไทย จำแนกตามอายุ | 57 |
| ตารางที่ 4.3 | แสดงจำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของบุคลากรโรงพยาบาลรัตนบัตรสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จำแนกตามระดับการศึกษา | 58 |
| ตารางที่ 4.4 | แสดงจำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของบุคลากรโรงพยาบาลรัตนบัตรสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรีจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานและรายได้ | 58 |
| ตารางที่ 4.5 | แสดงการสรุปค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของบุคลากรโรงพยาบาลรัตนบัตรต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐมโดยรวมทั้ง 6 ด้าน | 59 |
| ตารางที่ 4.6 | แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของบุคลากรโรงพยาบาลรัตนบัตรต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ด้านนิติธรรม | 60 |
| ตารางที่ 4.7 | แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของบุคลากรโรงพยาบาลรัตนบัตรต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ด้านหลักคุณธรรม | 61 |
| ตารางที่ 4.8 | แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของบุคลากรโรงพยาบาลรัตนบัตรต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ด้านหลักความโปร่งใส | 62 |
| ตารางที่ 4.9 | แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของบุคลากรโรงพยาบาลรัตนบัตรต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐมด้านหลักการมีส่วนร่วม | 63 |

| | | |
|---------------|---|----|
| | อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ด้านหลักความโปร่งใส จำแนกตามเพศ | |
| ตารางที่ 4.19 | แสดงการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของบุคลากรโรงพิมพ์ธนบัตรต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอ นครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ด้านหลักความโปร่งใส จำแนกตามเพศ | 70 |
| ตารางที่ 4.20 | แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของบุคลากรโรงพิมพ์ธนบัตรต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอ นครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ด้านหลักการมีส่วนร่วม จำแนกตามเพศ | 70 |
| ตารางที่ 4.21 | แสดงการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของบุคลากรโรงพิมพ์ธนบัตรต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล ของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอ นครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ด้านหลักการมีส่วนร่วม จำแนกตามเพศ | 71 |
| ตารางที่ 4.22 | แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของบุคลากรของโรงพิมพ์ธนบัตรต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคารธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอ นครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ด้านหลักความรับผิดชอบ จำแนกตามเพศ | 71 |
| ตารางที่ 4.23 | แสดงการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของบุคลากรโรงพิมพ์ธนบัตรต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล ของสายออกบัตรธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอ นครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ด้านหลักความรับผิดชอบต่อสังคม จำแนกตามเพศ | 72 |
| ตารางที่ 4.24 | แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของบุคลากรของโรงพิมพ์ธนบัตรต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอ นครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ด้านหลักความคุ้มค่า จำแนกตามเพศ | 72 |
| ตารางที่ 4.25 | แสดงการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของบุคลากรโรงพิมพ์ธนบัตรต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอ นครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ด้านหลักความคุ้มค่า จำแนกตามเพศ | 73 |
| ตารางที่ 4.26 | แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของบุคลากรโรงพิมพ์ธนบัตร ต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอ นครชัยศรี จังหวัดนครปฐม โดยรวมทั้ง 6 ด้าน จำแนกตามอายุ | 74 |

| | | |
|---------------|---|----|
| ตารางที่ 4.36 | แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของบุคลากรโรงพยาบาลของสายออกบัตร ธนาการแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ด้านหลักความรับผิดชอบ จำแนกตามอายุ | 79 |
| ตารางที่ 4.37 | แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวน ระดับความคิดเห็นของบุคลากรโรงพยาบาลของสายออกบัตร ธนาการแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ด้านหลักความรับผิดชอบ จำแนกตามอายุ | 79 |
| ตารางที่ 4.38 | แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของบุคลากรโรงพยาบาลของสายออกบัตร ธนาการแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ด้านหลักความคุ้มค่า จำแนกตามอายุ | 80 |
| ตารางที่ 4.39 | แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวน ระดับความคิดเห็นของบุคลากรโรงพยาบาลของสายออกบัตร ธนาการแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ด้านหลักความคุ้มค่า จำแนกตามอายุ | 80 |
| ตารางที่ 4.40 | แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของบุคลากรโรงพยาบาลของสายออกบัตร ธนาการแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม โดยรวมทั้ง 6 ด้าน จำแนกตามการศึกษา | 82 |
| ตารางที่ 4.41 | แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวน ระดับความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตร ธนาการแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม โดยรวมทั้ง 6 ด้าน จำแนกตามการศึกษา | 82 |
| ตารางที่ 4.42 | แสดงการทดสอบความแตกต่าง ระดับความคิดเห็นของบุคลากรต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตร ธนาการแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม โดยรวมทั้ง 6 ด้าน จำแนกตามการศึกษา เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé) | 83 |
| ตารางที่ 4.43 | แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของบุคลากรโรงพยาบาลของสายออกบัตร ธนาการแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ด้านนิติธรรม จำแนกตามระดับการศึกษา | 84 |
| ตารางที่ 4.44 | แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนของระดับความคิดเห็นของบุคลากรโรงพยาบาลของสายออกบัตร ธนาการแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัด | 84 |

| | | |
|---------------|---|----|
| | นครปฐม ด้านนิติธรรม จำแนกตามระดับการศึกษา | |
| ตารางที่ 4.45 | แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของบุคลากรโรงพิมพ์ธนบัตรต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ด้านคุณธรรม จำแนกตามระดับการศึกษา | 84 |
| ตารางที่ 4.46 | แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวน ระดับความคิดเห็นของบุคลากรโรงพิมพ์ธนบัตรต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ด้านคุณธรรม จำแนกตามการศึกษา | 84 |
| ตารางที่ 4.47 | แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของบุคลากรโรงพิมพ์ธนบัตรต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล ของสายออกบัตร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ด้านหลักความโปร่งใส จำแนกตามระดับการศึกษา | 85 |
| ตารางที่ 4.48 | แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวน ระดับความคิดเห็นของบุคลากรโรงพิมพ์ธนบัตรต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ด้านหลักความโปร่งใส จำแนกตามการศึกษา | 86 |
| ตารางที่ 4.49 | แสดงการทดสอบความแตกต่าง ระดับความคิดเห็นของบุคลากรต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ด้านหลักความโปร่งใส จำแนกตามระดับการศึกษา เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé) | 86 |
| ตารางที่ 4.50 | แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของบุคลากรโรงพิมพ์ธนบัตรต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล ของสายออกบัตร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ด้านหลักการมีส่วนร่วม จำแนกตามระดับการศึกษา | 87 |
| ตารางที่ 4.51 | แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวน ระดับความคิดเห็นของบุคลากรโรงพิมพ์ธนบัตรต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ด้านหลักการมีส่วนร่วม จำแนกตามระดับการศึกษา | 87 |
| ตารางที่ 4.52 | แสดงการทดสอบความแตกต่าง ระดับความคิดเห็นของบุคลากรต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ด้านหลักความโปร่งใส จำแนกตามระดับการศึกษา เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé) | 88 |

| | | |
|---------------|--|----|
| ตารางที่ 4.53 | แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของบุคลากรโรงพิมพ์ธนบัตรต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ด้านหลักความรับผิดชอบต่อการศึกษา | 89 |
| ตารางที่ 4.54 | แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวน ระดับความคิดเห็นของบุคลากรโรงพิมพ์ธนบัตรต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ด้านหลักความรับผิดชอบต่อการศึกษา | 89 |
| ตารางที่ 4.55 | แสดงการทดสอบความแตกต่าง ระดับความคิดเห็นของบุคลากรต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ด้านหลักความรับผิดชอบต่อการศึกษา เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé) | 90 |
| ตารางที่ 4.56 | แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของบุคลากรโรงพิมพ์ธนบัตรต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ด้านหลักความคุ้มค่า จำแนกตามระดับการศึกษา | 91 |
| ตารางที่ 4.57 | แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวน ระดับความคิดเห็นของบุคลากรโรงพิมพ์ธนบัตรต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ด้านหลักความคุ้มค่า จำแนกตามระดับการศึกษา | 91 |
| ตารางที่ 4.58 | แสดงการทดสอบความแตกต่าง ระดับความคิดเห็นของบุคลากรต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ด้านหลักความคุ้มค่า จำแนกตามระดับการศึกษา เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé) | 92 |
| ตารางที่ 4.59 | แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของบุคลากรโรงพิมพ์ธนบัตรต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม โดยรวมทั้ง 6 ด้าน จำแนกตามรายได้ | 93 |
| ตารางที่ 4.60 | แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวน ระดับความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม โดยรวมทั้ง 6 ด้าน จำแนกตามรายได้ | 93 |

| | | |
|---------------|--|----|
| ตารางที่ 4.61 | แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของบุคลากรโรงพิมพ์ธนบัตรต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตร ธนาकारแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ด้านหลักนิติธรรม จำแนกตามรายได้ | 94 |
| ตารางที่ 4.62 | แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวน ระดับความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตร ธนาकारแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ด้านหลักนิติธรรม จำแนกตามรายได้ | 94 |
| ตารางที่ 4.63 | แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาकार ธนาकारแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ด้านหลักนิติธรรม จำแนกตามรายได้ | 95 |
| ตารางที่ 4.64 | แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของบุคลากรโรงพิมพ์ธนบัตรต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล ของสายออกบัตรธนาकार ธนาकारแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ด้านหลักคุณธรรม จำแนกตามรายได้ | 96 |
| ตารางที่ 4.65 | แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวน ระดับความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาकार ธนาकारแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ด้านหลักคุณธรรม จำแนกตามรายได้ | 96 |
| ตารางที่ 4.66 | แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของบุคลากรโรงพิมพ์ธนบัตรต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตร ธนาकारแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐมโดยรวมด้านหลักความโปร่งใส จำแนกตามรายได้ | 97 |
| ตารางที่ 4.67 | แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตร ธนาकारแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ด้านหลักความโปร่งใส จำแนกตามรายได้ | 97 |
| ตารางที่ 4.68 | แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของบุคลากรโรงพิมพ์ธนบัตรต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล ของสายออกบัตร ธนาकारแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ด้านหลักการมีส่วนร่วม จำแนกตามรายได้ | 98 |
| ตารางที่ 4.69 | แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวน ระดับความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาकारแห่งประเทศไทย | |

| | | |
|---------------|---|-----|
| | ไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ด้านหลักการมีส่วนร่วม จำแนกตามรายได้ | 98 |
| ตารางที่ 4.70 | แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความ คิดเห็นของบุคลากรโรงพิมพ์ธนบัตร ต่อการบริหารจัดการตามหลัก ธรรมาภิบาลของสายออกบัตร ธนาकारแห่งประเทศไทย อำเภอนคร ชัยศรี จังหวัดนครปฐม ด้านหลักความรับผิดชอบ จำแนกตามรายได้ | 99 |
| ตารางที่ 4.71 | แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวน ระดับความคิดเห็นต่อการบริหาร จัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตร ธนาकारแห่งประเทศ ไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ด้านหลักความรับผิดชอบ จำแนกตามรายได้ | 99 |
| ตารางที่ 4.72 | แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความ คิดเห็นของบุคลากรโรงพิมพ์ธนบัตรต่อการบริหารจัดการตามหลัก ธรรมาภิบาลของสายออกบัตร ธนาकारแห่งประเทศไทย อำเภอนคร ชัยศรี จังหวัดนครปฐม โดยรวมด้านหลักความคุ้มค่า จำแนกตาม รายได้ | 100 |
| ตารางที่ 4.73 | แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวน ระดับความคิดเห็นต่อการบริหาร จัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตร ธนาकारแห่งประเทศ ไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ด้านหลักความคุ้มค่า จำแนก ตามรายได้ | 100 |
| ตารางที่ 4.74 | สรุปผลการทดสอบสมมุติฐาน | 101 |
| ตารางที่ 4.75 | แสดงความถี่ของข้อเสนอแนะแนวทางในการส่งเสริมการนำหลักธรร มาภิบาลมาใช้บริหารจัดการ สายออกบัตรธนาकार ธนาकारแห่งประเทศ ไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ด้านหลักนิติธรรม | 102 |
| ตารางที่ 4.76 | แสดงความถี่ของข้อเสนอแนะแนวทางในการส่งเสริมการนำหลักธรร มาภิบาลมาใช้บริหารจัดการสายออกบัตรธนาकार ธนาकारแห่งประเทศ ไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ด้านหลักคุณธรรม | 103 |
| ตารางที่ 4.77 | แสดงความถี่ของข้อเสนอแนะแนวทางในการส่งเสริมการนำหลักธรร มาภิบาลมาใช้บริหารจัดการสายออกบัตรธนาकार ธนาकारแห่งประเทศ ไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ด้านหลักความโปร่งใส | 104 |
| ตารางที่ 4.78 | แสดงความถี่ของข้อเสนอแนะแนวทางในการส่งเสริมการนำหลักธรร มาภิบาลมาใช้บริหารจัดการสายออกบัตรธนาकार ธนาकारแห่งประเทศ ไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ด้านหลักการมีส่วนร่วม | 105 |
| ตารางที่ 4.79 | แสดงความถี่ของข้อเสนอแนะแนวทางในการส่งเสริมการนำหลักธรร มาภิบาลมาใช้บริหารจัดการสายออกบัตรธนาकार ธนาकारแห่งประเทศ ไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ด้านหลักความรับผิดชอบ | 106 |

ตารางที่ 4.80 แสดงความถี่ของข้อเสนอแนะแนวทางในการส่งเสริมการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้บริหารจัดการสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ด้านหลักความคุ้มค่า

107



สารบัญแผนภูมิ

| | หน้า |
|--|------|
| แผนภูมิที่ 2.1 แสดงโครงสร้างสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอ นครชัยศรี จังหวัดนครปฐม | 34 |
| แผนภูมิที่ 2.2 แสดงโครงสร้างโรงพิมพ์ธนบัตร สายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอ นครชัยศรี จังหวัดนครปฐม | 35 |
| แผนภูมิที่ 2.3 แสดงสรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย | 47 |



สารบัญภาพ

| | | |
|-----------|--|-----|
| ภาพที่ 1 | รางวัลการบริหารสู่ความเป็นเลิศ (Thailand Quality Class : TQC) ประจำปี 2557 | 155 |
| ภาพที่ 2 | รางวัลสถานประกอบการดีเด่นด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน ประจำปี 2556 | 155 |
| ภาพที่ 3 | การรับรองมาตรฐาน IMS, ISO 9001, ISO 14001, TIS/OHSAS 18001 | |
| ภาพที่ 4 | รางวัล 5 S Model Award ประจำปี 2556 | 156 |
| ภาพที่ 5 | รางวัลรองชนะเลิศอันดับหนึ่ง Asean Energy Awards 2013 | 156 |
| ภาพที่ 6 | รางวัล Thailand Energy Awards 2013 ประเภทอาคารควบคุมดีเด่น | 157 |
| ภาพที่ 7 | รางวัลใบประกาศนียบัตรผลงานผ่านเข้ารอบชิงชนะเลิศ Thailand Kaizen Award ปี 2013 | 157 |
| ภาพที่ 8 | รางวัลสถานประกอบการดีเด่นด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน ประจำปี 2555 | 158 |
| ภาพที่ 9 | รางวัลใบประกาศนียบัตรผลงานผ่านเข้ารอบชิงชนะเลิศ Thailand Kaizen Award ปี 2012 | 158 |
| ภาพที่ 10 | รางวัลสถานประกอบการดีเด่นด้านความปลอดภัยอาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน ประจำปี 2554 | 158 |
| ภาพที่ 11 | รางวัลธนบัตรสวยงามที่สุดในโลก ประจำปี 2004 | 159 |

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในปัจจุบันโลกได้ก้าวเข้าสู่ยุคโลกาภิวัตน์ สถานการณ์ด้านการเมือง เศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งการบริหารงานของภาครัฐทั้งภายในและต่างประเทศมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว กว้างขวาง ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีการสื่อสาร ทำให้การถ่ายทอดข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ไปสู่ประชาชนได้อย่างรวดเร็ว สภาพแวดล้อมได้เข้าสู่ยุคข้อมูลข่าวสารไร้พรมแดน แต่ระบบบริหารงานของภาครัฐและสังคมไทยโดยรวม ที่ผ่านมามีไม่สอดคล้อง ไม่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ดังนั้นการปรับเปลี่ยนบทบาทของสังคมไทยโดยการนำหลักการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี หรือหลักธรรมาภิบาลมาใช้จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับประเทศไทย เพื่อพัฒนาการบริหารจัดการให้ก้าวร่วมนับกับโลกที่ได้เปลี่ยนแปลงไป

โรงพิมพ์ธนบัตร ธนาคารแห่งประเทศไทย เป็นหน่วยงานหนึ่งของภาครัฐ มีหน้าที่พิมพ์ธนบัตรและพิมพ์สิ่งพิมพ์อื่นตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด โดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ทั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อพิมพ์ธนบัตรขึ้นใช้เองภายในประเทศให้เพียงพอับความต้องการตามสถานการณ์ และพิมพ์สิ่งพิมพ์อื่นให้ได้ผลผลิตมีคุณภาพสูง มีประสิทธิภาพในการจัดการและให้กิจการดำเนินไปได้โดยสม่ำเสมอ ตลอดจนดำเนินการพิมพ์ธนบัตรให้เป็นไปอย่างปลอดภัยที่สุด ซึ่งมีทุนสำรองเงินตราตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติเงินตรา พุทธศักราช 2501 เป็นทุนหนุนหลัง โรงพิมพ์ธนบัตร ธนาคารแห่งประเทศไทย ยังคงมุ่งมั่นพัฒนาสร้างสรรค์นวัตกรรมการผลิตธนบัตรให้ก้าวล้ำนำสมัย เพื่อให้เป็นหนึ่งในผู้นำด้านการพิมพ์สิ่งพิมพ์มีค่าระดับโลกในอนาคต ปัจจุบันการออกแบบธนบัตรยังคงต้องใช้ฝีมือของศิลปินผู้มีความรู้ความชำนาญด้านศิลปะและมีความละเอียดประณีต ควบคู่ไปกับการสร้างลวดลายธนบัตรด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่ทันสมัย เริ่มด้วยการกำหนดเรื่องราว ภาพและข้อความที่จะนำมาใช้ในธนบัตร ซึ่งมักเป็นเรื่องเกี่ยวกับพระราชกรณียกิจประวัติศาสตร์ ศิลปกรรม และวัฒนธรรมประจำชาติ หลังจากนั้นจึงจัดองค์ประกอบภาพด้วยการเขียนลวดลายและสีของแบบธนบัตรให้คล้ายกับธนบัตรที่จะพิมพ์จริงมากที่สุด ทั้งนี้การออกแบบต้องคำนึงถึง ความสวยงามน่าใช้ ขนาดที่เหมาะสม สะดวกต่อการพกพา เน้นเอกลักษณ์ความเป็นไทย ข้อจำกัดด้านเทคนิคในการผลิต ลักษณะต่อต้านการปลอมแปลงที่จะนำมาใช้

ความสำคัญของโรงพิมพ์ธนบัตร ตามภาระหน้าที่และพันธกิจของโรงพิมพ์ธนบัตร จะเห็นได้ว่าโรงพิมพ์ธนบัตรเป็นหน่วยงานที่สำคัญที่สุดแห่งหนึ่งของประเทศ เพราะเป็นสถานที่แห่งเดียวที่ผลิตธนบัตรซึ่งเป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนที่สำคัญต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศ มีบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถเฉพาะทางรวมทั้งภารกิจและหน้าที่ของโรงพิมพ์ธนบัตรนั้นมีความสำคัญต่อความเชื่อมั่นของประชาชน ระบบเศรษฐกิจ ความมั่นคง และการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนต่อไปในอนาคต

การนำระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542 ซึ่งระเบียบนี้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 11 สิงหาคม 2542 โดยทุกส่วนราชการต้องถือปฏิบัติและรายงานผลการปฏิบัติต่อคณะรัฐมนตรี รัฐสภาตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วย “การสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีหรือหลักธรรมาภิบาล” มาใช้ในการบริหารจัดการของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย เพื่อส่งเสริมให้บุคลากรทุกคนและทุกส่วนงานที่เกี่ยวข้องผนึกกำลังกัน ร่วมทุ่มเทแรงกาย แรงใจ กำลังสติปัญญาและความรู้ความสามารถให้สอดคล้องกันเพื่อให้เกิดพลังในการขับเคลื่อนภารกิจหน้าที่ที่ได้รับไปสู่จุดหมายอย่างมีประสิทธิภาพและสัมฤทธิ์ผลตามวิสัยทัศน์และพันธกิจที่ได้ตั้งไว้ ในการปฏิบัติภารกิจต่างๆ ตามที่กล่าวมาข้างต้น ได้ดำเนินงานมาอย่างมีประสิทธิภาพและสัมฤทธิ์ผลตลอดมา จนได้รับการยอมรับการรับรองและได้รับรางวัลต่างๆ มากมาย เช่น การรับรองมาตรฐาน IMS, ISO 9001, ISO 14001, TIS/OHSAS 18001 รางวัลการบริหารสู่ความเป็นเลิศ (Thailand Quality Class : TQC) ประจำปี 2557 รางวัลสถานประกอบกิจการดีเด่นด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานประจำปี 2556 รางวัลรองชนะเลิศอันดับหนึ่ง Asean Energy Awards 2013 รางวัล Thailand Energy Awards 2013 ประเภทอาคารควบคุมดีเด่น เป็นต้น จากการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพและสัมฤทธิ์ผลตามที่กล่าวแล้ว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงความคิดเห็นของบุคลากรในโรงพิมพ์ธนบัตรต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรนี้

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาความคิดเห็นของบุคลากรในโรงพิมพ์ธนบัตรต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม

1.2.2 เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล สายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ของบุคลากร ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และรายได้ แตกต่างกัน

1.2.3 เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางส่งเสริมการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

1.3.1 ขอบเขตด้านประชากร

ได้แก่ บุคลากรที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงพิมพ์ธนบัตร สายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม จำนวน 477 คน (ระเบียบสายออกบัตรธนาคารที่ 5/2552 เรื่อง อัตรากำลังของสายออกบัตรธนาคาร อัตรากำลังของ โรงพิมพ์ธนบัตร ณ วันที่ 1 พฤษภาคม พ.ศ. 2556)

1.3.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา

ได้แก่ การศึกษาครั้งนี้ มุ่งศึกษาความคิดเห็นของบุคลากรในโรงพิมพ์ธนบัตร ต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล ของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนคร

ชัยศรี จังหวัดนครปฐม โดยยึดหลักสำคัญ 6 ด้าน คือ ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความรับผิดชอบต่อสังคม และด้านหลักความคุ้มค่า

1.3.3 ขอบเขตด้านพื้นที่

ได้แก่ สายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม

1.4 สมมุติฐานการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ตั้งสมมุติฐานของการวิจัย ดังนี้

1.4.1 บุคลากรที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐมแตกต่างกัน

1.4.2 บุคลากรที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม แตกต่างกัน

1.4.3 บุคลากรที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทยอำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐมแตกต่างกัน

1.4.4 บุคลากรที่มีรายได้ ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐมแตกต่างกัน

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.5.1 ทำให้ทราบความคิดเห็นของบุคลากร โรงพิมพ์ธนบัตร ที่มีต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม

1.5.2 ทำให้ทราบผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล สายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ของบุคลากร ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และรายได้ แตกต่างกัน

1.5.3 ทำให้ทราบข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางในการส่งเสริมการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม

1.5.4 ทำให้สามารถนำผลที่ได้จากการวิจัยไปใช้เป็นประโยชน์ในการส่งเสริมการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรตามหลักธรรมาภิบาล ในแต่ละฝ่ายของสายออกบัตรธนาคารธนาคารธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม และเป็นตัวอย่างที่ดีในการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลให้แก่องค์กรอื่น ๆ ต่อไป

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

ความคิดเห็น หมายถึง อารมณ์ความรู้สึกนึกคิด การไตร่ตรองภายในจิตต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดในภาพรวมจะแสดงออกทางกิริยาท่าทาง หรือการแสดงออกอย่างใดอย่างหนึ่งในการพูด หรือการเขียน ขึ้นอยู่กับความเชื่อ ค่านิยม ทศนคติ ประสบการณ์และพื้นฐานความรู้ของแต่ละบุคคลโดยการแสดงออกนั้นอาจเป็นไปในทางเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยก็ได้ ของบุคลากรโรงพิมพ์ธนบัตรที่มีต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตร ธนาकारแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม

บุคลากรโรงพิมพ์ธนบัตร หมายถึง พนักงานและผู้ปฏิบัติงานอยู่ในโรงพิมพ์ธนบัตรสายออกบัตรธนาकार ธนาकारแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม

โรงพิมพ์ธนบัตร หมายถึง ฝ่ายงานหนึ่งของสายออกบัตรธนาकार ธนาकारแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม มีหน้าที่พิมพ์ธนบัตรรัฐบาล และสิ่งพิมพ์อื่นตามที่ธนาकारแห่งประเทศไทยกำหนด

สายออกบัตรธนาकार ธนาकारแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม หมายถึง สายงานหนึ่ง ธนาकारแห่งประเทศไทย มีฝ่ายงานอยู่ในสังกัด 6 ฝ่ายงานด้วยกัน ได้แก่ ฝ่ายบริหารจัดการธนบัตร โรงพิมพ์ธนบัตร ฝ่ายกลยุทธ์และวางแผนฝ่ายการบัญชีและพัสดุ ฝ่ายบริหารและพัฒนาบุคคล และฝ่ายวิจัยออกบัตรธนาकार

การบริหารจัดการ หมายถึง การบริหารจัดการ หมายถึง กระบวนการใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ทำงานกับคน โดยอาศัยคน ทรัพยากรและปัจจัยต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการบริหาร เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพประสิทธิผลสูงสุด และเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การ ภายใต้สภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง

หลักธรรมาภิบาล หมายถึง แนวทางในการจัดระเบียบเพื่อให้สังคมของประเทศทั้งภาครัฐ ภาคธุรกิจเอกชนและภาคประชาชน สามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างสงบสุข และตั้งอยู่ใน ความถูกต้อง เป็นธรรมตามหลักพื้นฐานการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี 6 ด้าน ดังนี้

1. **หลักนิติธรรม (The Rule of Law)** หมายถึง การปฏิบัติตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ โดยถือว่าเป็นการปกครองภายใต้กฎหมายมิใช่ตามอำเภอใจหรืออำนาจของ ตัวบุคคล จะต้องคำนึงถึงความเป็นธรรม และความยุติธรรม รวมทั้งมีสอดคล้องกับลักษณะของงานความรัดกุม และรวดเร็ว

2. **หลักคุณธรรม (Morality)** หลักคุณธรรมหมายถึง การยึดมั่นในความถูกต้อง ดึงม การส่งเสริม ให้บุคลากรพัฒนาตนเองไปพร้อมกัน เพื่อให้บุคลากรมีความซื่อสัตย์ จริงใจ ขยัน อดทน มีระเบียบวินัย ประกอบอาชีพสุจริต เป็นนิสัย ประจำชาติ

3. **หลักความโปร่งใส (Accountability)** หมายถึง ความโปร่งใส พอเทียบได้ว่ามี ความหมาย ตรงข้าม หรือเกือบตรงข้าม กับการทุจริตคอร์รัปชัน โดยที่เรื่องทุจริต คอร์รัปชัน ให้ความหมายในเชิงลบและความน่าสะพรึงกลัวแฝงอยู่ ความโปร่งใสเป็นคำศัพท์ที่ให้แง่บวกในเชิงบวก และให้ความสนใจในเชิงสงบสุข ประชาชนเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร ได้สะดวกและเข้าใจง่ายและมี กระบวนการให้ประชาชนตรวจสอบความถูกต้องอย่างชัดเจนในการนี้ เพื่อเป็นสิริมงคลแก่บุคลากรที่ ปฏิบัติงานให้มีความโปร่งใส ขออัญเชิญพระราชกระแสรับสั่งในองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิ

พลอดุลยเดชมหาราช ที่ได้ทรงมีพระราชกระแสรับสั่งได้แก่ ผู้ที่มีความสุจริต และบริสุทธิ์ใจ แม้จะมีความรู้่น้อยก็ยอมทำประโยชน์ให้แก่ส่วนรวมได้มากกว่าผู้ที่มีความรู้มากแต่ไม่มีความสุจริต ไม่มีความบริสุทธิ์ใจ

4. หลักการมีส่วนร่วม (Participation) หมายถึง การให้โอกาสให้บุคลากรหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมทางการบริหารจัดการเกี่ยวกับการตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ เช่น เป็นคณะกรรมการคณะกรรมการ และหรือ คณะทำงานโดยให้ข้อมูล ความคิดเห็น แนะนำ ปรึกษา ร่วมวางแผนและร่วมปฏิบัติ

5. หลักความรับผิดชอบ (Responsibility) หมายถึง การตระหนักในสิทธิและหน้าที่ ความสำนึกในความรับผิดชอบต่อบุคลากร สังคมการใส่ใจปัญหาการบริหารจัดการ การกระตือรือร้นในการแก้ปัญหา และเคารพในความคิดเห็นที่แตกต่างรวมทั้งความกล้าที่จะยอมรับผลดีและผลเสียจากกระทำของตนเอง

6. หลักความคุ้มค่า (Cost – effectiveness or Economy) หมายถึง การบริหารจัดการและใช้ทรัพยากรที่มีจำกัด เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวมโดยบรรจงทำให้บุคลากรมีความประหยัด ใช้วัสดุอุปกรณ์อย่างคุ้มค่า และรักษาทรัพยากรธรรมชาติให้สมบูรณ์ยั่งยืน

เพศ หมายถึง เพศของผู้ที่ตอบแบบสอบถามสำหรับสารนิพนธ์ฉบับนี้แบ่งออกเป็น 2 เพศ คือ 1) เพศชาย และ 2) เพศหญิง

อายุ หมายถึง อายุของผู้ที่ตอบแบบสอบถาม สำหรับสารนิพนธ์ฉบับนี้แบ่งเป็น 4 ช่วงอายุ คือ 1) อายุ 20–30 ปี, 2) อายุ 31–40 ปี, 3) อายุ 41–50 ปี, และ 4) 51 ปีขึ้นไป

ระดับการศึกษา หมายถึง ระดับการศึกษาของผู้ที่ตอบแบบสอบถาม สำหรับสารนิพนธ์ฉบับนี้ แบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือ 1) ต่ำกว่าปริญญาตรี, 2) ปริญญาตรี และ 3) สูงกว่าปริญญาตรี

รายได้ หมายถึง รายได้ต่อเดือนของผู้ที่ตอบแบบสอบถาม สำหรับสารนิพนธ์ฉบับนี้ แบ่งเป็น 5 ระดับ คือ 1) ไม่เกิน 10,000 บาท, 2) 10,001–25,000 บาท, 3) 25,001–40,000 บาท, 4) 40,001–55,000 บาท และ 5) 55,001 บาทขึ้นไป

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของบุคลากรที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงพยาบาลที่มีต่อการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้บริหารจัดการสายออกบัตร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม” ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี จากเอกสารทางวิชาการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นแนวทางสำหรับการกำหนดกรอบในการวิจัยโดยนำเสนอตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

- 2.1 แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น
- 2.2 ทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารจัดการ
- 2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการ
- 2.4 หลักการบริหารเกี่ยวกับธรรมาภิบาล
- 2.5 สภาพพื้นที่ที่ศึกษา
- 2.6 ภาระหน้าที่สายออกบัตร ธนาคารแห่งประเทศไทย
- 2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2.8 สรุปกรอบแนวคิดในการวิจัย

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น

2.1.1 แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น

ความหมายของคำว่า “ความคิดเห็น” นั้น ได้มีนักวิชาการหลายท่านให้ความหมายไว้หลายความหมาย ดังนี้

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542 ได้ให้ความหมายของความคิดเห็นไว้ว่า “สิ่งที่นี้รู้ขึ้นในใจ ความรู้ที่เกิดขึ้นภายในใจ ก่อให้เกิดการแสวงหาความรู้ต่อไป เช่น เครื่องบินเกิดขึ้นได้เพราะความคิดของมนุษย์, สติปัญญาที่จะทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งอย่างถูกต้องและสมควร เช่น คนทำลายสิ่งของสาธารณะเป็นพวกไม่มีความคิด”

บุญเรียง ขจรศิลป์ (2533, หน้า 78) กล่าวว่า “ความคิดเห็น หมายถึง การแสดงออกทางวาจาของเจตคติการที่บุคคลกล่าวว่าเขามีความเชื่อ หรือความรู้สึกอย่างไรเป็นการแสดงความคิดเห็นของบุคคล ดังนั้นการวัดความคิดเห็นของบุคคลนั้นเป็นสิ่งที่เป็นไปได้”

พีรสิทธิ์ คำนวนศิลป์ (2534, หน้า 13) กล่าวว่า “ความคิดเห็น หมายถึง ความเชื่อ ความคิด ความประทับใจ ของแต่ละบุคคลที่มีต่อเหตุการณ์หรือข่าวสารต่าง ๆ โดยไม่ต้องพิสูจน์หรือให้เหตุผลประกอบในการตัดสินใจนั้นโดยความคิดจะมีขอบเขตกว้างขวางกว่าความรู้ และความสามารถในการแสดงออกได้แตกต่างกันมากกว่าความรู้”

จำลอง เงินดี (2534, หน้า 2) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ความคิดเห็น หมายถึง “ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ในลักษณะที่ไม่ลึกซึ้งเหมือนทัศนคติความคิดเห็นนั้นอาจจะกล่าวได้ว่าเป็นการแสดงออกของทัศนคติก็ได้ สังเกตและวัดได้จากคนแต่มีส่วนที่แตกต่างไปจากทัศนคติตรงที่ทัศนคตินั้นเจ้าตัวอาจจะตระหนักหรือไม่ตระหนักก็ได้”

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2532, หน้า25) ได้ให้ความหมายไว้ว่า “ความคิดเห็น หมายถึง การแสดงออกซึ่งการวิจารณ์ญาณที่มีต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เป็นการอธิบายเหตุผลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ความคิดเห็นมีลักษณะที่แคบกว่าทัศนคติในขณะที่ทัศนคติเป็นสิ่งที่แสดงภาพความรู้สึกทั่ว ๆ ไป เกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ แต่ความคิดเห็นจะอธิบายเหตุผลเฉพาะ”

สุชา จันทร์เอม (2544, หน้า 1) กล่าวไว้ว่า “ความคิดเห็นเป็นส่วนหนึ่งของทัศนคติ เราไม่สามารถแยกความคิดเห็นและทัศนคติออกจากกันได้ เพราะความคิดเห็นมีลักษณะคล้ายทัศนคติตรงที่ทัศนคตินั้นเป็นความพร้อมทางจิตใจที่มีต่อสิ่งหนึ่งที่อาจแสดงออกมาได้ ทั้งคำพูดและการกระทำ ทัศนคติไม่เหมือนกับความคิดเห็นตรงที่ไม่ใช่สิ่งที่เราที่จะแสดงออกมาได้อย่างเปิดเผย หรือตอบสนองอย่างตรง ๆ และลักษณะของความคิดเห็นไม่ลึกซึ้งเหมือนทัศนคติ”

ชาญชัย อินทรประวัต (2533, หน้า5) กล่าวว่า “ความคิดเห็นเป็นความเชื่อที่ผ่านการไตร่ตรองมาแล้วในระดับหนึ่งซึ่งอาจจะไม่รอบคอบหรือถูกต้องตามความรู้สึกของเรามาก การที่คนเราจะแสดงความคิดเห็นในเรื่องใดเรื่องหนึ่งออกมาระจะต้องมีข้อเท็จจริงหรือความรู้ในเรื่องนั้น ๆ ด้วยเมื่อนำข้อมูลมาพิจารณาด้วยเหตุด้วยผลจนคิดว่าพอใจแล้วก็แสดงความคิดเห็นหรือทัศนคติได้”

กมลรัตน์ หล้าสูงษ์ (2527, หน้า 174-177) ได้ให้แนวความคิดเกี่ยวกับความคิดเห็นไว้ว่า “ความคิดเห็นเป็นเพียงการแสดงออกที่เกิดจากความรู้สึกภายในต่าง ๆ ซึ่งความรู้สึกภายในนั้นอาจเป็นเพียงเจตคติหรือความเชื่อหรือค่านิยม หรือถ้าจะกล่าวในลักษณะของพฤติกรรมในแง่ของจิตวิทยาก็กล่าวได้ว่าเจตคติ ความเชื่อ ค่านิยมเป็นพฤติกรรมภายในที่ไม่มีผู้ใดสังเกตหรือทราบได้นอกจากตัวของเขาผู้นั้น แต่ความคิดเห็นพฤติกรรมภายนอกที่ผู้อื่นสามารถสังเกตหรือทราบได้อย่างชัดเจน ดังนั้นคนที่มีเจตคติหรือความเชื่อหรือค่านิยมอย่างหนึ่ง แต่ถ้าเขาไม่แสดงความคิดเห็นออกมาก็จะไม่มีผู้ใดทราบได้เลยว่าเขามีเจตคติหรือความเชื่อหรือค่านิยมเช่นใด”

บุญสม ยอดมาลี (2546, หน้า 141-142) ได้อธิบายความหมายของความคิดไว้ 4 ลักษณะ ได้แก่

- ก. เป็นผลผลิตของการคิด (Product of Thinking)
- ข. เป็นผลผลิตทางด้านจิตใจ (Mental Product)
- ค. เป็นความคิดเกี่ยวกับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง (To give some thought something) เนื่องจากความคิดมีความสัมพันธ์และเกี่ยวพันกับการคิด (Thinking) ซึ่งมีความหมาย 6 ลักษณะ ได้แก่

1. การให้จิตใจได้กระทำอะไรก็ตาม
 2. การเสนอความคิดเห็น
 3. ความเชื่อและทัศนคติการอยู่กับความคิดของตน
 4. การนำเสนอแนวความคิด หรือการกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง
 5. การตั้งหัวใจหรือความทรงจำกลับมา
 6. การเอาใจใส่หรือการพิจารณาอย่างรอบคอบ
- ง. ประโยชน์ของการคิดมีอยู่ 6 ประการ คือ
1. เปิดโอกาสให้จิตใจของคนได้ทำอะไรสักอย่างหรือหลายอย่าง
 2. มีการเรียนรู้และเปิดโอกาสให้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น
 3. มีการคาดการณ์ คาดเดาเกี่ยวกับการเป็นไปเป็นมาของสิ่งใกล้ตัวและไกลตัว
 4. การนำเสนอ ควรมีการบันทึกแนวความคิด อุดมการณ์ ปรัชญา และอื่น ๆ

5. การจดจำ สามารถสืบค้นและเขียนออกมาได้มีความคิดลึกและกว้างไกลไว้ในหนังสือ ตำรา เพื่อประโยชน์ต่อการศึกษารียนรู้ สืบสานแนวความคิด อุดมการณ์ ปรัชญา

6. การมีโอกาสได้พิจารณาอย่างรอบคอบ สามารถนำข้อมูล ข้อคิด ข้อเขียน ประสบการณ์มาพิจารณาเพื่อความถูกต้อง ชัดเจนและเกิดมรรคผลต่อผู้เกี่ยวข้องเป็นรูปแบบ นอกจากนี้ ได้อธิบายความหมายของความเห็นใน 3 ลักษณะ ได้แก่

ก. ความหลากหลายความคิดเป็นผลผลิตของการคิดจึงมีความหลากหลาย แต่ไม่ว่า ความคิดจะมีความหลากหลายเพียงใดก็ตามความคิดจะต้องมีจิตใจและสถานการณ์ใกล้เคียงหรือใกล้เคียงด้วยเสมอเมื่อบุคคลต่างก็ต่างจิต ต่างใจ ที่เป็นเช่นนั้นอาจเป็นเพราะโครงสร้างทางร่างกายที่เป็นเคมี และสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกัน ที่มีผลต่อการคิดและความคิดของคน

ข. ความน่าสนใจความน่าสนใจของการคิดและความคิดของคนคือ ทุกครั้งที่มี เหตุการณ์หรือสถานการณ์เกิดขึ้นรอบตัวเรา เราต้องมีการตอบสนองต่อสิ่งที่เกิดขึ้นไม่มากก็น้อย อาการดังกล่าวเป็นการคิด (Thinking) เป็นลักษณะของบุคคลนำเอาข้อมูลที่ได้รับ โดยใช้ประสาทสัมผัสมาพิจารณาอย่างรอบคอบและรวดเร็วเป็นไปอย่างอัตโนมัติ การคิดบางอย่างอาจใช้เวลาในการคิดและตัดสินใจสั้นมาก หรืออาจใช้เวลายาวนานเมื่อมีการตัดสินใจทำให้เกิดกิจกรรมตามมา

ค. ความดั้งเดิมความแตกต่างระหว่างการคิดกับความคิด คือ การคิดต้องใช้ เหตุการณ์หรือสถานการณ์ที่ให้แก่คิดในมุมต่าง ๆ ไปใช้ในการตัดสินใจในการทำกิจกรรมต่างๆ ส่วน ความคิดนั้นอาจไม่จำเป็นต้องมีเหตุการณ์ หรือสถานการณ์ที่เป็นการเฉพาะเจาะจงซึ่งความคิดเป็นสิ่งที่ต้องกระทำอย่างต่อเนื่องไม่ลงลึกในรายละเอียดตั้งนั้นการคิดอะไรแบบดั้งเดิม ทำให้ผู้ปฏิบัติ มีความคิดครอบคลุมมากขึ้น การคิดจึงเป็นส่วนหนึ่งของความคิด

สรุปว่า ความคิดเห็นหมายถึง อารมณ์ความรู้สึกนึกคิด การไตร่ตรองภายในจิตต่อสิ่งหนึ่ง สิ่งใดในภาพรวมจะแสดงออกทางกิริยาท่าทาง หรือการแสดงออกอย่างใดอย่างหนึ่งในการพูด หรือ การเขียน ขึ้นอยู่กับความเชื่อ ค่านิยม ทศนคติ ประสบการณ์และพื้นฐานความรู้และสภาพแวดล้อม ของแต่ละบุคคลโดยการแสดงออกนั้นจะถูกต้องหรือไม่ถูกต้องก็ได้หรืออาจเป็นไปได้ในทางเห็นด้วย หรือไม่เห็นด้วยก็ได้

2.2 ทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารจัดการ

การบริหารจัดการ ความหมายของการบริหารจัดการในทางวิชาการคำว่า “ การ บริหาร” และ “ การจัดการ” มักจะถูกใช้ควบคู่กันเสมอ ซึ่งมีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายไว้ หลายความหมาย ดังนี้

การบริหาร คือ งานของหัวหน้างานหรือผู้นำที่จะต้องกระทำเพื่อให้กลุ่มต่าง ๆ ที่มีคน หมู่มากมาอยู่รวมกันและร่วมกันทำงานเพื่อวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้จนสำเร็จผลโดยได้ประสิทธิภาพ (กันต์ลิต ไชยเศรษฐ, 2551, หน้า 15)

การบริหาร คือ การนำทั้งทรัพยากรมนุษย์และวัตถุประสงค์ไปสู่จุดหมายร่วมกันของ องค์กร (เสนาะ ตีเขาร, 2544, หน้า3)

การบริหาร เป็นกระบวนการของการวางแผนการจัดองค์การ การจัดคนเข้ากับงาน การสั่งการ การประสานงาน และควบคุม เพื่อกำหนดและทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ในสภาพแวดล้อม ที่ผันแปรตลอดเวลา (สมยศ นาวิการ, 2536, หน้า 4)

การบริหาร คือ กระบวนการของการทำงานให้สำเร็จโดยใช้บุคคลอื่น ผู้บริหารต้องทำงานกับบุคคลและกลุ่ม และอยู่ภายในโครงสร้างขององค์การเพื่อที่จะบรรลุเป้าหมายของพวกเขา (เอกชัย กี่สุขพันธ์, 2538 หน้า 4)

การจัดการ เป็นเรื่องของการตัดสินใจอย่างสมเหตุสมผล ประกอบไปด้วยข้อมูลในการตัดสินใจ เป็นกระบวนการของการปกครององค์การ โดยมีการกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน ที่ตนเองต้องการจะไปให้ถึง โดยมีการคัดเลือกและนำเอาสิ่งจำเป็นทั้งหลายมาใช้เพื่อให้บรรลุถึงวัตถุประสงค์ที่ตนเองต้องกำหนด (อุทัย เลหาวิเชียร, 2547, หน้า 15)

การบริหาร หรือการจัดการ ก็ล้วนแต่เป็นสิ่งที่เหมือนกันและมีองค์ประกอบที่คล้ายกัน คือ

1. มีความเป็นกระบวนการ การบริหารและการจัดการ รวมทั้งกิจกรรมต่าง ๆ ที่ทำหรือที่กำลังจะทำ จะต้องต่อเนื่องกันทั้งในเงื่อนไขเวลาสถานที่และตัวบุคคลด้วย ดังนั้น การบริหารและการจัดการ จึงเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการที่ต่อเนื่องกันเป็นประการแรก

2. มีวัตถุประสงค์การบริหารและการจัดการเป็นกิจกรรมที่มีความเป็นกระบวนการ มีจุดเริ่มต้น และมีเป้าหมายสุดท้าย ซึ่งนั่นก็คือ ผลสัมฤทธิ์ของงาน

3. การใช้ทรัพยากร ทั้งการบริหารและการจัดการ ล้วนมีการใช้ทรัพยากรหรือปัจจัยที่ทำให้งานสำเร็จ ไม่ว่าจะเป็น คน เงิน สิ่งของ และสิ่งแวดล้อมภายนอกที่เกี่ยวข้องซึ่งจะมีอิทธิพลต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวของงาน และจากนิยามความหมายและองค์ประกอบของคำว่า “การบริหาร” และ “การจัดการ” แทบจะไม่มี ความแตกต่างกันแต่ประการใด จึงประสงค์จะใช้คำทั้งสองนี้ในความหมายเดียวกัน (ทศพร ศิริสัมพันธ์, 2548, หน้า 9)

ทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารจัดการ สำหรับการจัดการและการบริหารที่ได้นำนิยามและความหมายมาแสดงไว้แล้วนั้น มีนักวิชาการได้แสดงแนวคิดทฤษฎีต่าง ๆ ไว้มากมาย โดยสามารถแบ่งแนวคิด ทฤษฎีทางการจัดการได้ตามยุคสมัยที่นักวิชาการสร้างขึ้น โดยในงานวิจัยนี้จะนำมาแสดงเฉพาะแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยเป็นหลัก การจัดระบบแนวความคิด ทางด้านการจัดการนั้นเริ่มต้นในช่วงที่มีการปฏิวัติทางอุตสาหกรรมในประเทศอังกฤษ ระหว่างศตวรรษที่ 18 และ 19 ได้มีการปรับปรุงพัฒนาเรื่อยๆ มาจนกระทั่งปัจจุบัน ซึ่งสามารถแบ่งแนวความคิดออกเป็น 6 กลุ่มด้วยกัน คือ

1. ทฤษฎีการจัดการแบบวิทยาศาสตร์ (Scientific Management School)
2. ทฤษฎีการจัดการเป็นกระบวนการ (Management Process School)
3. ทฤษฎีด้านมนุษยสัมพันธ์ (Human Relation School)
4. ทฤษฎีด้านระบบสังคม (Social System School)
5. ทฤษฎีด้านคณิตศาสตร์ (Mathematical School)
6. ทฤษฎีด้านระบบ (System School)

การจัดการโดยทั่วไปในปัจจุบัน มักจัดระบบแนวความคิดเป็นสองแนวคือ เป็นวิทยาศาสตร์หรือเป็นศิลปะ (Management : Science or Art) การจัดการโดยทั่ว ๆ ไปจะมีลักษณะเป็นกระบวนการหรือเป็นการกำหนดขั้นตอนในการปฏิบัติงาน หรือเป็นลำดับรายการในการจัดการ ซึ่งในการจัดการนั้นจะต้องมีลำดับรายการก่อนหลังว่าจะต้องทำอะไรก่อน และต่อๆ ไปจะทำอะไร ซึ่งจัดว่าเป็นหลักเกณฑ์วิธีการทางวิทยาศาสตร์ (Scientific Management) กระบวนการจัดการจะกำหนด

ขอบเขต และหน้าที่ตามขั้นตอนต่างๆ ไว้อย่างชัดเจน มีนักวิชาการด้านการบริหารจัดการได้กล่าวไว้ว่า (พยอม วงศ์สารศรี, 2542 หน้า 35-36) การจัดการเป็นทั้งศาสตร์และศิลปะด้วยเหตุผลต่อไปนี้ คือ

การบริหารได้พัฒนาการบริหารที่มีหลักเกณฑ์ซึ่งมีพื้นฐานอยู่ในหลักการ (principles) ที่สำคัญ 4 ประการ คือ

1) ต้องมีการคิดค้นและกำหนดวิธีที่ดีที่สุด (One Best Way) สำหรับงานที่ทำแต่ละอย่าง คือ ต้องมีการกำหนดวิธีการทำงานที่ดีที่สุดที่ช่วยให้สามารถทำงานเสร็จลุล่วงไปด้วยดีตามวัตถุประสงค์ มาตรฐานของงานจะต้องมีการจัดวางเอาไว้ โดยมีหลักเกณฑ์ที่ได้พิสูจน์มาแล้วว่า เป็นวิธีที่ดีที่สุดจริง และในเวลาเดียวกัน การจ่ายผลตอบแทนแบบจูงใจต่างๆ ก็จะจ่ายให้ ตามผลผลิตทั้งหมดสำหรับส่วนที่เกินมาตรฐาน

2) ต้องมีคัดเลือกและพัฒนาคนงาน โดยตระหนักถึงความสำคัญและคุณค่าของการรู้จักงานให้เหมาะสมสอดคล้องกับคนงาน นอกจากนี้ ต้องมีการอบรมคนงานให้รู้จักวิธีการทำงานที่ถูกวิธีด้วย และในการคัดเลือกคนงานจะต้องมีการพิจารณาเป็นพิเศษที่จะให้ได้คนที่มีคุณสมบัติ ที่ดีที่สุดตรงตามงานที่จะให้ทำ

3) ด้วยวิธีการพิจารณาอย่างรอบคอบเกี่ยวกับวิธีทำงาน ควบคู่กับการพิจารณาคนงานนี้ คนงานจะไม่คัดค้านต่อวิธีทำงานใหม่ที่ได้กำหนดขึ้น เพราะโดยหลักเหตุผลคนงานทุกคน จะเห็นจริงถึงโอกาสที่เขาจะได้รับรายได้สูงขึ้น จากการทำงานถูกวิธีที่จะช่วยให้ได้ผลผลิตสูงขึ้น

4) การประสานร่วมมือกันอย่างใกล้ชิดระหว่างผู้บริหารและคนงาน ฝ่ายบริหารควรจะได้ประสานอย่างใกล้ชิดเป็นประจำกับคนงานที่เป็นผู้ปฏิบัติงาน แต่ต้องไม่ใช่โดยการไปลงมือปฏิบัติงาน ที่ควรจะเป็นงานของคนงานเท่านั้น

วิธีการต่าง ๆ ล้วนแต่เป็นวิธีการที่มีหลักเกณฑ์ตามหลักวิทยาศาสตร์ ทำให้เกิดทฤษฎีการบริหารขึ้นมาและได้เสนอแนะว่า ผู้บริหารต้องมีบทบาทเป็นจุดศูนย์กลางของปัญหาและความสำเร็จของกลุ่ม ที่จะต้องรับผิดชอบนำเอาเรื่องที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพของกลุ่มมาคิดวิเคราะห์และปรับปรุงหาทางออกให้ได้เป็นผลดีที่สุดสำหรับกลุ่มให้ดีขึ้นและมากขึ้นเรื่อยๆ (ธงชัย สันติวงษ์, 2554, หน้า 48.) หลักกระบวนการบริหารมีอยู่ 5 ประการ คือ

1) การวางแผน (Planning) หมายถึง การกำหนดนโยบายและมาตรการอันเป็นแนวทางปฏิบัติเพื่อบรรลุเป้าหมายที่วางไว้

2) การจัดองค์การ (Organizing) คือ การกำหนดตำแหน่งสายบังคับบัญชาใน องค์การ

3) การแต่งตั้งบุคลากร (Staffing) หมายถึงการสรรหาบุคลากรมาบรรจุแต่งตั้งในตำแหน่งที่กำหนดไว้

4) การอำนวยการ (Directing) คือกำกับ สั่งการและมอบหมายให้แต่ละฝ่ายได้ปฏิบัติงานตามแผนที่วางไว้

5) การควบคุม (Controlling) คือการติดตามดูว่าแต่ละฝ่ายปฏิบัติงานไปถึงไหน มีปัญหาและอุปสรรคเกิดขึ้นที่ใด (พระเมธีธรรมาภรณ์ (ประยูร ธมมจิตโต) (2539 หน้า 3.),

ผู้บริหารหรือผู้จัดการที่ประสบความสำเร็จควรต้องมีความรู้ความเข้าใจในความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการกระทำหน้าที่ (Function) และการแสดงบทบาท (Roles) ไว้ว่า ต้นศตวรรษที่ 20 นักธุรกิจชาวฝรั่งเศสผู้หนึ่ง คือ Henri Fayol ได้เสนอตัวแบบหน้าที่สำคัญ 5 ประการของการจัดการ คือ การวางแผน (Planning) การจัดองค์การ (Organizing) การสั่งการ (Commanding) การประสานงาน (Coordinating) และการควบคุม (Controlling)

สองทศวรรษต่อมา Gulick and Urwick ได้เสนอหลักว่าด้วยหน้าที่ของการบริหารที่รู้จักกันแพร่หลายในนามของหลัก POSDCoRB ซึ่งย่อมาจากหน้าที่หลักของการบริหาร ๗ ประการ คือ การวางแผน (Planning) การจัดองค์การ (Organizing) การคัดเลือก หรือการสรรหาบุคลากร (Staffing) การอำนวยการ (Directing) การประสานงาน (Coordinating) การรายงาน (Reporting) และการงบประมาณ (Budgeting) ซึ่งหลัก POSDCoRB นี้ขยายความมาจากหน้าที่ทางด้านการจัดการของ Fayol นั้นเอง โดยแยกหน้าที่ทางด้านการคัดเลือกหรือสรรหาบุคลากรออกมาจากการจัดองค์การ ส่วนหน้าที่การควบคุมถูกแบ่งออกเป็นสองหน้าที่ คือ การรายงานผลการปฏิบัติงาน และการงบประมาณ หลัก POSDCoRB นี้ได้รับการยอมรับว่าเป็นหน้าที่สำคัญของการบริหารหรือการจัดการในภาครัฐมาเป็นเวลานาน

ทศวรรษที่ 80 โลกมีการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมอย่างมาก ผู้บริหารและนักวิชาการตระหนักถึงความไม่เพียงพอของหน้าที่ทางด้านการจัดการของฟาโยลและหลัก POSDCoRB ในปี ค.ศ.1983 Garson และ Overman ได้เสนอหลัก PAFHRIER ขึ้นมาซึ่งเป็นคำย่อมาจากหน้าที่หลักของการบริหารหรือการจัดการสมัยใหม่ 5 ประการ คือ

1) PA ย่อมาจาก Policy Analysis คือการวิเคราะห์นโยบาย ซึ่งกินความหมายมากกว่าการวางแผน การวิเคราะห์นโยบายรวมไปถึงการวิเคราะห์ว่าอะไรคือวัตถุประสงค์ หรือเป้าหมายของนโยบาย การกำหนดนโยบาย และการวิเคราะห์ผลกระทบของนโยบาย ซึ่งมีความจำเป็นสำหรับการบริหารในภาครัฐ ภาคเอกชนในปัจจุบันก็ตระหนักถึงความจำเป็นสำหรับการวิเคราะห์แผน หรือนโยบายเพิ่มมากขึ้นเช่นกัน

2) F ย่อมาจาก Financial Management หรือการจัดการทางการเงินหรือการคลัง เป็นหน้าที่สำคัญสำหรับการบริหารหรือการจัดการขององค์การทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน แต่ถูกละเลยมิได้มีการกล่าวถึงในอดีต

3) HR ย่อมาจาก Human Resource Management คือการจัดการทางด้านทรัพยากรมนุษย์ มีความหมายกว้างกว่าการคัดเลือกหรือสรรหาบุคลากรขององค์การจำเป็นต้องได้รับการฝึกอบรม การเรียนรู้และพัฒนา ได้รับการมอบหมายอำนาจ (Empowerment) ต้องมีคุณภาพในการทำงาน และมีคุณภาพชีวิตอีกด้วย

4) I ย่อมาจาก Information Management เป็นการสะท้อนให้เห็นถึงยุคปัจจุบันซึ่งเป็นยุคของสังคมสารสนเทศ ผู้บริหารจำเป็นต้องมีการจัดการทางด้านสารสนเทศเพื่อประโยชน์ในการนำเอาสารสนเทศมาประกอบการตัดสินใจของผู้บริหารด้วย

5) ER ย่อมาจาก External Relations สะท้อนให้เห็นถึงสังคมในยุคปัจจุบันที่องค์กรต่างๆ จำเป็นต้องมีความสัมพันธ์กันในเชิง Synergistic และ Symbiotic เพิ่มมากขึ้นดังกล่าวข้างต้น จึงมีความจำเป็นต้องมีการจัดการทางด้านความสัมพันธ์กับองค์กรอื่นๆ รวมทั้งกับสังคมและกับสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

จะเห็นว่าหลัก PAFHRIER สามารถใช้ประกอบกับหลัก POSDCoRB หรือหลักของ Fayol ได้เป็นอย่างดีสำหรับการทำความเข้าใจหน้าที่หลักที่สำคัญของการบริหาร หรือการจัดการในยุคปัจจุบัน กระบวนการของหลักการบริหารไว้ 5 ขั้นตอน ดังนี้

- 1) การวางแผน (Planning)
- 2) การจัดระบบองค์กร (Organizing)
- 3) การจัดบุคลากร (Staffing)
- 4) การเป็นผู้นำในองค์กร (Leading)
- 5) การควบคุมการดูแล (Controlling) (Harold Koontz, and Wehrich Heize, 1990), pp. 26-27.)

หลักการบริหารเหล่านี้อาจจะเคยปฏิบัติโดยผู้บริหารก่อนมี Fayol แต่ Fayol เป็นบุคคลแรกที่ประมวลหลักการเหล่านี้ขึ้นมา ทำให้ผู้บริหารทุกคนสามารถเรียนรู้ได้ เขาได้วางรากฐานของการบริหารในฐานะที่เป็นวิชาชีพอย่างหนึ่ง

กูลิค และเออร์วิค (Luther H. Gulick and Lyndall Urwick) ซึ่งได้เสนอกระบวนการบริหารไว้ 7 ประการ ซึ่งเรียกย่อ ๆ ว่า “POSDCORB” กระบวนการบริหารนี้ได้สรุปไว้ในหนังสือ “Papers on the Science of Administration” ในปี ค.ศ. 1936 โดยมีกระบวนการบริหาร ดังนี้

1. การวางแผน (Planning) หมายถึง การวางแผนแนวทางในการปฏิบัติงานตลอดจนวิธีการปฏิบัติงานไว้ล่วงหน้า เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน
2. การจัดหน่วยงาน (Organizing) หมายถึง การจัดโครงสร้างอำนาจหน้าที่ การแบ่งส่วนงาน
3. การจัดสายงานการจัดตัวบุคคล (Staffing) หมายถึง การบริหารงานด้านบุคลากร อันได้แก่ การจัดอัตรากำลัง การสรรหา การรักษาสภาพการทำงาน การควบคุมการปฏิบัติงาน
4. การอำนวยการ (Direction) หมายถึง การดำเนินการในการตัดสินใจ และการสั่งการในกิจการต่าง ๆ ให้ดำเนินไปอย่างมีระเบียบแบบแผน ทั้งในลักษณะทั่ว ๆ ไป และในลักษณะเฉพาะ ตลอดจนการให้คำแนะนำและการควบคุมการปฏิบัติงาน
5. การประสานงาน (Coordinating) หมายถึง การร่วมมือในการปฏิบัติงานในส่วนต่าง ๆ ให้ประสานสอดคล้องกันและกลมกลืนกัน
6. การรายงาน (Reporting) หมายถึง การรายงานผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานให้ผู้บริหารและสมาชิกของหน่วยงานได้ทราบความเคลื่อนไหวและความก้าวหน้าของกิจการในหน่วยงาน

7. งบประมาณ (Budgeting) หมายถึง การควบคุมการใช้จ่ายให้รอบคอบ และรัดกุม รวมถึงการจัดสรรงบประมาณ การทำบัญชี (Luther Gulick and Lyndall Urwick, 1937), pp. 37-38.)

8. ทฤษฎีการบริหารของ เฮนรี ฟาโย (Henri Fayol) ได้เสนอทฤษฎีการบริหารโดยมีความเชื่อว่าเป็นไปได้ที่จะหาทางศึกษาดังศาสตร์ที่เกี่ยวกับการบริหาร (Administrative) ซึ่งสามารถใช้ได้กับการบริหารทุกชนิด ไม่ว่าจะเป็นการบริหารอุตสาหกรรมหรืองานรัฐบาล โดยมีสาระสำคัญเกี่ยวกับการบริหาร (Management Functions) ซึ่งประกอบด้วยหน้าที่ทาง การบริหาร 5 ประการ คือ

1) การวางแผน (Planning) หมายถึง ภาระหน้าที่ของผู้บริหารที่จะต้องทำการคาดการณ์ล่วงหน้าถึงเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่จะมีผลกระทบต่อธุรกิจ และกำหนดขึ้นเป็นแผนปฏิบัติงานหรือวิถีทางที่จะปฏิบัติเอาไว้เพื่อเป็นแนวทางของการทำงานในอนาคต

2) การจัดองค์การ (Organizing) หมายถึง ภาระหน้าที่ที่ผู้บริหารจำต้องจัดให้มีโครงสร้างของงานต่าง ๆ และอำนาจหน้าที่ ทั้งนี้เพื่อให้เครื่องจักร สิ่งของ และตัวคน อยู่ในส่วนประกอบที่เหมาะสมในอันที่จะช่วยให้งานขององค์การบรรลุผลสำเร็จได้

3) การบังคับบัญชาสั่งการ (Commanding) หมายถึง หน้าที่ในการสั่งการงานต่างๆ ของผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา ซึ่งจะกระทำให้ผลสำเร็จด้วยดี โดยที่ผู้บริหารจะต้องกระทำตนเป็นตัวอย่างที่ดี จะต้องเข้าใจคนงานของตน จะต้องเข้าใจถึงข้อตกลงในการทำงานของคนงานและองค์การที่มีอยู่ รวมถึงจะต้องมีการติดต่อสื่อสารกับผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างใกล้ชิดทั้งขึ้นและลง นอกจากนี้ยังต้องทำการประเมินโครงสร้างขององค์การและผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาของตนเป็นประจำอีกด้วย หากโครงสร้างขององค์การที่เป็นอยู่ไม่เหมาะสมก็จำเป็นต้องปรับปรุงเช่นเดียวกัน ถ้าผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาคนใดหย่อนประสิทธิภาพ การไล่ออกเพื่อปรับปรุงกำลังคนที่มีอยู่ให้เหมาะสมยิ่งขึ้นก็เป็นสิ่งจำเป็นที่ต้องทำ

4) การประสานงาน (Coordinating) หมายถึง ภาระหน้าที่ที่จะต้องเชื่อมโยงงานของทุกคนให้เข้ากันได้ และกำกับให้ไปสู่จุดมุ่งหมายเดียวกัน

5) การควบคุม (Controlling) หมายถึง ภาระหน้าที่ในการที่จะต้องกำกับให้สามารถประกันได้ว่ากิจกรรมต่างๆ ที่ทำไปนั้นสามารถเข้ากันได้กับแผนที่ได้วางไว้แล้ว (Price, Alan, Human Resourec Management, 2004), p. 110.)

พระธรรมโกศาจารย์ (ประยูร ธมฺมจิตฺโต) กล่าวถึง การบริหารเป็นวิธีการทำให้งานสำเร็จ โดยอาศัยผู้อื่น (Getting things done through other people) และกล่าวว่าหน้าที่ของผู้บริหารเป็นกรอบในการพิจารณาของผู้บริหารให้สำเร็จ มี 5 ประการ ตามคำย่อภาษาอังกฤษว่า “POSDC” ดังนี้ คือ

P คือ Planning หมายถึง การวางแผน เป็นการกำหนดแนวทางการดำเนินงานเพื่อความสำเร็จที่จะตามมาในอนาคต ผู้บริหารที่ดีต้องมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล เพื่อกำหนดทิศทางขององค์กร

O คือ Organizing หมายถึง คือ การจัดองค์การ เป็นการกำหนดโครงสร้างความสัมพันธ์ของสมาชิกและสายบังคับบัญชาภายในองค์กร มีการแบ่งงานกันทำและการกระจายอำนาจ

S คือ Staffing หมายถึง งานบุคลากร เป็นการสรรหาบุคลากรใหม่ การพัฒนาบุคลากร และการใช้คนให้เหมาะสมกับงาน

D คือ Directing หมายถึง การอำนวยการ เป็นการสื่อสารเพื่อให้เกิดการดำเนินการตามแผน ผู้บริหารต้องมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีและต้องมีภาวะผู้นำ

C คือ Controlling หมายถึง การกำกับดูแล เป็นการควบคุมคุณภาพของการปฏิบัติงานภายในองค์กร รวมทั้งกระบวนการแก้ปัญหาภายในองค์กร (ประยูร ธมมจิตต์โต, 2549), หน้า 3-5

สมาคมผู้บริหารการศึกษาแห่งสหรัฐอเมริกา (American Association of School Administration) อ้างถึงในธีระรัตน์ กิจจารักษ์ เสนอแนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการบริหารไว้ 5 ประการ คือ (ธีระรัตน์ กิจจารักษ์, 2552 หน้า 67) การวางแผน (Planning) หมายถึง การวางแผนหรือโครงการสำหรับการปฏิบัติงานในอนาคตให้ตรงเป้าหมายที่ต้องการ โดยกำหนดงานที่จะทำ วิธีการ และวัตถุประสงค์ของงานนั้น ๆ ไว้ล่วงหน้า

1. การแสวงหา และกำหนดตัวบุคคลและอุปกรณ์ (Allocation) หมายถึง การแสวงหา กำหนดตัวบุคคล และวัสดุทุกชนิดที่จำเป็นในการปฏิบัติงานตามแผน เพื่อให้งานนั้นสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

2. การเสริมกำลังบำรุง (Stimulation) หมายถึง การบำรุงขวัญ กระตุ้น และส่งเสริมให้บุคลากรปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้ผลงานดีทั้งปริมาณและคุณภาพ

3. การประสานงาน (Co-ordination) หมายถึง การจัดให้ผู้แทนของหน่วยงานย่อยทุกหน่วยงานพบปะปรึกษาหารือกันเพื่อให้มีโอกาสแสดงความคิดเห็นหรือทราบเรื่องการปฏิบัติงานของผู้อื่น และเพื่อให้งานสัมพันธ์ไม่ขัดแย้งกัน โดยยึดเป้าหมายขององค์การเป็นหลัก

4. การประเมินผลงาน (Evaluation) หมายถึง การตรวจสอบการปฏิบัติงานทุกระยะให้ทราบผลการปฏิบัติงาน และปัญหาที่เกิดขึ้น เพื่อหาแนวทางแก้ไขทุกระยะและประเมินผลขั้นสุดท้ายเพื่อทราบผลการปฏิบัติงาน และปัญหาที่เกิดขึ้น เพื่อหาแนวทางแก้ไขทุกระยะและประเมินผลขั้นสุดท้าย เพื่อเปรียบเทียบผลงานกับผลงานที่ควรจะได้ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ตั้งแต่ต้นเพื่อวางแผนใหม่สำหรับการปฏิบัติงานในอนาคต

สรุปแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารเป็นพฤติกรรมอย่างหนึ่ง ซึ่งเป็นกระบวนการทางสังคมที่ผู้บริหารใช้สำหรับตัดสินใจ เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารหน่วยงานหรือองค์กรต่าง ๆ ทั้งที่เป็นองค์กรที่เป็นหน่วยงานของรัฐและเอกชน ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ตามเป้าหมาย โดยนำทรัพยากรมาใช้ให้ประหยัด ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวนี้ต้องใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ เพื่อให้บุคคลต่าง ๆ เกิดความร่วมมือกันในการปฏิบัติงาน ซึ่งกระบวนการบริหารเป็นภารกิจที่ผู้บริหารต้องปฏิบัติหน้าที่ตามลำดับขั้นตอน เป็นระบบให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดต่อองค์กร

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการ

2.3.1 ความหมายของการบริหาร

การบริหารมีความหมายได้ทั้งในลักษณะที่เป็นการศึกษาเกี่ยวกับวิชาการบริหารและการบริหารงานในกรณีที่พิจารณาว่าการบริหารเป็นสาขาวิชาที่มีการจัดระเบียบให้ระบบของการศึกษา หมายถึงการศึกษาค้นคว้าหาหลักการ กฎเกณฑ์ และทฤษฎีที่พึงเชื่อถือได้มาใช้เพื่อประโยชน์ในการบริหารงานโดยลักษณะเช่นนี้ย่อมจะเห็นได้ว่าการบริหารมีลักษณะเป็นศาสตร์แต่ถ้าพิจารณาการบริหารในลักษณะของการปฏิบัติงานที่ต้องอาศัยความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ของแต่ละ

บุคคลแล้ว การบริหารในกรณีนี้ก็จะมึลักษณะเป็นศิลป์ เมื่อการบริหารมีลักษณะที่อาจพิจารณาได้ เป็น 2 นัย การให้นิยามหรือความหมายการบริหารนั้น ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมพงษ์เกษมสิน ได้ รวบรวมแนวคิดของนักวิชาการที่ให้ความหมายของการบริหารไว้

Harold Koontz (1990). ให้ความหมายว่า การบริหารคือ การดำเนินงานให้บรรลุ วัตถุประสงค์ที่กำหนดเอาไว้ โดยการอาศัยปัจจัยทั้งหลาย ได้แก่ คน เงิน วัสดุสิ่งของเป็นอุปกรณ์ในการ ปฏิบัติงานนั้น

Peter F. Drucker (2004). ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับการบริหารเชิงพฤติกรรมว่าการ บริหารคือศิลปะในการทำงานให้บรรลุเป้าหมายร่วมกับผู้อื่น

สมพงษ์ เกษมสิน (2556, หน้า 13-14) ได้ให้ความหมายว่า การบริหารคือการใช้ศาสตร์ และศิลป์เอาทรัพยากรการบริหาร มาประกอบการตามกระบวนการบริหารให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ กำหนดอย่างมีประสิทธิภาพ

สรุปได้ว่า จากความหมายของการบริหารที่ได้นำเสนอไว้ จะเห็นได้ว่า การบริหารมี ลักษณะดังนี้

- 1) การบริหารย่อมมีวัตถุประสงค์
- 2) การบริหารอาศัยปัจจัยบุคคลเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดการบริหารต้องใช้ทรัพยากร การบริหารเป็นองค์ประกอบพื้นฐานการบริหารมีลักษณะการดำเนินการเป็นกระบวนการ
- 3) การบริหารเป็นการดำเนินการร่วมกันของกลุ่มบุคคล ฉะนั้นจึงต้องอาศัยความร่วมมือ ของกลุ่ม เพื่อให้เกิดพลังร่วมของกลุ่ม ในอันที่จะทำให้เกิดภารกิจบรรลุวัตถุประสงค์
- 4) การบริหารมีลักษณะเป็นการร่วมมือกันดำเนินการอย่างมีเหตุผล

2.3.2 ทรัพยากรการบริหาร

โดยทั่วไปในการบริหารถือว่ามีทรัพยากร ที่เป็นปัจจัยสำคัญอยู่ 4 ประการ คือ คน (Men) เงิน (Money) วัสดุสิ่งของ (Material) และการจัดการ (Management) หรือที่เรียกสั้น ๆ 4M's การที่ จัดว่าเป็นปัจจัยทั้งสี่ เป็นปัจจัยพื้นฐานในการบริหารก็เพราะเหตุว่า ในการบริหารเกือบทุกประเภท จำเป็นต้องอาศัยคน เงิน วัสดุ สิ่งของ และวิธีจัดการเป็นองค์ประกอบที่สำคัญ ไม่ว่าจะบริหารนั้นจะ เป็นการบริหารราชการหรือการบริหารธุรกิจก็ตาม เหตุนี้จึงเป็นที่ยอมรับกันว่าทรัพยากรพื้นฐานใน การบริหารมีอยู่สี่ประการดังกล่าว อย่างไรก็ตาม ปัจจัยเหล่านี้มีนักวิชาการหลายท่านได้พิจารณาทรัพยากร การบริหารไปในลักษณะที่มีขอบเขตกว้างขวางมากยิ่งขึ้น และถือว่าเป็นทรัพยากรการบริหารเพิ่มขึ้น จากปัจจัยสี่ประการที่กล่าวมาแล้วอีกด้วย

William T. Greenwood (1965, pp. 74-75) ได้ให้ความเห็นว่า “ทรัพยากรการ บริหารควรมีอย่างน้อย 7 ประการ คือ คน เงิน วัสดุสิ่งของ อำนาจหน้าที่ (Authority) เวลา (Time) กำลังใจในการทำงาน (Will) และความสะดวกต่างๆ (Facilities)”

ทั้งนี้ โดยย้าถึงความสำคัญและจำเป็นของอำนาจหน้าที่ และเวลาในการบริหารได้ว่าในการ บริหารงานนั้นไม่ว่าจะเป็นงานของรัฐหรือเอกชนก็ตามงานจะไม่สามารถไปด้วยดีได้ถ้าปราศจากเสีย ซึ่งอำนาจหน้าที่และเช่นกันการบริหารนั้น ๆ ก็จะไม่สามารถสัมฤทธิ์ผลด้วยดีอย่างมีคุณค่า หากมิได้ กำหนดเวลาให้เหมาะสมเพียงพอกับประเภทและลักษณะของงานนั้น การที่มีนักวิชาการบางท่านได้ ให้ความเห็นเพิ่มเติมในเรื่องทรัพยากรการบริหารหลักทั้ง ๔ ประการดังกล่าวมาแล้วในตอนต้นก็ตาม แต่ก็ช่วยให้มองเห็นภาพรวมของทรัพยากรทางการบริหารที่กว้างมากขึ้น

2.3.3 คุณค่าการบริหาร

การบริหารนั้น ถ้าจะพิจารณากันแต่เพียงว่าเป็นการทำงานเพื่อให้งานเสร็จสิ้นไปแต่เพียงอย่างเดียว ย่อมไม่เป็นการเพียงพอ โดยเฉพาะในปัจจุบันอันเป็นยุคที่วิทยาการก้าวหน้า พลเมืองเพิ่มขึ้นและความต้องการของประชาชนก็เพิ่มมากขึ้นเป็นเงาตามตัว การบริหารจึงต้องคำนึงถึงคุณค่าของการบริหารในด้านการประหยัด ประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ความเป็นธรรม ความซื่อสัตย์ ความรู้จักรับผิดชอบในหน้าที่และการให้บริการอย่างเพียงพอต่อความต้องการของประชาชนหรือลูกค้าผู้มาติดต่อ อาจสรุปอธิบายความได้ดังนี้

1) คุณค่าในด้านการประหยัด การประหยัดในที่นี้ไม่ได้มีความหมายเพียงการที่ระมัดระวังการใช้จ่ายใช้สอยเงินของประชาชนคือภาษีอากรที่รัฐจัดเก็บมาเป็นรายได้เพื่อให้แสวงหาวิธีการที่จะใช้จ่ายเงินทองทรัพย์สินของรัฐ หรือองค์การตามความพินิจรอบคอบประกอบด้วยเหตุผล และมุ่งประโยชน์ของประชาชนเป็นที่ตั้ง นอกจากนั้นแล้วการบริหารโดยประหยัดนี้ก็คือทำอย่างไรจึงสามารถใช้จ่ายเงินแต่น้อยให้ได้ผลลัพธ์สูงสุดเพราะในทางการปฏิบัติปัจจุบันนี้ รัฐบาลต้องจ่ายเงินงบประมาณจำนวนมากในการจัดหาวัสดุอุปกรณ์เครื่องใช้สอยมาใช้ในการบริหารวิธีการที่จะใช้อุปกรณ์เหล่านี้ให้ได้ประโยชน์สูงสุดคุ้มค่า จัดว่าเป็นการประหยัดอันสำคัญยิ่งอย่างหนึ่ง

2) คุณค่าในด้านประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพในที่นี้หมายถึง การดำเนินงานให้เป็นไปตามที่คาดหวังไว้ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือการทำงานที่ต้องการให้ได้รับประโยชน์สูงสุดและการพิจารณาว่างานใดมีประสิทธิภาพหรือไม่ก็พิจารณาได้จากผลงานสำหรับความหมายของประสิทธิภาพในการทำงานนี้ มีนักวิชาการบางท่านเสนอว่าความเห็นเป็นเงินสมการคณิตศาสตร์ซึ่งอาจเขียนเป็นสูตรได้ดังนี้

$$E = (O - I) + S$$

เมื่อ E = Efficiency คือ ประสิทธิภาพของงาน

O = Output คือ ผลงานที่ได้รับออกมา

I = Input คือ บรรดาทรัพยากรในทางบริหารทั้งหลายที่ใช้ไป

S = Satisfaction คือ ความพึงพอใจในผลงานที่ออกมา

ซึ่งเข้าใจได้ง่ายและมีปัญหาไม่มากนัก ถ้าพิจารณาเฉพาะในด้านการบริหารธุรกิจ ซึ่งเป้าหมายสำคัญอยู่ที่กำไร ซึ่งเมื่อผลที่ได้มากกว่าทุนที่ลงในกิจการนั้นย่อมมีกำไรและอาจถือเป็นข้อพิจารณาพื้นฐานได้ว่างานนั้นย่อมมีประสิทธิภาพ แต่การบริหารราชการทำได้เป็นเช่นนั้นไม่เหตุว่าเป้าหมายสำคัญของการบริหารราชการกับด้านการบริหารธุรกิจ เพราะว่าการบริหารราชการนั้นมุ่งมั่นในประโยชน์สุขของประชาชนเป็นที่ตั้ง จะต้องรับผิดชอบต่อ สามารถตอบสนองความต้องการและเจตนาของประชาชน ฉะนั้นการวัดประสิทธิภาพของการบริหารราชการจึงเป็นสิ่งที่วัดได้ด้วยเหตุนี้การที่นำเอาความพอใจในความสำเร็จของงานเป็นองค์ประกอบพิจารณาถึงความมีประสิทธิภาพในการบริหารเป็นสิ่งสำคัญและชอบด้วยเหตุและผล

1) คุณค่าในด้านประสิทธิผล คำว่าประสิทธิภาพและประสิทธิผลนี้ ฟังดูมีความหมายใกล้เคียงกันมากหากจะพิจารณาให้เจาะจงลงไปแล้วก็จะเห็นได้ว่าประสิทธิผลนั้น หมายถึง การพิจารณาผลการทำงานที่สำเร็จลุล่วงดังประสงค์หรือที่คาดหวังเป็นหลัก และความสำเร็จของงานอย่างมีประสิทธิภาพนี้อาจเกิดจากการปฏิบัติงานที่ไม่ประหยัดหรือไม่มีประสิทธิภาพก็ได้

2) ประสิทธิภาพเป็นเรื่องของการที่จะทำงานให้ได้ผลสูงสุด ส่วนประสิทธิผลเป็นเรื่องการนำเอาผลงานที่สำเร็จดังที่คาดหวังไว้มาพิจารณา ดังนั้น งานที่มีประสิทธิผลจึงไม่จำเป็นต้องมีประสิทธิภาพเสมอไป เช่น สมมติว่าการทำบัตรประจำตัวประชาชนที่มีอายุอยู่ในเกณฑ์ ตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไปถึง 70 ปี ตั้งเป้าหมายว่าจะต้องทำให้สำเร็จได้ทั่วถึงทั้งประเทศภายในเวลา 5 ปี ในกรณีนี้ถ้าหากสำเร็จงานจึงจะมีประสิทธิผล คือ บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ ส่วนที่จะสิ้นเปลืองงบประมาณสักเพียงใดเป็นเรื่องที่จำเป็นอันไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ด้านความไม่ประหยัด แต่มีประสิทธิผล

3) คุณค่าในด้านความเป็นธรรม ความเป็นในที่นี้หมายถึงการที่จะต้องบริหารงานด้วยความเป็นธรรมอย่างทั่วถึงและถ้วนหน้าปราศจากการเลือกที่รักมักที่ชัง โดยไม่เลือกแบ่งแยกวรรณะเชื้อชาติ และศาสนา คุณค่าในด้านความเป็นธรรมนี้หากจะพิจารณาได้ลึกซึ้งแล้วจะเห็นว่าเป็นหน้าที่และความรับผิดชอบในการบริหารงานนั่นเอง อย่างไรก็ตามความเป็นธรรมนี้ยังคงเป็นสิ่งที่ได้รับการพร่ำร้องไต่หา และบางครั้งก็เฝ้าคอยกันอยู่เสมอ จึงเป็นคุณธรรมที่นักบริหารทั้งหลายน่าจะช่วยผดุงความเป็นธรรมให้อำรงอยู่ในมวลหมู่สังคมมนุษย์อยู่เสมอไป

4) คุณค่าในด้านความซื่อสัตย์และมีเกียรติ ความจริงในการบริหารนี้เป็นที่ทราบกันและน่าจะกล่าวในทางเป็นธรรมนิยมการบริหารได้ว่าการปฏิบัติงานนั้นจะต้องดำเนินไปด้วยความซื่อสัตย์ถูกต้องตามระเบียบแบบแผนและธรรมเนียมไม่ว่าจะเป็นการบริหารราชการหรือบริหารธุรกิจก็ตาม และเมื่อการปฏิบัตินั้นเป็นการปฏิบัติที่ถูกที่ชอบ ความมีเกียรติก็ย่อมจะเสริมส่งให้สูงยิ่งขึ้น (สถาบันดำรงราชานุภาพ, 2539, หน้า 4-5)

2.3.4 การบริหารงานตามแนวพระพุทธศาสนา

พระพุทธศาสนาได้กล่าวถึงการปกครองตั้งแต่ระดับแคบที่สุด คือการปกครองทั้งทางด้านร่างกาย ทางด้านจิตใจของตนเอง จนถึงระดับที่กว้างที่สุด คือการปกครองประเทศชาติและการปกครองโลก โดยได้แสดงหลักธรรมทั้งหลักธรรมของผู้ปกครอง และวิธีการบริหารการปกครองไว้อย่างมากมาย การบริหารการปกครองที่อาศัยพื้นฐานของศีลธรรม เรียกว่า ธรรมรัฐ (Good Governance) หรือธรรมาภิบาล คือการบริหารงานที่ดี หรือ สุประศาสนการ คือการปกครองที่ดีก็ได้ในการบริหารปกครองในที่นี้จะยกหลักการบริหารออกเป็น 3 ส่วน ใหญ่ ๆ คือหลักบริหารตน หลักบริหารคน หลักบริหารงาน ดังนี้

หลักบริหารตน

หลักบริหารตน คือ กิจกรรมอย่างหนึ่งหรือกระบวนการที่ส่วนใหญ่จะตกแต่ตนเอง ดังพุทธพจน์ที่ อดตนา โจทยตตานิ จงเตือนตนด้วยตนเอง (ขุ.ธ. 25/35/66.) พิจารณาตนหรือการตรวจตราตนเองนั้นก็คือการใช้สติมองด้านใน หรือการเจริญวิปัสสนากรรมฐาน ตรงกับภาษาอังกฤษว่า Insight เมื่อรู้จักตนทั้งในข้อดีและข้อด้อยแล้วก็ให้บริหารตนให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น เพื่อที่จะเป็นผู้บริหาร ผู้ปกครองหรือนักการเมืองที่มีความสมบูรณ์ ในทางพุทธศาสนาได้วางในการบริหารตนไว้มากมาย แต่ในที่นี้จะขอนำมาเพียงบางประเด็นดังนี้ คือ

1. มีสุจริตทั้ง 3 คือ มีความประพฤติดีประพฤติชอบ 3 ประการ คือ

- 1) กายสุจริต ความสุจริตทางกาย ทำสิ่งที่ตั้งามถูกต้อง ประพฤติชอบด้วยกาย
- 2) วาสุจริต ความสุจริตทางวาจา พูดสิ่งที่ตั้งามถูกต้อง ประพฤติชอบด้วยวาจา
- 3) มโนสุจริต ความสุจริตทางใจ คิดสิ่งที่ตั้งามถูกต้อง ประพฤติชอบด้วยใจ(ที.ปา.

11/228/227.)

2. ปฏิบัติตามธรรมจริยา คือ ประพฤติปฏิบัติถูกต้องตามทางแห่งกุศลกรรมบถ

10 ประการ คือ

ทางกาย 3

- 1) งดเว้นจากการฆ่า การสังหาร การเบียดเบียน มีเมตตากรุณา ช่วยเหลือเกื้อกูล สงเคราะห์กัน
- 2) ละเว้นการแย่งชิงลักขโมยและการเอารัดเอาเปรียบ เคารพสิทธิในทรัพย์สินของผู้อื่น
- 3) ละเว้นการประพฤติดิดล่วงละเมิดในของรักของหวงแหนของผู้อื่น ไม่ข่มเหงจิตใจ ทำลาย ลบหลู่เกียรติ และวงศ์ตระกูลของกันและกัน

ทางวาจา 4

- 1) ละเว้นการพูดเท็จ โกหกหลอกลวง กล่าวแต่คำสัตย์ ไม่จงใจพูดให้ผิดไปจากความเป็นจริง เพราะเห็นแก่ผลประโยชน์ใด ๆ
- 2) ละเว้นการพูดส่อเสียด ยุยงสร้างความแตกแยกพูดแต่คำที่สมานและส่งเสริมความสามัคคี
- 3) ละเว้นการพูดคำหยาบคาย สกปรกเสียหาย พูดแต่คำสุภาพ นุ่มนวลชวนฟัง
- 4) ละเว้นการพูดเหลวไหลเพื่อเจ้อ พูดแต่คำจริงมีเหตุผลมีสาระประโยชน์ ถูกกาลเทศะ

ทางใจ 3

- 1) ไม่ละโมภ ไม่เพ่งเล็งคิดหาทางเอาแต่จะได้ คิดแต่จะให้ คิดเสียสละ ทำใจให้ผ่องแผ้ว กว้างขวาง
- 2) ไม่คิดร้ายมุ่งเบียดเบียนหรือเพ่งมองในแง่ที่จะทำลาย ตั้งความปรารถนาดีแผ่ไมตรีมุ่งให้เกิดประโยชน์แก่กัน
- 3) มีความเห็นถูกต้อง เป็นสัมมาทิฐิ เข้าใจในหลักธรรมว่าทำดีมีผลดีทำชั่วมีผลชั่ว

3. ประพฤติตามหลักศีล 5

หลักความประพฤติทั้งสิบข้อข้างต้น เป็นธรรมจรรยาและเป็นอารยะธรรมที่ครบสมบูรณ์ ทำให้ผู้บริหารผู้ปกครองหรือนักการเมืองที่ประพฤติปฏิบัติตามให้เป็นผู้บริหาร ผู้ปกครองหรือนักการเมืองที่สมบูรณ์ ทำให้เป็นคนที่เจริญขึ้นพร้อมทั้งทางกาย วาจาใจ แต่ถ้ายังไม่มั่นคงในอารยะธรรม ก็มีหลักปฏิบัติขั้นพื้นฐานที่ใช้ควบคุมตนเองให้ได้หลักศีลธรรมดังกล่าว ได้แก่ การประพฤติปฏิบัติตามหลักศีลห้านั่นเอง คือ

1) มีศีลข้อที่หนึ่ง คือ การไม่ฆ่าสัตว์ตัดชีวิตตลอดถึงการไม่คิดพยาบาท เบียดเบียนใครเป็นผู้ที่เปี่ยมไปด้วยคุณธรรม คือ ความเมตตากรุณา เมื่อมีคุณธรรมเบื้องต้นอย่างนี้ก็ไม่อยากที่จะพัฒนาตัวเอง ไปเป็นผู้ที่มีพรหมวิหารธรรม ซึ่งเป็นคุณธรรมสำหรับผู้ใหญ่หรือผู้ปกครองได้อย่างครบถ้วน เพราะเมื่อปราศจากความพยาบาทความเบียดเบียนคนอื่น ปราศจากความริษยา ความลำเอียง ก็จะเป็นผู้ปกครองหรือข้าราชการที่มีคุณธรรมรู้จักเห็นอกเห็นใจประชาชนและจะปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเที่ยงธรรมในการที่จะอำนวยประโยชน์สุขแก่ประชาชน

2) มีศีลข้อที่สอง คือ การไม่ลักทรัพย์หรือล่วงละเมิดในสิ่งของที่ไม่ใช่ทรัพย์สินของตนเอง แต่มีการเลี้ยงชีวิตด้วยสัมมาชีพ ไม่มีการทุจริตคอร์รัปชั่นหรือเบียดบังผลประโยชน์ของประเทศชาติมาเพื่อประโยชน์ส่วนตัวและพวกพ้องเมื่อผู้ปกครองหรือข้าราชการทุกระดับมีศีลข้อนี้ทรัพย์สินหรืองบประมาณของประเทศชาติก็จะไม่สูญหาย หรือจะไม่ถูกนำไปใช้ในทางที่ไม่ก่อให้เกิดผลประโยชน์ที่

ค้ำค่าแก่ประชาชน แต่สามารถที่จะนำงบประมาณหรือทรัพย์สินเหล่านั้นมาพัฒนาประเทศและบริหารงานของรัฐเพื่อประโยชน์ของประชาชนได้อย่างเต็มที่

3) มีศีลข้อที่สาม คือ การไม่ประพฤติดุคหรือล่วงละเมิดในบุตรภรรยาของบุคคลอื่น รู้จักระมัดระวังในการควบคุมตนเองในด้านอารมณ์ ไม่ให้หลงใหลในรูป เสียง กลิ่น รส และสัมผัสที่ยั่ววนจิตใจชวนให้หลงใหลตามอำนาจของกิเลส โดยเฉพาะผู้นำหรือผู้ที่ทำหน้าที่ในการบริหารประเทศชาติจะต้องมีความระมัดระวังในเรื่องนี้ให้มาก เพราะเมื่อมีอำนาจสิ่งเหล่านี้ก็จะติดตามมาได้โดยง่าย หากไม่ระมัดระวังหรือไม่รู้จักควบคุมตนเองแล้วก็จะทำให้เกิดความเสื่อมเสียชื่อเสียงของตนเองทำให้ประชาชนหรือบุคคลต่าง ๆ ขาดความเชื่อถือ และอาจส่งผลกระทบต่อการบริหารงานและการปกครองของประเทศชาติได้

4) มีศีลข้อที่สี่ คือ การงดเว้นจากการพูดคำที่ไม่จริง การพูดส่อเสียด การพูดคำหยาบคาย และการพูดเพื่อจ้อเหลวไหลไร้สาระแต่จะต้องพูดแต่คำสัตย์คำจริงเชื่อถือได้ ไม่เหลวไหลเหลวไหลจะพูดสิ่งใดออกไปต้องคิดและใคร่ครวญให้รอบคอบ โดยเฉพาะผู้ที่เป็นผู้ปกครองหรือเป็นผู้นำของประเทศ คำพูดเป็นสิ่งสำคัญเป็นอย่างยิ่งเพราะคำพูดของผู้นำจะส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่น และผลประโยชน์ของประชาชนและประเทศชาติโดยส่วนรวมเป็นอย่างมาก

5) การมีศีลข้อที่ห้า คือ การงดเว้นจากการเสพสุราของมีนเมาที่จะทำให้เป็นผู้ประมาทขาดสติสัมปชัญญะทุกชนิด แต่จะต้องเป็นผู้ที่มีสติสัมปชัญญะ มีความยังคิดว่าสิ่งใดควรทำหรือไม่ควรทำ อยู่เสมอ คือ เป็นผู้ที่มีความระมัดระวังในการปกครองหรือบริหารงานของรัฐด้วย

ความไม่ประมาท เพราะหากบริหารงานผิดพลาดก็จะส่งผลให้เกิดความเสียหายแก่ประชาชนและประเทศชาติได้และการที่ผู้ปกครองหรือข้าราชการไม่เกี่ยวข้องกับสิ่งเสพติดหรือของมีนเมาทุกชนิดก็จะเป็นแบบอย่างที่ดีของประชาชนหรือผู้ใต้บังคับบัญชา ทำให้ได้รับความนิยมนับถือจากบุคคลทั่วไป

ศีลทั้งห้าข้อที่กล่าวมานี้จะเห็นได้ว่า ศีลสามข้อแรกเป็นการควบคุมการกระทำที่แสดงออกมาทางกายให้เป็นปกติไม่ผิดพลาด ศีลข้อที่สี่เป็นการควบคุมวาจา ส่วนศีลข้อที่ห้าเป็นเรื่องของการควบคุมจิตใจ การเป็นผู้นำให้บุคคลอื่นทำตามหรือมีความเชื่อมั่น ผู้นำต้องสามารถนำการกระทำได้จะไม่ถูกตำหนิในภายหลัง หลักการดังกล่าวจึงเป็นการสอนให้คนมีภาวะผู้นำในตนเอง หรือพัฒนาตนเองให้ก้าวขึ้นสู่การเป็นผู้ปกครองที่ดีและการพัฒนาตนเองนั้นต้องพัฒนาทั้งทางกาย วาจา ใจ คือไม่คิดไม่พูดชั่ว และทำชั่วที่เป็นเหตุแห่งความเดือดร้อนแก่ตนเองและส่วนรวม ด้วยการที่ผู้ปกครองหรือผู้ที่มีอำนาจในการบริหารงานของรัฐจะปกครองประเทศชาติให้มีความสุข และทำให้ประชาชนมีความเป็นอยู่ที่ดีมีความสุขได้ ผู้ปกครองหรือข้าราชการที่ทำหน้าที่ในการบริหารงานของรัฐ จะต้องเริ่มต้นจากการปกครองกาย วาจา และใจของตนเองด้วยหลักศีลธรรมพื้นฐานดังกล่าวเสียก่อน เพราะการปกครองที่เริ่มต้นจากพื้นฐานของศีลธรรมโดยเฉพาะศีลห้าที่น่าจะเป็นสิ่งสำคัญ ในการที่จะสร้างสิ่งที่เรียกว่า Good Corporate Governance ขึ้นมาได้โดยอาศัยหลักพุทธธรรมเป็นพื้นฐานมีหลักธรรมของคนดี หลักธรรมหมวดนี้เป็นหลักธรรมสำหรับคนดี ไม่ว่าจะเป็นผู้ที่ทำหน้าที่ปกครองหรือบริหาร ตลอดถึงผู้ที่อยู่ใต้ปกครองหรือผู้ใต้บังคับบัญชา ต้องมีหลักธรรมที่เรียกว่าโลกบาลธรรม คือ ธรรมที่ค้ำโลก 2 ประการ คือ

1. หิริ ความละอายใจต่อการทำชั่ว
2. โอตตัปปะ ความเกรงกลัวต่อความชั่วไม่กล้าทำความชั่วในที่ลับและที่แจ้ง

(อง.ทก. 20/255/65: ขุ.อิติ. 25/220/257)

ธรรมที่เรียกว่า โลกบาลธรรม 2 ข้อ เป็นหลักธรรมที่ยิ่งใหญ่มาก ความทุจริต ฉ้อฉลหรือ ความรุนแรงต่าง ๆ ในโลก ไม่ว่าจะเกิดขึ้นระหว่างบุคคล 2 คน หรือแม้บุคคลคนเดียวแล้วขยายวงกว้างออกไปเรื่อย ๆ จนกลายเป็นสงคราม ก็เริ่มมาจากจิตใจของคนที่ขาดหิริโอตตปปะ ทั้งนี้ถ้ามีหิริก็จะคอยเป็นตัวกันมิให้บุคคลทำอะไรลงไปด้วยอำนาจความโลภเพราะรู้ว่าผลคือ ความทุกข์ความเดือดร้อนทั้งแก่ตนและคนอื่น ถ้าหิริโอตตปปะมีกำลังมากพอก็จะสามารถคุมจิตใจไว้ ข้อนี้ก็จะช่วยให้มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย สามารถปกครองและบริหารตนไป เมื่อปกครองตนได้แล้วการปกครองคนหรือบริหารงานก็สามารถปกครองและบริหารได้เช่นเดียวกัน

ปฏิบัติหน้าที่ให้ถูกทาง (อริยมรรค)คือ มีการดำเนินชีวิตที่ถูกต้องชอบธรรมตามหลักอริยมรรคมีองค์ 8 ซึ่งเป็นทางที่นำไปสู่ความดีตั้งแต่ระดับต่ำจนถึงระดับสูงสุดประกอบไปด้วยหลักธรรม 8 ประการ (ที.ม. 10/299/348:ม.ม. 12/149/123) คือ

- | | |
|------------------|----------------------|
| 1) สัมมาทิฐิ | มีปัญหา ความเห็นชอบ |
| 2) สัมมาสังกัปปะ | มีความดำริชอบ |
| 3) สัมมาวาจา | พูดจาชอบ |
| 4) สัมมากัมมันตะ | ทำการทำงานชอบ สุจริต |
| 5) สัมมาอาชีวะ | เลี้ยงชีวิตชอบ |
| 6) สัมมาวายามะ | มีความพากเพียรชอบ |
| 7) สัมมาสติ | ระลึกชอบ |
| 8) สัมมาสมาธิ | ความตั้งใจมั่นชอบ |

หลักการบริหารคน

หลักในการบริหารคน หรือในการปกครองผู้อื่นนั้น ผู้ปกครอง นักบริหารและนักการเมืองจะต้องรู้จักหรือมีความรอบรู้เกี่ยวกับคนร่วมงานหรือผู้ใต้บังคับบัญชาก่อนว่าใครมีความสามารถในด้านใดเพื่อจะได้ใช้คนให้เหมาะกับงาน นอกจากนั้นผู้บริหารต้องรู้จักจริตของคนว่ามีความแตกต่างกันเพื่อที่จะใช้งานให้เหมาะสมกับจริตของเขา จริต คือคนที่ประพฤติบางอย่างจนเคยชิน จนเป็นนิสัย ประเภทนิสัยของคนนั่นเอง มีด้วยกันทั้งหมด 6 จริต คือ

1) ราคะจริต คือ พวกรักสวยรักงาม มักทำอะไรประณีตเรียบร้อยและใจเย็น คนพวกนี้ชอบทำงานที่ต้องใช้ความประณีตละเอียด

2) โทสะจริต คือ พวกใจร้อน ชอบความเร็วและมักหงุดหงิดง่าย ถ้าถูกขัดใจ คนพวกนี้ต้องใช้ความรวดเร็ว

3) โมหะจริต คือ พวกเขลาซิม ขาดความกระตือรือร้น ทำงานอืดอาด เฉื่อยชา ชอบหลับในที่ทำงานเป็นประจำ

4) สัทธาจริต คือ พวกเชื่อง่าย เวลา มีชาวต่าง ๆ ที่แปลก หรือผิดไปจากปกติ พวกนี้จะเชื่อง่าย และถ้าเชื่อแล้วก็จะทุ่มเทให้ทุกอย่าง

5) พุทธิจริต คือ พวกใฝ่รู้ เป็นคนช่างสงสัย รักการศึกษาหาความรู้ มักต้องการรายละเอียดมากกว่าคนอื่น ๆ คนพวกนี้ถนัดในการทำงานด้านวิชาการ

6) วิตกจริต คือ พวกช่างกังวลเป็นคนไม่กล้าตัดสินใจ มักปล่อยเรื่องค้างไว้เป็นเวลานาน โดยไม่ยอมลงนามหรือดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่ง (ขุ.จ. 30/492/242)

เมื่อรู้จริตของคนว่ามีความแตกต่างกันอย่างนี้แล้ว ก็จะสามารถใช้คนให้ถูกกับงานและสามารถที่จะครองใจคนไว้ได้ด้วย นอกจากนี้ในการบริหารคนจะต้องมีคุณธรรม มีความยุติธรรม มี

เหตุผลเป็นหลักยึดเหนี่ยว คุณธรรมประเพณีนี้แม้นักปราชญ์ นักคิด นักปรัชญาตะวันตกก็เน้นย้ำว่าเป็นหลักสำคัญเช่นเดียวกัน ในทางพระพุทธศาสนาก็มีหลักสำหรับบริหารคน ไว้มากมาย แต่ในที่นี้จะได้นำมาเพียงบางประเด็นเพื่อเป็นแนวทางในการบริหารคนตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาเท่านั้น คือ

1. หลักความยุติธรรม ความถูกต้อง การปกครองตนหรือปกครองคนอื่น หากผู้ปกครอง ผู้บริหาร หรือนักการเมืองขาดความยุติธรรม ขาดความเที่ยงตรงเสียแล้วชุมชน สังคม หรือรัฐนั้น ๆ ก็ จะเกิดความระส่ำระสาย เกิดความไม่เป็นระเบียบเรียบร้อย ประชาชนหรือผู้ใต้ปกครองเกิดความ กระจ่างกระตือรือร้นเพราะมีความไม่เสมอภาคกัน เมื่อมีความไม่เสมอภาคในหมู่ชนที่อยู่ร่วมกันเกิดขึ้นก็ จะทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำต่ำสูง เกิดความอยุติธรรม ซึ่งจะก่อให้เกิดความขัดแย้ง ชัดขึ้น ไม่ปฏิบัติ ตามคำสั่ง ข้อบังคับ ระเบียบวินัย ก่อให้เกิดการฝ่าฝืนกฎหมาย ซึ่งจะเป็นอุปสรรคเป็นปัญหาแก่การ บริหารและการปกครอง ฉะนั้นผู้บริหาร ผู้ปกครอง หรือนักการเมืองที่ปกครองคนอื่น จะต้องใช้ ความเที่ยงตรง ใช้หลักยุติธรรม งดเว้นไม่ประพฤติสิ่งจะก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมโดยต้องละเว้น อกติ 4 ประการ คือ

- 1) ลำเอียงเพราะรักใคร่ ชอบพอกันนี้มากกว่าคนโน้น เรียกว่า ฉันทาคติ
- 2) ลำเอียงเพราะไม่ชอบ โกรธ เรียกว่า โทษาคติ
- 3) ลำเอียงเพราะความงี่เงา เบาทัณญาของตนเองโดยไม่รู้จริง เรียกว่า โมหาคติ
- 4) ลำเอียงเพราะกลัว เช่น กลัวอำนาจ กลัวอิทธิพล เป็นต้น เรียกว่า ภยาคติ

(ที่.ป.า. 11/176/196. อ.จ.ต.ก.ก.21/17/23.)

2. เมตตาธรรม นักบริหาร นักปกครองหรือนักการเมืองผู้มีหน้าที่ในการปกครอง นอกจาก จะมีความเป็นธรรมแล้วยังมีหลักธรรมอื่น ๆ อีกที่เป็นเหมือนกลไกในการบริหารที่จะนำมาปฏิบัติเพื่อ ยึดเหนี่ยวจิตใจของผู้ใต้ปกครองได้นั้นก็คือ หลักพรหมวิหาร 4 ประกอบด้วย

- 1) เมตตา มีความรักความปรารถนาดีต่อผู้ใต้ปกครอง ตลอดถึงคนทุก ๆ คน อยากให้เขามี ความสุขประสพแต่ความสำเร็จในประโยชน์ต่าง ๆ
- 2) กรุณา ความสงสารอยากช่วยเหลือผู้อื่นไม่ว่าจะเป็นคนหรือสัตว์ให้พ้นจากความทุกข์ ยาก พ้นจากความเดือดร้อน
- 3) มุทิตา ความพลอยยินดีเมื่อเห็นผู้อื่นได้ดี มีความเบิกบานใจและพลอยมีความสุขและ ยินดีเมื่อเห็นผู้ใต้ปกครองได้ดีมีความสุข หรือประสพความสำเร็จในหน้าที่การงาน มีความปรารถนา อยากให้เขาได้ดียิ่งขึ้นไป

4) อุเบกขา ความวางเฉย มีใจเป็นกลาง ไม่หุเบา หรือ ไม่ซ้ำเติมเมื่อผู้ใต้ปกครองหรือคน อื่นได้รับความทุกข์ยากหรือประกอบกรรมที่จะก่อให้เกิดโทษ คอยให้คำตักเตือน หากสุจริตที่จะช่วย แก้ไขได้แล้วก็วางเฉยปฏิบัติตนอยู่ในความเที่ยงธรรม

3. หลักธรรมที่เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจของผู้อื่นไว้ได้ คือ สังคหัตถ์ 4 การที่จะรักษา น้ำใจของผู้ใต้ปกครองหรือผู้คนทั่วไปเพื่อให้เกิดความรักความสามัคคี ผู้บริหาร หรือผู้ปกครองนั้น เมื่อมีหลักธรรมที่เป็นพื้นฐานของจิตใจแล้ว จะต้องวางตนหรือแสดงออกทางความประพฤติดังนี้

- 1) ทาน คือ การให้ปัน การเอื้อเฟื้อแผ่ ช่วยเหลือให้ความสงเคราะห์ด้วยปัจจัยสี่ ทุนทรัพย์ ตลอดจนการให้ความรู้ทางด้านศิลปวิทยาต่าง ๆ โดยหวังให้เป็นประโยชน์แก่ผู้รับ เป็นการแสดงน้ำใจ และเป็นการยึดเหนี่ยวจิตใจของประชาชนหรือของผู้ปกครองไว้ได้ ซึ่งพระพุทธเจ้าทรงสรรเสริญการ

ให้ไว้มากมาย เช่น “ผู้ให้ยอมเป็นที่รัก” ผู้ให้ยอมผูกมิตรไว้ได้” เป็นต้น ซึ่งตรงกันข้ามกับความตระหนี่ ไม่สามารถผูกมิตร หรือยึดเหนี่ยวจิตใจของมิตร หรือบริวารไว้ได้

2) ปิยวาจา การมีวาจาที่อ่อนหวาน เป็นที่ดึงดูดจิตใจของผู้ฟัง มีวาจาที่สุภาพชวนฟัง วาจาที่ไม่หยาบคาย วาจาที่ก่อให้เกิดประโยชน์และความรักความสามัคคี ปิยวาจามีความสำคัญมาก ในการที่จะยึดเหนี่ยวจิตใจของคนทั่วไปหรือผู้ใต้ปกครอง บุคคลที่ได้รับมอบหน้าที่ให้เป็นทูตหรือเป็นตัวแทนของประเทศในการเจรจาเรื่องราวต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ของประชาชนและประเทศชาติ จะต้องมีความรู้เทคนิคในการใช้คำพูดอย่างดีเยี่ยม เพราะถ้าใช้คำพูดที่ไม่ดีหรือไม่เหมาะสมก็จะทำให้เสียประโยชน์ของประชาชนหรือประเทศชาติได้

3) อุตถจริยา การประพฤติตนเป็นประโยชน์ คือ การช่วยเหลือด้วยแรงกาย และชวนชวนช่วยเหลือในกิจการต่าง ๆ เช่น บำเพ็ญสาธารณะประโยชน์ รวมทั้งช่วยแก้ไขปัญหา ช่วยปรับปรุงส่งเสริมในด้านจริยธรรม ไม่เป็นคนนิ่งดูดายในเมื่อตนเองมีกำลังความสามารถที่พอจะช่วยเหลือได้ จะต้องเป็นผู้รู้จักให้การช่วยเหลือในเวลาที่เหมาะสม

4) สมานัตตา การวางตัวเสมอตนเสมอปลาย คือการประพฤติการปฏิบัติตนอย่างสม่ำเสมอในคนทั่วไปและผู้ใต้ปกครอง ให้ความเสมอภาค ไม่เอาเปรียบใน สุขทุกข์ คือ ร่วมสุข ร่วมทุกข์ ร่วมรับรู้ ร่วมแก้ปัญหา เพื่อให้เกิดประโยชน์สุขร่วมกัน

4. หลักธรรมที่เป็นเหตุก่อให้เกิดความรักและเคารพระหว่างกัน เรียกว่า “หลักสาราณียธรรม 6” การอยู่ร่วมกันภายในรัฐหรือผู้ใต้การปกครองจะมีความแตกต่างกันในทางชนชาติ ศาสนา ความเชื่อ หรือประเพณี ก็สามารถอยู่ร่วมในประเทศเดียวกันได้แต่ก็ต้องมีการผ่อนปรนหรือการปรับตัวเข้าหากัน ไม่ดูหมิ่นเหยียดหยามกันโดยเฉพาะผู้บริหารหรือผู้มีหน้าที่ปกครองต้องมีความฉลาดมีความสามารถในการปกครอง จะต้องไม่ก้าวกาย ไม่ลำเอียง ไม่ดูถูกเหยียดหยามด้านประเพณี ความเชื่อของกลุ่มคนต่าง ๆ ภายในรัฐที่มีความแตกต่างกัน ต้องให้การสนับสนุนส่งเสริมถ้าความเชื่อหรือประเพณีต่าง ๆ ของกลุ่มนั้น ๆ ดีงามไม่เป็นอันตรายต่อสังคม และคนในสังคมจะต้องรู้จักผ่อนปรนไม่ยึดถือในความคิดเห็นหรือความเชื่อของตนแต่ฝ่ายเดียว หลักธรรมที่จะช่วยให้สมาชิกของสังคมอยู่ร่วมกันด้วยความรักความสามัคคีกันเรียกว่า หลักสาราณียธรรม ซึ่งหลักธรรมนี้ใช้ได้ในทุกสถานะไม่ว่าจะเป็นผู้บริหาร ฝ่ายผู้ปกครอง ผู้อยู่ใต้การปกครอง ประกอบด้วยหลัก 6 ประการคือ

1) เมตตาทายกรรม คือการปฏิบัติ การกระทำต่อกันทางกาย ด้วยการช่วยเหลือกิจธุระต่าง ๆ โดยเต็มใจ เช่น ช่วยถือสิ่งของ ช่วยทำความสะอาดบ้านเรือนที่อยู่อาศัย อาหารให้รับประทาน ซักเสื้อผ้าให้ แสดงอาการกิริยาสุภาพต่อกัน เคารพนับถือกัน ทั้งต่อหน้าและลับหลัง เป็นต้น

2) เมตตาวจีกรรม คือการกล่าววาจาที่สุภาพต่อกัน ไม่ด่าทอ นินทา กล่าวร้าย หรือพูดคำหยาบ มีแต่บอกสิ่งที่เป็นประโยชน์ สั่งสอน แนะนำ ตักเตือนกันด้วยความหวังดี พูดถึงกันด้วยความเคารพนับถือทั้งต่อหน้าและลับหลัง

3) เมตตา मनกรรม คือ การมีจิตปรารถนาดี คิดทำสิ่งที่เป็นประโยชน์แก่กัน มองกันในแง่ดี มีหน้าตายิ้มแย้มแจ่มใสต่อกัน

4) สาธารณโภคี ได้สิ่งใดมาแบ่งกันกินแบ่งกันใช้ แบ่งปันลาภผลที่ได้มาโดยชอบธรรม แม้เป็นของเล็กน้อยก็แจกจ่ายให้ได้มีส่วนร่วมใช้สอยบริโภคทั่วกัน

5) สีลสามัญญุตตา คือการประพฤติที่สุจริตดีงาม รักษาระเบียบวินัยของส่วนรวม ไม่ทำตนให้เป็นที่น่ารังเกียจ หรือเสื่อมเสียแก่หมู่คณะ

6) ทิวทัศน์สามัญญตา คือการเคารพรับฟังความคิดเห็นกัน มีความเห็นชอบร่วมกัน ตกลงกันได้ ในหลักการสำคัญ ไม่สร้างข้อขัดแย้งโดยไม่มีเหตุผล จนทำให้ไม่มีเมตตาทายกรรม วชิกรรม และมโนกรรม ต่อกัน ยึดถืออุดมคติ หลักแห่งความดีงาม หรือ จุดหมายสูงสุดอันเดียวกัน (ที.ปา.11/317/257;อง ฎก.22/282-283/231-323)

หลักสราณียธรรม นอกจากจะก่อให้เกิดความระลึกถึงกัน ทำให้เกิดความรักและความเคารพซึ่งกันและกันแล้ว ยังมีส่วนช่วยป้องกันการทะเลาะวิวาท การแก่งแย่งชิงดีชิงเด่นและมีส่วนช่วยสร้างสรรค์สามัคคีให้เกิดขึ้นในสังคมด้วย

5. หลักธรรมนำไปสู่ความเจริญรุ่งเรืองโดยส่วนเดียว มี 7 ประการ คือ “หลักอภิธานิยธรรม 7” เป็นหลักธรรมสำหรับใช้ในการปกครอง เพื่อป้องกันมิให้การบริหารหมู่คณะเสื่อมถอย แต่กลับเสริมให้เจริญเพียงส่วนเดียว สามารถนำไปใช้ได้ทั้งหมด ผู้การบริหารหรือผู้ที่มีหน้าที่ปกครองบ้านเมือง เป็นหลักในการปกครอง โดยปฏิบัติตามหลักการร่วมรับผิดชอบที่จะช่วยป้องกันความเสื่อม นำไปสู่ความเจริญรุ่งเรืองโดยส่วนเดียว มี 7 ประการ คือ

1) หมั่นประชุมกันเนืองนิตย์ เป็นการประชุมพบปะปรึกษาหารือกิจการงานต่าง ๆ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน และหาแนวทางแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ร่วมกันโดยสม่ำเสมอ

2) พร้อมเพรียงกันประชุม เลิกประชุม และทำกิจกรรมร่วมกัน เป็นการประชุมและการทำกิจกรรมทั้งหลายที่พึงกระทำร่วมกัน ร่วมกันแก้ปัญหาข้อขัดข้องที่เกิดขึ้น หรือพร้อมเพรียงกันลุกขึ้นป้องกันในองค์กร หรือประเทศชาติบ้านเมือง

3) ไม่บัญญัติ หรือลบล้างข้อบัญญัติต่าง ๆ เป็นการไม่เพิกถอน ไม่เพิ่มเติม ไม่ละเมิดหรือวางข้อกำหนดกฎเกณฑ์ต่าง ๆ อันมิได้ตกลงบัญญัติไว้ และไม่เหยียบย่ำล้มล้างสิ่งที่ตกลงวางบัญญัติไว้แล้ว ถือปฏิบัติมั่นอยู่ในบทบัญญัติใหญ่ที่วางไว้เป็นธรรมนุญ

4) ให้ความเคารพและรับฟังความคิดเห็นของผู้ใหญ่ ผู้ใหญ่เป็นผู้มีประสบการณ์ยาวนาน ดังนั้นเราต้องให้เกียรติ ให้ความเคารพนับถือ และรับฟังความคิดเห็นของท่านในฐานะที่เป็นผู้รู้และมีประสบการณ์มามาก

5) ไม่ข่มเหงสตรี เป็นการให้เกียรติและคุ้มครองสตรี มิให้มีการกดขี่ข่มเหงรังแก

6) เคารพบูชาสักการะเจดีย์ คือ การให้ความเคารพศาสนสถาน ปุชนียสถาน อนุสาวรีย์ประจำชาติ อันเป็นเครื่องเตือนความจำ ปลุกเร้าให้เราทำความดี และเป็นที่รวมใจของหมู่ชนไม่ละเลย พิธีเคารพบูชาอันพึงทำต่ออนุสรณ์สถานที่สำคัญเหล่านั้นตามประเพณีที่ดีงาม

7) ให้การอารักขาพระภิกษุสงฆ์หรือผู้ทรงศีล เป็นการจัดการให้ความอารักขา บำรุงคุ้มครอง อันชอบธรรม แก่บรรพชิต ผู้ทรงศีลทรงธรรมบริสุทธิ์ ซึ่งเป็นหลักใจและเป็นตัวอย่างทางศีลธรรมของประชาชน เต็มใจต้อนรับและหวังให้ท่านอยู่โดยผาสุก (อง สตตก 22/21.)

หลักการบริหารงาน หลักธรรมของพระพุทธศาสนาที่นำมาใช้ในการบริหารงานนั้นมีมากมายหลายหมวด ในพระไตรปิฎกมีกระจัดกระจายอยู่ทั่วไป ทั้งที่เป็นชาดกและเป็นพระสูตร และได้กล่าวมาบ้างแล้วในส่วนที่เป็นหลักของผู้ปกครอง ในที่นี้จะได้นำมาเพียงบางประการ คือ

1. มีคุณลักษณะของนักบริหาร คุณลักษณะของนักบริหาร หรือคุณสมบัติของความเป็นผู้นำได้กล่าวไว้แล้วในส่วนของหลักในการปกครองและหลักการบริหารตนแต่ในการบริหารงานก็จำเป็นที่จะต้องพูดถึงผู้นำด้วยเพราะผู้นำเป็นกลไกสำคัญที่จะทำให้การบริหารงานนั้นประสบความสำเร็จหรือไม่ย่อมขึ้นอยู่กับผู้นำด้วย ลักษณะของผู้นำมีหลายแบบ เช่น ผู้นำแบบใช้พระเดช ผู้นำแบบใช้พระคุณ ผู้นำแบบพ่อพระ องค์กรหรือประเทศชาติบ้านเมืองจะมีความสงบ ประชาชนอยู่

กันอย่างมีความสุขได้ จะต้องมีผู้นำที่ดี มีคุณธรรม มีความคิดก้าวหน้า ฉลาด สามารถในการจัดกิจกรรมงานต่างๆ ของชาติบ้านเมือง ทำให้ชาติบ้านเมืองเจริญรุ่งเรืองรุดหน้าเท่าเทียมนานาประเทศ ดังภาษิตที่ว่า "ผู้นำดี เป็นศรีแก่ชาติ ผู้นำเฉลียวฉลาด ประเทศชาติรุ่งเรือง" เป็นต้น ในทางพุทธศาสตร์ได้กล่าวถึง คุณลักษณะของนักบริหารนักบริหารจะทำหน้าที่สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ถ้ามีคุณลักษณะ 3 ประการ ดังที่พระพุทธเจ้าตรัสไว้ใน ทุติยปาปณิกสูตร ดังนี้ (พระธรรมโกศาจารย์ (ประยูร ธมฺมจิตฺโต 2549), หน้า 26-27)

1) จักขุมา หมายถึง มีปัญญามองการณ์ไกล เช่น ถ้าเป็นพ่อค้าหรือนักบริหารธุรกิจ ต้องรู้ว่าสินค้าที่ไหนได้ราคาถูก แล้วนำไปขายที่ไหนจึงได้ราคาแพง ในสมัยนี้ต้องรู้ว่าหุ้นจะขึ้นหรือจะตก ถ้าเป็นนักบริหารทั่วไปต้องสามารถวางแผนและฉลาดในการใช้คนคุณลักษณะข้อแรกนี้ตรงกับภาษาอังกฤษว่า conceptual skill คือความชำนาญในการใช้ความคิด

2) วิธูโร หมายถึง จัดการธุระได้ดี มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน เช่น พ่อค้าเพชรต้องดูออกกว่าเป็นเพชรแท้หรือเพชรเทียม แพทย์หัวหน้าคณะผ่าตัดต้องเชี่ยวชาญการผ่าตัด คุณลักษณะที่สองนี้ตรงกับภาษาอังกฤษว่า technical skill คือ ความชำนาญด้านเทคนิค

3) นิสสยสัมปันโน หมายถึง พึ่งพาอาศัยคนได้ เพราะเป็นคนมีมนุษยสัมพันธ์ดี เช่น พ่อค้าเดินทางไปค้าขายต่างเมืองก็มีเพื่อนพ่อค้าในเมืองนั้น ๆ ให้ที่พักอาศัยหรือให้กู้ยืมเงิน มีเครดิตดี นักบริหารที่ดีต้องผูกใจคนไว้ได้ คุณลักษณะที่สามนี้สำคัญมาก “นกไม่มีขน คนไม่มีเพื่อน ขึ้นสู่ที่สูงไม่ได้” ข้อนี้ตรงกับคำว่า human relation skill คือ ความชำนาญด้านมนุษยสัมพันธ์

คุณลักษณะทั้งสามประการมีความสำคัญมากน้อยต่างกันนั้นขึ้นอยู่กับระดับของนักบริหาร ถ้าเป็นนักบริหารระดับสูงที่ต้องรับผิดชอบในการวางแผนและควบคุมคนจำนวนมาก คุณลักษณะ ข้อที่ 1 และข้อที่ 3 สำคัญมาก ส่วนข้อที่ 2 มีความสำคัญน้อยเพราะเขาสามารถใช้ผู้ใต้บังคับบัญชาที่มีความชำนาญเฉพาะด้านได้

สำหรับนักบริหารระดับกลาง คุณลักษณะทั้งสามข้อมีความสำคัญพอ ๆ กัน นั่นคือ เขาต้องมีความชำนาญเฉพาะด้าน และมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อเพื่อนร่วมงานและผู้ใต้บังคับบัญชา ในขณะเดียวกันเขาต้องมีปัญญาที่มองภาพกว้างและไกล เพื่อเตรียมตัว สำหรับขึ้นเป็นนักบริหารระดับสูง นักบริหารระดับกลางบางคนไม่ได้เตรียมตัวให้พร้อมในด้านสติปัญญา เมื่อขึ้นสูงก็ถูกผู้ใต้บังคับบัญชานินทาว่า “โง่แล้วยังขยัน” เหมือนกับภาษิตอังกฤษที่ว่า “สัญญาติลึงยี่งปีนสูงขึ้นไปเท่าไร คนก็รู้ว่าปีนสูงมากขึ้นเท่านั้น”

สำหรับนักบริหารระดับต้นที่ต้องลงมือปฏิบัติงานที่ร่วมกับพนักงานหรือผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างใกล้ชิดนั้น คุณลักษณะข้อที่ 2 และข้อที่ 3 คือ ความชำนาญเฉพาะด้าน และมนุษยสัมพันธ์ สำคัญมากแต่กระนั้นเขาก็ต้องพัฒนาคุณลักษณะข้อที่ 1 คือ ปัญญาเอาไว้เพื่อเตรียมเลื่อนสู่ระดับกลางต่อไป

2. **มีหลักในการวินิจฉัยสั่งการ** ในการบริหารงานและการวินิจฉัยสั่งการนั้น มีสิ่งที่ควรพิจารณา อยู่ 2 ประการ คือ ส่วนที่เป็นข้อเท็จจริง และในส่วนที่เป็นเรื่องของการตัดสินใจในคุณค่า หลักธรรมในทางพระพุทธศาสนา ก็ยึดถือองค์ประกอบทั้งสองประการเป็นหลักเช่นเดียวกัน คำสอนของพระพุทธเจ้าจึงมีทั้งส่วนที่เป็นปฏิฐานนิยมคือข้อเท็จจริง กับส่วนที่เป็นจริยธรรมหรือเรื่องการตัดสินใจในคุณค่า ดังหลักธรรมใน สปัปฺริสฺสธรรม 7 ประการ ได้แก่

1) ธัมมัญญตา คือ ความเป็นผู้รู้จักเหตุ รู้หลักการ กล่าวคือ เมื่อดำรงตำแหน่งมีฐานะในงานใดก็ตาม ต้องรู้หลักการรู้งาน รู้หน้าที่ รู้กฎเกณฑ์ ระเบียบการปฏิบัติที่ถูกต้อง เมื่อรู้แล้วจะต้องตั้งตนให้อยู่ในหลักการให้ได้

2) อุตัญญตา คือ ความเป็นผู้รู้จักผล รู้จุดหมาย ผลที่จะเกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานหากผู้นำ หรือผู้บริหารจะนำพาองค์กรในการปฏิบัติภารกิจตามภาระหน้าที่ความรับผิดชอบไม่รู้จุดหมายไม่รู้จะนำพาคนในการปฏิบัติงานอย่างไร ไม่รู้ผลที่จะเกิดขึ้น ไม่สามารถคาดเดาได้ว่าผลจะประสบผลสำเร็จหรือไม่ ตลอดจนปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้น ถ้าเป็นลักษณะเช่นนี้ ผู้นำหรือผู้บริหารคนนั้นจะประสบความล้มเหลวในการบริหารงานอย่างสิ้นเชิงและไม่มีความสมบัติที่จะเป็นผู้นำได้อีกต่อไป แต่ในทางตรงข้ามหากผู้นำหรือผู้บริหาร บริหารงานนำพาองค์กรไปตามลักษณะเหตุและผล รู้จุดหมายของงาน ย่อมมีความแน่วแน่ ความเข้าใจในการบริหารคนและบริหารงานให้มีความสอดคล้องกัน งานก็จะประสบผลสำเร็จ ตรงตามจุดหมายได้ไม่ยากนัก

3) อัตตัญญตา คือ ความเป็นผู้รู้จักตน หรือเป็นผู้รู้จักตนเอง กล่าวคือ ต้องรู้เสมอว่าตนคือใคร มีตำแหน่งหน้าที่อย่างไร อยู่ในสถานะใด มีความรับผิดชอบมากน้อยแค่ไหน ตลอดจนมีคุณสมบัติถึงซึ่งความพร้อม มีความถนัด มีสติปัญญา มีความสามารถอย่างไร จุดอ่อนจุดแข็งแห่งตน ซึ่งต้องสำรวจตนเองอย่างสม่ำเสมอ ทั้งนี้เพื่อเป็นประโยชน์ในการพัฒนาตนเองให้มีความสามารถ ทักษะการบริหารงานให้ดียิ่ง ๆ ขึ้นไป ไม่ใช่ว่าเป็นผู้นำหรือผู้บริหารแล้ว จะเป็นผู้ที่สมบูรณ์ไปทุกเรื่องไม่ต้องพัฒนาตนเอง ซึ่งยังเป็นผู้นำ ผู้บริหารที่มีความรับผิดชอบต่อบุคคลและงานยังต้องพัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลาในทุก ๆ ด้านให้ดียิ่งขึ้นไป

4) มัตตัญญตา คือ ความเป็นผู้รู้จักพอประมาณ คือรู้จักความพอดี ซึ่งหมายความว่าต้องรู้จักขอบเขตอำนาจ ความเหมาะสมที่จะบริหารจัดการเรื่องต่าง ๆ ตามภารกิจหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ตามตำแหน่ง ต้องรู้ว่าการกระทำนั้น ๆ หรือเรื่องต่าง ๆ ที่กระทำ มีองค์ประกอบหรือปัจจัยที่เกี่ยวข้องอะไรบ้าง ทำแค่ไหนจึงจะให้เกิดความพอดี ได้สัดส่วน เกิดความสมดุล ซึ่งความพอดีจะทำให้เกิดความสำเร็จอย่างแท้จริง

5) กาลัญญตา คือ ความเป็นผู้รู้จักกาลเวลา ซึ่งหมายความว่าผู้ที่เป็นผู้นำหรือผู้บริหาร ต้องรู้ลำดับความสำคัญของงาน ระยะเวลา จังหวะ ปริมาณที่เหมาะสมกับห้วงเวลาที่เหมาะสม ต้องรู้จักการวางแผนงานให้สอดคล้องกับปัจจัย องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องได้อย่างสอดคล้องกลมกลืนกัน เพราะปัจจัยต่าง ๆ เหล่านี้เป็นสิ่งที่จะทำให้งานประสบผลสำเร็จได้

6) บุริสัญญตา คือ ความเป็นผู้รู้จักชุมชน สังคม หมายความว่า ความเป็นผู้รู้จักสังคม ชุมชน ตั้งแต่สังคมที่มีขอบเขตที่กว้างขวาง คือ สังคมโลก รู้สังคมประเทศชาติ และในปัจจุบันกำลังจะเข้าสู่สังคมความเป็นอาเซียนในอีก 1-2 ปี ข้างหน้า (พ.ศ.2558 เป็นต้นไป) ตลอดจนชุมชน สังคม รอบ ๆ หน่วยงานซึ่งเล็กลงมา ผู้นำหรือผู้บริหารต้องรู้ว่าในสถานการณ์ใด มีปัญหาอะไรมีความต้องการอย่างไร และจะสามารถให้ความช่วยเหลือชุมชน สังคมได้อย่างไร ตามอำนาจขอบเขตภาระหน้าที่ที่เกี่ยวข้องโดยได้รับมอบหมาย ต้องรู้ความต้องการของเขาเพื่อตอบสนองตามต้องการในการให้ความช่วยเหลือได้ตรง ถูกต้อง ตลอดจนการแก้ไขปัญหาได้ตรงจุด

7) บุคคลโรปรัญญตา คือ ความเป็นผู้รู้จักคบบุคคล หมายความว่า ผู้นำ หรือผู้บริหารต้องรู้จักบุคคลที่เกี่ยวข้องในภาพรวม ไม่ใช่เป็นการรู้จักเฉพาะชื่อของเขา ต้องรู้จักอุปนิสัยใจคอ พฤติกรรม ความรู้ ความสามารถ งานบรรลุประสบผลสำเร็จตามจุดหมาย นอกจากนั้นต้องรู้จักประโยชน์ที่เขาเหล่านั้นพึงได้ การทำงานนั้นไม่ใช่ว่าจะใช้ให้เขาทำงานเพียงอย่างเดียว

หากแต่ต้องจัดดูแลสวัสดิการอย่างเหมาะสม และต้องให้ทุกคนที่ทำงานได้ประโยชน์ ได้พัฒนาตนเอง ซึ่งผู้นำ หรือผู้บริหารควรรู้ว่าเขาควรได้ประโยชน์อะไรที่จะนำไปสู่ความเจริญงอกงามแห่งการดำเนินชีวิตที่แท้จริงของทุกคนด้วย

ซึ่งจากหลักพุทธธรรม คำสอนขององค์สัมมาสัมเด็จพระพุทธเจ้าที่ได้กล่าวยกตัวอย่าง 2 หลักธรรมในข้างต้นนั้นเป็นหลักธรรมที่ประกอบไปด้วย การมีมนุษยสัมพันธ์ และหลักการบริหารงาน หรืออาจกล่าวได้ว่าพระพุทธองค์ทรงสอนให้ได้ใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์แห่งการทำงานเพื่อความสำเร็จของงานซึ่งหลักพุทธธรรมคำสอนดังกล่าวเป็นตัวอย่างในข้างต้นนั้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งหลักสัปปุริสธรรม 7 ประการนั้น ผู้นำหรือผู้บริหารสามารถจัดวางประยุกต์ใช้เป็นวิธีปฏิบัติงานให้บรรลุความสำเร็จได้ ส่วนคุณสมบัติทางทฤษฎีเชิงการบริหารอย่างอื่นก็สามารถนำมาเสริมได้ เพราะลักษณะของพุทธธรรมดังกล่าว เป็นหลักธรรมสำหรับพุทธศาสนิกชนพึงมีไว้เป็นแนวทางปฏิบัติอย่างกลาง ๆ

3. การถือหลักความสามัคคีธรรมในการทำงาน การบริหารงานนั้นส่วนหนึ่งนั้นเป็นเรื่องเกี่ยวกับสามัคคีธรรมของกลุ่มคนที่มารวมมือกันทำงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ ความร่วมมือร่วมแรงร่วมใจกันและความสามัคคีของสมาชิกในองค์กรจึงเป็นสิ่งที่พึงปรารถนา หลักธรรมในทางพระพุทธศาสนาสามารถที่จะช่วยเสริมสร้างความสมัครสมานสามัคคีแก่สมาชิกผู้ร่วมงานเป็นอย่างดี โดยจะให้ผลทั้งทางด้านผลงานและน้ำใจ เพราะถ้าแต่ละคนปฏิบัติตามหลักธรรมได้ถูกต้อง หลักธรรมที่ช่วยเสริมสร้างความสามัคคี เช่น หลักสารานิยธรรม หลักสังคหวัตถุ หลักพรหมวิหารธรรม การยึดถือหลักเหตุผล ความยุติธรรม เป็นต้น และหลักอภิปรายธรรมที่สอนเน้นให้มีความสามัคคีพร้อมเพรียงกันในหมู่คณะ และความสำคัญของการบริหารงานในรูปของหมู่คณะหรือเป็นทีมด้วย เมื่อพิจารณาหลักธรรมที่ได้ยกมาในข้างต้นประกอบกับเหตุผลต่าง ที่กล่าวมาแล้ว ย่อมเห็นได้ว่าพระพุทธศาสนามีหลักธรรมที่ทรงคุณค่าและมุ่งส่งเสริมสามัคคีธรรมในการทำงานอย่างมากมายทีเดียว

นอกจากนี้ในเตสกุณชาดก (ขุ.ชา 27/2438 – 2445/438 – 445.) ได้แสดงให้เห็นถึงคุณสมบัติของผู้ปกครองและหลักในการดำเนินนโยบายในการบริหารงานไว้ ทั้งด้านการบริหารตน บริหารคน และบริหารงาน ซึ่งหลักทศพิธราชธรรม หรือราชธรรม 10 เป็นธรรมของพระราชา กิจวัตรที่พระเจ้าแผ่นดินควรประพฤติปฏิบัติ หรือคุณธรรมของผู้ปกครองบ้านเมือง เป็นหลักธรรมสำหรับทำให้ผู้อื่นรักใคร่พอใจ เป็นหลักธรรมของผู้ปกครองหรือบุคคลทั่วไปที่สามารถนำไปประพฤติปฏิบัติตนได้ ซึ่งเนื้อความโดยสรุปว่า

1) ทาน หมายถึงการให้ (Charity) การเป็นผู้ให้เป็นคุณธรรมข้อแรกของนักบริหารตามหลักทางพุทธศาสนา การให้นั้นมีอยู่ 2 อย่างคือ อมิสทาน ได้แก่ การให้วัตถุสิ่งของ เช่น ให้ เงินทอง เสื้อผ้า ให้ที่อยู่อาศัย ให้อาหาร ธรรมทาน ได้แก่ การให้ธรรมหรือความรู้ ให้สติปัญญา ให้กำลังใจ ให้อกภัย ให้ความรัก ให้ความเอื้อเฟื้อ ให้ความเมตตา

2) ศีล หมายถึงความมีระเบียบวินัย (Self – Discipline) ผู้ปฏิบัติทุกระดับ เป็นบุคคลแบบอย่างที่ดีต้องมี “งามด้วยศีล” ได้แก่ ต้องเป็นบุคคลที่มีระเบียบวินัย เคร่งครัด ระมัดระวังควบคุมตนเองได้จะต้องรู้จักบริหารคน บริหารงานและบริหารบ้านเมือง

3) ปริจาคะ หมายถึงการเสียสละ (Self – Sacrifice) คือการเสียสละ ละทิ้ง ความหมายเชิงปฏิบัติว่า ให้ ในลักษณะของ “ทาน” เป็นการให้สิ่งที่ตนมีอยู่และในเพียงบางส่วน แต่การให้ลักษณะของ “ปริจาคะ” นั้น เป็นการให้ทั้งหมด ให้ไม่มีส่วนเหลือ ผู้ปฏิบัติที่ดีย่อมต้องมีความพร้อมใน

การเสียสละ คือการเสียสละทั้ง 4 คือ เสียสละทรัพย์ เสียสละอวัยวะ เสียสละชีวิต เสียสละทั้งหมด ทั้งทรัพย์ อวัยวะและชีวิตเพื่อรักษาความถูกต้องดีงามของบ้านเมือง

4) อาชวะ หมายถึงความซื่อตรง (Honesty) ความซื่อตรงเป็นหลักธรรมที่สำคัญอย่างยิ่งของนักบริหารอีกประการหนึ่ง นักบริหารต้องเป็นบุคคลที่ซื่อตรง ไม่คดโกง โปรงใส ตรวจสอบได้ จึงสามารถนำคน นำงาน นำบ้านเมือง วิ่งตรงไปสู่วเป้าหมายได้อย่างปลอดภัยรวดเร็ว ตรงกันข้ามหากนักบริหารไร้ความซื่อสัตย์สุจริต ไม่ซื่อตรง คดโกง คิดคด ททรยศต่อชาติบ้านเมือง พระพุทธศาสนาเปรียบเทียบไว้ว่าเป็น “มหาโจร” ปล้นชาติปล้นแผ่นดิน ตามวิสัยของมหาโจร

5) มัททวะ หมายถึงความอ่อนโยน (Gentleness) เป็นคุณธรรมที่สำคัญอย่างยิ่งสำหรับนักบริหาร โดยนักบริหารที่ต้องการให้เป็นที่ยอมรับนับถือจากบุคคลอื่นๆ แล้วจะต้องเป็นบุคคลที่อ่อนโยนนุ่มนวลไม่หยาบคาย ไม่แข็งกระด้าง ไม่เย่อหยิ่ง ยโสโอหัง ให้ลดมานะละทิฐิทั้งปวง

6) ตปะ หมายถึงการระงับยับยั้งข่มใจ (Self - Austerity) นักบริหารที่ดีต้องมี “ตปธรรม” คือการแผดเผากิเลสตัณหาให้เข้ามาครอบงำจิตใจของตนเองอยู่เสมอ คือละความชั่วภายในตนเองให้หมดไป หล่อหลอมเอาแต่ความดีงามใส่ตัว มีความดีเป็นแบบอย่าง มีความ پاکเพียรเป็นเครื่องเผากิเลส

7) อักโกธะ หมายถึงความไม่โกรธ (Non - Anger) นักบริหาร คือบุคคลผู้มีบทบาทมีอำนาจหน้าที่ในการบริหารจัดการโดยเฉพาะ การตัดสินใจ (Decision - Making) ให้ทำหรือไม่ทำอย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งในสถานการณ์อย่างนี้ นักบริหารจะมีอารมณ์โกรธไม่ได้เลย ต้องมีความสุขุมเยือกเย็น เห็นตน เห็นคน เห็นงาม เห็นบ้านเมืองอย่างแจ่มใสไม่ขุ่นมัว

8) อวิหิงสา หมายถึงการไม่เบียดเบียน (Non-Violence) นักบริหารที่ดีต้องไม่เบียดเบียนทั้งคนและสัตว์ รวมทั้งไม่เบียดเบียนธรรมชาติสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ตามหลัก พระพุทธศาสนา คือไม่มีความเห็นผิดจากทำนองคลองธรรม ให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ให้ความเท่าเทียมกัน เหมือนกันเสมอภาคกัน เคารพในกฎหมาย ไม่ทะเลาะวิวาท บาดหมางกันด้วยความคิดเห็นที่แตกต่างกัน นำความคิดเห็นที่แตกต่างกันมาสร้างความสามัคคี

9) ชันติ หมายถึงความอดทน (Tolerance) ความงามของนักบริหารอยู่ที่การมีความอดทน หรือการมีขันติ และการมีความสงบเสงี่ยมเจียมตัว หรือการมีสำริจจะ นักบริหารที่ดีจึงจำเป็นต้องฝึกฝนอบรมตนเองให้เป็นคนมีความอดทนและความเสงี่ยมเจียมตัวอยู่เสมอ

10) อวิโรธนะ หมายถึงความไม่คลาดธรรม (Non - Opposition) คือมีความหนักแน่นในธรรม ไม่มีความเอนเอียงหวั่นไหวมีความมั่นคงในธรรม นักการบริหารทุกระดับ ตั้งแต่บริหารตน บริหารบุคลากร บริหารงาน และการบริหารบ้านเมือง ไม่ว่าจะระดับใดจะต้องไม่มีความผิดพลาด ความเสียหาย จะต้องเป็นคนมีใจสัตย์ ซื่อ มีความสุจริต ต้องไม่มีข้อบกพร่องใด ๆ เพราะหากมีความผิดพลาดมีข้อบกพร่อง ย่อมเป็นช่องทางให้เกิดความหายนะสะสมทับถมต่อเนื่องและเรื้อรัง จะแก้ไขลำบากยากที่จะกำจัดได้ และเป็นการแสดงให้เห็นว่า นักบริหารที่ดีจะต้องมีหลักการ หลักวิชา และหลักธรรมในการบริหาร การทำงานใด ๆ ไม่ว่าจะใหญ่หรือเล็กจะต้องไม่มีข้อผิดพลาด ไม่ผิดพลาดทางเป้าหมาย

การปฏิบัติงานหรือการบริหารจัดการตามหลักทศพิธราชธรรม คือหลักในการที่ให้ผู้ที่มีหน้าที่บริหารทุกระดับ ทุกคนจะต้องมีไว้ในตัวเอง นั่นคือ การมีคุณธรรมและจริยธรรม ใช้ศีลเป็นเครื่องมือให้เกิดสมาธิ และใช้สมาธิก่อให้เกิดปัญญา การเป็นผู้ให้ ต้องเป็นผู้มีความประพฤติเรียบร้อยดีงาม ทั้งกาย วาจา และจิตใจ มีการเสียสละหรือบริจาคสิ่งของต่าง ๆ มีการให้อภัย มีความซื่อตรง มี

ความซื่อสัตย์ ปฏิบัติภารกิจหน้าที่โดยสุจริต มีความจริงใจ มีอัธยาศัยไมตรี อ่อนโยน ไม่เย่อหยิ่งในตน และในงานนั้น เป็นผู้ที่มีความหนักแน่น คือการแผดเผากิเลสตัณหาให้เข้ามาครอบงำจิตใจ ระวังยับยั้งข่มใจ รู้จักความรู้สึกผิดชอบชั่วดี โดยการใช้เมตตาธรรม คือความไม่โกรธ ไม่เบียดเบียน การให้อภัยบุคคลอื่น เป็นผู้ที่มีความอดทนในการปฏิบัติหน้าที่การงาน และอดทนต่อการกล่าววาติเตียนของผู้อื่นและคนรอบข้าง ซึ่งจะเห็นว่าการประพฤติปฏิบัติตนเป็นคนดีนั้นกระทำได้อยากเนื่องจากสภาพแวดล้อมสิ่งจูงใจทั้งหลายที่อยู่รอบตัวเราเป็นตัวแปรที่สำคัญ สังคมมุ่งเน้นความเจริญทางด้านวัตถุมากกว่าจิตใจ และสาเหตุของการกระทำผิดต่าง ๆ เช่น การละเว้นการปฏิบัติภารกิจตามหน้าที่ หรือการฉ้อราษฎร์บังหลวงก็ล้วนแต่มีสาเหตุมาจากการขาดคุณธรรมและจริยธรรมทั้งสิ้น ดังนั้น ผู้บริหารหรือผู้มีหน้าที่ในการปกครอง และสมาชิกของสังคมทุกคนจะต้องอบรมและส่งเสริมให้ความรู้ความเข้าใจกับบุคคลในครอบครัวหรือเยาวชนถึงเรื่องคุณธรรมและจริยธรรมก่อน เพื่อจะได้นำไปประพฤติปฏิบัติตนในชีวิตประจำวัน เมื่อบุตรหลานเติบโตขึ้นมาก็จะเป็นบุคคลที่มีคุณธรรมและจริยธรรม เป็นผู้บริหาร ผู้ปกครองหรือพลเมืองที่ดีของประเทศชาติต่อไป

สรุป การบริหารจัดการ หมายถึงกระบวนการใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ทำงานกับคน โดยอาศัยคนและทรัพยากรหรือปัจจัยต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการบริหาร เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผลสูงสุด และเพื่อให้บรรลุ วัตถุประสงค์ขององค์การ ภายใต้สภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง

2.4 หลักการบริหารเกี่ยวกับธรรมาภิบาล

2.4.1 ความหมายธรรมาภิบาล

ธรรมาภิบาล เป็นแนวคิดที่ใช้ในสาขารัฐศาสตร์ และรัฐประศาสนศาสตร์ โดยเป็นคำที่อยู่รวมกับกลุ่มคำว่าประชาธิปไตย ประชาสังคม การมีส่วนร่วมของประชาชน สิทธิมนุษยชน และการพัฒนาที่ยั่งยืน ในช่วงศตวรรษที่ผ่านมา กลุ่มคำดังกล่าวนี้มีความสัมพันธ์ที่เกี่ยวกับการปฏิรูปองค์กรของรัฐนักรัฐประศาสนศาสตร์ส่วนหนึ่งมองว่า ธรรมาภิบาลเป็นมิติใหม่ที่เน้นบทบาทของผู้บริหารในการที่จะปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ มีการตรวจสอบ สามารถประเมินผลงานได้อย่างชัดเจน และมีการแข่งขันเพื่อการจัดการบริการที่ดีขึ้น อย่างไรก็ตามมีข้อสังเกตที่น่าสนใจประการหนึ่งเกี่ยวกับการมีธรรมาภิบาล คือการมีรัฐบาลที่มาจากระบบประชาธิปไตยไม่ได้หมายความว่า จะนำไปสู่การมีธรรมาภิบาลเสมอไป หากแต่รัฐบาลประชาธิปไตยนั้นเป็นพื้นฐานที่ดีที่ช่วยสนับสนุนให้นำไปสู่การมีธรรมาภิบาลได้ง่ายขึ้น ทั้งนี้การพัฒนาทางเศรษฐกิจที่จะได้ผลดีนั้นต้องมีการบริหารจัดการที่ดีทั้งด้านการเมือง และเศรษฐกิจของผู้ปฏิบัติการในทุกระดับและธนาคารโลกได้มีความเห็นไปในแนวเดียวกันที่ว่า การใช้อำนาจทางการเมืองเพื่อควบคุมสังคมโดยสัมพันธ์กับการพัฒนาทางด้านสังคม และเศรษฐกิจให้ความชอบธรรมและความโปร่งใสในการปฏิบัติการ จะเป็นการตัดสินใจว่าการจัดการนั้นดีหรือไม่

เนื่องจากมีผู้ที่ให้คำนิยามและความหมายของคำว่า ธรรมาภิบาลไว้มาก ผู้วิจัยได้รวบรวมคำนิยามที่องค์กรหลักและบุคคลสำคัญที่มีบทบาทในการส่งเสริมธรรมาภิบาลได้ให้ความหมายไว้ดังนี้

ธนาคารโลก ได้อธิบายความหมาย “Good Governance” ว่าเป็นลักษณะและวิถีทางของการที่มีการใช้อำนาจทางการเมืองเพื่อจัดการงานของบ้านเมืองโดยเฉพาะการจัดการทรัพยากรทางเศรษฐกิจ และสังคมของประเทศเพื่อการพัฒนา โดยนัยของความหมายของธนาคารโลกเป็นการชี้ให้เห็นความสำคัญของการมีธรรมาภิบาลเพื่อช่วยในการฟื้นฟูเศรษฐกิจของประเทศ ทั้งนี้ รัฐบาลสามารถให้บริการที่มีประสิทธิภาพ มีระบบที่ยุติธรรม มีกระบวนการกฎหมายอิสระที่ทำให้มีการ

ดำเนินการให้เป็นไปตามสัญญา อีกทั้งระบบราชการ ฝ่ายนิติบัญญัติ และสื่อที่มีความโปร่งใส รับผิดชอบและตรวจสอบได้ องค์การสหประชาชาติ ได้อธิบายความหมายธรรมาภิบาลว่า เพราะเป็น หลักการพื้นฐานในการสร้างความเป็นอยู่ของคนในสังคมทุกประเทศให้มีการพัฒนาที่เท่าเทียมกัน และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น การดำเนินการนี้ต้องเกิดจากความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน เพื่อกระจายอำนาจให้เกิดความโปร่งใส ธรรมาภิบาลคือ การมีส่วนร่วมของประชาชน และสังคมอย่าง เท่าเทียมกัน และมีคำตอบพร้อมเหตุผลที่สามารถชี้แจงกันได้ United Nations and Development Programme (UNDP) ให้นิยามของคำว่าธรรมาภิบาลว่า หมายถึง การดำเนินงานของภาคการเมือง การบริหาร และภาคเศรษฐกิจที่จะจัดการกิจการของประเทศในทุกๆระดับ ประกอบด้วยกลไก กระบวนการ และสถาบันต่างๆ ที่ประชาชนและกลุ่มสามารถแสดงออกซึ่งผลประโยชน์ปกป้องสิทธิ ของตนเองตามกฎหมาย และแสดงความเห็นที่แตกต่างกันบนหลักการของการมีส่วนร่วม ความ โปร่งใส ความเป็นธรรม การส่งเสริมหลักนิติธรรม เพื่อให้มั่นใจว่าการจัดลำดับความสำคัญของการ เมือง เศรษฐกิจและสังคมอยู่บนความเห็นพ้องต้องกันทางสังคม และเสียงของคนยากจนและ ผู้ด้อยโอกาสได้รับการพิจารณาในการจัดสรรทรัพยากรเพื่อการพัฒนา ธนาคารแห่งเอเชีย กล่าวว่า ธรรมาภิบาลคือ การมุ่งความสนใจไปที่องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้แน่ใจว่านโยบายที่กำหนดไว้ได้ผล หมายถึง การมีบรรทัดฐานเพื่อให้มีความแน่ใจว่ารัฐบาล สามารถสร้างผลงานตามที่สัญญาไว้กับประชาชนได้ (บุษบง ชัยเจริญวัฒนะและ บุญมี ลี, 2544, หน้า 6-7)

สรุปได้ว่า ธรรมาภิบาลในทัศนะของธนาคารโลก และธนาคารแห่งเอเชีย ธรรมาภิบาลเป็น การใช้อำนาจทางการเมือง เพื่อจัดการงานของบ้านเมืองโดยให้บริการสาธารณะที่มีประสิทธิภาพ มี ระบบที่ยุติธรรม กระบวนการทางกฎหมายที่อิสระ ในขณะที่นิยามของธนาคารพัฒนาแห่งเอเชียเน้น ไปที่องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ โดยรวมแล้วทั้งธนาคารโลกและ ธนาคารพัฒนาแห่งเอเชีย ต่างเน้นประเด็นการบริหารจัดการของภาครัฐอย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใส ดังนั้น แนวคิดขององค์การระหว่างประเทศ จึงเป็นเรื่องการสร้าง ความเชื่อถือและความชอบธรรมของ รัฐบาลที่มีต่อต่างประเทศ

ธีรยุทธ บุญมี (2541, หน้า 9-11) อธิบายว่า “แนวคิดธรรมรัฐ คือ การเป็นหุ้นส่วนกันในการ บริหารและปกครองประเทศ โดยรัฐ ประชาชนและเอกชน และเอกชน ซึ่งขบวนการอันนี้จะ ก่อให้เกิดความเป็นธรรม ความโปร่งใส ความยุติธรรม โดยเน้นการมีส่วนร่วมของคนดี ซึ่งแนวคิดนี้ เกิดจากการที่ประชาชนเห็นว่า ระบบราชการล่าช้าทุกส่วนต้องการปฏิรูป ต้องมีการปรับโครงสร้าง ราชการให้ดีขึ้น ให้ประชาชนมีส่วนร่วมมากขึ้น และประชาชนต้องการให้มีการตรวจสอบโดย สื่อมวลชน และนักวิชาการ ธรรมาภิบาลเป็นกระบวนการความสัมพันธ์ร่วมกันระหว่างภาครัฐ สังคม เอกชน และประชาชน ซึ่ง ทำให้การบริหารราชการแผ่นดินมีประสิทธิภาพ มีคุณธรรม โปร่งใส ตรวจสอบได้ และมีความร่วมมือของฝ่ายที่เกี่ยวข้องในการที่จะสร้างธรรมาภิบาลในสังคมไทยได้นั้น ธีรยุทธ บุญมี เสนอให้ปฏิรูประบบ 4 ส่วน คือ ปฏิรูปภาคราชการ ภาคธุรกิจเอกชน ภาคเศรษฐกิจ สังคม และปฏิรูปกฎหมาย”

ประเวศ วะสี (2541, หน้า 9) อธิบายว่า “การมีสังคมประกอบด้วยภาคสำคัญๆ 3 ภาค คือ ภาครัฐ ภาคธุรกิจเอกชนและภาคประชาชน เมื่อพิจารณาถึงธรรมาภิบาลก็จะรวมถึงความโปร่งใส ความถูกต้องของสามภาคดังกล่าว ธรรมาภิบาลในทัศนะของนายแพทย์ประเวศ วะสี จึงจำเป็นเสมือน พลังผลักดันที่จะนำไปสู่การแก้ไขปัญหาของประเทศชาติ ศาสตราจารย์ช็ยอนันต์ สมุทวณิช ให้

ความหมายธรรมาภิบาลว่า การที่กลไกของรัฐ ทั้งการเมืองและการบริหาร มีความแข็งแกร่ง มีประสิทธิภาพ สะอาด โปร่งใส และรับผิดชอบเป็นการให้ความสำคัญกับภาครัฐเป็นด้านหลัก สถาบันวิจัยเพื่อพัฒนาประเทศไทย ได้ให้ความสำคัญขององค์กรประชาสังคม ซึ่งส่วนในการร่วมสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน ทั้งนี้องค์กรรัฐจะอาศัยการจัดการที่ดี เป็นกลไกเกื้อหนุน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของการฟื้นฟูสังคม และ เศรษฐกิจของชุมชนให้ยั่งยืน”

ปัจจุบันประเทศไทยให้ความสำคัญต่อการสร้างธรรมาภิบาล ในประเทศไทยได้มีองค์กรที่เกี่ยวข้องและบุคคลที่สนใจเกี่ยวกับธรรมาภิบาลได้ให้ความหมายของ คำว่า ธรรมาภิบาลไว้ดังนี้ “ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ.2542 ได้ระบุหลักการของค่านิยม การบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี การบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีเป็นแนวทางสำคัญในสังคมทั้งภาครัฐ ภาคธุรกิจเอกชน และภาคประชาชน ซึ่งครอบคลุมถึงฝ่ายวิชาการ ฝ่ายราชการ และฝ่ายธุรกิจสามารถอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข มีความรู้รักสามัคคีและร่วมกันเป็นพลังก่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน และเป็นส่วนเสริมความเข้มแข็งหรือสร้างภูมิคุ้มกันแก่ประเทศ เพื่อบรรเทา ป้องกัน หรือแก้ไขเยียวยาภาวะวิกฤตภัยอันตรายที่หากจะมีมาในอนาคต เพราะสังคมจะรู้สึกถึงความยุติธรรม ความโปร่งใส และการมีส่วนร่วม อันเป็นคุณลักษณะสำคัญของศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และการปกครองแบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข สอดคล้องกับความเป็นไทย รัฐธรรมนูญ และกระแสโลกยุคปัจจุบัน”

2.4.2 องค์ประกอบของธรรมาภิบาล

องค์ประกอบของธรรมาภิบาลเป็นเรื่องเกี่ยวกับกรอบ เป้าหมาย วัตถุประสงค์ แนวทาง หรือวิธีปฏิบัติในการพิจารณาองค์ประกอบของธรรมาภิบาลในที่นี้ได้พิจารณาจากการนำแนวนโยบายและหลักเกณฑ์การปฏิบัติเพื่อให้เกิดธรรมาภิบาลของหน่วยงานหลักที่มีความสำคัญ ได้แก่ องค์กรระหว่างประเทศ และหน่วยงานราชการของรัฐ ในส่วนของหน่วยงานราชการของรัฐ จะได้พิจารณาถึงสำนักนายกรัฐมนตรีกระทรวงมหาดไทย และสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการ พลเรือน (ก.พ.) สำนักนายกรัฐมนตรี เมื่อปี พ.ศ. 2542 โดยคณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบวาระแห่งชาติสำหรับการสร้างระบบบริหารกิจการ บ้านเมืองและสังคมที่ดี โดยกำหนดเป็นระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการ บ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542 ขึ้น ระเบียบนี้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 11 สิงหาคม 2542 โดยทุกส่วนราชการต้องถือปฏิบัติและรายงานผลการปฏิบัติต่อคณะรัฐมนตรี รัฐสภาตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วย “การสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี” ได้ระบุถึงหลักสำคัญของธรรมาภิบาล 6 หลัก คือ หลักคุณธรรม หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบต่อ หลักความคุ้มค่า หลักความโปร่งใส และหลักนิติธรรม จะเห็นได้ว่าองค์ประกอบหลักของธรรมาภิบาลที่เสนอโดยระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี เน้นการกำหนดเป็นกรอบแนวทางให้แก่หน่วยงานราชการเพื่อถือปฏิบัติ

หลักธรรมาภิบาล หมายถึง แนวทางในการจัดระเบียบเพื่อให้สังคมของประเทศทั้งภาครัฐ ภาคธุรกิจเอกชนและภาคประชาชน สามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างสงบสุข และตั้งอยู่ในความถูกต้องเป็นธรรมตามหลักพื้นฐานการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ดังนี้

1. หลักนิติธรรม (The Rule of Law) หลักนิติธรรม หมายถึง การปฏิบัติตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ โดยถือว่าเป็นการปกครองภายใต้กฎหมายมิใช่ตามอำเภอใจหรืออำนาจของ ตัวบุคคล จะต้องคำนึงถึงความเป็นธรรม และความยุติธรรม รวมทั้งมีความรัดกุมและรวดเร็วด้วย

2. **หลักคุณธรรม (Morality)** หลักคุณธรรม หมายถึง การยึดมั่นในความถูกต้อง ดีงาม การส่งเสริม ให้บุคลากรพัฒนาตนเองไปพร้อมกัน เพื่อให้บุคลากรมีความซื่อสัตย์ จริ่งใจ ชยัน อดทน มีระเบียบวินัย ประกอบอาชีพสุจริต เป็นนิสัย ประจำชาติ

3. **หลักความโปร่งใส (Accountability)** หลักความโปร่งใส หมายถึง ความโปร่งใส พอเทียบได้ว่ามีความหมาย ตรงข้าม หรือเกือบตรงข้าม กับการทุจริตคอร์รัปชัน โดยที่เรื่องทุจริตคอร์รัปชัน ให้มีความหมายในเชิงลบและความน่าสะพรึงกลัวแฝงอยู่ ความโปร่งใสเป็นคำศัพท์ที่ให้แง่บวกในเชิงบวกและให้ความสนใจในเชิงสงบสุข ประชาชนเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร ได้สะดวกและเข้าใจง่ายและมีกระบวนการให้ประชาชนตรวจสอบความถูกต้องอย่างชัดเจนในการนี้ เพื่อเป็นสิริมงคลแก่บุคลากรที่ปฏิบัติงานให้มีความโปร่งใส ขออัญเชิญพระราชกระแสรับสั่งในองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดชมหาราช ที่ได้ทรงมีพระราชกระแสรับสั่งได้แก่ ผู้ที่มีความสุจริต และบริสุทธิ์ใจ แม้จะมีความรู้น้อยก็ย่อมทำประโยชน์ให้แก่ส่วนรวมได้มากกว่าผู้ที่มีความรู้มากแต่ไม่มีความสุจริต ไม่มีความบริสุทธิ์ใจ

4. **หลักการมีส่วนร่วม (Participation)** หลักการมีส่วนร่วม หมายถึง การให้โอกาสให้บุคลากรหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมทางการบริหารจัดการเกี่ยวกับการตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ เช่น เป็นคณะกรรมการคณะอนุกรรมการ และหรือ คณะทำงานโดยให้ข้อมูล ความคิดเห็น แนะนำ ปรึกษาหารือวางแผนและร่วมปฏิบัติ

5. **หลักความรับผิดชอบ (Responsibility)** หลักความรับผิดชอบ หมายถึง การตระหนักในสิทธิและหน้าที่ ความสำนึกในความรับผิดชอบต่อสังคมการใส่ใจปัญหาการบริหารจัดการ การกระตือรือร้นในการแก้ปัญหา และเคารพในความคิดเห็นที่แตกต่างรวมทั้งความกล้าที่จะยอมรับผลดีและผลเสียจากกระทำของตนเอง

6. **หลักความคุ้มค่า (Cost-effectiveness or Economy)** หลักความคุ้มค่า หมายถึง การบริหารจัดการและใช้ทรัพยากรที่มีจำกัด เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวมโดยณรงค์ให้บุคลากรมีความประหยัด ใช้วัสดุอุปกรณ์อย่างคุ้มค่า และรักษาทรัพยากรธรรมชาติให้สมบูรณ์ยั่งยืน (ธีระพล อรุณะกสิกร และคนอื่นๆ, 2542, หน้า 3)

สรุปได้ว่า หลักธรรมาภิบาลหรือหลักการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีนั้นเป็นการสร้างระบบการบริหารที่ส่งเสริมให้เกิดการพัฒนา อันนำไปสู่การบริหารงานซื่อสัตย์ ถูกต้องเป็นธรรม มีกระบวนการทางกฎหมาย อย่างมีประสิทธิภาพสร้างความเป็นธรรมและความเท่าเทียมกัน มีข้อมูลข่าวสารหลักฐานต่าง ๆ โปร่งใสสามารถเข้าถึงตรวจสอบได้ มีหลักการประสานความร่วมมือกันในทุกส่วนที่มีความเกี่ยวข้องเชื่อมโยงกันมีความรับผิดชอบต่อสังคมและต่อสังคมโดยรวมใช้ทรัพยากรอย่างประหยัดและคุ้มค่า เป็นหลักการบริหารที่ก่อให้เกิดความเข้มแข็งและยั่งยืนขององค์กรหน่วยงาน และต่อประเทศโดยรวม เพื่อให้เกิดระบบตามหลักการดังกล่าว องค์กร หน่วยงาน และบุคลากรทุกระดับ ต้องมีความรู้ให้ความสำคัญกับหลักธรรมาภิบาล ซึ่งจะต้องอาศัยปัจจัยหลาย ๆ อย่าง เช่น ข้อบังคับ กฎหมาย ระเบียบคำสั่ง และพิธีปฏิบัติ ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ การจัดการและการกำหนดนโยบายต่าง ๆ จะต้องมีความชัดเจนสอดคล้องกับหลักหลักธรรมาภิบาลและต้องร่วมมือกัน

2.5 สภาพพื้นที่ที่ศึกษา

1. สถานที่ตั้ง

ที่ตั้งของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ตั้งอยู่เลขที่ 18 หมู่ 2 ทางหลวงหมายเลข 338 (ถนนบรมราชชนนี) หลักกิโลเมตรที่ 29/600 ตำบลขุนแก้ว อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม อยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอนครชัยศรี มาทางด้านทิศตะวันออกประมาณ 10 กิโลเมตร มีพื้นที่ภายในสายออกบัตรธนาคารทั้งหมด 151 ไร่

2. สภาพทั่วไป

สภาพภูมิประเทศโดยทั่วไปของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย พื้นที่เป็นอาคารสำนักงาน จำนวน 12 อาคาร ประกอบด้วย 1) อาคารอำนวยการและบริการ 2) อาคารวิศวกรรมและพัสดุ 3) อาคารการกำลัง 4) อาคารแม่พิมพ์และวิจัย 5) อาคารผลิตธนบัตร 6) อาคารสำนักงานจัดการธนบัตรกรุงเทพ 7) อาคารรักษาความปลอดภัย 8) อาคารเทคโนโลยีสารสนเทศ 9) อาคารผลิตหมึกพิมพ์ 10) อาคารสโมสร 11) อาคารสูบน้ำดับเพลิง และ 12) อาคารสูบน้ำป้องกันน้ำท่วม

สายออกบัตรธนาคาร เป็นสายงานหนึ่งของธนาคารแห่งประเทศไทย มีฝ่ายงานอยู่ในสังกัด 6 ฝ่ายงานด้วยกัน ได้แก่ 1) ฝ่ายบริหารจัดการธนบัตร 2) โรงพิมพ์ธนบัตร 3) ฝ่ายกลยุทธ์และวางแผน 4) ฝ่ายการบัญชีและพัสดุ 5) ฝ่ายบริหารและพัฒนาบุคลากรและ 6) ฝ่ายวิจัยออกบัตรธนาคาร สายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย มีภาระหน้าที่ในการบริหารจัดการกิจการธนบัตรทั้งระบบ เช่น การออกใช้ธนบัตรทุนสำรองเงินตราและการจัดการธนบัตรการออกใช้ธนบัตรเพื่อหมุนเวียนในระบบเศรษฐกิจเป็นหน้าที่ของธนาคารแห่งประเทศไทย โดยมีสายออกบัตรธนาคาร ซึ่งเป็นหน่วยงานหนึ่งของธนาคารแห่งประเทศไทย ทำหน้าที่ในการผลิตและออกใช้ธนบัตรภายในประเทศสำหรับปริมาณธนบัตรที่ออกใช้ในปีหนึ่ง ๆ นั้น ขึ้นอยู่กับภาวะเศรษฐกิจและความต้องการใช้ธนบัตรชนิดราคาต่าง ๆ ของประชาชนส่วนอัตราเพิ่มของมูลค่าธนบัตรออกใช้จะเป็นอัตราที่พอเหมาะกับความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศพระราชบัญญัติเงินตราพุทธศักราช 2501 มาตรา 16 กำหนดไว้ว่า การนำธนบัตรออกใช้จะทำได้เพียง 2 กรณีเท่านั้น คือ 1) แลกเปลี่ยนพันที่กับธนบัตรที่ออกใช้ไปก่อนแล้วถอนคืนจากการออกใช้ในมูลค่าเท่ากัน 2) แลกเปลี่ยนพันที่กับสินทรัพย์อย่างใดอย่างหนึ่งซึ่งมีค่าเท่ากัน และระบุไว้ในมาตรา 30 ซึ่งจะต้องรับขึ้นบัญชีทุนสำรองเงินตราทุนสำรองเงินตรา คือ สินทรัพย์ที่ใช้หนุนหลังธนบัตรออกใช้สินทรัพย์ดังกล่าวธนาคารแห่งประเทศไทยจะต้องรักษาและกันไว้ต่างหากจากทรัพย์สินอื่น ๆ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นในค่าของธนบัตรและเป็นหลักประกันว่าการออกใช้ธนบัตรมีขอบเขตอยู่เท่ากับสินทรัพย์ที่จะมาเป็นทุนสำรองเงินตราพระราชบัญญัติเงินตราพุทธศักราช 2501 มาตรา 30 กำหนดสิ่งอันชอบด้วยกฎหมายที่ประกอบขึ้นเป็นทุนสำรองเงินตราดังนี้

1) ทองคำ

2) เงินตราต่างประเทศอันเป็นเงินตราที่พึงเปลี่ยนได้หรือเงินตราต่างประเทศอื่นใดที่กำหนดโดยกฎกระทรวง ทั้งนี้ต้องเป็นรูปเงินฝากในธนาคารนอกราชอาณาจักรหรือในสถาบันการเงินระหว่างประเทศ

3) หลักทรัพย์ต่างประเทศที่จะมีการชำระหนี้เป็นเงินตราต่างประเทศที่ระบุไว้ในข้อ 2.

4) ทองคำ สินทรัพย์ต่างประเทศ และสิทธิพิเศษถอนเงิน ทั้งนี้ที่นำส่งสมทบทุนกองทุนการเงิน

- 5) ใบสำคัญสิทธิซื้อส่วนสำรอง
- 6) ใบสำคัญสิทธิพิเศษถอนเงิน
- 7) หลักทรัพย์รัฐบาลไทยที่จะมีการชำระหนี้เป็นเงินตราต่างประเทศที่ระบุไว้ในข้อ 2. หรือเป็นบาท

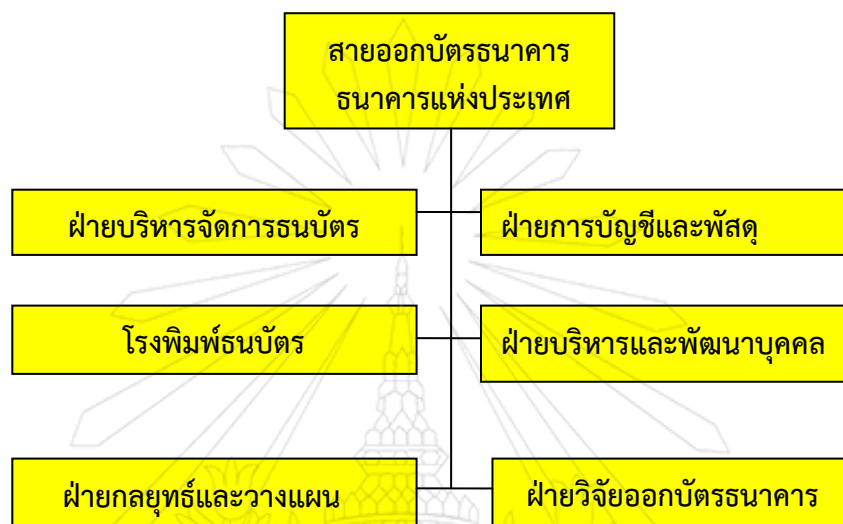
8) ตัวเงินในประเทศที่ธนาคารแห่งประเทศไทยพึงซื้อหรือรับช่วงซื้อลดได้แต่ต้องมีค่ารวมกันไม่เกินร้อยละสิบของจำนวนธนบัตรออกใช้

การจัดการธนบัตรในอดีตการกระจายธนบัตรสู่ประชาชน ธนาคารแห่งประเทศไทยได้มอบหมายให้คลังจังหวัดแต่ละจังหวัดทำหน้าที่เป็นผู้แทนของธนาคารแห่งประเทศไทยในด้านการรับฝากและจ่ายเงินให้กับธนาคารพาณิชย์ในจังหวัดของตน ต่อมาได้โอนงานด้านการเป็นตัวแทนธนาคารแห่งประเทศไทย ของคลังจังหวัดกลับมาดำเนินการเองเมื่อรัฐบาลมีนโยบายปฏิรูประบบราชการส่วนภูมิภาค โดยการพัฒนาระบบอิเล็กทรอนิกส์และเปลี่ยนบทบาทหน้าที่ของคลังจังหวัดเป็น Chief Financial Officer : CFO ธนาคารแห่งประเทศไทย จึงได้ดำเนินการปรับปรุงระบบจัดการธนบัตรให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป โดยปรับโครงสร้างองค์กรด้วยการเพิ่มสายงานที่รับผิดชอบในการบริหารจัดการธนบัตรขึ้น เรียกว่าสายออกบัตรธนาคาร ทั้งนี้การดำเนินงานของสายออกบัตรธนาคารอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการสายออกบัตรธนาคาร (กอบ.) การรวมส่วนงานด้านธนบัตรเป็นสายออกบัตรธนาคาร ทำให้วงจรธนบัตรเกิดการบูรณาการทั้งในด้านปฏิบัติการ ระบบสารสนเทศและการบริหารที่สอดคล้องกับแนวคิดการจัดการโซ่อุปทาน (Supply Chain Management) ซึ่งมุ่งเน้นให้การผลิตและการจัดการธนบัตรของ ธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นระบบบริหารจัดการธนบัตรที่สมบูรณ์มีประสิทธิภาพประสิทธิผลในการตอบสนองความต้องการด้านธนบัตรของประเทศทำให้มั่นใจได้ว่าธนบัตรที่ใช้หมุนเวียนมีปริมาณเพียงพอกับความต้องการของระบบเศรษฐกิจมีคุณภาพตามมาตรฐาน และยากต่อการปลอมแปลงทั้งนี้การกระจายธนบัตรออกสู่ประชาชนธนาคารแห่งประเทศไทยดำเนินการผ่านศูนย์จัดการธนบัตรของธนาคารแห่งประเทศไทย 10 แห่งโดยมีธนาคารพาณิชย์เป็นตัวแทนในการกระจายธนบัตรสู่มือประชาชนทั้งนี้ เพื่อให้มีธนบัตรสภาพดีหมุนเวียนใช้อย่างเพียงพอในระบบเศรษฐกิจตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนโดยมีการนำระบบบริหารจัดการและระบบเทคโนโลยีที่ทันสมัยเข้ามาช่วยสนับสนุนให้การดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์ภายใต้การรักษาความปลอดภัยด้านข้อมูลที่เป็นมาตรฐาน เอื้อให้ธนาคารแห่งประเทศไทยและธนาคารพาณิชย์สามารถวางแผนและจัดการด้านธนบัตรได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุดนอกจากนี้ ศูนย์จัดการธนบัตรของ ธนาคารแห่งประเทศไทยยังทำหน้าที่ครอบคลุมถึงการพิจารณาจ่ายค่าแลกเปลี่ยนธนบัตรชำรุดให้กับประชาชนตรวจพิสูจน์ธนบัตรปลอม รวมถึงการทำลายธนบัตรที่ไม่เหมาะสมกับการใช้งานอีกด้วย

2.6 ภาระหน้าที่และความรับผิดชอบของฝ่ายต่าง ๆ ในสายออกบัตรธนาคาร

2.6.1 ฝ่ายบริหารจัดการธนบัตร มีหน้าที่ ดังนี้

โครงสร้างสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม

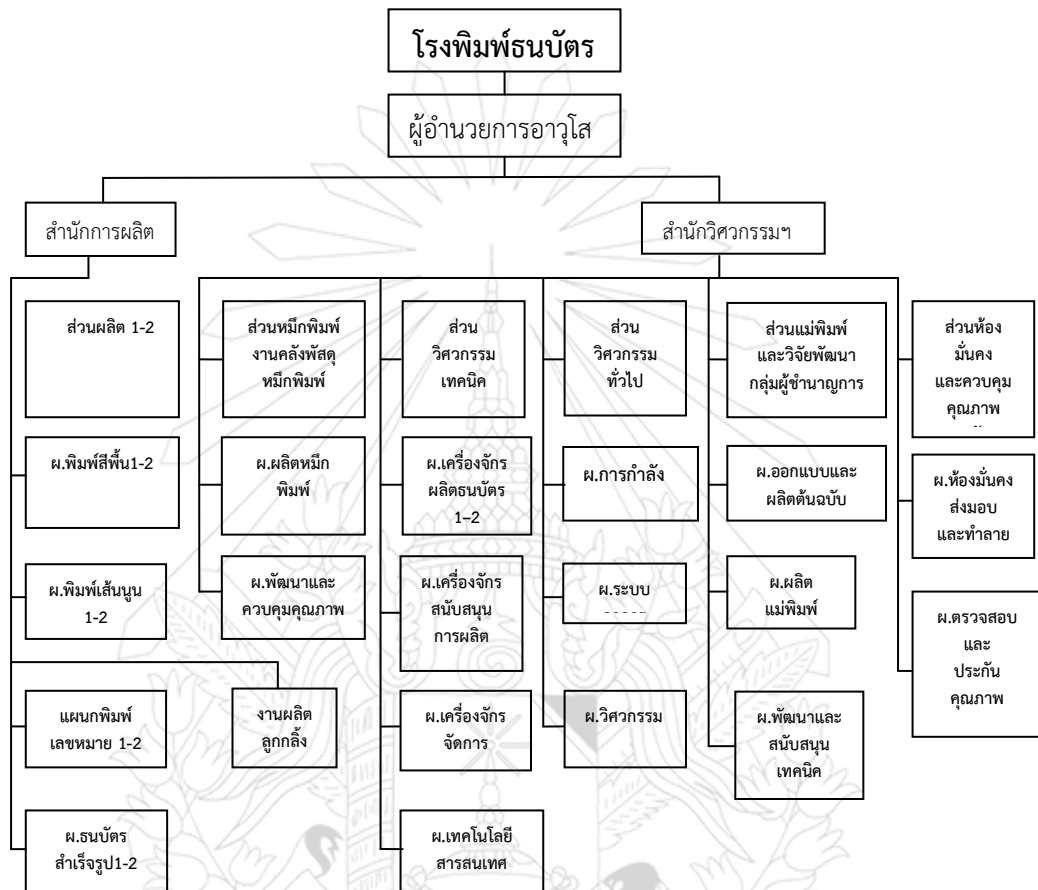


แผนภูมิที่ 2.1 โครงสร้างสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย

1. บริหารงาน การจัดการ และออกใช้ธนบัตร
2. บริหารงาน การดำเนินการเกี่ยวกับการจัดเก็บรักษาธนบัตร ทองคำ และทรัพย์สินมีค่าอื่น ๆ ในห้องมั่นคง
3. บริหารงาน ระบบข้อมูลและสารสนเทศ และประมวลผลข้อมูลของงานจัดการธนบัตร
4. บริหารงาน เพื่อสนับสนุนการดำเนินการป้องกัน และปราบปรามธนบัตรปลอมรวมทั้ง ดำเนินการตรวจสอบและพิจารณาการจ่ายเงินสินบน และเงินรางวัลการจับกุมการปลอมแปลงธนบัตร

2.6.2 โรงพิมพ์ธนบัตร เป็นฝ่ายงานหนึ่งของสายออกบัตรธนาคาร ดังกล่าวมาแล้ว ประกอบด้วยส่วนงานต่าง ๆ ดังนี้

โครงสร้างโรงพิมพ์ธนบัตร สายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย



แผนภูมิที่ 2.2 โครงสร้างโรงพิมพ์ธนบัตร สายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย

1. สำนักการผลิต

- 1.2 ส่วนผลิต 1-2
- 1.3 แผนกพิมพ์สีพื้น 1-2
- 1.4 แผนกพิมพ์เส้นนูน 1-2
- 1.5 แผนกพิมพ์เลขหมาย 1-2
- 1.6 งานผลิตลูกกลิ้ง
- 1.7 แผนกธนบัตรสำเร็จรูป 1-2

2. สำนักพัฒนาและสนับสนุนการผลิต

- 2.1 ส่วนหมึกพิมพ์งานคลังพัสดุหมึกพิมพ์
- 2.2 แผนกผลิตหมึกพิมพ์
- 2.3 แผนกพัฒนาและควบคุมคุณภาพ

3. ส่วนวิศวกรรมเทคนิค

- 3.1 แผนกเครื่องจักรผลิตธนบัตร 1-2
- 3.2 แผนกเครื่องจักรสนับสนุนการผลิต
- 3.2 แผนกเครื่องจักรจัดการธนบัตร
- 3.4 แผนกเทคโนโลยีสารสนเทศ

4. ส่วนวิศวกรรมทั่วไป

- 4.1 แผนกการกำลัง
- 4.2 แผนกระบบอาคาร
- 4.3 แผนกวิศวกรรม

5. ส่วนแม่พิมพ์และวิจัยพัฒนาในกลุ่มผู้ชำนาญการ

- 5.1 แผนกออกแบบและผลิตต้นฉบับ
- 5.2 แผนกผลิตแม่พิมพ์
- 5.3 แผนกพัฒนาและสนับสนุนเทคนิค

6. ส่วนห้องมั่นคงและควบคุมคุณภาพธนบัตร

- 6.1 แผนกห้องมั่นคงส่งมอบ และทำลาย
- 6.2 แผนกตรวจสอบและประกันคุณภาพ

โรงพิมพ์ธนบัตร มีภาระหน้าที่ สรุปได้ดังนี้

1. บริหารงาน การวางแผน การผลิตธนบัตร สิ่งพิมพ์อื่น และ วัสดุเกี่ยวกับการพิมพ์
2. บริหารงาน การพัฒนา การผลิต และการควบคุมคุณภาพ หมึกพิมพ์ และเคมีภัณฑ์
3. บริหารงาน การพัฒนา การออกแบบ การผลิต และควบคุมคุณภาพแม่แบบ แม่พิมพ์
4. บริหารงาน การศึกษา ค้นคว้า และนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์และสนับสนุนการผลิต
5. บริหารงาน การวางแผน การพัฒนา และการดำเนินการเกี่ยวกับระบบวิศวกรรมระบบรักษาความปลอดภัย และระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ของสายออกบัตรธนาคาร
6. บริหารงาน การดำเนินการเกี่ยวกับการจัดเก็บรักษาทรัพย์สินในห้องมั่นคง
7. บริหารงาน การดำเนินการเกี่ยวกับการทำลาย แม่แบบ แม่พิมพ์ ทรัพย์สินที่ชำรุด และหมดความจำเป็นในงานผลิตธนบัตร
8. บริหารงาน ระบบข้อมูลและสารสนเทศ และประมวลผลข้อมูลของงานผลิตธนบัตร รวมทั้งจัดทำทะเบียนและรายงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

ประวัติความเป็นมาและภาระหน้าที่ของโรงพิมพ์ธนบัตร แต่เดิมนั้น โรงพิมพ์ธนบัตรสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย ตั้งอยู่ริมแม่น้ำเจ้าพระยา ด้านถนนท่าเกษม เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร มีเนื้อที่ 11 ไร่ 35 ตารางวา เริ่มก่อสร้างเมื่อวันที่ 8 สิงหาคม พ.ศ.2506 แล้วเสร็จเมื่อพุทธศักราช 2512 ธนาคารแห่งประเทศไทย ได้กราบบังคมทูลเชิญ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช เสด็จพระราชดำเนินมาทรงเป็นประธานในพิธีเปิดโรงพิมพ์ธนบัตร เมื่อวันอังคารที่ 24 มิถุนายน พ.ศ.2512 ด้วยข้อจำกัดด้านสถานที่ของโรงพิมพ์ธนบัตร บางขุนพรหม ที่ไม่อาจขยายและปรับปรุงให้รองรับการผลิตธนบัตรซึ่งเพิ่มสูงขึ้น ตลอดจนความเสี่ยงเนื่องจากสภาพแวดล้อม อาชีวอนามัย และความปลอดภัยในการทำงาน ที่ไม่สามารถดำเนินการแก้ไขปรับปรุงได้อย่างมีประสิทธิภาพธนาคารแห่งประเทศไทยจึงได้อนุมัติ ให้ก่อสร้างโรงพิมพ์ธนบัตรแห่งใหม่ บนเนื้อที่กว่า 151 ไร่ ณ ตำบลขุนแก้ว อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม และได้จัดพิธีวางศิลาฤกษ์โรงพิมพ์ธนบัตร

แห่งใหม่ เมื่อวันที่ 24 มิถุนายน พ.ศ.2547 เวลา 10.49 น. ในวันนี้ ธนาคารได้รับพระกรุณาจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินมาทรงประกอบพิธีดังกล่าว โรงพิมพ์ธนบัตร อำเภอนครชัยศรี สร้างเสร็จสมบูรณ์และทำพิธีเปิดอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 15 ตุลาคม พ.ศ. 2550 ในวันนี้ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์มาทรงเปิดโรงพิมพ์ธนบัตร ยิ่งความปลื้มปิติอย่างหาที่สุดมิได้ และนับเป็นมงคลยิ่งสำหรับการผลิตธนบัตรซึ่งเป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนที่สำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศสืบไป โรงพิมพ์ธนบัตร ธนาคารแห่งประเทศไทยมีหน้าที่พิมพ์ธนบัตรและพิมพ์สิ่งพิมพ์อื่นตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด โดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ทั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพิมพ์ธนบัตรขึ้นใช้เองภายในประเทศให้เพียงพอับความต้องการตามสถานการณ์และพิมพ์สิ่งพิมพ์อื่นให้ได้ผลผลิตมีคุณภาพสูง มีประสิทธิภาพในการจัดการและให้กิจการดำเนินไปได้โดยสม่ำเสมอ ตลอดจนดำเนินการพิมพ์ธนบัตรให้เป็นไปอย่างปลอดภัยที่สุด ซึ่งมีทุนสำรองเงินตราตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติเงินตรา เป็นทุนหนุนหลังปัจจุบันโรงพิมพ์ธนบัตร ธนาคารแห่งประเทศไทย ยังคงมุ่งมั่นพัฒนาสร้างสรรค์นวัตกรรมการผลิตธนบัตรให้ก้าวล้ำนำสมัย เพื่อให้เป็นหนึ่งในผู้นำด้านการพิมพ์สิ่งพิมพ์มีค่าระดับโลกในอนาคต การออกแบบธนบัตรเริ่มด้วยการกำหนดเรื่องราว ภาพและข้อความที่จะนำมาใช้ในธนบัตร ซึ่งมักเป็นเรื่องเกี่ยวกับพระราชกรณียกิจ ประวัติศาสตร์ ศิลปกรรม และวัฒนธรรมประจำชาติ หลังจากนั้นจึงจัดองค์ประกอบภาพด้วยการเขียนลวดลายและสีของแบบธนบัตรให้คล้ายกับธนบัตรที่จะพิมพ์จริงมากที่สุด การออกแบบยังคงต้องใช้ฝีมือของศิลปินผู้มีความรู้ความชำนาญด้านศิลปะและมีความละเอียดประณีต ควบคู่ไปกับการสร้างลวดลายธนบัตรด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่ทันสมัยทั้งนี้การออกแบบต้องคำนึงถึงความสวยงามน่าใช้ ขนาดที่เหมาะสม สะดวกต่อการพกพา เน้นเอกลักษณ์ความเป็นไทย ข้อจำกัดด้านเทคนิคในการผลิต ลักษณะต่อต้านการปลอมแปลงที่จะนำมาใช้ ซึ่งมีรายละเอียดในส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องต่อกระบวนการพิมพ์และออกใช้ธนบัตรมีดังนี้ ธนบัตรที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน คือ สื่อกลางที่ใช้ในการซื้อขาย แลกเปลี่ยนสินค้าและบริการ สามารถใช้ชำระหนี้ได้ตามกฎหมาย และทุกคนต่างรู้จักคุ้นเคยกับการใช้ธนบัตรเพื่อการจับจ่ายใช้สอยกันเป็นอย่างดี ถึงแม้ในปัจจุบันความจำเป็นในการใช้ธนบัตรอาจจะลดน้อยลงจากในอดีต เพราะคนหันมาใช้บัตรเครดิต บัตรเดบิต กันมากขึ้นตามการพัฒนาระบบการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ แต่การชำระเงินด้วยธนบัตรก็ยังคงมีบทบาทที่สำคัญมากต่อระบบเศรษฐกิจเมื่อสิ้นเดือนธันวาคม พ.ศ. 2555 นั้น ปริมาณและมูลค่าธนบัตรที่ออกใช้ มีจำนวนสูงถึง 4,813 ล้านฉบับ คิดเป็นมูลค่ารวม 1.399 ล้านล้านบาท การจะมีธนบัตรที่อยู่ในสภาพดีในปริมาณที่เพียงพอสำหรับการใช้จ่ายได้นั้น จำเป็นต้องมีหน่วยงานหนึ่งที่ทำหน้าที่ดูแลกระบวนการผลิต และบริหารจัดการธนบัตรที่หมุนเวียนในระบบการเงิน ซึ่งหน่วยงานนี้ก็คือ สายออกบัตรธนาคาร ของธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.)

ในการกำหนดปริมาณธนบัตรที่จะจัดพิมพ์เพื่อออกใช้ในปีหนึ่ง ๆ นั้น ธปท. จะพิจารณาให้เหมาะสมกับภาวะเศรษฐกิจ และความต้องการใช้ธนบัตรชนิดราคาต่าง ๆ ของประชาชน ในการที่จะสร้างความเชื่อมั่นในมูลค่าของธนบัตรที่พิมพ์ออกใช้หมุนเวียนในระบบการเงินนั้น ธปท. ได้ปฏิบัติให้เป็นไปตาม พระราชบัญญัติเงินตรา พุทธศักราช 2501 ที่กำหนดให้มี ทุนสำรองเงินตรา หนุนหลังเต็มจำนวนมูลค่าธนบัตรที่นำออกใช้เสมอ สินทรัพย์เป็นทุนสำรองเงินตรา ได้แก่ ทองคำ เงินตราต่างประเทศบางสกุล หลักทรัพย์ต่างประเทศ และสินทรัพย์อื่นๆ ตามที่กำหนดไว้ในกฎหมาย โดย ธปท. จะต้องรักษาและกันทุนสำรองเงินตรานี้ไว้ต่างหากจากทรัพย์สินอื่น ๆ อันจะถือเป็นหลักประกัน

ว่าจะไม่มีการนำธนบัตรออกใช้หมุนเวียนเกินกว่ามูลค่าสินทรัพย์ของทุนสำรองเงินตราที่มีอยู่ โรงพิมพ์ธนบัตร ธนาคารแห่งประเทศไทย เป็นหน่วยงานหลักของสายออกบัตรธนาคาร ซึ่งมีหน้าที่พิมพ์ธนบัตรและสิ่งพิมพ์อื่นตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดอย่างเช่น อักษรแสตมป์ แสตมป์สรรพสามิต และดวงตราไปรษณียากร ฝ่ายบริหารจัดการธนบัตรก็เป็นหน่วยงานหลักของสายออกบัตรธนาคารที่มีความเกี่ยวเนื่องเชื่อมโยงกันกับกระบวนการบริหารจัดการธนบัตร โดยมีศูนย์จัดการธนบัตร ทั้งหมด 10 แห่ง กระจายอยู่ตามจังหวัดต่างๆ ทั่วประเทศ ทำหน้าที่ดูแลธนบัตรที่หมุนเวียนในเขตพื้นที่ความรับผิดชอบให้อยู่ในสภาพที่เหมาะสมกับการใช้งาน

นับตั้งแต่ที่ประเทศไทยเริ่มมีการนำธนบัตรออกใช้ในปี พ.ศ.2445 เป็นต้นมา มีธนบัตรแบบต่าง ๆ ที่ได้นำออกใช้แล้วทั้งสิ้น 16 แบบ โดยธนบัตรที่ใช้หมุนเวียนอยู่ในปัจจุบัน ได้แก่ ธนบัตรแบบที่ 15 ชนิดราคา 20 บาท 50 บาท 100 บาท 500 บาท และ 1000 บาท แบบ 16 ชนิดราคา 20 บาท 50 บาท 100 บาท 500 บาท และ ชนิดราคา 1,000 บาท ซึ่งราคา 1,000 บาท ธปท.ประกาศให้ประชาชนแลกใช้ เมื่อวันที่ 21 สิงหาคม พ.ศ. 2558 ซึ่งเป็นวันที่ธนบัตรแบบ 16 ออกใช้ครบทุกชนิดราคา นอกจากนี้ยังมีการพิมพ์ธนบัตรที่ระลึกเนื่องในโอกาสเฉลิมฉลองที่สำคัญอีกด้วย

การออกแบบและพิมพ์ธนบัตร ในกระบวนการออกแบบและพิมพ์ธนบัตรนั้น นอกจากจะต้องคำนึงถึงความสวยงามน่าใช้ ขนาดที่เหมาะสม และเน้นเอกลักษณ์ความเป็นไทยแล้ว คุณสมบัติที่สำคัญมากที่สุดประการหนึ่งคือการกำหนดลักษณะต่อต้านการปลอมแปลงที่นำมาใช้ในการพิมพ์ธนบัตร อย่างเช่นการใช้กระดาษที่มีลายน้ำ แลปสีโลหะ และเส้นใยเรืองแสง รวมถึงการใช้หมึกพิมพ์ชนิดพิเศษ

การพิมพ์ธนบัตรปลอมถือเป็นอาชญากรรมที่ร้ายแรงซึ่งมีโทษสูงสุดถึงขั้นจำคุกตลอดชีวิต เพราะการมีธนบัตรปลอมปะปนอยู่ในระบบการเงินจะทำให้ประชาชนเกิดความไม่ไว้วางใจในธนบัตรของรัฐบาลและส่งผลกระทบต่อเสถียรภาพทางการเงินของประเทศอีกด้วย ดังนั้น ธปท. จึงได้มุ่งมั่นพัฒนาและนำเทคโนโลยีต่อต้านการปลอมแปลงใหม่ ๆ มาใช้กับธนบัตร พร้อมทั้งให้ความสำคัญกับการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ความรู้เกี่ยวกับวิธีการสังเกตธนบัตร กระตุ้นเตือนให้ประชาชนเห็นความสำคัญของการสังเกตธนบัตรทุกครั้งที่มีการรับธนบัตรหมุนเวียนเปลี่ยนมือ และในขณะเดียวกันก็ดำเนินนโยบายบริหารจัดการให้ธนบัตรที่หมุนเวียนในระบบเศรษฐกิจมีสภาพเหมาะสมกับการใช้งาน ธนบัตรที่มีสภาพดีและสะอาดนั้นนอกจากจะทำให้ผู้ใช้งานมีความพึงพอใจแล้วยังทำให้สามารถสังเกตลักษณะต่อต้านการปลอมแปลงได้ง่าย เพราะหัวใจสำคัญในการตัดต่อนวงจรการแพร่กระจายของธนบัตรปลอม ก็คือความสามารถในการตรวจสอบธนบัตรปลอมของประชาชนรวมทั้งเรื่องน่ารู้เกี่ยวกับธนบัตรที่ประชาชนควรทราบ ได้แก่

1. วิธีตรวจสอบธนบัตร ได้ด้วยวิธีง่าย ๆ 3 วิธี อันได้แก่การ สัมผัส ยกส่อง และพลิกเอียง โดยสามารถขอเอกสารแนะนำวิธีสังเกตธนบัตรได้จาก แผนกวิเทศสัมพันธ์และประชาสัมพันธ์ ฝ่ายกลยุทธ์และวางแผน สายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย

2. ธนบัตรปลอม ถือเป็นสิ่งผิดกฎหมาย ไม่สามารถนำมาใช้จ่ายหรือแลกเปลี่ยนได้ การนำธนบัตรปลอมไปใช้นั้น ผู้ใช้จะมีความผิดตามกฎหมาย ดังนั้นผู้ที่ได้รับธนบัตรปลอม ควรแยกธนบัตรปลอมออกจากธนบัตรจริงและเขียนหรือประทับตราว่าเป็นธนบัตรปลอม และนำไปมอบให้กับเจ้าหน้าที่ตำรวจหรือธนาคารแห่งประเทศไทย

3. การพิมพ์ธนบัตรปลอมมีโทษสูงสุดถึงขั้นจำคุกตลอดชีวิต และทางการมีรางวัลนำจับธนบัตรปลอมไม่เกิน 100,000 บาท ให้กับผู้ที่แจ้งเบาะแสแหล่งผลิตหรือแหล่งจำหน่ายธนบัตรปลอมจนนำไปสู่การสืบสวนจับกุมตัวผู้กระทำความผิด

4. ธนบัตรชำรุดไม่สามารถใช้ชำระหนี้ได้ตามกฎหมาย แต่อาจจะสามารถแลกเปลี่ยนเป็นธนบัตรใหม่ได้หากลักษณะการชำรุด อยู่ในเกณฑ์ตามที่กฎหมายกำหนดไว้ โดยสามารถขอแลกได้ที่ธนาคารออมสินทั่วประเทศทุกวันทำการ และธนาคารพาณิชย์ทั่วประเทศ (ยกเว้นสาขาย่อยและสาขาในห้างสรรพสินค้า) ทุกวันพุธ โดยสามารถสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับธนบัตรชำรุดได้ที่ แผนกตรวจพิสูจน์ธนบัตร สายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย

5. ธนบัตรเป็นงานอันมีลิขสิทธิ์ของธนาคารแห่งประเทศไทย ผู้ประสงค์นำภาพธนบัตรไปใช้เพื่อเผยแพร่ในทุกรูปแบบ ต้องทำหนังสือขออนุญาต พร้อมส่งตัวอย่างรูปแบบชิ้นงานให้กับธนาคารแห่งประเทศไทยพิจารณาความเหมาะสม ก่อนนำออกเผยแพร่หรือแจกจ่าย ผู้ที่นำภาพธนบัตรไปใช้โดยไม่ได้รับอนุญาตหรือพิมพ์ภาพเลียนแบบธนบัตรถือเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์ และมีความผิดตามกฎหมายด้วย

6. การนำภาพธนบัตรไปใช้ในสื่อโฆษณาควรคำนึงถึงความเหมาะสมของการวางตำแหน่งภาพมิให้เกิดความเสื่อมเสียต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ และธนาคารแห่งประเทศไทย โดยมีหลักเกณฑ์ดังนี้

- เป็นภาพธนบัตรเพียงบางส่วน ไม่เต็มฉบับ หรือ
- เป็นภาพธนบัตรในมุมอื่นที่ไม่ใช่ภาพธนบัตรหน้าตรง และ
- เป็นภาพธนบัตรขาวดำ
- หากเป็นภาพธนบัตรหน้าตรงหรือรูปสี่เหลี่ยมต้องมีขนาดเล็กหรือใหญ่กว่าธนบัตรรัฐบาลอย่างเห็นได้ชัด

7. ในการที่จะช่วยยืดอายุธนบัตร ลดปริมาณการพิมพ์ธนบัตรใหม่ และประหยัดงบประมาณของประเทศนั้น ไม่ควรขยำ พับกรีด ขีดเขียน ประทับตรา เย็บ ธนบัตรหรือนำไปประดิษฐ์เพื่อใช้ประโยชน์ด้านอื่น ๆ

ด้วยความมุ่งมั่นในการพัฒนาระบบการบริหารจัดการอย่างต่อเนื่อง สายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย จึงได้รับรางวัลและการรับรองจากหน่วยงานต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ ยกตัวอย่าง เช่น

- รางวัลรองชนะเลิศอันดับ 1 ด้านการบริหารจัดการพลังงานดีเด่นในอาคารขนาดใหญ่ ในการประกวดรางวัล Asean Energy Awards 2013

- ใบประกาศนียบัตรผลงานที่ผ่านเข้ารอบชิงชนะเลิศ Thailand Kaizen Award ปี 2013

- รางวัลสถานประกอบกิจการดีเด่นด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานประจำปี 2555

- รางวัลธนบัตรสวยงามที่สุดในโลกประจำปี 2004

- ได้รับการรับรองมาตรฐานด้านคุณภาพ ISO 9001 ด้านสิ่งแวดล้อม ISO 14001 ด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัย TIS/OHSAS 18001 และด้านการจัดการแบบบูรณาการ IMS โดยสถาบันรับรองมาตรฐานไอเอสไอ

“ธนบัตรคือสื่อกลางที่ช่วยอำนวยความสะดวกให้กับประชาชนในการจับจ่ายเพื่อซื้อหาปัจจัยดำรงชีพและความสะดวกสบายอื่น ๆ ซึ่งทำหน้าที่เสมือนน้ำมันหล่อลื่นของระบบเศรษฐกิจ โดย

ธนาคารแห่งประเทศไทยมีหน้าที่ที่จะต้องผลิตธนบัตรออกมาให้เพียงพอกับความต้องการใช้จ่ายของประชาชน และดูแลบริหารจัดการให้ธนบัตรที่หมุนเวียนในระบบอยู่ในสภาพที่สมบูรณ์พร้อมใช้งานได้” (<https://www.bot.or.th>)

สรุป โรงพิมพ์ธนบัตร หมายถึง ฝ่ายงานหนึ่งของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทยอำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม มีหน้าที่บริหารจัดการเกี่ยวกับกระบวนการพิมพ์ธนบัตรรัฐบาล และสิ่งพิมพ์อื่นตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด ปัจจุบันมีบุคลากรในสังกัดทั้งสิ้นรวม 477 คน (ระเบียบสายออกบัตรธนาคารที่ ๑5/2552 เรื่อง อัตรากำลังของสายออกบัตรธนาคาร อัตรากำลังของ โรงพิมพ์ธนบัตร ณ วันที่ 1 พฤษภาคม พ.ศ. 2556)

2.6.3 ฝ่ายกลยุทธ์และวางแผน มีหน้าที่ ดังนี้

1. บริหารงานการวางแผนและควบคุมการจัดการธนบัตรตามหลักแนวคิดการบริหารโซ่อุปทาน (Supply Chain Management) ให้ครอบคลุมกระบวนการผลิตของโรงพิมพ์ธนบัตร กระบวนการจัดการธนบัตรของฝ่ายบริหารจัดการธนบัตร ไปจนถึงประชาชนผู้ใช้ธนบัตรและลูกค้าอื่นๆ
2. บริหารงานเพื่อกำหนดนโยบายการบริหารจัดการธนบัตร รวมทั้งผลักดันและติดตามการดำเนินการตามนโยบายที่กำหนด
3. บริหารงานการวางแผนกลยุทธ์ ด้านการจัดการธนบัตร และติดตามให้มีการปฏิบัติงานตามแผนที่กำหนดไว้
4. บริหารงานการรวบรวม และพิจารณาจัดทำแผนงาน งบประมาณ รวมทั้งการติดตามควบคุมและประเมินผล เพื่อบริหารงานการใช้งบประมาณตามแผนงาน และ ความสำเร็จหน้าผลการปฏิบัติงานตามแผน และสนับสนุนข้อมูลเพื่อการบริหาร
5. บริหารงานการจัดการฐานข้อมูล และการเป็นศูนย์ข้อมูลของงานด้านการจัดการธนบัตร
6. บริหารงานการศึกษาและพัฒนาทางด้านบริหารจัดการธนบัตร
7. บริหารงานการออกแบบ พัฒนา และกำหนดระบบคุณภาพ ความเสี่ยง มาตรฐานกรรมวิธี งานอาชีวอนามัยและความปลอดภัย รวมทั้งการจัดทำแผนควบคุมระบบ และการตรวจติดตามระบบดังกล่าวของงานด้านธนบัตร
8. บริหารงานการดำเนินการเกี่ยวกับระบบมาตรฐานสากลของงานด้านธนบัตร
9. บริหารงานการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ วิเทศสัมพันธ์ และพัฒนาธุรกิจ
10. บริหารงานข้อมูล และสารสนเทศ และการประมวลผลข้อมูล รวมทั้งจัดทำทะเบียนและรายงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

2.6.4 ฝ่ายการบัญชีและพัสดุ มีหน้าที่ ดังนี้

1. บริหารงานการออกแบบ การพัฒนาระบบบัญชี การกำหนดนโยบายบัญชี หลักการบัญชี วิธีปฏิบัติบัญชี ระบบธุรการการเงิน ของสายออกบัตรธนาคาร
2. บริหารงานการบันทึก ปรับปรุง และประมวลผลข้อมูลทางบัญชีการเงินและต้นทุนผลิต จัดทำรายงาน และงบการเงิน งบต้นทุนผลิต ตามงวดเวลา
3. บริหารงานด้านพัสดุเพื่อสนับสนุนการผลิตธนบัตร สิ่งพิมพ์อื่น การจัดการธนบัตร และการสนับสนุนงานของสายออกบัตรธนาคาร
4. บริหาร กำกับดูแล ประสานงาน และให้บริการ ด้านงานอาคารสถานที่ รวมทั้งการเปิด-ปิดอาคาร การให้บริการด้านต่าง ๆ ด้านแรงงาน ยานพาหนะ งานห้องประชุม งานจัดเลี้ยงและพิธี

การ งานสวนและภูมิทัศน์ งานสโมสรมและศูนย์กีฬา งานทำความสะอาด งานไปรษณีย์และรับส่งเอกสาร งานจัดเก็บเอกสารกลาง และงานสารบรรณกลาง

2.6.5 ฝ่ายบริหารและพัฒนาบุคคล มีหน้าที่ดังนี้

1. กำกับ ดูแล และ บริหารจัดการงานด้านแรงงานสัมพันธ์
2. กำกับ ดูแล และ บริหารงานทรัพยากรบุคคลด้านต่างๆ ให้สอดคล้องตามนโยบายการบริหารงานทรัพยากรบุคคลของธนาคาร และนำเสนอโยบาย หลักเกณฑ์ การบริหารจัดการงานทรัพยากรบุคคลของ สอบ. ในส่วนที่จำเป็นต้องแตกต่างจากสายงานอื่น โดยหารือฝ่ายทรัพยากรบุคคล และเสนอธนาคารพิจารณาให้ความเห็นชอบก่อน
3. กำกับ ดูแล และ บริหารจัดการงานด้านโครงสร้างองค์กร อัตรากำลัง กระบวนการทำงาน และงานสนับสนุนที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งงานพยาบาล งานส่งเสริมวัฒนธรรมองค์กร งานจัดทำแก้ไข ปรับปรุง ข้อบังคับ ระเบียบ และคำสั่งที่เกี่ยวข้อง และงานห้องสมุด

4. ประสานงาน และ รายงานผลการดำเนินงานต่อฝ่ายทรัพยากรบุคคล

เพื่อให้การดำเนินงานบริหารทรัพยากรบุคคลของ สอบ. มีความรวดเร็ว และสอดคล้องกับนโยบายการบริหารงานทรัพยากรบุคคลของธนาคาร

2.6.6 ฝ่ายวิจัยออกบัตรธนาคาร มีหน้าที่ดังนี้

1. กำหนดทิศทางงานวิจัยที่ครอบคลุมการผลิตและบริหารจัดการธนบัตร ให้มีความเชื่อมโยงสอดคล้องกับกลยุทธ์ของสายออกบัตรธนาคารและ ธปท.
2. บริหารโครงการวิจัย และให้คำปรึกษาทางวิชาการและเทคนิค
3. บริหารจัดการองค์ความรู้และทรัพย์สินทางปัญญา
4. เผยแพร่และสร้างเครือข่ายงานวิชาการ กับหน่วยงานภายใน และ ภายนอก
5. บริหารจัดการงบประมาณโครงการวิจัย รวมทั้งประสานงานด้านพัสดุ และการจัดจ้างที่เกี่ยวข้อง (ระเบียบสายออกบัตรธนาคารที่ อ 4 /2552 แก้ไขเพิ่มเติมครั้งที่ 6 สอบ. ที่ อ 1/2557)

สรุปได้ว่า สายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม เป็นสายงานหนึ่งของธนาคารแห่งประเทศไทยมีฝ่ายงานอยู่ในสังกัด 6 ฝ่ายงานด้วยกัน ได้แก่ ฝ่ายบริหารจัดการธนบัตร โรงพิมพ์ธนบัตร ฝ่ายกลยุทธ์และวางแผน ฝ่ายการบัญชีและพัสดุ ฝ่ายบริหารและพัฒนาบุคลากร และฝ่ายวิจัยออกบัตรธนาคาร มีภาระหน้าที่ในการบริหารจัดการกิจการธนบัตรทั้งระบบ เช่น การผลิตการออกใช้ธนบัตร การออกใช้ธนบัตร ทูลสำรองเงินตราและการจัดการธนบัตรการออกใช้ธนบัตรเพื่อหมุนเวียนในระบบเศรษฐกิจของประเทศ

2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของบุคลากรโรงพิมพ์ธนบัตรต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม” ผู้วิจัยได้รวบรวมงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

พระยุกฤษณา ขุดทองม้วน (2550, ก – ข) ได้วิจัยเรื่อง “การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารของคณะกรรมการบริหารโรงเรียนโปลิเทคนิคลานนา เชียงใหม่” ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ 1) พฤติกรรมการใช้หลักธรรมของคณะกรรมการบริหารโรงเรียนโปลิเทคนิคลานนา เชียงใหม่ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับสูงมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับได้ดังนี้ คือ ความรับผิดชอบ ด้านการมีส่วนร่วม ด้านนิติธรรม ด้านความโปร่งใส ด้านความคุ้มค่า และด้านคุณธรรม 2) การพัฒนาพฤติ

กรรมการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของคณะกรรมการบริหารโรงเรียนโปลิเทคนิคลานนา เชียงใหม่ พบว่าค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงมากทุกด้าน ได้แก่ การแก้ปัญหาในโรงเรียน โดยวิธีประนีประนอม และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์การดำเนินงานให้ชุมชนทราบอย่างต่อเนื่อง 3) ข้อเสนอแนะในการพัฒนาพฤติกรรมกรรมการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของคณะกรรมการบริหารโรงเรียน พบว่า ด้านนิติธรรม ควรให้มีการพิจารณาความดีความชอบ โดยคำนึงถึงผลการปฏิบัติงานเป็นหลัก ด้านคุณธรรมผู้บริหารควรจัดทำใบประกาศให้กับบุคคลที่มีคุณธรรม จริยธรรม ด้านความโปร่งใสควรดำเนินการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ให้เป็นไปตามความต้องการของผู้สอน ด้านการมีส่วนร่วมเปิดโอกาสให้บุคคลมีส่วนร่วมในการประเมินผลการปฏิบัติงาน ด้านความรับผิดชอบต่อควมมีการตรวจสอบผลการพัฒนาการศึกษาตามภารกิจที่รับผิดชอบของหน่วยงาน และด้านความคุ้มค่าควรมีการรักษาและซ่อมแซมวัสดุครุภัณฑ์ต่างๆ ให้อยู่ในสภาพใช้งานได้ดีเสมอ

นุชจรี โอภาส (2552, ก - ข) ได้วิจัย “เรื่องความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลสามเรือน อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” พบว่าความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลอยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้วพบว่าประชาชนมีความคิดเห็นต่อด้านหลักคุณธรรมอยู่ในระดับมาก ในด้านคุณธรรม กล่าวว่า เพราะประชาชนมีความคิดเห็นต่อการทำงานของคณะผู้บริหาร สมาชิกสภา พนักงาน ลูกจ้าง และพนักงานจัดจ้างขององค์การบริหารส่วนตำบลสามเรือน ปฏิบัติงานด้วยความถูกต้อง ซื่อสัตย์ สุจริต มีความตั้งใจในการทำงาน ขยันขันแข็งและตรงต่อเวลา ยึดหลักความเสมอภาคและความเท่าเทียมกันในสังคมเพื่อตอบสนองประโยชน์และความต้องการของประชาชนให้ได้มากที่สุด บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลสามเรือน ในทุกระดับมีความตั้งใจในการให้บริการและปฏิบัติหน้าที่อย่างจริงจัง ได้รับการฝึกอบรมและพัฒนาความรู้ความสามารถอยู่ตลอดเวลา ทำให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพ เกิดผลสัมฤทธิ์ของงาน สร้างความประทับใจให้กับประชาชนประชาชนส่วนในด้านอื่น ๆ นั้นอยู่ในระดับปานกลางโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ หลักความรับผิดชอบต่อหลักความคุ้มค่า หลักนิติธรรม หลักการมีส่วนร่วม และหลักความโปร่งใส ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลแยกตาม เพศ ระดับการศึกษา และรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลสามเรือน อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ไม่แตกต่างกัน ในขณะที่ประชาชนที่มีอายุและอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลสามเรือน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ได้ให้ข้อเสนอแนะแนวทางในการบริการจัดการตามหลักธรรมาภิบาลไว้ดังนี้

1. ควรเปิดเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่สำคัญและเป็นประโยชน์แก่ประชาชนรวมทั้งเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าตรวจสอบการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล
2. ควรจัดให้มีการฝึกอบรมอาชีพ
3. ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการประชุมสภาจัดให้มีเวทีประชาคมเพื่อรับฟังความคิดเห็นเปิดโอกาสให้ประชาชนซักถามและร่วมแสดงความคิดเห็นร่วมแก้ไขและรับทราบปัญหาที่เกิดขึ้นในท้องถิ่นของตนเองเกิดการดำเนินงานที่เป็นแบบบูรณาการร่วมกัน
4. ควรให้บริการแก่ประชาชนด้วยความเสมอภาคโดยไม่เห็นแก่พวกพ้องหรือประโยชน์สุขของตนเอง
5. องค์การบริหารส่วนตำบลควรเป็นแบบอย่างที่ดีในเรื่องความประพฤติ ความซื่อสัตย์ สุจริต

สาวนีย์ ลอยใหม่ (2553, ก – ข) ได้วิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารจัดการเทศบาลตำบลเวียงสระ อำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี” ผลการศึกษาพบว่า ความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารจัดการเทศบาลตำบลเวียงสระ อำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ภาพรวมทั้ง 6 ด้านอยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านจากมากไปหาน้อย โดยหลักความคุ้มค่า มีระดับในการบริหารจัดการมากที่สุด รองลงมาด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความรับผิดชอบ และด้านหลักการมีส่วนร่วม ตามลำดับ

ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารจัดการเทศบาลตำบลเวียงสระ พบว่าบุคลากรที่มีอายุราชการแตกต่างกัน มีระดับความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยเฉพาะ ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความโปร่งใส ด้านด้านหลักการมีส่วนร่วม และหลักความรับผิดชอบต่อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารจัดการเทศบาลตำบลเวียงสระ อำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่ามากที่สุด คือ ด้านหลักการมีส่วนร่วม โดยประชาชนไม่ค่อยมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ของเทศบาลเท่าที่ควร และประชาชนไม่มีส่วนร่วมในการประชุมสภาเทศบาล ซึ่งแนวทางแก้ไขด้านหลักการมีส่วนร่วม คือ ควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ของเทศบาลให้มากขึ้น และควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมการสังเกตการณ์ในการประชุมสภาเทศบาล เพื่อรับทราบนโยบายของฝ่ายบริหารที่มาจากการเลือกตั้ง

พนวิช บุญยมนิ (2553, ก – ข) ได้วิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร” พบว่าความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชรโดยรวมทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับสูงสุด ดังนี้ ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักความรับผิดชอบต่อ ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักความคุ้มค่า และด้านหลักการมีส่วนร่วม ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่าประชาชนที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนประชากรที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชรโดยรวมไม่แตกต่างกัน ประชาชนได้ให้ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข การใช้หลักธรรมาภิบาลในการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร ไว้ดังนี้

1. ด้านหลักนิติธรรม ควรจัดซื้อจัดจ้างให้สอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยการบริหารพัสดุ
2. ด้านหลักคุณธรรม นายอำเภอหรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ควรเข้มงวด อบรม.ทุกแห่งให้ปลอดจากการทุจริตในการบริหารงาน
3. ด้านหลักความโปร่งใส ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจเลือกโครงการ แผนงานให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนแต่ละชุมชน
4. ด้านหลักความรับผิดชอบต่อ ควรมีความจริงใจที่จะช่วยเหลือประชาชนที่ประสบความเดือดร้อน
5. ด้านความคุ้มค่าควรสนับสนุนให้มีการใช้ทรัพยากรในท้องถิ่นในการบริหารพัฒนา

ประนอม จันทรงษ์ (2553, ก – ข) ได้วิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นที่มีต่อหลักธรรมาภิบาลในการปฏิบัติงานของบุคลากร สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยแม่โจ้” ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นที่มีต่อหลักธรรมาภิบาลในการปฏิบัติงานของบุคลากรสำนักงานอธิการบดีมหาวิทยาลัยแม่โจ้ โดยรวม ทั้ง 6 ด้านอยู่ในระดับมาก พิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านหลักคุณธรรมและด้านหลักนิติธรรม แผลผลอยู่ในระดับมาก ด้านหลักนิติธรรม แผลผลอยู่ในระดับมาก ด้านหลักนิติธรรม กล่าวได้ว่าผู้บริหารได้มีการทบทวน ปรับปรุงกฎ ระเบียบ ข้อบังคับให้มีความเหมาะสม และได้มีการปรับเปลี่ยนโครงสร้างสายงานการปฏิบัติภายในองค์กร ให้สอดคล้องกับสถานการณ์และการเปลี่ยนแปลงของสังคมอยู่เสมอ มีการจัดทำคู่มือในการปฏิบัติงาน ซึ่งประกอบด้วยกระบวนการต่าง ๆ เป็นการกำหนดแนวทาง ขั้นตอน หรือวิธีการไว้เป็นลายลักษณ์อักษร และได้เผยแพร่ ประกาศให้บุคลากรได้รับทราบ โดยทั่วถึงกัน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่รองลงมาได้แก่ ด้านความโปร่งใส ด้านหลักความคุ้มค่า ด้านหลักการมีส่วนร่วม และด้านหลักความรับผิดชอบ มีค่าแผลผลอยู่ในระดับปาน

พระประสิทธิ์ สารพันธ์ุ (2553, บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง “การบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาล : ศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช” ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการจัดการองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาล ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราชโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมาก ทั้ง 6 ด้าน โดย เรียงจากราคาเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านนิติธรรมด้านความคุ้มค่าด้านการมีส่วนร่วมด้านคุณธรรมด้านความรับผิดชอบต่อสังคม และด้านความโปร่งใส ตามลำดับ

พระจรรยา ธีรปัญญา (เวฬุวาปี) (2554, ก – ข) ได้วิจัยเรื่อง “การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การส่วนตำบลลำพยนต์ อำเภอตากฟ้า จังหวัดนครสวรรค์” ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การส่วนตำบลลำพยนต์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านนิติธรรมด้านคุณธรรมด้านการมีส่วนร่วมด้านความรับผิดชอบต่อสังคม และด้านความคุ้มค่าอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านความโปร่งใสอยู่ในระดับปานกลาง ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนกลุ่มตัวอย่างต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การส่วนตำบลลำพยนต์ อำเภอตากฟ้า จังหวัดนครสวรรค์ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพต่างกันมี ความคิดเห็นของประชาชนกลุ่มตัวอย่างต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การส่วนตำบลลำพยนต์ อำเภอตากฟ้า จังหวัดนครสวรรค์ โดยรวม ไม่แตกต่างกัน

พระคณพศ กิตติสาร (ประกอบเสียง) (2554, ก – ข) ได้วิจัยเรื่อง “การบริหารงานขององค์การส่วนตำบลตามหลักธรรมาภิบาล : กรณีศึกษาองค์การส่วนตำบลในอำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี” ผลการวิจัยพบว่า พนักงานขององค์การส่วนตำบลในเขตอำเภอบางกรวยมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของพนักงานขององค์การส่วนตำบลในเขตอำเภอบางกรวย ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ และประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลไม่แตกต่าง

ณชิตา ตันตาละ (2555, บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของที่มีต่อการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการปฏิบัติงานขององค์การส่วนตำบลสันสลี อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย” ผลการวิจัยพบว่าประชาชนมีความคิดเห็นต่อการนำหลักธรรมาภิบาลมาบริหารองค์การส่วนตำบล โดยรวม อยู่

ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านหลักความรับผิดชอบ ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักการมีส่วนร่วม และหลักความคุ้มค่า ตามลำดับ ด้านหลักความโปร่งใส พบว่า มีค่าแปลผลอยู่ในระดับปานกลาง อธิบายว่า ด้านหลักความโปร่งใสที่มีความสำคัญและจำเป็นที่จะต้องเน้นการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร มีระบบติดตามประเมินผลในภาคของประชาชน การดำเนินงานที่มีผลกระทบกับสิ่งแวดล้อมหรือชุมชนจะต้องจัดให้มีการประชาคมเพื่อรับฟังความคิดเห็นของประชาชน แต่การดำเนินดังกล่าวยังมีข้อจำกัดในด้านต่าง ๆ เช่น จำนวนบุคลากรองค์การส่วนตำบลสั้นสลิ ด้านพื้นที่ การคมนาคม ภาษาที่ใช้ในการสื่อสารและการดำเนินชีวิตของประชาชน ทำให้เป็นอุปสรรคในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ของประชาชนและยังคงเป็นปัญหาของพื้นที่วิจัย

นเรศ มโนวงศ์ (2555, ก - ข) ได้วิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ศึกษาเฉพาะกรณี องค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำดวน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” ผลการวิจัยพบว่าความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล ขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำดวน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยรายด้านเรียงจากมากไปหาน้อยพบว่า อันดับแรกได้แก่ด้านคุณธรรม รองลงมา ได้แก่ ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความคุ้มค่า ด้านหลักความรับผิดชอบ ด้านหลักความโปร่งใส และด้านหลักนิติธรรมซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ ผลการตรวจสอบสมมติฐานพบว่าประชาตำบลลำไทร ที่มีเพศ อายุ การศึกษา และจำนวนปีที่อาศัยอยู่ในชุมชน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร โดยรวมทั้ง 6 ด้าน ไม่แตกต่างกันข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไข พบว่า ประชาชนไม่ค่อยมีความรู้เรื่องกฎระเบียบ การเลือกสรรบุคคลเพื่อบรรจุเป็นเจ้าหน้าที่ของ อบต.ใช้ระบบอุปถัมภ์ ขั้นตอนในการปฏิบัติงานยังขาดความโปร่งใส ประชาชนให้ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของ อบต.น้อยมาก เจ้าหน้าที่ยังขาดจิตสำนึกในการปฏิบัติหน้าที่ มีการใช้ทรัพยากรและอุปกรณ์ในที่ทำงานไม่เกิดประโยชน์สูงสุด แนวทางแก้ไข พบว่า ควรจัดพิมพ์เอกสาร แผ่นพับ และประชาสัมพันธ์ความรู้ด้านกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ให้ประชาชนทราบโดยผ่านสื่อต่าง ๆ หลาย ๆ ช่องทาง ควรคัดเลือกบุคคลจากส่วนกลาง หรือสำนักงาน กพ. ควรวางระบบการปฏิบัติงานใหม่และควรติดแผ่นป้ายแสดงขั้นตอนในการปฏิบัติงาน ควรส่งเสริม หรือรณรงค์ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมและรับทราบถึงประโยชน์ของการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ให้มากขึ้น และควรสร้างความตระหนักในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่รวมถึงการกำหนดมาตรการในการลดค่าใช้จ่ายที่ชัดเจนและต่อเนื่อง

พชรนันท์ วราพิชัยพงศ์ (2556, ก - ข) ได้วิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการตามหลักการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีของเทศบาลตำบลยางหนึ่ง อำเภอสарภี จังหวัดเชียงใหม่” ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการตามหลักการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีของเทศบาลตำบลยางหนึ่ง อำเภอสарภี จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า จากการแปลผลอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านหลักความรับผิดชอบ ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักการมีส่วนร่วม และด้านหลักความคุ้มค่า ตามลำดับด้านหลักความโปร่งใส มีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก กล่าวว่าเทศบาลตำบลยางหนึ่ง มีการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารให้ประชาชนรับรู้รับทราบอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดระบบงานและข้อมูลข่าวสารเพื่อเผยแพร่ให้กับสาธารณะชน มีการจัดเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนอย่างชัดเจนเป็นรูปธรรมพร้อมที่จะได้รับการ

ตรวจสอบอยู่ตลอดเวลา บริหารงานโดยยึดหลักการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี ทางด้านหลักความโปร่งใสเป็นแนวทางปฏิบัติ เพื่อเป็นตัวอย่างที่ดี สร้างความศรัทธาเชื่อมั่นและความไว้วางใจให้แก่ประชาชน ผลการทดสอบสมมุติฐานพบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารตามหลักการจัดการบ้านเมืองที่ดีของเทศบาลตำบลยางเนิ้ง อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ไม่แตกต่างกัน ส่วนประชาชนที่มีอายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารตามหลักการจัดการบ้านเมืองที่ดี ของเทศบาลตำบลยางเนิ้ง อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไข คือ ด้านหลักความโปร่งใส ได้แก่การจ้างงานไม่มีความโปร่งใส มีการสมยอมกันในการจ้างงานในบางโครงการ แนวทางแก้ไขคือควรมีการปรับปรุงกระบวนการ การบริหารงานโดยให้ประชาชนได้รับทราบและสามารถตรวจสอบได้ทุกช่องทาง เช่น การปิดประกาศ การประกาศเสียงตามสาย วิทยุชุมชน หนังสือพิมพ์ท้องถิ่น วารสารเทศบาล และอินเทอร์เน็ต

พระสมยศ สถัญญโณ (ก้องกฤตติยา) (2556, ก - ข) ได้วิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง อำเภอเมืองจังหวัดกำแพงเพชร” ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร รวมทั้ง 6 ด้านอยู่ในระดับปานกลาง ผลการศึกษาเป็นรายด้าน โดยเรียงตามค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาต่ำสุด ดังนี้ ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความรับผิดชอบ ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความคุ้มค่า ตามลำดับผลการทดสอบสมมุติฐานของงานวิจัยพบว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนประชาชนที่มีเพศ อายุ ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร ไม่แตกต่างกันส่วนข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล ทั้ง 6 ด้านมีดังนี้

1. ด้านหลักนิติธรรม ได้แก่ อบต. ควรบริหารงานตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด
2. ด้านหลักคุณธรรม ได้แก่ อบต. ควรทำให้องค์การปลอดจากการทุจริตคอร์รัปชัน
3. ด้านหลักความโปร่งใส ได้แก่ อบต. ควรเปิดเผยข้อมูลข่าวสารด้านต่าง ๆ เพื่อให้ประชาชนสามารถรับรู้การปฏิบัติงานของผู้บริหารและพนักงาน
4. ด้านหลักการมีส่วนร่วม ได้แก่ อบต. ควรประชาสัมพันธ์ รณรงค์ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น
5. ด้านหลักความรับผิดชอบ ได้แก่ อบต. ควรให้ความสำคัญกับคุณภาพชีวิตของประชาชน และสนองตอบความต้องการของประชาชนส่วนใหญ่
6. ด้านหลักความคุ้มค่า ได้แก่ อบต. ควรให้ความสำคัญการวางแผนปฏิบัติงานลดความบกพร่องผิดพลาดในการบริหาร

พระบุญเสียง สดตจิตโต (บุราคร) (2557, ก - ข) ได้วิจัยเรื่อง “การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานของบุคลากร สำนักงานเขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร” ผลของการวิจัยพบว่า

- 1) บุคลากรมีการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงาน สำนักงานเขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ มีการ

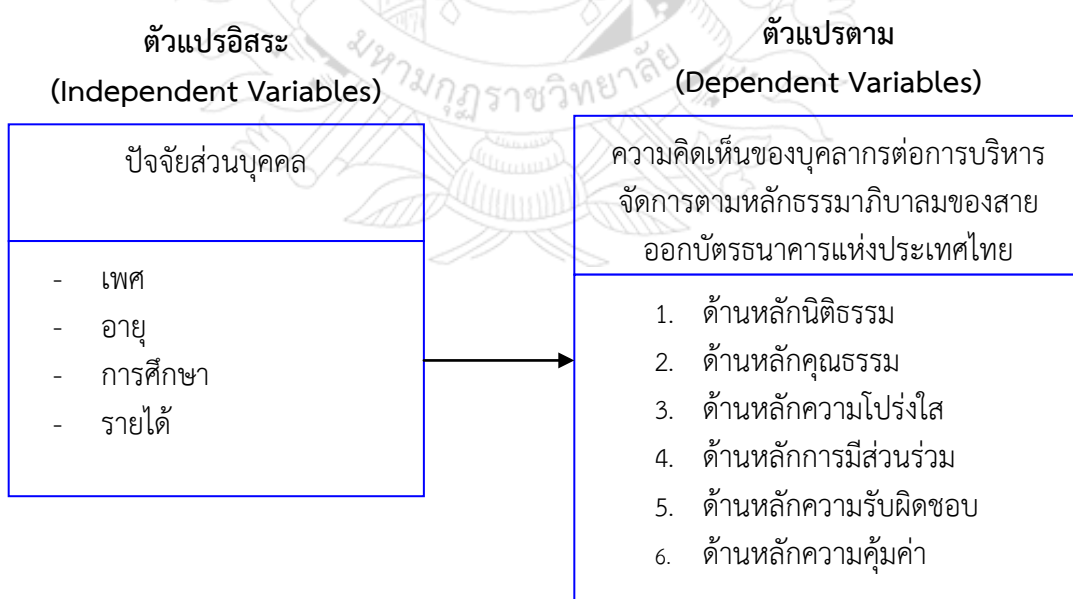
ใช้หลักความรับผิดชอบ หลักความคุ้มค่า หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนการมีส่วนร่วม และหลักนิติธรรม อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

2) บุคลากรสำนักงานเขตบางพลัด ที่มีเพศ อายุ รายได้ และประสบการณ์ต่างกัน มีการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงาน สำนักงานเขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนบุคลากรที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงาน สำนักงานเขตบางพลัดกรุงเทพมหานคร โดยรวม ไม่แตกต่างกัน

สรุปจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความคิดเห็นของประชาชนหรือบุคลากรต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรและหน่วยงานต่าง ๆ ทำให้ผู้วิจัยมีความเห็นว่าปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นของบุคลากรและระดับการบริหารงานภายในองค์กรหรือหน่วยงาน ได้แก่ ตัวแปร เพศ อายุ การศึกษา และรายได้ ตัวแปรเหล่านี้ล้วนมีผลต่อระดับความคิดเห็นและระดับการบริหารงานภายในองค์กร ดังนั้นผู้บริหารระดับสูงหรือคณะกรรมการที่มีบทบาท/มีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดแผนงานและนโยบายต่าง ๆ ไปสู่การปฏิบัติมีความจำเป็นที่จะต้องศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรในทุกๆระดับ

2.8 สรุปกรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของบุคลากรโรงพิมพ์ธนบัตรต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม” ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้า จากแนวคิด ทฤษฎีเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยศึกษา ภายใต้กรอบนโยบายตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการ บ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542 โดยทุกส่วนราชการต้องถือปฏิบัติ ระเบียบนี้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 11 สิงหาคม 2542 (ธีระพล อรุณะกสิกรและคนอื่นๆ 2542, หน้า 5-7) สามารถนำมาสรุปเป็นกรอบแนวคิดเพื่อตอบวัตถุประสงค์ในการวิจัยได้ตามรายละเอียดที่แสดงในแผนภูมิดังนี้



แผนภูมิที่ 2.3 แสดงสรุปกรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของบุคลากรโรงพิมพ์ธนบัตร ต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตร ธนาकारแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม” เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ผู้วิจัยได้ศึกษาจากแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการ หลักธรรมาภิบาล และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาเป็นแนวทางในการวิจัย จากนั้นผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 วิธีการสุ่มตัวอย่าง
- 3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.4 การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ
- 3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.7 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ บุคลากรที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงพิมพ์ธนบัตร สายออกบัตรธนาकार ธนาकारแห่งประเทศไทยอำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม จำนวน 477 คน (อัตรากำลังของ โรงพิมพ์ธนบัตร ณ วันที่ 1 พฤษภาคม พ.ศ.2556)

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง

ได้แก่ บุคลากรที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงพิมพ์ธนบัตร สายออกบัตร ธนาकारแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม จำนวน 218 คน โดยใช้วิธีการหากลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมของทาโรยามาเน่ ดังนี้

Yamane (1973)

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

N = จำนวนประชากร (477 คน)

E = ความน่าจะเป็นในการเกิดความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ที่ 5% หรือ 0.05

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง (คน)

แทนค่า ดังนี้

$$\begin{aligned}
 &= \frac{n=477}{1 + 477 (0.5)^2} \\
 &= \frac{477}{1 + 477(0.0025)} \\
 &= \frac{477}{2.1925} \\
 &= 217.3120
 \end{aligned}$$

ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง = 218 คน

3.2 วิธีการสุ่มตัวอย่าง

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบการใช้โอกาสความน่าจะเป็น (Probability Sampling) ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยผู้วิจัยเขียนชื่อของบุคลากร จำนวน 477 คน แล้วนำไปใส่กล่องและจับขึ้นมาทีละชื่อจนครบ จำนวน 218 คน หลังจากนั้นนำแบบสอบถามไปแจกให้กลบบุคลากรตามรายชื่อที่จับได้ จนได้ครบ จำนวน 218 คน ตามเป้าหมายที่ต้องการ

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามที่สร้างขึ้นจากการศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร ตำราทางวิชาการ แนวคิดทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และรูปแบบวิธีการบริหารหน่วยงานตามหลักธรรมาภิบาลของกระทรวงมหาดไทย ประกอบด้วย 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามลักษณะแบบปลายปิดเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 4 ข้อ ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา และรายได้

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามลักษณะแบบปลายปิด เป็นคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของบุคลากรในโรงพิมพ์ธนบัตรต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล ของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม จำนวน 30 ข้อ ภายใต้อิงค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับหลักธรรมาภิบาล 6 ด้าน คือ

- | | |
|--------------------------|-------------|
| 1. ด้านหลักนิติธรรม | จำนวน 5 ข้อ |
| 2. ด้านหลักคุณธรรม | จำนวน 5 ข้อ |
| 3. ด้านหลักความโปร่งใส | จำนวน 5 ข้อ |
| 4. ด้านหลักการมีส่วนร่วม | จำนวน 5 ข้อ |
| 5. ด้านหลักความรับผิดชอบ | จำนวน 5 ข้อ |
| 6. ด้านหลักความคุ้มค่า | จำนวน 5 ข้อ |

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามลักษณะปลายเปิด เกี่ยวกับข้อเสนอแนะแนวทางในการส่งเสริมการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม จำนวน 6 ข้อ

เกณฑ์การวัดข้อมูล

แบบสอบถามมีลักษณะเลือกตอบ 5 ตัวเลือกและมีเกณฑ์การวัด ดังนี้

- 5 หมายถึง มากที่สุด
- 4 หมายถึง มาก
- 3 หมายถึง ปานกลาง
- 2 หมายถึง น้อย
- 1 หมายถึง น้อยที่สุด

จากเกณฑ์ดังกล่าว สามารถกำหนดเกณฑ์การแปลผล โดยกำหนดในการแบ่งช่วงคะแนน ออกเป็น 5 ช่วง ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{ช่วงชั้นคะแนน} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{ระดับการวัด}} \\ &= \frac{5 - 1}{5} \\ &= .80 \end{aligned}$$

ดังนั้น การแปลผลข้อมูล ข้อมูลที่วิเคราะห์จากแบบสอบถามที่เป็นมาตรฐานประมาณค่า โดยแปลผลจากค่าเฉลี่ย โดยกำหนดช่วงคะแนน (Class interval) ดังต่อไปนี้

| | | | |
|-------------|------------|---------|-----------------------------------|
| คะแนนเฉลี่ย | 1.00-1.80 | หมายถึง | มีความคิดเห็นอยู่ในระดับต่ำที่สุด |
| คะแนนเฉลี่ย | 1.81-2.60 | หมายถึง | มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย |
| คะแนนเฉลี่ย | 2.61-3.40 | หมายถึง | มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง |
| คะแนนเฉลี่ย | 3.41- 4.20 | หมายถึง | มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก |
| คะแนนเฉลี่ย | 4.21- 5.00 | หมายถึง | มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด |

3.4 การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

3.4.1 ศึกษาค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลจากหนังสือ เอกสารตำราทางวิชาการ วารสาร เอกสารบรรยายสรุป เอกสารคู่มือ ข้อมูลจากอิเล็กทรอนิกส์ แนวคิดทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.4.2 นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้ามาวางโครงสร้างแบบสอบถาม โดยกำหนดขอบเขตเนื้อหาครอบคลุมตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยและตามกรอบแนวคิดของการวิจัย

3.4.3 สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของบุคลากรโรงพยาบาลต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล ของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัด โดยมีข้อคำถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน

3.4.4 นำแบบสอบถามที่สร้างแล้วนำเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความเที่ยงตรงตามทฤษฎีความเป็นปรนัย จำนวนการใช้ภาษา และคำชี้แจง/ชี้แนะเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข

3.4.5 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา ได้แก่

1. ดร.ชวลิต ไหลรินทร์
ตำแหน่ง อาจารย์ประจำหลักสูตรรัฐศาสตร
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
2. รศ.ดร.ศรชัย ท้าวมิตร
ตำแหน่ง รองอธิการบดีฝ่ายวิจัยและประกันคุณภาพการศึกษา
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
3. น.ส. โสภี สงวนดีกุล
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ ฝ่ายวิจัยออกบัตรธนาคาร
สายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย

นำผลการตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา มาหาค่า ดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruence: IOC) : (บุญชม ศรีสะอาด, 2543, หน้า 100) ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.60-1.00 ทุกข้อ

3.4.6 ขอบหนังสือขออนุญาตแจกแบบสอบถาม (Try out) จากบัณฑิตวิทยาลัย ถึง ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายบริหารจัดการธนบัตร สายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ซึ่งเป็นบุคลากรต่างฝ่ายงานกันกับบุคลากรกลุ่มตัวอย่างแต่มีลักษณะการบริหารจัดการ การปฏิบัติงานและคุณลักษณะเช่นเดียวกับกลุ่มตัวอย่าง

3.4.7 นำแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงแล้วไปทดลอง (Try out) ใช้ กับบุคลากรของฝ่ายบริหารจัดการธนบัตร สายออกบัตร ธนาคารแห่งประเทศไทยอำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ซึ่งเป็นบุคลากรต่างฝ่ายงานกันกับบุคลากรกลุ่มตัวอย่างแต่มีลักษณะการบริหารจัดการ การปฏิบัติงาน และคุณลักษณะเช่นเดียวกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยหาวิธีค่าสัมประสิทธิ์อิแอลฟา (α -Coefficient) ครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ .965 ซึ่งมีความเชื่อมั่นสูงสามารถนำไปใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้

3.4.8 เมื่อพบว่า มีความเชื่อมั่นสูง จึงนำไปใช้แจกจริงกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขอบหนังสือขออนุญาตแจกแบบสอบถาม จากบัณฑิตวิทยาลัย ถึงผู้อำนวยการอาวุโสโรงพิมพ์ธนบัตร สายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม
2. ดำเนินการแจกแบบสอบถามให้กับบุคลากรโรงพิมพ์ธนบัตร สายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อธิบายถึงวัตถุประสงค์รวมทั้งวิธีการตอบแบบสอบถามผู้รับแบบสอบถามมีความเข้าใจอย่างถูกต้อง ทำดังนี้กระทั่งแจกได้ครบทั้ง 218 ฉบับ
3. ผู้วิจัยขอรับแบบสอบถามที่ตอบเรียบร้อยแล้วกลับมาด้วยตนเอง
4. ผู้วิจัยตรวจสอบความเรียบร้อย ครบถ้วนสมบูรณ์แล้วจึงนำไปวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล การวิจัยครั้งนี้ทำการประมวลผลข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

3.6.1 วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 1 เกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบ ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา และรายได้ โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage)

3.6.2 วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 2 เกี่ยวกับความคิดเห็นของบุคลากรโรงพยาบาลศูนย์การแพทย์การจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3.6.3 วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรในโรงพยาบาลศูนย์การแพทย์การจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ที่มีเพศ อายุ การศึกษาและรายได้ต่างกัน โดยใช้สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) ได้แก่ การทดสอบค่าที (t-test) การทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way ANOVA) ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย เป็นรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ้ (Scheffé)

3.6.4 วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 3 เป็นคำถามแบบปลายเปิด (Opened Form) สอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการส่งเสริมการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลตามความความคิดเห็นบุคลากรของในโรงพยาบาลศูนย์การแพทย์การจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ร้อยละ (Percentage)

3.7 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลของการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

3.7.1 สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) จะใช้ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

1. การหาค่าร้อยละ (Percentage) (นิภา เมธธาวิชัย, 2553, หน้า 128)

$$P = \frac{X \times 100}{N}$$

$$P = \text{ค่าร้อยละ}$$

$$X = \text{จำนวนข้อมูล (ความถี่) ที่ต้องการนำมาหาค่าร้อยละ}$$

$$N = \text{จำนวนข้อมูลทั้งหมด}$$

2. การหาค่าเฉลี่ย (Mean) (สังศรี ชมพวงษ์, 2547, หน้า 55)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

\bar{X} = ค่าเฉลี่ย
 $\sum X$ = ผลรวมของข้อมูลทั้งหมด
 N = จำนวนข้อมูลทั้งหมด

3. หาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2540, หน้า 53)

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum_{i=1}^n (X_i - \bar{X})^2}{n-1}}$$

เมื่อ S.D. = ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 X_i = จำนวนคะแนน
 \bar{X} = ค่าเฉลี่ยมีชัณมิเลขคณิต
 n = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

4. ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-coefficient) มีสูตรดังนี้

$$\text{สูตร } \alpha = \frac{K}{K-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right]$$

เมื่อ α = ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น
 K = จำนวนข้อของมาตรวัด
 S_i^2 = ความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ
 S_t^2 = ความแปรปรวนของคะแนนรวมทั้งฉบับ

5. หาค่าความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Index of Objective Congruence) โดยหาความสอดคล้องของความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญระหว่างข้อคำถามแต่ละข้อกับวัตถุประสงค์ โดยใช้สูตร

$$\text{สูตร IOC} = \frac{\sum x}{N}$$

เมื่อ IOC = ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์
 $\sum x$ = ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
 N = จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

3.7.2 สถิติเชิงอนุมานหรืออ้างอิง (Inferential Statistics) ได้แก่ การทดสอบค่าที (t-test) การทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe)

1. การทดสอบสมมติฐาน (t-test) (นิภา เมธาวีชัย ,2543, หน้า 238)

$$\text{สูตร } t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ t = ค่าที่ใช้พิจารณา t-distribution

\bar{x}_1, \bar{x}_2 = คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ

S_1^2, S_2^2 = ค่าความแปรปรวนของคะแนนกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ

N_1, n_1 = จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามในกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ

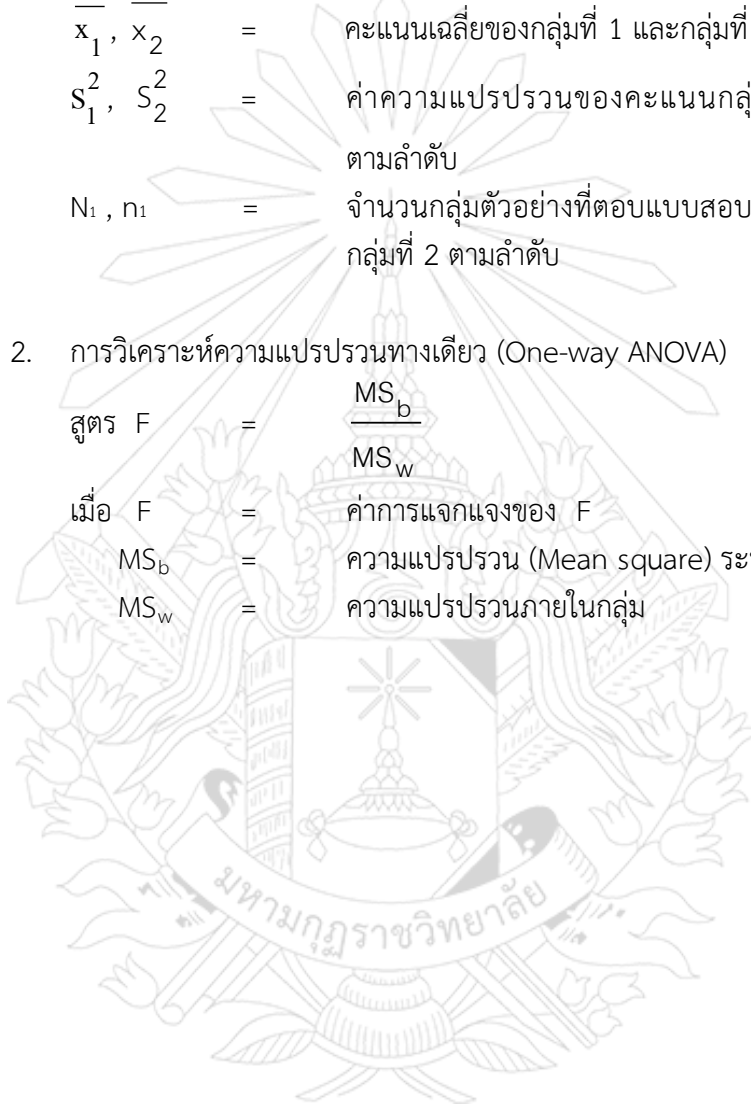
2. การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA)

$$\text{สูตร } F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ F = ค่าการแจกแจงของ F

MS_b = ความแปรปรวน (Mean square) ระหว่างกลุ่ม

MS_w = ความแปรปรวนภายในกลุ่ม



บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของบุคลากรโรงพิมพ์ธนบัตร ต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตร ธนาकारแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม” เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ซึ่งผู้วิจัยได้ตั้งวัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objectives) ไว้ 3 ประการ คือ

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของบุคลากรโรงพิมพ์ธนบัตรต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลมาใช้บริหารจัดการสายออกบัตรธนาकार ธนาकारแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม

2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาकार ธนาकारแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ของบุคลากรโรงพิมพ์ธนบัตรที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และรายได้ แตกต่างกัน

3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะแนวทางในการส่งเสริมการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้บริหารจัดการ สายออกบัตรธนาकार ธนาकारแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม

ผู้วิจัยได้ทำการสุ่มตัวอย่างและเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยเครื่องมือคือแบบสอบถาม จำนวน 218 ชุด จากนั้นนำแบบสอบถามที่รวบรวมได้มาดำเนินการวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อคำนวณหาค่าสถิติต่าง ๆ สำหรับตอบวัตถุประสงค์และสมมติฐานการวิจัยให้ครบถ้วนตามที่ตั้งไว้ มีลำดับขั้นตอนดังนี้

- 4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
- 4.2 ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล
- 4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อความเข้าใจที่ตรงกันในการแปลความหมายข้อมูล จึงกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

| | | |
|-----------|-----|---|
| \bar{X} | แทน | ค่าเฉลี่ย (Mean) |
| S.D. | แทน | ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) |
| N | แทน | จำนวนกลุ่มตัวอย่าง |
| t | แทน | ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาความมีนัยสำคัญจากการแจกแจงแบบ t (t – distribution) |
| F | แทน | ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาความมีนัยสำคัญจากการแจกแจงแบบ F (F – distribution) |

| | | |
|------|-----|---|
| df | แทน | ชั้นแห่งความเป็นอิสระ (Degree of Freedom) |
| SS | แทน | ผลรวมกำลังสอง (Sum of Squares) |
| MS | แทน | ค่าเฉลี่ยผลรวมกำลังสอง (Mean Square) |
| Sig. | แทน | ระดับนัยสำคัญทางสถิติ (Significance) |
| * | แทน | ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 |

4.2 ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ที่มีเพศ อายุ การศึกษา และรายได้ โดยการวิเคราะห์หาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (percentage) และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ความคิดเห็นของบุคลากรโรงพิมพ์ธนบัตรต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ธนาकारแห่งประเทศไทย โดยการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ตอนที่ 3 วิเคราะห์การทดสอบสมมติฐานการวิจัย ใช้การทดสอบค่าที (t-test) การทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way ANOVA) ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ้ (Scheffé)

ตอนที่ 4 วิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางในการส่งเสริมการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลสายออกบัตรธนาคาร ธนาकारแห่งประเทศไทย โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วเรียงลำดับความถี่ (Frequency) และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

คุณลักษณะข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของบุคลากรโรงพิมพ์ธนบัตรสายออกบัตรธนาคาร ธนาकारแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ที่ตอบแบบสอบถาม คือ เพศ อายุ การศึกษา และรายได้ ใช้การวิเคราะห์โดยการแจกแจงค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย ปรากฏดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของบุคลากรโรงพิมพ์ธนบัตร สายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม จำแนกตามเพศ

| เพศ | จำนวน | ร้อยละ |
|------------|------------|--------------|
| ชาย | 157 | 72.0 |
| หญิง | 61 | 28.0 |
| รวม | 218 | 100.0 |

จากตารางที่ 4.1 พบว่า บุคลากรโรงพิมพ์ธนบัตรสายออกบัตรธนาคาร ที่ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 157 คน คิดเป็นร้อยละ 72.0 และเพศหญิงจำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 28.0 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.2 แสดงจำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของบุคลากรโรงพิมพ์ธนบัตร สายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย จำแนกตามอายุ

| อายุ | จำนวน | ร้อยละ |
|-------------|------------|--------------|
| 20 – 30 ปี | 10 | 4.6 |
| 31 - 40 ปี | 39 | 17.9 |
| 41 – 50 ปี | 95 | 43.6 |
| 51 ปีขึ้นไป | 74 | 33.9 |
| รวม | 218 | 100.0 |

จากตารางที่ 4.2 พบว่า บุคลากรโรงพิมพ์ธนบัตร สายออกบัตรธนาคาร ที่ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มีอายุระหว่างอายุ 41-50 ปี จำนวน 95 คน คิดเป็นร้อยละ 43.6 รองลงมา มีอายุ 51 ปีขึ้นไป จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 33.9 และอายุ 20-30 ปี จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 4.6 ตามลำดับ

**ตารางที่ 4.3 แสดงจำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของบุคลากร
โรงพยาบาลรัตนบัตร สายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จำแนก
ตามระดับการศึกษา**

| ระดับการศึกษา | จำนวน | ร้อยละ |
|------------------|------------|--------------|
| ต่ำกว่าปริญญาตรี | 51 | 23.4 |
| ปริญญาตรี | 127 | 58.3 |
| สูงกว่าปริญญาตรี | 40 | 18.3 |
| รวม | 218 | 100.0 |

จากตารางที่ 4.3 พบว่า บุคลากรโรงพยาบาลรัตนบัตรสายออกบัตรธนาคาร ที่ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 127 คน คิดเป็นร้อยละ 58.3 รองลงมาการศึกษา ระดับต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 23.4 และน้อยที่สุดมีการศึกษาระดับสูงกว่า ปริญญาตรี จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 18.3 ตามลำดับ

**ตารางที่ 4.4..แสดงจำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของบุคลากร
โรงพยาบาลรัตนบัตร สายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี
จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานและรายได้**

| รายได้ | จำนวน | ร้อยละ |
|---------------------|------------|--------------|
| ต่ำกว่า 10,000 บาท | 2 | 0.9 |
| 10,001 - 25,000 บาท | 22 | 10.1 |
| 25,001 – 40,000 บาท | 23 | 10.6 |
| 40,001 – 55,000 บาท | 39 | 17.8 |
| 55,001 บาทขึ้นไป | 132 | 60.6 |
| รวม | 218 | 100.0 |

จากตารางที่ 4.4 พบว่า บุคลากรโรงพยาบาลรัตนบัตร สายออกบัตรธนาคาร ที่ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่ มีรายได้สูงกว่า 55,001 จำนวน 132 คน คิดเป็นร้อยละ 60.6 รองลงมา มีรายได้ 40,001– 55,000 บาท จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 17.9 และน้อยที่สุดมีรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.9 ตามลำดับ

**ตอนที่ 2 การศึกษาวิเคราะห์ความคิดเห็นของบุคลากรโรงพยาบาลรัตนบัตรต่อการ
บริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย
อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม**

การวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของบุคลากรโรงพยาบาลรัตนบัตรต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม” ทั้ง 6 ด้าน คือ 1) ด้านนิติธรรม 2) ด้านหลักคุณธรรม 3) ด้านหลักความโปร่งใส 4) ด้านหลักการมีส่วนร่วม

5) ด้านหลักความรับผิดชอบ และ 6) ด้านหลักความคุ้มค่า โดยการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย ปรากฏดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.5 แสดงการสรุปค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของบุคลากรโรงพยาบาลศูนย์การแพทย์ต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม โดยรวมทั้ง 6 ด้าน

| การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล | ระดับความคิดเห็น | | |
|----------------------------------|------------------|------|-------|
| | \bar{X} | S.D. | แปลผล |
| 1. ด้านนิติธรรม | 3.87 | 0.69 | มาก |
| 2. ด้านหลักคุณธรรม | 3.92 | 0.62 | มาก |
| 3. ด้านหลักความโปร่งใส | 3.65 | 0.71 | มาก |
| 4. ด้านหลักการมีส่วนร่วม | 3.41 | 0.77 | มาก |
| 5. ด้านหลักความรับผิดชอบ | 3.91 | 0.72 | มาก |
| 6. ด้านหลักความคุ้มค่า | 3.77 | 0.76 | มาก |
| รวม | 3.76 | 0.62 | มาก |

จากตารางที่ 4.5 พบว่า บุคลากรโรงพยาบาลศูนย์การแพทย์มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 6 ด้าน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ ด้านหลักคุณธรรม รองลงมาคือด้านหลักความรับผิดชอบ ด้านนิติธรรม ด้านหลักความคุ้มค่า ด้านหลักความโปร่งใส และน้อยที่สุดได้แก่ ด้านหลักการมีส่วนร่วม ตามลำดับ

ตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของบุคลากรโรงพิมพ์ธนบัตรต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล ของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ด้านนิติธรรม

| ด้านนิติธรรม | ระดับความคิดเห็น | | |
|---|------------------|-------------|------------|
| | \bar{X} | S.D. | แปลผล |
| 1. การบริหารงานของสายออกบัตรธนาคาร เป็นไปตามข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง และพิธีปฏิบัติ ตามที่กำหนดไว้ | 4.18 | 0.74 | มาก |
| 2. บุคลากรยึดถือหลักและปฏิบัติเป็นไปตามข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง และพิธีปฏิบัติ ตามที่สายออกบัตรธนาคารกำหนดไว้ อย่างถูกต้องรัดกุม | 4.16 | 0.70 | มาก |
| 3. ข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง และพิธีปฏิบัติ ตามที่สายออกบัตรธนาคารกำหนดไว้มีผลบังคับใช้ต่อบุคลากรสายออกบัตรธนาคาร ทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน | 3.97 | 0.92 | มาก |
| 4. สายออกบัตรธนาคาร ได้จัดให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น การออกกฎระเบียบข้อบังคับ | 3.22 | 1.11 | ปานกลาง |
| 5. การออกข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง และพิธีปฏิบัติ สอดคล้องกับลักษณะงาน เป็นที่ยอมรับและความต้องการของบุคลากร | 3.83 | 0.89 | มาก |
| รวม | 3.87 | 0.69 | มาก |

จากตารางที่ 4.6 พบว่า บุคลากรโรงพิมพ์ธนบัตรมีความคิดเห็นของการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย ด้านหลักนิติธรรม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ ข้อที่ 1 การบริหารงานของสายออกบัตรธนาคาร เป็นไปตามข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง และพิธีปฏิบัติ ตามที่กำหนดไว้ ลำดับรองลงมาได้แก่ ข้อที่ 2. บุคลากรยึดถือหลักและปฏิบัติเป็นไปตามข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง และพิธีปฏิบัติ ตามที่สายออกบัตรธนาคารกำหนดไว้ อย่างถูกต้องรัดกุม และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่ ข้อ 4. สายออกบัตรธนาคาร ได้จัดให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น การออกกฎระเบียบข้อบังคับ ตามลำดับ

ตารางที่ 4.7 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของบุคลากร
โรงพิมพ์ธนบัตรต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร
ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ด้านหลักคุณธรรม

| ด้านหลักคุณธรรม | ระดับความคิดเห็น | | |
|---|------------------|-------------|------------|
| | \bar{X} | S.D. | แปลผล |
| 1. สายออกบัตรธนาคาร บริหารจัดการในด้านต่าง ๆ โดยยึดมั่นในความถูกต้องดีงาม ส่งเสริมให้บุคลากรพัฒนาตนเองและพัฒนางานไปพร้อมกันอย่างต่อเนื่อง | 3.94 | 0.81 | มาก |
| 2. บุคลากรสายออกบัตรธนาคาร ปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต ขยันอดทนและมีระเบียบวินัย | 4.26 | 0.66 | มากที่สุด |
| 3. สายออกบัตรธนาคาร คัดเลือกบุคลากรเข้ามาปฏิบัติงาน โดยพิจารณาจากความรู้ความสามารถเป็นหลัก | 4.06 | 0.78 | มาก |
| 4. สายออกบัตรธนาคาร ใช้หลักคุณธรรมในการบริหารงานและบริหารบุคลากร | 3.69 | 0.84 | มาก |
| 5. สายออกบัตรธนาคาร ให้บริการและความช่วยเหลือแก่บุคลากร ด้วยความยุติธรรม ซื่อสัตย์และเสมอภาค | 3.67 | 0.85 | มาก |
| รวม | 3.92 | 0.62 | มาก |

จากตารางที่ 4.7 พบว่า บุคลากรโรงพิมพ์ธนบัตรมีความคิดเห็นของการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย ด้านหลักคุณธรรมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ ข้อที่ 2.บุคลากรสายออกบัตรธนาคาร ปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต ขยันอดทนและมีระเบียบวินัย ลำดับรองลงมา ได้แก่ ข้อที่ 3. สายออกบัตรธนาคาร คัดเลือกบุคลากรเข้ามาปฏิบัติงาน โดยพิจารณาจากความรู้ความสามารถ เป็นหลักและข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่ ข้อที่ 5 สายออกบัตรธนาคาร ให้บริการและความช่วยเหลือแก่บุคลากร ด้วยความยุติธรรม ซื่อสัตย์และเสมอภาคตามลำดับ

ตารางที่ 4.8 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของบุคลากรโรงพิมพ์ธนบัตรต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ด้านหลักความโปร่งใส

| ด้านหลักความโปร่งใส | ระดับความคิดเห็น | | |
|---|------------------|------------|------------|
| | \bar{X} | S.D. | แปลผล |
| 1. สายออกบัตรธนาคาร มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่สำคัญให้กับบุคลากรทราบ | 3.68 | .91 | มาก |
| 2. การดำเนินงานของสายออกบัตรธนาคาร มีระบบติดตามประเมินผล หรือจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของบุคลากร | 3.56 | .90 | มาก |
| 3. บุคลากรสามารถเข้าถึง และรับรู้ข้อมูลข่าวสารในด้านต่าง ๆ ขององค์กรได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว | 3.67 | .85 | มาก |
| 4. สายออกบัตรธนาคาร มีการจัดทำแผนผัง แผนงานหรือขั้นตอนในการปฏิบัติงาน และประกาศให้บุคลากรทราบ | 3.68 | .76 | มาก |
| 5. สายออกบัตรธนาคาร มีการสรุปผลการดำเนินงานประจำปีให้บุคลากรทราบ | 3.67 | .83 | มาก |
| รวม | 3.65 | .71 | มาก |

จากตารางที่ 4.8 พบว่า บุคลากรโรงพิมพ์ธนบัตร มีความคิดเห็นของการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย ด้านหลักความโปร่งใสอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาโดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากเป็นลำดับที่ 1 ได้แก่ ข้อที่ 1 สายออกบัตรธนาคาร มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่สำคัญให้กับบุคลากรทราบและข้อที่ 4 สายออกบัตรธนาคาร มีการจัดทำแผนผัง แผนงานหรือขั้นตอนในการปฏิบัติงาน และประกาศให้บุคลากรทราบ ลำดับรองลงมา ได้แก่ข้อที่ 3 บุคลากรสามารถเข้าถึง และรับรู้ข้อมูลข่าวสารในด้านต่าง ๆ ขององค์กรได้อย่างสะดวกและรวดเร็วและ ข้อที่ 5 สายออกบัตรธนาคาร มีการสรุปผลการดำเนินงานประจำปีให้บุคลากรทราบและข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่ ข้อที่ 2 การดำเนินงานของสายออกบัตรธนาคาร มีระบบติดตามประเมินผล หรือจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของบุคลากรตามลำดับ

ตารางที่ 4.9 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของบุคลากร
โรงพยาบาลศูนย์การแพทย์นครปฐม จังหวัดนครปฐม ด้านหลักการมีส่วนร่วม
ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ด้านหลักการมีส่วนร่วม

| ด้านหลักการมีส่วนร่วม | ระดับความคิดเห็น | | |
|--|------------------|-------------|------------|
| | \bar{X} | S.D. | แปลผล |
| 1. สายออกบัตรธนาคาร เปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ ในรูปของคณะกรรมการ คณะทำงาน ร่วมวางแผน และร่วมปฏิบัติ | 3.54 | 0.87 | มาก |
| 2. สายออกบัตรธนาคาร เปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการจัดทำแผน/เสนอแผนงาน และโครงการพัฒนาประจำปี | 3.32 | 0.88 | ปานกลาง |
| 3. สายออกบัตรธนาคาร เปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วม ในการเสนอปัญหาความเดือดร้อน หรือความจำเป็นเร่งด่วน ของส่วนงาน เพื่อจัดสรรงบประมาณให้กับส่วนงาน | 3.37 | 0.92 | ปานกลาง |
| 4. สายออกบัตรธนาคาร จัดให้มีการประชุมเพื่อ แลกเปลี่ยนงานและเปิดโอกาสให้บุคลากรแสดงความคิดเห็นและซักถาม | 3.45 | 0.96 | มาก |
| 5. สายออกบัตรธนาคาร มีรอบการบริหาร โดยใช้หลักการกระจายอำนาจในการตัดสินใจแก่บุคลากรผู้รับผิดชอบโดยตรง | 3.38 | 0.85 | ปานกลาง |
| รวม | 3.41 | 0.77 | มาก |

จากตารางที่ 4.9 พบว่า บุคลากรโรงพยาบาลศูนย์การแพทย์นครปฐม มีความคิดเห็นของต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย ด้านหลักการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาโดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ ข้อที่ 1 สายออกบัตรธนาคาร เปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ ในรูปของคณะกรรมการ คณะทำงาน ร่วมวางแผน และร่วมปฏิบัติ ลำดับรองลงมา ได้แก่ ข้อที่ 4 สายออกบัตรธนาคาร จัดให้มีการประชุมเพื่อแลกเปลี่ยนงานและเปิดโอกาสให้บุคลากรแสดงความคิดเห็นและซักถาม และมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่ข้อที่ 2 สายออกบัตรธนาคาร เปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการจัดทำแผน/เสนอแผนงาน และโครงการพัฒนาประจำปี ตามลำดับ

ตารางที่ 4.10 แสดงค่าเฉลี่ย(\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของบุคลากรโรงพิมพ์ธนบัตรต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ด้านหลักความรับผิดชอบต่อ

| ด้านหลักความรับผิดชอบต่อ | ระดับความคิดเห็น | | |
|--|------------------|-------------|------------|
| | \bar{X} | S.D. | แปลผล |
| 1. สายออกบัตรธนาคาร บริหารจัดการโดยคำนึงถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคมเป็นหลัก ในการดำเนินแผนพัฒนาด้านต่าง ๆ ของสายออกบัตรธนาคาร | 3.98 | 0.82 | มาก |
| 2. สายออกบัตรธนาคาร จัดให้มีการบริการแก่บุคลากรในด้านสวัสดิการต่าง ๆ อย่างเป็นระบบและรวดเร็ว | 3.86 | 0.83 | มาก |
| 3. สายออกบัตรธนาคาร มีกระบวนการ วิธีการและขั้นตอนที่ชัดเจน กระตือรือร้นในการแก้ไขปัญหาข้อขัดข้องต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติงาน | 3.60 | 0.87 | มาก |
| 4. สายออกบัตรธนาคารรับผิดชอบต่อสังคมโดยรวมด้วยความมุ่งมั่นผลิตและบริหารจัดการธนบัตร ที่มีคุณภาพสูงเพียงพอต่อระบบเศรษฐกิจและความเชื่อมั่นของประชาชน | 4.08 | 0.87 | มาก |
| 5. สายออกบัตรธนาคาร ดำเนินงานโดยคำนึงถึงอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของบุคลากร ในสถานที่ปฏิบัติงาน ขณะปฏิบัติงาน และต่อสภาพแวดล้อมโดยรวม | 4.05 | 0.89 | มาก |
| รวม | 3.91 | 0.72 | มาก |

จากตารางที่ 4.10 พบว่า บุคลากรโรงพิมพ์ธนบัตร มีความคิดเห็นของการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย ด้านหลักความรับผิดชอบต่อ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาโดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ ข้อที่ 4 สายออกบัตรธนาคารรับผิดชอบต่อสังคมโดยรวม ด้วยความมุ่งมั่นผลิตและบริหารจัดการธนบัตร ที่มีคุณภาพสูงเพียงพอต่อระบบเศรษฐกิจและความเชื่อมั่นของประชาชน รองลงมาได้แก่ ข้อที่ 5 สายออกบัตรธนาคาร ดำเนินงานโดยคำนึงถึงอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของบุคลากร ในสถานที่ปฏิบัติงาน ขณะปฏิบัติงาน และต่อสภาพแวดล้อม และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่ ข้อ 3 สายออกบัตรธนาคาร มีกระบวนการ วิธีการและขั้นตอนที่ชัดเจน กระตือรือร้นในการแก้ไขปัญหาข้อขัดข้องต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติงานตามลำดับ

ตารางที่ 4.11 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของบุคลากรโรงพยาบาลต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ด้านหลักความคุ้มค่า

| ด้านหลักความคุ้มค่า | ระดับความคิดเห็น | | |
|---|------------------|-------------|------------|
| | \bar{X} | S.D. | แปลผล |
| 1. สายออกบัตรธนาคาร ดำเนินกิจกรรมและโครงการต่าง ๆ โดยคำนึงถึงความประหยัดคุ้มค่าและ ผลประโยชน์สูงสุดขององค์กรเป็นอันดับแรก | 3.80 | 0.85 | มาก |
| 2. สายออกบัตรธนาคาร มีการนำเทคโนโลยี เครื่องมือ เครื่องใช้ และอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ทันสมัยมาใช้เพื่อความสะดวกรวดเร็วและมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน และลดต้นทุนค่าใช้จ่าย | 3.88 | 0.87 | มาก |
| 3. สายออกบัตรธนาคาร มีกระบวนการในการทบทวนและจัดสรรทรัพยากรต่าง ๆ โดยคำนึงถึงหลักความเหมาะสม ประโยชน์ ประหยัด และความคุ้มค่า | 3.70 | 0.88 | มาก |
| 4. สายออกบัตรธนาคาร ดำเนินกิจกรรม/โครงการ ได้เรียงลำดับความสำคัญก่อน - หลังตามความจำเป็นและความเร่งด่วนขององค์กร | 3.64 | 0.91 | มาก |
| 5. สายออกบัตรธนาคาร รมรงค์ให้บุคลากรสายออกบัตรธนาคาร ปฏิบัติตนและปฏิบัติงานโดยยึดหลักการ ความประหยัด คุ้มค่า รักษาทรัพยากรธรรมชาติให้สมบูรณ์และยั่งยืน | 3.83 | 0.87 | มาก |
| รวม | 3.77 | 0.76 | มาก |

จากตารางที่ 4.11 พบว่า บุคลากรโรงพยาบาล มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย ด้านหลักความคุ้มค่าในระดับมาก เมื่อพิจารณาโดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ ข้อที่ 2 สายออกบัตรธนาคาร มีการนำเทคโนโลยี เครื่องมือ เครื่องใช้ และอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ทันสมัยมาใช้เพื่อความสะดวกรวดเร็วและมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน และลดต้นทุนค่าใช้จ่าย รองลงมาได้แก่ ข้อที่ 5 สายออกบัตรธนาคาร รมรงค์ให้บุคลากรสายออกบัตรธนาคาร ปฏิบัติตนและปฏิบัติงานโดยยึดหลักการ ความประหยัด คุ้มค่า รักษาทรัพยากรธรรมชาติให้สมบูรณ์และยั่งยืนและข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่ ข้อที่ 4. สายออกบัตรธนาคาร ดำเนินกิจกรรม/โครงการ ได้เรียงลำดับความสำคัญก่อน-หลังตามความจำเป็นและความเร่งด่วนขององค์กร ตามลำดับ

ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐานการวิจัย

ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานการวิจัยไว้ว่า ความคิดเห็นของบุคลากรโรงพิมพ์ธนบัตร สายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษาและรายได้ที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม แตกต่างกัน ซึ่งผลการวิเคราะห์ปรากฏดังตารางต่อไปนี้

สมมติฐานที่ 1 บุคลากรของโรงพิมพ์ธนบัตรที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม แตกต่างกัน

การวิเคราะห์สมมติฐานที่ 1 ใช้สถิติ t-test คือ กลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม มีความอิสระต่อกัน ใช้ระดับความเชื่อมั่น 95% ดังนั้นจะเป็นไปตามสมมติฐานต่อเมื่อค่า Sig. น้อยกว่า 0.05 และนำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยาย ซึ่งผลการวิเคราะห์ปรากฏดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.12 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของบุคลากรของโรงพิมพ์ธนบัตรต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม โดยรวมทั้ง 6 ด้าน จำแนกตามเพศ

| เพศ | n | \bar{X} | S.D. | แปลผล |
|------|-----|-----------|------|-------|
| ชาย | 157 | 3.71 | 0.60 | มาก |
| หญิง | 61 | 3.87 | 0.65 | มาก |
| รวม | 218 | 3.76 | 0.62 | มาก |

จากตารางที่ 4.12 พบว่า บุคลากรของโรงพิมพ์ธนบัตรที่ตอบแบบสอบถาม มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม โดยรวมทั้ง 6 ด้าน จำแนกตามเพศอยู่ในระดับมากโดยเพศหญิงมีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมมากกว่าเพศชาย

ตารางที่ 4.13 แสดงการเปรียบเทียบ ระดับความคิดเห็นของบุคลากรโรงพิมพ์ธนบัตรต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม โดยรวมทั้ง 6 ด้าน จำแนกตามเพศ

| เพศ | n | \bar{X} | S.D. | t | Sig. (2-tailed) |
|------|-----|-----------|------|-------|-----------------|
| ชาย | 157 | 3.71 | 0.60 | -1.64 | 0.10 |
| หญิง | 61 | 3.87 | 0.65 | | |

จากตารางที่ 4.13 พบว่า บุคลากรของโรงพิมพ์ธนบัตรที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย โดยรวมทั้ง 6 ด้าน ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.14 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของบุคลากรของโรงพิมพ์ธนบัตรต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ด้านนิติธรรม จำแนกตามเพศ

| เพศ | n | \bar{X} | S.D. | แปลผล |
|------|-----|-----------|------|-------|
| ชาย | 157 | 3.83 | 0.66 | มาก |
| หญิง | 61 | 3.98 | 0.76 | มาก |
| รวม | 218 | 3.87 | 0.69 | มาก |

จากตารางที่ 4.14 พบว่า บุคลากรของโรงพิมพ์ธนบัตร มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย ด้านนิติธรรม จำแนกตามเพศ อยู่ในระดับมาก โดยเพศหญิงมีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมของสายออกบัตรธนาคาร มากกว่าเพศชาย

ตารางที่ 4.15 แสดงการเปรียบเทียบ ระดับความคิดเห็นของความคิดเห็นของบุคลากรโรงพิมพ์ ฌนั้ตรต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภึบาลของสายออกั้ตรธนาคาร ฌนาคารแห่งประเทศไทย อ่าเอนครชัยศรึ จังหวั้ดนครปฐม ด้านนั้ติธรรมา จ่าแนกตามเพศ

| เพศ | n | \bar{X} | S.D. | t | Sig. (2-tailed) |
|-------|-----|-----------|------|-------|-----------------|
| ชาย | 157 | 3.83 | 0.66 | -1.44 | 0.15 |
| หญึอง | 61 | 3.98 | 0.76 | | |

จากตารางที่ 4.15 พบว่า บุคลากรของโรงพิมพ์ฌนั้ตรที่มีเพศต่างกัน มีความคึ่เห็นต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภึบาลของสายออกั้ตรธนาคาร ฌนาคารแห่งประเทศไทย ด้านนั้ติธรรมา ไม่แตกต่ากัน

ตารางที่ 4.16 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของบุคลากรโรงพิมพ์ฌนั้ตรต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภึบาลของสายออกั้ตรธนาคาร ฌนาคารแห่งประเทศไทย อ่าเอนครชัยศรึ จังหวั้ดนครปฐม ด้านหลักคุณธรรมา จ่าแนกตามเพศ

| เพศ | n | \bar{X} | S.D. | แปลผล |
|-------|-----|-----------|------|-------|
| ชาย | 157 | 3.89 | 0.60 | มาก |
| หญึอง | 61 | 4.00 | 0.67 | มาก |
| รวม | 218 | 3.92 | 0.62 | มาก |

จากตารางที่ 4.16 พบว่า บุคลากรของโรงพิมพ์ฌนั้ตร มีความคึ่เห็นต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภึบาลของสายออกั้ตรธนาคาร ฌนาคารแห่งประเทศไทย ด้านหลักคุณธรรมา จ่าแนกตามเพศ อยู่ในระดับมาก โดยเพศหญึองมีความคึ่เห็นต่อการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมา มากกว่าเพศชาย

ตารางที่ 4.17 แสดงการเปรียบเทียบ ระดับความคิดเห็นของบุคลากรโรงพิมพ์ธนบัตรต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล ของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ด้านหลักคุณธรรม จำแนกตามเพศ

| เพศ | n | \bar{X} | S.D. | t | Sig. (2-tailed) |
|------|-----|-----------|------|-------|-----------------|
| ชาย | 157 | 3.89 | 0.60 | -1.11 | 0.27 |
| หญิง | 61 | 4.00 | 0.67 | | |

จากตารางที่ 4.17 พบว่า บุคลากรของโรงพิมพ์ธนบัตรที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย ด้านหลักคุณธรรม ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.18 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของบุคลากรโรงพิมพ์ธนบัตรต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ด้านหลักความโปร่งใส จำแนกตามเพศ

| เพศ | n | \bar{X} | S.D. | แปลผล |
|------------|------------|-------------|-------------|------------|
| ชาย | 157 | 3.64 | 0.68 | มาก |
| หญิง | 61 | 3.70 | 0.77 | มาก |
| รวม | 218 | 3.65 | 0.71 | มาก |

จากตารางที่ 4.18 พบว่า บุคลากรของโรงพิมพ์ธนบัตร มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย ด้านหลักความโปร่งใส จำแนกตามเพศ อยู่ในระดับมาก โดยเพศหญิงมีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการตามหลักความโปร่งใส มากกว่าเพศชาย

ตารางที่ 4.19 แสดงการเปรียบเทียบ ระดับความคิดเห็นของบุคลากรโรงพยาบาลของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ด้านหลักความโปร่งใส จำแนกตามเพศ

| เพศ | n | \bar{X} | S.D. | t | Sig. (2-tailed) |
|------|-----|-----------|------|-------|-----------------|
| ชาย | 157 | 3.64 | 0.68 | -0.54 | 0.59 |
| หญิง | 61 | 3.70 | 0.77 | | |

จากตารางที่ 4.19 พบว่า บุคลากรของโรงพยาบาลที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตร ธนาคารแห่งประเทศไทย ด้านหลักความโปร่งใส ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.20 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของบุคลากรโรงพยาบาลของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ด้านหลักการมีส่วนร่วม จำแนกตามเพศ

| เพศ | n | \bar{X} | S.D. | แปลผล |
|------|-----|-----------|------|-------|
| ชาย | 157 | 3.37 | 0.77 | มาก |
| หญิง | 61 | 3.52 | 0.77 | มาก |
| รวม | 218 | 3.41 | 0.77 | มาก |

จากตารางที่ 4.20 พบว่า บุคลากรของโรงพยาบาลมีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย ด้านหลักการมีส่วนร่วม จำแนกตามเพศ อยู่ในระดับมากโดยเพศหญิงมีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการตามหลักการมีส่วนร่วมมากกว่าเพศชาย

ตารางที่ 4.21 แสดงการเปรียบเทียบ ระดับความคิดเห็นของบุคลากรโรงพยาบาลของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ด้านหลักการมีส่วนร่วม จำแนกตามเพศ

| เพศ | n | \bar{X} | S.D. | t | Sig. (2-tailed) |
|------|-----|-----------|------|-------|-----------------|
| ชาย | 157 | 3.37 | 0.77 | -0.57 | 0.60 |
| หญิง | 61 | 3.52 | 0.77 | | |

จากตารางที่ 4.21 พบว่า บุคลากรของโรงพยาบาลที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย ด้านหลักการมีส่วนร่วม ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.22 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของบุคลากรของโรงพยาบาลของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ด้านหลักความรับผิดชอบ จำแนกตามเพศ

| เพศ | n | \bar{X} | S.D. | แปลผล |
|------|-----|-----------|------|-------|
| ชาย | 157 | 3.86 | 0.72 | มาก |
| หญิง | 61 | 4.04 | 0.71 | มาก |
| รวม | 218 | 3.91 | 0.72 | มาก |

จากตารางที่ 4.22 พบว่า บุคลากรของโรงพยาบาลมีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย ด้านหลักความรับผิดชอบ จำแนกตามเพศ โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเพศหญิงมีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการตามหลักความรับผิดชอบ มากกว่าเพศชาย

ตารางที่ 4.23 แสดงการเปรียบเทียบ ระดับความคิดเห็นของบุคลากรโรงพิมพ์ธนบัตร ต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตร ธนาकारแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ด้านหลักความรับผิดชอบ จำแนกตามเพศ

| เพศ | n | \bar{x} | S.D. | t | Sig. (2-tailed) |
|------|-----|-----------|------|-------|-----------------|
| ชาย | 157 | 3.86 | 0.72 | -1.63 | 0.10 |
| หญิง | 61 | 4.04 | 0.71 | | |

จากตารางที่ 4.23 พบว่า บุคลากรของโรงพิมพ์ธนบัตรที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาकार ธนาकारแห่งประเทศไทย ด้านหลักความรับผิดชอบ ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.24 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของบุคลากรของโรงพิมพ์ธนบัตรต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตร ธนาकारแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ด้านหลักความคุ้มค่า จำแนกตามเพศ

| เพศ | n | \bar{x} | S.D. | แปลผล |
|------|-----|-----------|------|-------|
| ชาย | 157 | 3.69 | 0.74 | มาก |
| หญิง | 61 | 3.97 | 0.77 | มาก |
| รวม | 218 | 3.77 | 0.76 | มาก |

จากตารางที่ 4.24 พบว่า บุคลากรของโรงพิมพ์ธนบัตร มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตร ธนาकारแห่งประเทศไทย ด้านหลักความคุ้มค่า จำแนกตามเพศ โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเพศหญิงมีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการตามหลักความคุ้มค่ามากกว่าเพศชาย

ตารางที่ 4.25 แสดงการเปรียบเทียบ ระดับความคิดเห็นของบุคลากรโรงพิมพ์ธนบัตรต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ด้านหลักความคุ้มค่า จำแนกตามเพศ

| เพศ | n | \bar{x} | S.D. | t | Sig. (2-tailed) |
|------|-----|-----------|------|------|-----------------|
| ชาย | 157 | 3.69 | 0.74 | 5.77 | 0.02* |
| หญิง | 61 | 3.97 | 0.77 | | |

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.25 พบว่า บุคลากรของโรงพิมพ์ธนบัตรที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตร ธนาคารแห่งประเทศไทย ด้านหลักความคุ้มค่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมมติฐานที่ 2 บุคลากรของโรงพิมพ์ธนบัตรที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม แตกต่างกัน

การวิเคราะห์สมมติฐานที่ 2 ใช้สถิติ F-test (One way Anova) ในการทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียวเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยที่มากกว่า 2 กลุ่ม ใช้ระดับความเชื่อมั่น 95 % ดังนั้น ถ้าเป็นไปตามสมมติฐานต่อเมื่อค่า Sig. น้อยกว่า 0.05 ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 จะเปรียบเทียบรายคู่ด้วยวิธีของ เชฟเฟ่ (Scheffé) และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.26 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของบุคลากรโรงพิมพ์ธนบัตรต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม โดยรวมทั้ง 6 ด้าน จำแนกตามอายุ

| อายุ | n | \bar{x} | S.D. | แปลผล |
|-------------|------------|-------------|-------------|-------|
| 20 – 30 ปี | 10 | 3.85 | 0.57 | มาก |
| 31 – 40 ปี | 39 | 3.82 | 0.54 | มาก |
| 41 – 50 ปี | 95 | 3.71 | 0.66 | มาก |
| 51 ปีขึ้นไป | 74 | 3.77 | 0.60 | มาก |
| รวม | 218 | 3.76 | 0.62 | มาก |

จากตารางที่ 4.26 พบว่า บุคลากรของโรงพิมพ์ธนบัตร มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย โดยรวมทั้ง 6 ด้าน อยู่ในระดับมาก โดยบุคลากรที่มีอายุ 20-30 ปี มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร มากกว่าบุคลากรที่มีอายุ 31-40 ปี, อายุ 51 ปีขึ้นไป และอายุ 41-50 ปี ตามลำดับ

ตารางที่ 4.27 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวน ระดับความคิดเห็นของบุคลากรโรงพิมพ์ธนบัตรต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม โดยรวมทั้ง 6 ด้าน จำแนกตามอายุ

| ความแปรปรวน | SS | df | MS | F | Sig. |
|--------------|--------------|------------|------|------|------|
| ระหว่างกลุ่ม | 0.50 | 3 | 0.17 | 0.43 | 0.73 |
| ภายในกลุ่ม | 81.67 | 214 | 0.38 | | |
| รวม | 82.17 | 217 | | | |

จากตารางที่ 4.27 พบว่า บุคลากรที่อายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตร ธนาคารแห่งประเทศไทย โดยรวมทั้ง 6 ด้าน ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.28 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของบุคลากรโรงพิมพ์ธนบัตรต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ด้านนิติธรรม จำแนกตามอายุ

| อายุ | n | \bar{x} | S.D. | แปลผล |
|-------------|------------|-------------|-------------|------------|
| 20 – 30 ปี | 10 | 3.56 | 0.63 | มาก |
| 31 – 40 ปี | 39 | 3.97 | 0.64 | มาก |
| 41 – 50 ปี | 95 | 3.85 | 0.70 | มาก |
| 51 ปีขึ้นไป | 74 | 3.89 | 0.70 | มาก |
| รวม | 218 | 3.87 | 0.69 | มาก |

จากตารางที่ 4.28 พบว่า บุคลากรของโรงพิมพ์ธนบัตร มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย ด้านนิติธรรม อยู่ในระดับมาก โดยบุคลากรที่มีอายุ 31-40 ปี มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการด้านนิติธรรมของสายออกบัตรธนาคาร มากกว่าบุคลากรที่มี อายุ 51 ปีขึ้นไป, อายุ 41 - 50 ปี และบุคลากรที่มี อายุ 20-30 ปี ตามลำดับ

ตารางที่ 4.29 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวน ระดับความคิดเห็นของบุคลากรโรงพิมพ์ธนบัตรต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ด้านนิติธรรม จำแนกตามอายุ

| ความแปรปรวน | SS | df | MS | F | Sig. |
|--------------|---------------|------------|------|------|------|
| ระหว่างกลุ่ม | 1.39 | 3 | 0.46 | 0.97 | 0.41 |
| ภายในกลุ่ม | 101.59 | 214 | 0.47 | | |
| รวม | 102.97 | 217 | | | |

จากตารางที่ 4.29 พบว่า บุคลากรของโรงพิมพ์ธนบัตรที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตร ธนาคารแห่งประเทศไทย ด้านนิติธรรม ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.30 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของบุคลากรโรงพิมพ์ธนบัตรต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ด้านหลักคุณธรรม จำแนกตามอายุ

| อายุ | n | \bar{x} | S.D. | แปลผล |
|-------------|------------|-------------|-------------|------------|
| 20 – 30 ปี | 10 | 3.94 | 0.66 | มาก |
| 31 – 40 ปี | 39 | 3.97 | 0.54 | มาก |
| 41 – 50 ปี | 95 | 3.88 | 0.68 | มาก |
| 51 ปีขึ้นไป | 74 | 3.95 | 0.59 | มาก |
| รวม | 218 | 3.92 | 0.62 | มาก |

จากตารางที่ 4.30 พบว่า บุคลากรของโรงพิมพ์ธนบัตร มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย ด้านหลักคุณธรรมอยู่ในระดับมาก โดยบุคลากรที่มีอายุ 31-40 ปี มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมของสายออกบัตรธนาคาร มากกว่าบุคลากรที่มี อายุ 51 ปีขึ้นไป, อายุ 20-30 ปี และบุคลากรที่มี อายุ 41-50 ปี ตามลำดับ

ตารางที่ 4.31 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวน ระดับความคิดเห็นของบุคลากรโรงพิมพ์ธนบัตรต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ด้านหลักคุณธรรม จำแนกตามอายุ

| ความแปรปรวน | SS | df | MS | F | Sig. |
|--------------|--------------|------------|------|------|------|
| ระหว่างกลุ่ม | 0.31 | 3 | 0.10 | 0.26 | 0.85 |
| ภายในกลุ่ม | 83.68 | 214 | 0.39 | | |
| รวม | 83.99 | 217 | | | |

จากตารางที่ 4.31 พบว่า บุคลากรของโรงพิมพ์ธนบัตรที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นของบุคลากรโรงพิมพ์ธนบัตรต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย ด้านหลักคุณธรรม ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.32 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของบุคลากร โรงพิมพ์ธนบัตรต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ด้านหลักความโปร่งใส จำแนกตามอายุ

| อายุ | n | \bar{x} | S.D. | แปลผล |
|-------------|------------|-------------|-------------|------------|
| 20 – 30 ปี | 10 | 3.88 | 0.77 | มาก |
| 31 – 40 ปี | 39 | 3.69 | 0.64 | มาก |
| 41 – 50 ปี | 95 | 3.64 | 0.72 | มาก |
| 51 ปีขึ้นไป | 74 | 3.62 | 0.73 | มาก |
| รวม | 218 | 3.65 | 0.71 | มาก |

จากตารางที่ 4.32 พบว่า บุคลากรของโรงพิมพ์ธนบัตร มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย ด้านหลักความโปร่งใส อยู่ในระดับมาก โดยบุคลากรที่มีอายุ 20-30 ปี มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการตามหลักความโปร่งใสของสายออกบัตรธนาคารมากกว่าบุคลากรที่มีอายุ 31-40 ปี, อายุ 41-50 ปี และบุคลากรที่มีอายุ 51 ปีขึ้นไป ตามลำดับ

ตารางที่ 4.33 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวน ระดับความคิดเห็นของบุคลากรโรงพิมพ์ธนบัตรต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ด้านหลักความโปร่งใส จำแนกตามอายุ

| ความแปรปรวน | SS | df | MS | F | Sig. |
|--------------|---------------|------------|------|------|------|
| ระหว่างกลุ่ม | 0.66 | 3 | 0.22 | 0.44 | 0.72 |
| ภายในกลุ่ม | 107.76 | 214 | 0.50 | | |
| รวม | 108.42 | 217 | | | |

จากตารางที่ 4.33 พบว่า บุคลากรของโรงพิมพ์ธนบัตรที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตร ธนาคารแห่งประเทศไทย ด้านหลักความโปร่งใส ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.34 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของบุคลากรโรงพิมพ์ธนบัตรต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ด้านหลักการมีส่วนร่วม จำแนกตามอายุ

| อายุ | n | \bar{x} | S.D. | แปลผล |
|-------------|------------|-------------|-------------|------------|
| 20 – 30 ปี | 10 | 3.58 | 0.64 | มาก |
| 31 – 40 ปี | 39 | 3.52 | 0.75 | มาก |
| 41 – 50 ปี | 95 | 3.33 | 0.84 | ปานกลาง |
| 51 ปีขึ้นไป | 74 | 3.44 | 0.70 | มาก |
| รวม | 218 | 3.41 | 0.77 | มาก |

จากตารางที่ 4.34 พบว่า บุคลากรของโรงพิมพ์ธนบัตร มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย ด้านหลักการมีส่วนร่วม อยู่ในระดับมาก โดยบุคลากรที่มีอายุ 20-30 ปี มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการตามหลักการมีส่วนร่วมของสายออกบัตรธนาคารมากกว่าบุคลากรที่มีอายุ 31-40 ปี, อายุ 51 ปีขึ้นไป และบุคลากรที่มีอายุ 41-50 ปี ตามลำดับ

ตารางที่ 4.35 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวน ระดับความคิดเห็นของความคิดเห็นของบุคลากรโรงพิมพ์ธนบัตรต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ด้านหลักการมีส่วนร่วม จำแนกตามอายุ

| ความแปรปรวน | SS | df | MS | F | Sig. |
|--------------|---------------|------------|------|------|------|
| ระหว่างกลุ่ม | 1.34 | 3 | 0.45 | 0.75 | 0.53 |
| ภายในกลุ่ม | 127.70 | 214 | 0.60 | | |
| รวม | 129.04 | 217 | | | |

จากตารางที่ 4.35 พบว่า บุคลากรของโรงพิมพ์ธนบัตรที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตร ธนาคารแห่งประเทศไทย ด้านหลักการมีส่วนร่วม ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.36 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของบุคลากรโรงพิมพ์ธนบัตรต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ด้านหลักความรับผิดชอบต่อสังคม จำแนกตามอายุ

| อายุ | n | \bar{x} | S.D. | แปลผล |
|-------------|------------|-------------|-------------|------------|
| 20 – 30 ปี | 10 | 4.02 | 0.55 | มาก |
| 31 – 40 ปี | 39 | 3.85 | 0.66 | มาก |
| 41 – 50 ปี | 95 | 3.69 | 0.76 | มาก |
| 51 ปีขึ้นไป | 74 | 3.81 | 0.74 | มาก |
| รวม | 218 | 3.77 | 0.76 | มาก |

จากตารางที่ 4.36 พบว่า บุคลากรของโรงพิมพ์ธนบัตร มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย ด้านหลักความรับผิดชอบต่อสังคม อยู่ในระดับมาก โดยบุคลากรที่มีอายุ 20-30 ปี มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการตามหลักความรับผิดชอบต่อสังคมของสายออกบัตรมากกว่าบุคลากรที่มีอายุ 31-40 ปี, อายุ 51 ปีขึ้นไป และบุคลากรที่มี อายุ 41-50 ปี ตามลำดับ

ตารางที่ 4.37 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวน ระดับความคิดเห็นของบุคลากรโรงพิมพ์ธนบัตรต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ด้านหลักความรับผิดชอบต่อสังคม จำแนกตามอายุ

| ความแปรปรวน | SS | df | MS | F | Sig. |
|--------------|---------------|------------|------|------|------|
| ระหว่างกลุ่ม | 0.80 | 3 | 0.27 | 0.51 | 0.68 |
| ภายในกลุ่ม | 112.63 | 214 | 0.53 | | |
| รวม | 113.43 | 217 | | | |

จากตารางที่ 4.37 พบว่า บุคลากรของโรงพิมพ์ธนบัตรที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย ด้านหลักความรับผิดชอบต่อสังคม ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.38 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของบุคลากรโรงพิมพ์ธนบัตรต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตร ธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ด้านหลักความคุ้มค่า จำแนกตามอายุ

| อายุ | n | \bar{x} | S.D. | แปลผล |
|-------------|------------|-------------|-------------|------------|
| 20 – 30 ปี | 10 | 4.02 | 0.70 | มาก |
| 31 – 40 ปี | 39 | 3.85 | 0.68 | มาก |
| 41 – 50 ปี | 95 | 3.69 | 0.82 | มาก |
| 51 ปีขึ้นไป | 74 | 3.81 | 0.72 | มาก |
| รวม | 218 | 3.77 | 0.76 | มาก |

จากตารางที่ 4.38 พบว่า บุคลากรของโรงพิมพ์ธนบัตร มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย ด้านหลักความคุ้มค่าอยู่ในระดับมาก โดยบุคลากรที่มีอายุ 20-30 ปี มีความคิดเห็นว่าสายออกบัตรธนาคารมีการบริหารจัดการตามหลักความคุ้มค่ามากกว่าบุคลากรที่มีอายุ 31-40 ปี, อายุ 51 ปีขึ้นไป และบุคลากรที่มีอายุ 41-50 ปี ตามลำดับ

ตารางที่ 4.39 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวน ระดับความคิดเห็นของบุคลากรโรงพิมพ์ธนบัตรต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ด้านหลักความคุ้มค่า จำแนกตามอายุ

| ความแปรปรวน | SS | df | MS | F | Sig. |
|--------------|---------------|------------|------|------|------|
| ระหว่างกลุ่ม | 1.61 | 3 | 0.54 | 0.92 | 0.43 |
| ภายในกลุ่ม | 124.12 | 214 | 0.58 | | |
| รวม | 125.73 | 217 | | | |

จากตารางที่ 4.39 พบว่า บุคลากรของโรงพิมพ์ธนบัตรที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ด้านหลักความคุ้มค่า ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 3 บุคลากรของโรงพยาบาลที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม แตกต่างกัน

การวิเคราะห์สมมติฐานที่ 3 ใช้สถิติ F-test (One way Anova) ในการทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียวเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยที่มากกว่า 2 กลุ่ม ใช้ระดับความเชื่อมั่น 95 % ดังนั้น ถ้าเป็นไปตามสมมติฐานต่อเมื่อค่า Sig. น้อยกว่า 0.05 ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 จะเปรียบเทียบรายคู่ด้วยวิธีของเซฟเฟ้ (Scheffé) และนำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยาย ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.40 แสดงค่าเฉลี่ย \bar{x} () ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของบุคลากรโรงพยาบาลต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม โดยรวมทั้ง 6 ด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา

| ระดับการศึกษา | n | \bar{x} | S.D. | แปลผล |
|------------------|------------|-------------|-------------|------------|
| ต่ำกว่าปริญญาตรี | 51 | 3.66 | 0.59 | มาก |
| ปริญญาตรี | 127 | 3.71 | 0.59 | มาก |
| สูงกว่าปริญญาตรี | 40 | 4.02 | 0.67 | มาก |
| รวม | 218 | 3.76 | 0.62 | มาก |

จากตารางที่ 4.40 พบว่า บุคลากรของโรงพยาบาลที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตร ธนาคารแห่งประเทศไทย โดยรวมทั้ง 6 ด้านอยู่ในระดับมาก โดยบุคลากรที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตร ธนาคารแห่งประเทศไทย มากกว่าบุคลากรที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีและต่ำกว่าปริญญาตรี ตามลำดับ

ตารางที่ 4.41 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวน ระดับความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม โดยรวมทั้ง 6 ด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา

| ความแปรปรวน | SS | df | MS | F | Sig. |
|--------------|-------|-----|------|------|-------|
| ระหว่างกลุ่ม | 3.61 | 2 | 1.80 | 4.93 | 0.01* |
| ภายในกลุ่ม | 78.56 | 215 | 0.37 | | |
| รวม | 82.17 | 217 | | | |

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.41 พบว่าบุคลากรของโรงพิมพ์ธนบัตร ที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย โดยรวมทั้ง 6 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงพิสูจน์รายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé) ดังตารางที่ 4.42

ตารางที่ 4.42 แสดงการทดสอบความแตกต่าง ระดับความคิดเห็นของบุคลากรต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม โดยรวมทั้ง 6 ด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé)

| ระดับการศึกษา | ต่ำกว่าปริญญาตรี | ปริญญาตรี | สูงกว่าปริญญาตรี | |
|------------------|------------------|-----------|------------------|---------|
| | \bar{x} | 3.66 | 3.71 | 4.02 |
| ต่ำกว่าปริญญาตรี | 3.66 | - | 0.05 | 0.36 |
| ปริญญาตรี | 3.71 | - | 0.31 | (0.01*) |
| สูงกว่าปริญญาตรี | 4.02 | - | - | (0.01*) |

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.42 พบว่า บุคลากรของโรงพิมพ์ธนบัตรที่ระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 จำนวน 2 คู่ ได้แก่บุคลากรที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตร แตกต่างกับบุคลากรที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีและปริญญาตรี นอกนั้นไม่พบความแตกต่างรายคู่

ตารางที่ 4.43 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของบุคลากรโรงพิมพ์ธนบัตรต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ด้านนิติธรรม จำแนกตามระดับการศึกษา

| ระดับการศึกษา | n | \bar{x} | S.D. | แปลผล |
|------------------|------------|-------------|-------------|------------|
| ต่ำกว่าปริญญาตรี | 51 | 3.82 | 0.70 | มาก |
| ปริญญาตรี | 127 | 3.82 | 0.64 | มาก |
| สูงกว่าปริญญาตรี | 40 | 4.10 | 0.78 | มาก |
| รวม | 218 | 3.87 | 0.69 | มาก |

จากตารางที่ 4.43 พบว่า บุคลากรของโรงพิมพ์ธนบัตร มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ด้านนิติธรรม จำแนกตามระดับการศึกษา อยู่ในระดับมาก โดยบุคลากรที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการตาม หลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรมากกว่าบุคลากรที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี และต่ำกว่าปริญญาตรี ตามลำดับ

ตารางที่ 4.44 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวน ระดับความคิดเห็นของบุคลากรโรงพิมพ์ธนบัตรต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ด้านนิติธรรม จำแนกตามระดับการศึกษา

| ความแปรปรวน | SS | df | MS | F | Sig. |
|--------------|---------------|------------|------|------|------|
| ระหว่างกลุ่ม | 2.54 | 2 | 1.27 | 2.71 | 0.09 |
| ภายในกลุ่ม | 100.44 | 215 | 0.47 | | |
| รวม | 102.97 | 217 | | | |

จากตารางที่ 4.44 พบว่า บุคลากรโรงพิมพ์ธนบัตรที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ด้านนิติธรรม โดยรวมไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.45 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของบุคลากรโรงพิมพ์ธนบัตรต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ด้านคุณธรรม จำแนกตามระดับการศึกษา

| ระดับการศึกษา | n | | S.D. | แปลผล |
|------------------|------------|-------------|-------------|------------|
| ต่ำกว่าปริญญาตรี | 51 | 3.89 | 0.57 | มาก |
| ปริญญาตรี | 127 | 3.87 | 0.61 | มาก |
| สูงกว่าปริญญาตรี | 40 | 4.13 | 0.70 | มาก |
| รวม | 218 | 3.92 | 0.62 | มาก |

จากตารางที่ 4.45 พบว่า บุคลากรโรงพิมพ์ธนบัตร มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ด้านคุณธรรม จำแนกตามระดับการศึกษา อยู่ในระดับมาก โดยบุคลากรที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมของสายออกบัตร มากกว่าบุคลากรที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี และปริญญาตรี ตามลำดับ

ตารางที่ 4.46 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวน ระดับความคิดเห็นของบุคลากรโรงพิมพ์ธนบัตรต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ด้านคุณธรรม จำแนกตามระดับการศึกษา

| ความแปรปรวน | SS | df | MS | F | Sig. |
|--------------|--------------|------------|------|------|------|
| ระหว่างกลุ่ม | 2.14 | 2 | 1.07 | 2.82 | 0.06 |
| ภายในกลุ่ม | 81.85 | 215 | 0.38 | | |
| รวม | 83.99 | 217 | | | |

จากตารางที่ 4.46 พบว่า บุคลากรโรงพิมพ์ธนบัตรที่มีการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นของบุคลากรโรงพิมพ์ธนบัตรต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ด้านคุณธรรม โดยรวม ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.47 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของบุคลากรโรงพิมพ์ธนบัตรต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ด้านหลักความโปร่งใส จำแนกตามระดับการศึกษา

| ระดับการศึกษา | n | \bar{X} | S.D. | แปลผล |
|------------------|-----|-----------|------|-------|
| ต่ำกว่าปริญญาตรี | 51 | 3.57 | 0.66 | มาก |
| ปริญญาตรี | 127 | 3.59 | 0.71 | มาก |
| สูงกว่าปริญญาตรี | 40 | 3.95 | 0.71 | มาก |
| รวม | 218 | 3.65 | 0.71 | มาก |

จากตารางที่ 4.47 พบว่า บุคลากรโรงพิมพ์ธนบัตร มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ด้านหลักความโปร่งใส จำแนกตามระดับการศึกษาอยู่ในระดับมาก โดยบุคลากรที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการตามหลักความโปร่งใส ของสายออกบัตร มากกว่าบุคลากรที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี และต่ำกว่าปริญญาตรี ตามลำดับ

ตารางที่ 4.48 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวน ระดับความคิดเห็นของบุคลากรโรงพิมพ์ธนบัตรต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ด้านหลักความโปร่งใส จำแนกตามระดับการศึกษา

| ความแปรปรวน | SS | df | MS | F | Sig. |
|--------------|--------|-----|------|------|-------|
| ระหว่างกลุ่ม | 4.19 | 2 | 2.09 | 4.32 | 0.01* |
| ภายในกลุ่ม | 104.24 | 215 | 0.48 | | |
| รวม | 108.42 | 217 | | | |

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.48 พบว่า บุคลากรโรงพิมพ์ธนบัตรที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ด้านหลักความโปร่งใสแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงพิสูจน์รายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé) ดังตารางที่ 4.49

ตารางที่ 4.49 แสดงการทดสอบความแตกต่าง ระดับความคิดเห็นของบุคลากรโรงพิมพ์ธนบัตร ต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ด้านหลักความโปร่งใส จำแนกตามระดับการศึกษา เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffé)

| ระดับการศึกษา | ต่ำกว่าปริญญาตรี | | ปริญญาตรี | สูงกว่าปริญญาตรี |
|------------------|------------------|------|-----------|------------------|
| | \bar{X} | 3.57 | 3.59 | 3.95 |
| ต่ำกว่าปริญญาตรี | 3.57 | - | 0.02 | 0.38 (0.02*) |
| ปริญญาตรี | 3.59 | - | - | 0.36 (0.02*) |
| สูงกว่าปริญญาตรี | 3.95 | - | - | - |

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.49 พบว่า บุคลากรโรงพิมพ์ธนบัตรที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็น ต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ด้านหลักความโปร่งใส แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 จำนวน 2 คู่ ได้แก่ บุคลากรโรงพิมพ์ธนบัตรที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการตามหลักโปร่งใสของสายออกบัตรธนาคาร แตกต่างกับบุคลากรที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีและปริญญาตรี นอกนั้นไม่พบความแตกต่างรายคู่

ตารางที่ 4.50 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของบุคลากรโรงพิมพ์ธนบัตรต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ด้านหลักการมีส่วนร่วม จำแนกตามระดับการศึกษา

| ระดับการศึกษา | n | \bar{X} | S.D. | แปลผล |
|------------------|-----|-----------|------|---------|
| ต่ำกว่าปริญญาตรี | 51 | 3.29 | 0.76 | ปานกลาง |
| ปริญญาตรี | 127 | 3.36 | 0.74 | ปานกลาง |
| สูงกว่าปริญญาตรี | 40 | 3.74 | 0.82 | มาก |
| รวม | 218 | 3.41 | 0.77 | มาก |

จากตารางที่ 4.50 พบว่า บุคลากรโรงพิมพ์ธนบัตร มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ด้านหลักการมีส่วนร่วม จำแนกตามระดับการศึกษา อยู่ในระดับมาก โดยบุคลากรที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการตามหลักการมีส่วนร่วมของสายออกบัตร มากกว่าบุคลากรที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี และต่ำกว่าปริญญาตรี ตามลำดับ

ตารางที่ 4.51 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวน ระดับความคิดเห็นของบุคลากรโรงพิมพ์ธนบัตรต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ด้านหลักการมีส่วนร่วม จำแนกตามระดับการศึกษา

| ความแปรปรวน | SS | df | MS | F | Sig. |
|--------------|--------|-----|------|------|-------|
| ระหว่างกลุ่ม | 5.22 | 2 | 2.61 | 4.53 | 0.01* |
| ภายในกลุ่ม | 123.82 | 215 | 0.58 | | |
| รวม | 129.04 | 217 | | | |

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.51 พบว่า บุคลากรที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ด้านหลักการมีส่วนร่วม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงพิสูจน์รายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffé) ดังตารางที่ 4.52

ตารางที่ 4.52 แสดงการทดสอบความแตกต่าง ระดับความคิดเห็นของบุคลากรโรงพิมพ์ธนบัตร ต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ด้านหลักการมีส่วนร่วม จำแนก ตามระดับการศึกษา เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé)

| ระดับการศึกษา | ต่ำกว่าปริญญาตรี | | ปริญญาตรี | สูงกว่าปริญญาตรี |
|------------------|------------------|------|-----------|------------------|
| | \bar{X} | 3.29 | 3.36 | 3.74 |
| ต่ำกว่าปริญญาตรี | 3.29 | - | 0.07 | 0.45 (0.24*) |
| ปริญญาตรี | 3.36 | - | - | 0.38 (0.02*) |
| สูงกว่าปริญญาตรี | 3.74 | - | - | - |

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.52 พบว่า บุคลากรที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตร ด้านหลักความโปร่งใส แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 จำนวน 2 คู่ ได้แก่ บุคลากรที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีมีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการตามด้านหลักการมีส่วนร่วมของสายออกบัตรแตกต่างกับบุคลากรที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี และปริญญาตรี นอกนั้นไม่พบความแตกต่างรายคู่

ตารางที่ 4.53 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของบุคลากรโรงพิมพ์ธนบัตรต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ด้านหลักความรับผิดชอบต่อ จำแนกตามระดับการศึกษา

| ระดับการศึกษา | n | \bar{X} | S.D. | แปลผล |
|------------------|-----|-----------|------|-------|
| ต่ำกว่าปริญญาตรี | 51 | 3.75 | 0.71 | มาก |
| ปริญญาตรี | 127 | 3.89 | 0.70 | มาก |
| สูงกว่าปริญญาตรี | 40 | 4.20 | 0.75 | มาก |
| รวม | 218 | 3.91 | 0.72 | มาก |

จากตารางที่ 4.53 พบว่า บุคลากรของโรงพิมพ์ธนบัตร มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ด้านหลักความรับผิดชอบต่อ จำแนกตามระดับการศึกษา อยู่ในระดับมาก โดยบุคลากรของโรงพิมพ์ธนบัตรที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการตามหลักความรับผิดชอบต่อสายออกบัตรธนาคาร มากกว่าบุคลากรที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี และต่ำกว่าปริญญาตรี ตามลำดับ

ตารางที่ 4.54 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวน ระดับความคิดเห็นของบุคลากรโรงพิมพ์ธนบัตรต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ด้านหลักความรับผิดชอบต่อ จำแนกตามระดับการศึกษา

| ความแปรปรวน | SS | df | MS | F | Sig. |
|--------------|--------|-----|------|------|-------|
| ระหว่างกลุ่ม | 4.81 | 2 | 2.41 | 4.76 | 0.01* |
| ภายในกลุ่ม | 108.62 | 215 | 0.51 | | |
| รวม | 113.43 | 217 | | | |

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.54 พบว่า บุคลากรของโรงพิมพ์ธนบัตรที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ด้านหลักความรับผิดชอบต่อ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงพิสูจน์รายคู่ด้วยวิธีการของเซฟเฟ้ (Scheffé) ดังตารางที่ 4.55

ตารางที่ 4.55 แสดงการทดสอบความแตกต่าง ระดับความคิดเห็นของบุคลากรโรงพิมพ์ ธนบัตร ต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ด้านหลักความรับผิดชอบต่อสังคม จำแนกตามระดับการศึกษา เป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffé)

| ระดับการศึกษา | ต่ำกว่าปริญญาตรี | ปริญญาตรี | สูงกว่าปริญญาตรี |
|------------------|------------------|-----------|------------------|
| | 3.75 | 3.89 | 4.20 |
| ต่ำกว่าปริญญาตรี | 3.75 | 0.14 | 0.45 (0.01*) |
| ปริญญาตรี | 3.89 | - | 0.31 |
| สูงกว่าปริญญาตรี | 4.20 | - | - |

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.55 พบว่า บุคลากรโรงพิมพ์ธนบัตรที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ด้านหลักความรับผิดชอบต่อสังคม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 จำนวน 1 คู่ ได้แก่ บุคลากรที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการตามหลักความรับผิดชอบต่อสังคมของสายออกบัตรแตกต่างกับบุคลากรที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี นอกนั้นไม่พบความแตกต่างรายคู่

ตารางที่ 4.56 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของบุคลากรโรงพิมพ์ธนบัตรต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ด้านหลักความคุ้มค่า จำแนกตามระดับการศึกษา

| ระดับการศึกษา | n | \bar{X} | S.D. | แปลผล |
|------------------------------|------------|-------------|-------------|------------|
| ต่ำกว่าปริญญาตรี | 51 | 3.62 | 0.75 | มาก |
| ปริญญาตรี | 127 | 3.75 | 0.73 | มาก |
| ระดับสูงกว่าปริญญาตรี ขึ้นไป | 40 | 4.04 | 0.82 | มาก |
| รวม | 218 | 3.77 | 0.76 | มาก |

จากตารางที่ 4.56 พบว่า บุคลากรของโรงพิมพ์ธนบัตร มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ด้านหลักความคุ้มค่า จำแนกตามระดับการศึกษา อยู่ในระดับมาก โดยบุคลากรที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีมีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการตามหลักความคุ้มค่า ของสายออกบัตร มากกว่าบุคลากรที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี และต่ำกว่าปริญญาตรี ตามลำดับ

ตารางที่ 4.57 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวน ระดับความคิดเห็นของบุคลากรโรงพิมพ์ธนบัตรต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ด้านหลักความคุ้มค่า จำแนกตามระดับการศึกษา

| ความแปรปรวน | SS | df | MS | F | Sig. |
|--------------|---------------|------------|------|------|-------|
| ระหว่างกลุ่ม | 4.08 | 2 | 2.04 | 3.60 | 0.03* |
| ภายในกลุ่ม | 121.66 | 215 | 0.57 | | |
| รวม | 125.73 | 217 | | | |

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.57 พบว่า บุคลากรโรงพิมพ์ธนบัตรที่มีระดับการศึกษาต่างกัน ความคิดเห็นของบุคลากรโรงพิมพ์ธนบัตรต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคารด้านหลักความคุ้มค่าแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงพิสูจน์รายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé) ดังตารางที่ 4.58

ตารางที่ 4.58 แสดงการทดสอบความแตกต่าง ระดับคิดเห็นของบุคลากรโรงพิมพ์ธนบัตรต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ด้านหลักความคุ้มค่า จำแนกตามระดับการศึกษา เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé)

| ระดับการศึกษา | ต่ำกว่าปริญญาตรี | | ปริญญาตรี | สูงกว่าปริญญาตรี |
|------------------|------------------|------|-----------|------------------|
| | \bar{X} | 3.62 | 3.75 | 4.04 |
| ต่ำกว่าปริญญาตรี | 3.62 | - | 0.13 | 0.42 (0.03*) |
| ปริญญาตรี | 3.75 | - | - | 0.29 |
| สูงกว่าปริญญาตรี | 4.04 | | | |

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.58 พบว่า บุคลากรโรงพิมพ์ธนบัตรที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตร ด้านหลักความคุ้มค่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 จำนวน 1 คู่ ได้แก่ บุคลากรที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีมีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการตามหลักความคุ้มค่าของสายออกบัตรแตกต่างกับบุคลากรที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี นอกนั้นไม่พบความแตกต่างรายคู่

สมมติฐานที่ 4 บุคลากรโรงพิมพ์ธนบัตรที่มีรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม แตกต่างกัน

การวิเคราะห์สมมติฐานที่ 4 ใช้สถิติ F-test (One way Anova) ในการทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียวเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยที่มากกว่า 2 กลุ่ม ใช้ระดับความเชื่อมั่น 95 % ดังนั้น ถ้าเป็นไปตามสมมติฐานต่อเมื่อค่า Sig. น้อยกว่า 0.05 ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 จะเปรียบเทียบรายคู่ด้วยวิธีของ เชฟเฟ้ (Scheffé) และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.59 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของบุคลากรโรงพยาบาลของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม โดยรวมทั้ง 6 ด้าน จำแนกตามรายได้

| รายได้ | n | \bar{X} | S.D. | แปลผล |
|--------------------|------------|-------------|-------------|------------|
| ต่ำกว่า 10,000 บาท | 2 | 4.03 | 0.61 | มาก |
| 10,001-25,000 บาท | 22 | 3.72 | 0.52 | มาก |
| 25,001-40,000 บาท | 23 | 3.86 | 0.45 | มาก |
| 40,001-55,000 บาท | 39 | 3.87 | 0.56 | มาก |
| 55,001 บาทขึ้นไป | 132 | 3.71 | 0.67 | มาก |
| รวม | 218 | 3.76 | 0.62 | มาก |

จากตารางที่ 4.59 พบว่า บุคลากรของโรงพยาบาลมีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร โดยรวมทั้ง 6 ด้าน อยู่ในระดับมาก โดยบุคลากรที่มีรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรมากกว่าบุคลากรที่มีรายได้ 40,001-55,000 บาท, รายได้ 25,001-40,000 บาท, รายได้ 10,001-25,000 บาท และรายได้ 55,001 บาทขึ้นไป ตามลำดับ

ตารางที่ 4.60 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวน ระดับความคิดเห็นของบุคลากรโรงพยาบาลต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม โดยรวมทั้ง 6 ด้าน จำแนกตามรายได้

| ความแปรปรวน | SS | df | MS | F | Sig. |
|--------------|--------------|------------|------|------|------|
| ระหว่างกลุ่ม | 1.19 | 4 | 0.30 | 0.78 | 0.54 |
| ภายในกลุ่ม | 80.97 | 213 | 0.38 | | |
| รวม | 82.17 | 217 | | | |

จากตารางที่ 4.60 พบว่า บุคลากรของโรงพยาบาลที่มีรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย โดยรวมทั้ง 6 ด้านไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.61 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของบุคลากรโรงพิมพ์ธนบัตรต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตร ธนาकार ธนาकारแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ด้านหลักนิติธรรม จำแนกตามรายได้

| รายได้ | n | \bar{X} | S.D. | แปลผล |
|--------------------|-----|-----------|------|-------|
| ต่ำกว่า 10,000 บาท | 2 | 3.50 | 0.71 | มาก |
| 10,001-25,000 บาท | 22 | 3.64 | 0.59 | มาก |
| 25,001-40,000 บาท | 23 | 4.10 | 0.64 | มาก |
| 40,001-55,000 บาท | 39 | 4.12 | 0.59 | มาก |
| 55,001 บาทขึ้นไป | 132 | 3.80 | 0.72 | มาก |
| รวม | 218 | 3.87 | 0.69 | มาก |

จากตารางที่ 4.61 พบว่า บุคลากรของโรงพิมพ์ธนบัตร มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาकार ด้านหลักนิติธรรม อยู่ในระดับมาก โดยบุคลากรที่มีรายได้ 40,001-55,000 บาท มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการตามหลักนิติธรรมของสายออกบัตร มากกว่าบุคลากรที่มีรายได้ 25,001-40,000 บาท, รายได้ 55,001 บาทขึ้นไป, รายได้ 10,001-25,000 บาท และที่มีรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท ตามลำดับ

ตารางที่ 4.62 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวน ระดับความคิดเห็นของบุคลากรโรงพิมพ์ธนบัตรต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาकार ธนาकारแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ด้านหลักนิติธรรม จำแนกตามรายได้

| ความแปรปรวน | SS | df | MS | F | Sig. |
|--------------|--------|-----|------|------|-------|
| ระหว่างกลุ่ม | 5.83 | 4 | 1.46 | 3.19 | 0.01* |
| ภายในกลุ่ม | 97.15 | 213 | 0.46 | | |
| รวม | 102.97 | 217 | | | |

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.62 พบว่า บุคลากรโรงพิมพ์ธนบัตรที่มีรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาकार ธนาकारแห่งประเทศไทย ด้านหลักนิติธรรม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงพิสูจน์รายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé) ดังตารางที่ 4.63

ตารางที่ 4.63 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และคิดเห็นของบุคลากรโรงพยาบาลศูนย์การแพทย์จัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคารธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ด้านหลักนิติธรรม จำแนกตามรายได้

| รายได้ | | ต่ำกว่า 10,000 บาท | 10,001 - 25,000 บาท | 25,001 - 40,000 บาท | 40,001- 55,000บาท | 55,001 บาทขึ้นไป |
|------------------------|-----------|--------------------------|---------------------------|---------------------------|----------------------|---------------------|
| | \bar{X} | 3.50 | 3.64 | 4.10 | 4.12 | 3.80 |
| ต่ำกว่า10,000 บาท | 3.50 | - | 0.14 | 0.60 | 0.62 | 0.30 |
| 10,001 -25,000 บาท | 3.64 | - | - | 0.46 (0.021*) | 0.48 (0.007*) | 0.16 |
| 25,001 - 40,000 บาท | 4.10 | - | - | - | 0.02 | -0.30 |
| 40,001-55,000 บาท | 4.12 | - | - | - | - | -0.032 (0.01*) |
| 55,001 บาทขึ้นไป | 3.80 | - | - | - | - | - |

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.63 พบว่า บุคลากรโรงพยาบาลศูนย์การแพทย์จัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตร ด้านหลักนิติธรรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 จำนวน 3 คู่ ได้แก่ บุคลากรที่มีรายได้ 25,001-40,000 บาท และ 40,001-55,000 บาท มีความคิดเห็นการบริหารจัดการตามหลักนิติธรรมของสายออกบัตร แตกต่างบุคลากรที่มีรายได้ 10,001-25,000 บาท, บุคลากรที่มีรายได้ 55,001 บาทขึ้นไป แตกต่างกับบุคลากรที่มี 40,001-55,000 บาท นอกนั้นไม่พบความแตกต่างรายคู่

ตารางที่ 4.64 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของบุคลากรโรงพิมพ์ธนบัตรต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ด้านหลักคุณธรรม จำแนกตามรายได้

| รายได้ | n | \bar{X} | S.D. | แปลผล |
|---------------------|------------|-------------|-------------|------------|
| ต่ำกว่า 10,000 บาท | 2 | 4.30 | 0.42 | มากที่สุด |
| 10,001 - 25,000 บาท | 22 | 3.87 | 0.59 | มาก |
| 25,001- 40,000 บาท | 23 | 4.03 | 0.52 | มาก |
| 40,001- 55,000 บาท | 39 | 3.99 | 0.58 | มาก |
| 55,001 บาทขึ้นไป | 132 | 3.88 | 0.66 | มาก |
| รวม | 218 | 3.92 | 0.62 | มาก |

จากตารางที่ 4.64 พบว่า บุคลากรของโรงพิมพ์ธนบัตร มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตร ธนาคารแห่งประเทศไทย ด้านหลักคุณธรรม อยู่ในระดับมาก โดยบุคลากรที่มีโดยบุคลากรที่มีรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมของสายออกบัตรธนาคาร มากกว่าบุคลากรที่มีรายได้ 25,001-40,000 บาท, รายได้ 40,001-55,000 บาท, รายได้ 55,001 บาทขึ้นไป และรายได้ 10,001- 25,000 บาท ตามลำดับ

ตารางที่ 4.65 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวน ระดับคิดเห็นของบุคลากรโรงพิมพ์ธนบัตรต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ด้านหลักคุณธรรม จำแนกตามรายได้

| ความแปรปรวน | SS | df | MS | F | Sig. |
|--------------|--------------|------------|------|------|------|
| ระหว่างกลุ่ม | 0.99 | 4 | 0.25 | 0.64 | 0.64 |
| ภายในกลุ่ม | 83.00 | 213 | 0.39 | | |
| รวม | 83.99 | 217 | | | |

จากตารางที่ 4.65 พบว่า บุคลากรโรงพิมพ์ธนบัตรที่มีรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย ด้านหลักคุณธรรม ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.66 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของบุคลากรโรงพิมพ์ธนบัตรต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตร ธนาकारแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐมโดยรวมด้านหลักความโปร่งใส จำแนกตามรายได้

| รายได้ | n | \bar{X} | S.D. | แปลผล |
|--------------------|------------|-------------|-------------|------------|
| ต่ำกว่า 10,000 บาท | 2 | 4.10 | 1.27 | มาก |
| 10,001- 25,000 บาท | 22 | 3.72 | 0.57 | มาก |
| 25,001- 40,000 บาท | 23 | 3.70 | 0.59 | มาก |
| 40,001- 55,000 บาท | 39 | 3.73 | 0.67 | มาก |
| 55,001 บาทขึ้นไป | 132 | 3.61 | 0.75 | มาก |
| รวม | 218 | 3.65 | 0.71 | มาก |

จากตารางที่ 4.66 พบว่า บุคลากรโรงพิมพ์ธนบัตร มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาकार ธนาकारแห่งประเทศไทย ด้านหลักความโปร่งใส อยู่ในระดับมาก โดยบุคลากรที่มีรายได้รายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการตามหลักความโปร่งใสของสายออกบัตร มากกว่าบุคลากรที่มีรายได้ 40,001-55,000 บาท, รายได้ 10,001-25,000 บาท, รายได้ 25,001- 40,000 บาท และรายได้ 55,001 บาทขึ้นไปตามลำดับ

ตารางที่ 4.67 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับคิดเห็นของบุคลากรโรงพิมพ์ธนบัตรต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตร ธนาकारแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ด้านหลักความโปร่งใส จำแนกตามรายได้

| ความแปรปรวน | SS | df | MS | F | Sig. |
|--------------|---------------|------------|------|------|------|
| ระหว่างกลุ่ม | 1.05 | 4 | 0.26 | 0.52 | 0.72 |
| ภายในกลุ่ม | 107.38 | 213 | 0.50 | | |
| รวม | 108.42 | 217 | | | |

จากตารางที่ 4.67 พบว่า บุคลากรโรงพิมพ์ธนบัตรที่มีรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาकार ธนาकारแห่งประเทศไทย ด้านหลักความโปร่งใส ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.68 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของบุคลากรโรงพิมพ์ธนบัตรต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ด้านหลักการมีส่วนร่วม จำแนกตามรายได้

| รายได้ | n | \bar{X} | S.D. | แปลผล |
|---------------------|------------|-------------|-------------|------------|
| ต่ำกว่า 10,000 บาท | 2 | 3.80 | 0.57 | มาก |
| 10,001 - 25,000 บาท | 22 | 3.43 | 0.73 | มาก |
| 25,001- 40,000 บาท | 23 | 3.44 | 0.52 | มาก |
| 40,001- 55,000 บาท | 39 | 3.45 | 0.74 | มาก |
| 55,001 บาทขึ้นไป | 132 | 3.39 | 0.83 | มาก |
| รวม | 218 | 3.41 | 0.77 | มาก |

จากตารางที่ 4.68 พบว่า บุคลากรของโรงพิมพ์ธนบัตร มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย ด้านหลักการมีส่วนร่วม อยู่ในระดับมาก โดยบุคลากรที่มีรายได้ ต่ำกว่า 10,000 บาท มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการตามหลักการมีส่วนร่วมของสายออกบัตร มากกว่าบุคลากรที่มีรายได้ 40,001-55,000 บาท, รายได้ 25,001- 40,000 บาท, รายได้ 10,001-25,000 บาท และที่มีรายได้ 55,001 บาทขึ้นไป ตามลำดับ

ตารางที่ 4.69 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวน ระดับคิดเห็นของบุคลากรโรงพิมพ์ธนบัตรต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ด้านหลักการมีส่วนร่วม จำแนกตามรายได้

| ความแปรปรวน | SS | df | MS | F | Sig. |
|--------------|---------------|------------|------|------|------|
| ระหว่างกลุ่ม | 0.43 | 4 | 0.11 | 0.18 | 0.95 |
| ภายในกลุ่ม | 128.61 | 213 | 0.60 | | |
| รวม | 129.04 | 217 | | | |

จากตารางที่ 4.69 พบว่า บุคลากรโรงพิมพ์ธนบัตรที่มีรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย ด้านหลักการมีส่วนร่วม ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.70 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของบุคลากรโรงพิมพ์ธนบัตร ต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ด้านหลักความรับผิดชอบ จำแนกตามรายได้

| รายได้ | n | \bar{X} | S.D. | แปลผล |
|---------------------|------------|-------------|-------------|------------|
| ต่ำกว่า 10,000 บาท | 2 | 4.10 | 0.14 | มาก |
| 10,001 - 25,000 บาท | 22 | 3.94 | 0.68 | มาก |
| 25,001- 40,000 บาท | 23 | 3.90 | 0.60 | มาก |
| 40,001- 55,000 บาท | 39 | 3.99 | 0.68 | มาก |
| 55,001 บาทขึ้นไป | 132 | 3.88 | 0.77 | มาก |
| รวม | 218 | 3.91 | 0.72 | มาก |

จากตารางที่ 4.70 พบว่า บุคลากรโรงพิมพ์ธนบัตร มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย ด้านหลักความรับผิดชอบ อยู่ในระดับมาก โดยบุคลากรที่มีรายได้รายได้ ต่ำกว่า 10,000 บาท มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการหลักความรับผิดชอบของสายออกบัตร มากกว่าบุคลากรที่มีรายได้ 40,001-55,000 บาท ,รายได้ 10,001-25,000 บาท, รายได้ 25,001-40,000 บาท และ ระดับรายได้ 55,001 บาทขึ้นไป ตามลำดับ

ตารางที่ 4.71 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวน ระดับคิดเห็นของบุคลากรโรงพิมพ์ธนบัตร ต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ด้านหลักความรับผิดชอบ จำแนกตามรายได้

| ความแปรปรวน | SS | df | MS | F | Sig. |
|--------------|---------------|------------|------|------|------|
| ระหว่างกลุ่ม | 0.47 | 4 | 0.12 | 0.22 | 0.93 |
| ภายในกลุ่ม | 112.96 | 213 | 0.53 | | |
| รวม | 113.43 | 217 | | | |

จากตารางที่ 4.71 พบว่า บุคลากรโรงพิมพ์ธนบัตรที่มีรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย ด้านหลักความรับผิดชอบ ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.72 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของบุคลากรโรงพิมพ์ธนบัตรต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ด้านหลักความคุ้มค่า จำแนกตามรายได้

| รายได้ | n | \bar{X} | S.D. | แปลผล |
|--------------------|------------|-------------|-------------|------------|
| ต่ำกว่า 10,000 บาท | 2 | 4.40 | 0.85 | มากที่สุด |
| 10,001-25,000 บาท | 22 | 3.73 | 0.68 | มาก |
| 25,001-40,000 บาท | 23 | 3.97 | 0.53 | มาก |
| 40,001-55,000 บาท | 39 | 3.92 | 0.70 | มาก |
| 55,001 บาทขึ้นไป | 132 | 3.69 | 0.81 | มาก |
| รวม | 218 | 3.77 | 0.76 | มาก |

จากตารางที่ 4.72 พบว่า บุคลากรโรงพิมพ์ธนบัตร มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย ด้านหลักความคุ้มค่า อยู่ในระดับมาก โดยบุคลากรที่มีรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการตามด้านหลักความคุ้มค่าของสายออกบัตรธนาคาร มากกว่าบุคลากรที่มีรายได้ 25,001-40,000 บาท, รายได้ 40,001-55,000 บาท, รายได้ 10,001-25,000 บาท และที่มีรายได้ 55,001 บาทขึ้นไป ตามลำดับ

ตารางที่ 4.73 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวน ระดับคิดเห็นของบุคลากรโรงพิมพ์ธนบัตรต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ด้านหลักความคุ้มค่า จำแนกตามรายได้

| ความแปรปรวน | SS | df | MS | F | Sig. |
|--------------|---------------|------------|------|------|------|
| ระหว่างกลุ่ม | 3.50 | 4 | 0.88 | 1.53 | 0.20 |
| ภายในกลุ่ม | 122.23 | 213 | 0.57 | | |
| รวม | 125.73 | 217 | | | |

จากตารางที่ 4.73 พบว่า บุคลากรโรงพิมพ์ธนบัตรที่มีรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย ด้านหลักความคุ้มค่า ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.74 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

| สมมติฐาน | สถิติทดสอบ | โดยรวม | หลัก นิติธรรม | หลัก คุณธรรม | หลัก ความ โปร่งใส | หลัก การมีส่วนร่วม | หลัก ความ รับผิดชอบ | หลัก ความ คุ้มค่า |
|-------------------|------------|--------|------------------|-----------------|-------------------------|-----------------------|---------------------------|-------------------------|
| เพศ | t-test | 0.10 | 0.15 | .27 | 0.59 | 0.60 | 0.10 | 0.02* |
| อายุ | F-test | 0.73 | 0.41 | 0.85 | 0.72 | 0.53 | 0.68 | 0.14 |
| ระดับ การศึกษา | F-test | 0.01* | 0.09 | 0.06 | 0.01* | 0.01* | 0.01* | 0.03* |
| รายได้ | F-test | 0.54 | 0.01* | 0.64 | 0.72 | 0.95 | 0.93 | 0.20 |

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.74 สรุปได้ว่า บุคลากรที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนบุคลากรที่มี เพศ อายุ และรายได้ ไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะของบุคลากรโรงพิมพ์ธนบัตรเกี่ยวกับแนวทางในการส่งเสริมการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม

การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลทั้ง 6 ด้าน คือ 1) หลักนิติธรรม 2) หลักคุณธรรม 3) หลักความโปร่งใส 4) หลักการมีส่วนร่วม 5) หลักความรับผิดชอบต่อสังคม และ 6) หลักความคุ้มค่าใช้การวิเคราะห์หาค่าความถี่ (Frequency) และนำเสนอในรูปแบบของตารางประกอบการบรรยาย ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.75 แสดงความถี่เกี่ยวกับข้อเสนอแนะแนวทางในการส่งเสริมการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ด้านหลักนิติธรรม

| ข้อเสนอแนะ | ความถี่ |
|--|----------|
| 1. ควรใช้คำสั่ง กฎระเบียบ ข้อบังคับ และพิธีปฏิบัติ และการพิจารณาบทลงโทษต่อการกระทำผิดไปตามความผิดที่ได้กระทำหนักเบาตามเหตุและผลด้วยความเสมอภาค | 4 |
| 2. ควรจัดให้มีการฝึกอบรมหรือทบทวนเรื่องกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และพิธีปฏิบัติให้แก่บุคลากรอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจ เพื่อให้ปฏิบัติถูกต้องแก่ไขระเบียบพิธีปฏิบัติให้สอดคล้องกับความเป็นจริงของสังคม สอดคล้องกับการพัฒนาด้านเทคโนโลยี ควรแก้ไขปรับปรุงระเบียบเก่าโดยรับความคิดเห็นจากบุคลากรของสายออกบัตรธนาคาร | 3 |
| 3. ควรแก้ไขระเบียบพิธีปฏิบัติให้สอดคล้องกับความเป็นจริงของสังคม สอดคล้องกับการพัฒนาด้านเทคโนโลยี ควรแก้ไขปรับปรุงระเบียบเก่าโดยรับความคิดเห็นจากพนักงานของสายออกบัตรธนาคาร | 2 |
| รวม | 9 |

จากตารางที่ 4.75 พบว่า บุคลากรผู้ตอบแบบสอบถามเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐมด้านหลักนิติธรรมดังนี้ คือ 1) ควรใช้คำสั่ง กฎระเบียบ ข้อบังคับ และพิธีปฏิบัติ และการพิจารณาบทลงโทษต่อการกระทำผิดไปตามความผิดที่ได้กระทำหนักเบาตามเหตุและผลด้วยความเสมอภาค จำนวน 4 คน 2) ควรจัดให้มีการฝึกอบรมหรือทบทวนเรื่องกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และพิธีปฏิบัติให้แก่บุคลากรอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจ เพื่อให้ปฏิบัติถูกต้องแก่ไขระเบียบพิธีปฏิบัติให้สอดคล้องกับความเป็นจริงของสังคม สอดคล้องกับการพัฒนาด้านเทคโนโลยี ควรแก้ไขปรับปรุงระเบียบเก่าโดยรับความคิดเห็นจากบุคลากรของสายออกบัตรธนาคารจำนวน 3 คน 3) ควรแก้ไขระเบียบพิธีปฏิบัติให้สอดคล้องกับความเป็นจริงของสังคม สอดคล้องกับการพัฒนาด้านเทคโนโลยี ควรแก้ไขปรับปรุงระเบียบเก่าโดยรับความคิดเห็นจากพนักงานของสายออกบัตรธนาคาร จำนวน 2 คน

ตารางที่ 4.76 แสดงความถี่เกี่ยวกับข้อเสนอแนะแนวทางในการส่งเสริมการบริหารจัดการตามหลัก
 ธรรมภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี
 จังหวัดนครปฐม ด้านหลักคุณธรรม

| ข้อเสนอแนะ | ความถี่ |
|---|----------|
| 1. พิจารณาผลงานของบุคลากรด้วยความยุติธรรมให้ความช่วยเหลือดูแลกัน เหมือนพี่น้องหรือญาติมิตรและยอมรับรับฟังความคิดเห็นของบุคลากรผู้ ปฏิบัติงานอย่างเสมอภาค และไม่มีประโยชน์เข้ามาเกี่ยวข้อง | 3 |
| 2. ผู้บริหาร และบุคลากรในด้านต่าง ๆ ต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต ยุติธรรม และมีความเท่าเทียมกัน | 3 |
| 3. การคัดเลือกบุคลากรเข้าปฏิบัติงานในตำแหน่งต่าง ๆ และการรับบุคลากร เข้ามาปฏิบัติงาน ให้มีหลักหรือกฎเกณฑ์ที่ชัดเจน | 1 |
| 4. ให้พนักงานและผู้บริหาร ได้อบรมหลักสูตรการพัฒนาจิตใจอย่างน้อย ปีละ 1 ครั้ง | 1 |
| รวม | 8 |

จากตารางที่ 4.76 พบว่า บุคลากรกลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถามเสนอแนะเกี่ยวกับการ
 บริหารจัดการตามหลักธรรมภิบาลของสายออกบัตร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี
 จังหวัดนครปฐมด้านหลักคุณธรรมดังนี้ คือ 1) พิจารณาผลงานของบุคลากรด้วยความยุติธรรม ให้
 ความช่วยเหลือดูแลกันเหมือนพี่น้องหรือญาติมิตร และยอมรับรับฟังความคิดเห็นของบุคลากรผู้
 ปฏิบัติงานอย่างเสมอภาค และไม่มีประโยชน์เข้ามาเกี่ยวข้อง จำนวน 3 คน 2) ผู้บริหาร และบุคลากร
 ในด้านต่าง ๆ ต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต ยุติธรรม และมีความเท่าเทียมกัน จำนวน
 3 คน 3) การคัดเลือกบุคลากรเข้าปฏิบัติงานในตำแหน่งต่าง ๆ และการรับบุคลากรเข้ามาปฏิบัติงาน
 ใหม่ ให้มีหลักหรือกฎเกณฑ์ที่ชัดเจน จำนวน 1 คน และ 4) ให้พนักงานและผู้บริหาร ได้อบรม
 หลักสูตรการพัฒนาจิตใจอย่างน้อย ปีละ 1 ครั้ง จำนวน 1 คน

ตารางที่ 4.77 แสดงความถี่เกี่ยวกับข้อเสนอแนะแนวทางในการส่งเสริมการบริหารจัดการตามหลัก
 ธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี
 จังหวัดนครปฐม ด้านหลักความโปร่งใส

| ข้อเสนอแนะ | ความถี่ |
|--|----------|
| 1. บริหารงานด้วย ความถูกต้อง ซื่อตรง ซื่อสัตย์ สามารถตรวจสอบได้และ ควรเปิดเผยข้อมูลที่มีผลต่อบุคลากรสามารถตรวจสอบและขอผลการ ประเมินการขึ้นเงินเดือนได้และส่งเสริมความก้าวหน้าในหน้าที่ตามหลัก คุณธรรม | 5 |
| 2. การประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ให้เพียงพอและมีความชัดเจน เช่น จัดทำบอร์ดแสดงผลการประกอบการประจำปี | 3 |
| รวม | 8 |

จากตารางที่ 4.77 พบว่า บุคลากรกลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถามเสนอแนะเกี่ยวกับการ
 บริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนคร
 ชัยศรี จังหวัดนครปฐมด้านหลักความโปร่งใส 1) บริหารงานด้วย ความถูกต้อง ซื่อตรง ซื่อสัตย์
 สามารถตรวจสอบได้ และควรเปิดเผยข้อมูลที่มีผลต่อบุคลากรสามารถตรวจสอบและขอผลการ
 ประเมินการขึ้นเงินเดือนได้ และ ส่งเสริมความก้าวหน้าในหน้าที่ตามหลักคุณธรรม จำนวน 5 คน
 2) การประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ให้เพียงพอและมีความชัดเจน เช่น จัดทำบอร์ดแสดงผลการ
 ประกอบการประจำปี จำนวน 3 คน



ตารางที่ 4.78 แสดงความถี่เกี่ยวกับข้อเสนอแนะแนวทางในการส่งเสริมการบริหารจัดการตามหลัก
ธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี
จังหวัดนครปฐม ด้านหลักการมีส่วนร่วม

| ข้อเสนอแนะ | ความถี่ |
|---|---------|
| 1. ควรจัดตั้งบุคลากรจากส่วนงานต่าง ๆ และบุคลากรรุ่นใหม่ ๆ ให้มีส่วนร่วมในกรรมการชุดต่าง ๆ ให้มากกว่าขึ้น | 3 |
| 2. ควรจัดให้บุคลากรแสดงความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ เช่น เรื่องที่มีผลกระทบกับบุคลากร ,การเปลี่ยนแปลงในการปฏิบัติงานผู้ปฏิบัติควรมีส่วนร่วมรับฟังและสามารถแสดงความคิดเห็นได้ | 2 |
| 3. ควรให้ความสำคัญงานของส่วนรวม ให้ความร่วมมือร่วมแรงร่วมใจและควรจัดให้มีกิจกรรมเพื่อสังคมโดยผู้บริหารและพนักงานได้ร่วมกันลงไปช่วยสังคม | 2 |
| รวม | 7 |

จากตารางที่ 4.78 พบว่า บุคลากรกลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถามเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ด้านหลักการมีส่วนร่วม 1) ควรจัดตั้งบุคลากรจากส่วนงานต่าง ๆ และบุคลากรรุ่นใหม่ ๆ ให้มีส่วนร่วมในกรรมการชุดต่าง ๆ ให้มากกว่าขึ้นจำนวน 3 คน 2) ควรจัดให้บุคลากรแสดงความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ เช่น เรื่องที่มีผลกระทบกับบุคลากร ,การเปลี่ยนแปลงในการปฏิบัติงานผู้ปฏิบัติควรมีส่วนร่วมรับฟังและสามารถแสดงความคิดเห็นได้จำนวน 2 คนและ 3) ควรให้ความสำคัญงานของส่วนรวม ให้ความร่วมมือร่วมแรงร่วมใจ และควรจัดให้มีกิจกรรมเพื่อสังคมโดยผู้บริหารและพนักงานได้ร่วมกันลงไปช่วยสังคม จำนวน 2 คน

ตารางที่ 4.79 แสดงความถี่เกี่ยวกับข้อเสนอแนะแนวทางในการส่งเสริมการบริหารจัดการตามหลัก
 ธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี
 จังหวัดนครปฐม ด้านหลักความรับผิดชอบ

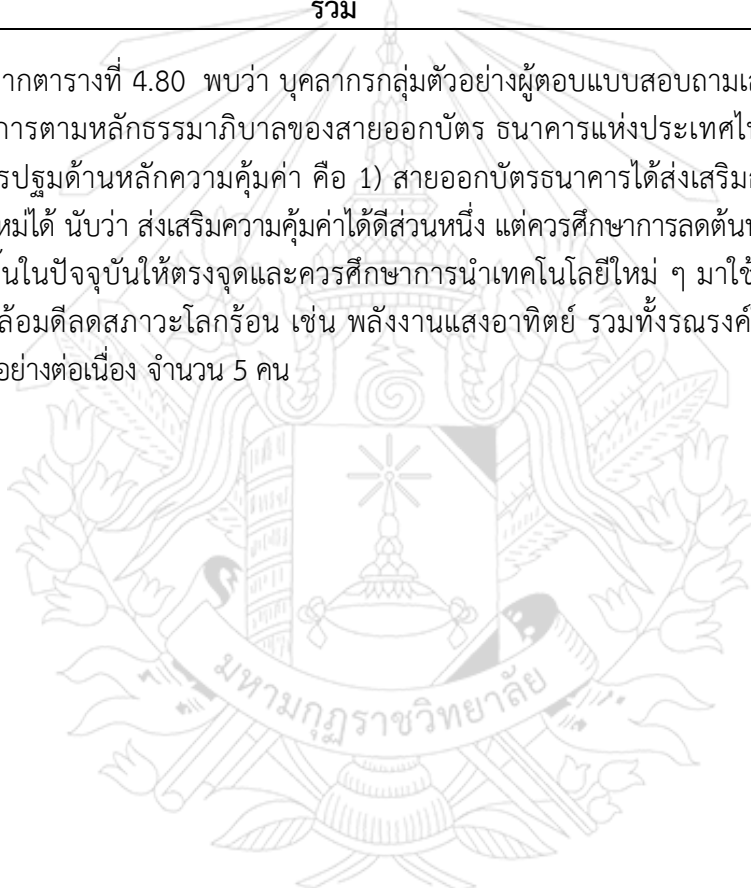
| ข้อเสนอแนะ | ความถี่ |
|---|----------|
| 1. ควรส่งเสริมและเสริมสร้างคุณธรรมของผู้บริหารและบุคลากรโดยจัดให้มีการ ฝึกรอบรม หรือกิจกรรม เพื่อให้คนรักองค์กร และตระหนักรู้ถึงหน้าที่ความ รับผิดชอบของตน เพื่อปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบขยันซื่อสัตย์และอดทน | 3 |
| 2. เมื่อเกิดข้อผิดพลาดในการปฏิบัติงาน ผู้บริหารตั้งแต่ระดับหัวหน้าขึ้นไปต้อง รับผิดชอบก่อนผู้ใต้บังคับบัญชาเสมอ | 1 |
| 3. ควรสนับสนุนการปฏิบัติงานของพนักงาน ให้มีความปลอดภัย เช่น ควรเพิ่ม ระบบให้เกิดความปลอดภัยในการทำงานให้มากยิ่งขึ้น | 1 |
| รวม | 5 |

จากตารางที่ 4.79 พบว่า บุคลากรกลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถามเสนอแนะเกี่ยวกับการ
 บริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี
 จังหวัดนครปฐม ด้านหลักความรับผิดชอบ 1) ควรส่งเสริมและเสริมสร้างคุณธรรมของผู้บริหารและ
 บุคลากรโดยจัดให้มีการฝึกรอบรม หรือกิจกรรม เพื่อให้คนรักองค์กร และตระหนักรู้ถึงหน้าที่ความ
 รับผิดชอบของตน เพื่อปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบขยันซื่อสัตย์ และอดทน จำนวน 3 คน 2) เมื่อ
 เกิดข้อผิดพลาดในการปฏิบัติงาน ผู้บริหารตั้งแต่ระดับหัวหน้าขึ้นไปต้องรับผิดชอบก่อนผู้ใต้บังคับบัญชาเสมอ
 จำนวน 1 คน และ 3) ควรสนับสนุนการปฏิบัติงานของพนักงาน ให้มีความปลอดภัย เช่น ควรเพิ่มระบบ
 ให้เกิดความปลอดภัยในการทำงานให้มากยิ่งขึ้น จำนวน 1 คน

ตารางที่ 4.80 แสดงความถี่เกี่ยวกับข้อเสนอแนะแนวทางในการส่งเสริมการบริหารจัดการตามหลัก
 ธรรมชาติของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี
 จังหวัดนครปฐม ด้านหลักความคุ้มค่า

| ข้อเสนอแนะ | ความถี่ |
|--|----------|
| 1. สายออกบัตรธนาคารได้ส่งเสริมการนำวัสดุที่สามารถกลับมาใช้ใหม่ได้ นับว่าส่งเสริมความคุ้มค่าได้ดีส่วนหนึ่ง แต่ควรศึกษาการลดต้นทุนในการผลิต ลดของเสียที่เกิดขึ้นในปัจจุบันให้ตรงจุดและควรศึกษาการนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้เพื่อลดต้นทุน รักษาสภาพแวดล้อมดีลดสภาวะโลกร้อน เช่น พลังงานแสงอาทิตย์ รวมทั้งรณรงค์ในเรื่องการประหยัดทรัพยากร อย่างต่อเนื่อง | 5 |
| รวม | 5 |

จากตารางที่ 4.80 พบว่า บุคลากรกลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถามเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารจัดการตามหลักธรรมชาติของสายออกบัตร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐมด้านหลักความคุ้มค่า คือ 1) สายออกบัตรธนาคารได้ส่งเสริมการนำวัสดุที่สามารถกลับมาใช้ใหม่ได้ นับว่า ส่งเสริมความคุ้มค่าได้ดีส่วนหนึ่ง แต่ควรศึกษาการลดต้นทุนในการผลิต ลดของเสียที่เกิดขึ้นในปัจจุบันให้ตรงจุดและควรศึกษาการนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้เพื่อลดต้นทุน รักษาสภาพแวดล้อมดีลดสภาวะโลกร้อน เช่น พลังงานแสงอาทิตย์ รวมทั้งรณรงค์ในเรื่องการประหยัดทรัพยากร อย่างต่อเนื่อง จำนวน 5 คน



บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของบุคลากรโรงพิมพ์ธนบัตร ต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม” เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของบุคลากรโรงพิมพ์ธนบัตรต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม 2) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ของบุคลากรโรงพิมพ์ธนบัตรที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และรายได้ต่างกัน และ 3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางในการส่งเสริมการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ บุคลากรโรงพิมพ์ธนบัตร สายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม จำนวน 218 คน ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยผู้วิจัยเขียนชื่อของบุคลากร จำนวน 477 คน แล้วนำไปใส่กล่องและจับขึ้นมาทีละชื่อจนครบ จำนวน 218 คน หลังจากนั้นนำแบบสอบถามไปแจกให้กับบุคลากรตามรายชื่อที่จับได้ จนได้ครบ จำนวน 218 คน ตามเป้าหมายที่ต้องการ โดยอธิบายเหตุผลและวิธีการตอบแบบสอบถามจนกลุ่มตัวอย่างมีความเข้าใจ และรับแบบสอบถามที่ตอบเรียบร้อยแล้วกลับคืนมา ทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ แล้วนำมาวิเคราะห์และประมวลผล โดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ได้แก่ สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentages) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และการทดสอบสมมติฐาน ด้วยสถิติอนุมาน หรืออ้างอิง (Inferential Statistics) โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

- 5.1 สรุปผลการวิจัย
- 5.2 อภิปรายผลการวิจัย
- 5.3 ข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 ข้อมูลทั่วไปปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิจัยพบว่า บุคลากรโรงพิมพ์ธนบัตร สายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 157 คน คิดเป็นร้อยละ 72.0 และเพศหญิง จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 28.0 มีอายุระหว่าง อายุ 41–50 ปี จำนวน 95 คน คิดเป็นร้อยละ 43.6 รองลงมา มี อายุ 51 ปีขึ้นไป จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 33.9

และลำดับสุดท้ายมีอายุระหว่าง 20 – 30 ปี จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 4.6 ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 127 คน คิดเป็นร้อยละ 58.3 รองลงมามีการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 23.4 และน้อยที่สุดมีการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 18.3 ตามลำดับ ส่วนใหญ่ มีรายได้สูงกว่า 55,001 จำนวน 132 คน คิดเป็นร้อยละ 60.6 รองลงมามีรายได้ระหว่าง 40,001–55,000 บาท จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 17.9 และน้อยที่สุดมีรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.9 ตามลำดับ

5.1.2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของบุคลากรโรงพิมพ์ธนบัตรต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม โดยรวมและรายด้าน ดังนี้

พบว่า บุคลากรโรงพิมพ์ธนบัตรมีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ด้านหลักคุณธรรม รองลงมาคือ ด้านหลักความรับผิดชอบ ด้านนิติธรรม ด้านหลักความคุ้มค่า ด้านหลักความโปร่งใส และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่ ด้านหลักการมีส่วนร่วม ตามลำดับ

ด้านหลักนิติธรรม พบว่า บุคลากรโรงพิมพ์ธนบัตรมีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ ข้อที่ 1 การบริหารงานของสายออกบัตรธนาคาร เป็นไปตามข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง และพิธีปฏิบัติ ตามที่กำหนดไว้ ลำดับรองลงมาได้แก่ ข้อที่ 2. บุคลากรยึดถือหลักและปฏิบัติเป็นไปตามข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง และพิธีปฏิบัติ ตามที่สายออกบัตรธนาคารกำหนดไว้ อย่างถูกต้องรัดกุม และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่ ข้อ 4. สายออกบัตรธนาคาร ได้จัดให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นการออกกฎระเบียบข้อบังคับ ตามลำดับ

ด้านหลักคุณธรรม พบว่า บุคลากรโรงพิมพ์ธนบัตรมีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ ข้อที่ 2. บุคลากรสายออกบัตรธนาคาร ปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต ขยันอดทนและมีระเบียบวินัย ลำดับรองลงมา ได้แก่ ข้อที่ 3. สายออกบัตรธนาคาร คัดเลือกบุคลากรเข้ามาปฏิบัติงาน โดยพิจารณาจากความรู้ความสามารถ เป็นหลัก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่ ข้อที่ 5 สายออกบัตรธนาคาร ให้บริการและความช่วยเหลือแก่บุคลากร ด้วยความยุติธรรม ซื่อสัตย์และเสมอภาค ตามลำดับ

ด้านหลักความโปร่งใส พบว่า บุคลากรโรงพิมพ์ธนบัตรมีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาโดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ข้อที่ 1 สายออกบัตรธนาคาร มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่สำคัญให้กับบุคลากรทราบ และข้อที่ 4 สายออกบัตรธนาคาร มีการจัดทำแผนผัง แผนงานหรือขั้นตอนในการปฏิบัติงาน และประกาศให้บุคลากรทราบ ลำดับรองลงมา ได้แก่ข้อที่ 3 บุคลากรสามารถเข้าถึง และรับรู้ข้อมูลข่าวสารในด้าน

ต่าง ๆ ขององค์กรได้อย่างสะดวกและรวดเร็วและ ข้อที่ 5 สายออกบัตรธนาคาร มีการสรุปผลการดำเนินงานประจำปีให้บุคลากรทราบ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่ ข้อที่ 2. การดำเนินงานของสายออกบัตรธนาคาร มีระบบติดตามประเมินผล หรือจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของบุคลากรตามลำดับ

ด้านหลักการมีส่วนร่วม พบว่า บุคลากรโรงพิมพ์ธนบัตรมีความคิดเห็นของต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาโดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ข้อที่ 1 สายออกบัตรธนาคาร เปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ ในรูปของคณะกรรมการ คณะทำงาน ร่วมวางแผน และร่วมปฏิบัติ ลำดับรองลงมา ได้แก่ ข้อที่ 4. สายออกบัตรธนาคาร จัดให้มีการประชุมเพื่อแถลงผลงานและเปิดโอกาสให้บุคลากรแสดงความคิดเห็นและซักถาม และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่ข้อที่ 2 สายออกบัตรธนาคาร เปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการจัดทำแผน/เสนอแผนงาน และโครงการพัฒนาประจำปี ตามลำดับ

ด้านหลักความรับผิดชอบ พบว่า บุคลากรโรงพิมพ์ธนบัตรมีความคิดเห็นของต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาโดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ ข้อที่ 4 สายออกบัตรธนาคารรับผิดชอบต่อสังคมโดยรวม ด้วยความมุ่งมั่นผลิตและบริหารจัดการธนบัตร ที่มีคุณภาพสูงเพียงพอต่อระบบเศรษฐกิจและความเชื่อมั่นของประชาชน ลำดับรองลงมาได้แก่ ข้อที่ 5 สายออกบัตรธนาคาร ดำเนินงานโดยคำนึงถึงอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของบุคลากร ในสถานที่ปฏิบัติงาน ขณะปฏิบัติงาน และต่อสภาพแวดล้อมโดยรวม และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่ ข้อ 3 สายออกบัตรธนาคาร มีกระบวนการ วิธีการและขั้นตอนที่ชัดเจน กระตือรือร้นในการแก้ไขปัญหาข้อขัดข้องต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติงานตามลำดับ

ด้านหลักความคุ้มค่า พบว่า บุคลากรโรงพิมพ์ธนบัตรมีความคิดเห็นของต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาโดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ข้อที่ 2 สายออกบัตรธนาคาร มีการนำเทคโนโลยี เครื่องมือ เครื่องใช้ และอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ทันสมัยมาใช้เพื่อความสะดวกรวดเร็วและมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน และลดต้นทุนค่าใช้จ่าย ลำดับรองลงมาได้แก่ ข้อที่ 5 สายออกบัตรธนาคาร รณรงค์ให้บุคลากรสายออกบัตรธนาคาร ปฏิบัติตนและปฏิบัติงานโดยยึดหลักการ ความประหยัด คุ้มค่า รักษาทรัพยากรธรรมชาติให้สมบูรณ์และยั่งยืน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่ ข้อที่ 4. สายออกบัตรธนาคาร ดำเนินกิจกรรม/โครงการ ได้เรียงลำดับความสำคัญก่อน-หลังตามความจำเป็นและความเร่งด่วนขององค์กร ตามลำดับ

5.1.3 ผลการทดสอบสมมติฐาน

โดยการเปรียบเทียบความแตกต่างความคิดเห็นของบุคลากรโรงพิมพ์ธนบัตรที่มีต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร จำแนกตาม เพศ อายุ การศึกษา และรายได้

พบว่า บุคลากรที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล ของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม

โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน ส่วนบุคลากรที่มี เพศ อายุ รายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล ของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐมโดยรวม ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 1 บุคลากรที่เพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล ของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐมแตกต่างกัน

จากการทดสอบสมมติฐานการวิจัย พบว่าบุคลากรที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักความรับผิดชอบ และด้านหลักการมีส่วนร่วม ไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านหลักความคุ้มค่า แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

สมมติฐานที่ 2 บุคลากรที่อายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล ของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐมแตกต่างกัน

จากการทดสอบสมมติฐานการวิจัย พบว่า บุคลากรที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย โดยรวมไม่แตกต่างกัน คือ ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักความรับผิดชอบต่อหลักการมีส่วนร่วม และด้านหลักความคุ้มค่า

สมมติฐานที่ 3 บุคลากรที่ระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล ของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม แตกต่างกัน

จากการทดสอบสมมติฐานการวิจัย พบว่า บุคลากรที่มีการศึกษาต่างกัน ความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย โดยรวมแตกต่างกัน เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ คือ ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความรับผิดชอบต่อหลักการมีส่วนร่วม และด้านหลักความคุ้มค่า ส่วนด้านหลักนิติธรรม และ ด้านหลักคุณธรรม ไม่แตกต่าง

สมมติฐานที่ 4 บุคลากรที่รายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล ของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม แตกต่างกัน

จากการทดสอบสมมติฐานการวิจัย พบว่า บุคลากรที่มีรายได้ต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักความรับผิดชอบต่อหลักการมีส่วนร่วม และด้านหลักความคุ้มค่า ไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านหลักนิติธรรม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

5.1.4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล ของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม เรียงลำดับดังนี้

ด้านหลักนิติธรรม พบว่า บุคลากรผู้ตอบแบบสอบถามเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตร ธนาकारแห่งประเทศไทย ดังนี้ คือ 1) ควรใช้คำสั่งกฎระเบียบ ข้อบังคับ และพิธีปฏิบัติ และการพิจารณาบทลงโทษต่อการกระทำผิดไปตามความผิดที่ได้กระทำหนักเบาตามเหตุและผลด้วยความเสมอภาค จำนวน 4 คน 2) ควรจัดให้มีการฝึกอบรมหรือทบทวนเรื่องกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และพิธีปฏิบัติให้แก่บุคลากรอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจ เพื่อให้ปฏิบัติถูกต้อง จำนวน 2 คน 3) ควรจัดให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในการออกกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ จำนวน 2 คน

ด้านหลักคุณธรรม พบว่า บุคลากรกลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถามเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตร ธนาकारแห่งประเทศไทย ดังนี้ คือ 1) ควรพิจารณาผลงานของบุคลากรด้วยความยุติธรรม ให้ความช่วยเหลือดูแลกันเหมือนพี่น้องหรือญาติมิตร และยอมรับฟังความคิดเห็นของบุคลากรผู้ปฏิบัติงานอย่างเสมอภาค และไม่มีผลประโยชน์เข้ามาเกี่ยวข้อง จำนวน 3 คน 2) การคัดเลือกบุคลากรเข้าปฏิบัติงานในตำแหน่งต่าง ๆ และการรับบุคลากรเข้ามาปฏิบัติงาน ให้มีหลักหรือกฎเกณฑ์ที่ชัดเจน จำนวน 1 คน และ 3) ให้พนักงานและผู้บริหาร ได้อบรมหลักสูตรการพัฒนาจิตใจอย่างน้อย ปีละ 1 ครั้ง จำนวน 1 คน

ด้านหลักความโปร่งใส พบว่า บุคลากรกลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถามเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตร ธนาकारแห่งประเทศไทย ดังนี้ คือ 1) บริหารงานด้วย ความถูกต้อง ซื่อตรง ซื่อสัตย์ สามารถตรวจสอบได้ และควรเปิดเผยข้อมูลที่มีผลต่อบุคลากรให้บุคลากรสามารถตรวจสอบและขอผลการประเมินการขึ้นเงินเดือนได้ ควรส่งเสริมความก้าวหน้าในหน้าที่ตามหลักคุณธรรม จำนวน 5 คน 2) การประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ให้เพียงพอและมีความชัดเจน เช่น จัดทำบอร์ดแสดงผลการดำเนินงาน

ด้านหลักการมีส่วนร่วม พบว่า บุคลากรกลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถามเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตร ธนาकारแห่งประเทศไทย ดังนี้ คือ 1) ควรจัดตั้งบุคลากรจากส่วนงานต่าง ๆ และบุคลากรรุ่นใหม่ ๆ ให้มีส่วนร่วมในกรรมการชุดต่าง ๆ ให้มากกว่าขึ้น จำนวน 3 คน 2) ควรจัดให้บุคลากรแสดงความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ เช่น เรื่องที่มีผลกระทบต่อบุคลากร ,การเปลี่ยนแปลงในการปฏิบัติงานผู้ปฏิบัติควรมีส่วนร่วมรับฟังและสามารถแสดงความคิดเห็นได้จำนวน 2 คน และ 3) ควรให้ความสำคัญในงานของส่วนรวม ให้ความร่วมมือร่วมแรงร่วมใจ และควรจัดให้มีกิจกรรมเพื่อสังคมโดยผู้บริหารและพนักงานได้ร่วมกันลงไปช่วยสังคม จำนวน 2 คน

ด้านหลักความรับผิดชอบ พบว่า บุคลากรกลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถามเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตร ธนาकारแห่งประเทศไทย ดังนี้ คือ 1) ควรส่งเสริมและเสริมสร้างคุณธรรมของผู้บริหารและบุคลากรโดยจัดให้มีการฝึกอบรม หรือจัดกิจกรรม เพื่อให้คนรักองค์กร และตระหนักรู้ถึงหน้าที่ความรับผิดชอบของตน เพื่อปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบซื่อสัตย์ และอดทน จำนวน 3 คน 2) เมื่อเกิดข้อผิดพลาดในการปฏิบัติงาน ผู้บริหารตั้งแต่ระดับหัวหน้าขึ้นไปต้องรับผิดชอบก่อนผู้ใต้บังคับบัญชาเสมอจำนวน 1 คน และ 3) ควรสนับสนุนการปฏิบัติงานของพนักงาน ให้มีความปลอดภัย เช่น ควรเพิ่มระบบให้เกิดความปลอดภัยในการทำงานให้มากยิ่งขึ้น จำนวน 1 คน

ด้านหลักความคุ้มค่าพบว่า บุคลากรกลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถามเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตร ธนาคารแห่งประเทศไทย ดังนี้คือ 1) สายออกบัตรธนาคารได้ส่งเสริมการนำวัสดุที่สามารถกลับมาใช้ใหม่ได้ นับว่า ส่งเสริมความคุ้มค่าได้ดีส่วนหนึ่ง แต่ควรศึกษาการลดต้นทุนในการผลิต ลดของเสียที่เกิดขึ้นในปัจจุบันให้ตรงจุด และควรศึกษาการนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้เพื่อลดต้นทุน รักษาสภาพแวดล้อมดีลดสภาวะโลกร้อน เช่น พลังงานแสงอาทิตย์ รวมทั้งรณรงค์ในเรื่องการประหยัดทรัพยากร อย่างต่อเนื่อง จำนวน 5 คน

สรุปข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคารแห่งประเทศไทยโดยเรียงลำดับตามความถี่จากมากไปหาน้อย คือ **ด้านหลักนิติธรรม** เรื่อง “ใช้คำสั่ง กฎระเบียบ ข้อบังคับ และพิธีปฏิบัติ และการพิจารณาบทลงโทษต่อการกระทำผิดไปตามความผิดที่ได้กระทำหนักเบาตามเหตุและผลด้วยความเสมอภาค” **ด้านความโปร่งใส** เรื่อง “บริหารงานด้วย ความถูกต้อง ซื่อตรง ซื่อสัตย์ สามารถตรวจสอบได้และควรเปิดเผยข้อมูลที่มีผลต่อบุคลากรสามารถตรวจสอบและขอผลการประเมินการขึ้นเงินเดือนได้และ ส่งเสริมความก้าวหน้าในหน้าที่ตามหลักคุณธรรม” **ด้านหลักคุณธรรม** เรื่อง “การพิจารณาผลงานของบุคลากรด้วยความยุติธรรม ให้ความช่วยเหลือดูแลกันเหมือนพี่น้องหรือญาติมิตรและยอมรับฟังความคิดเห็นของบุคลากรผู้ ปฏิบัติงานอย่างเสมอภาค และไม่มีประโยชน์เข้ามาเกี่ยวข้อง” **ด้านหลักความคุ้มค่า** เรื่อง “สายออกบัตรธนาคารได้ส่งเสริมการนำวัสดุที่สามารถกลับมาใช้ใหม่ได้ นับว่า ส่งเสริมความคุ้มค่าได้ดีส่วนหนึ่ง แต่ควรศึกษาการลดต้นทุนในการผลิต ลดของเสียที่เกิดขึ้นในปัจจุบันให้ตรงจุดและควรศึกษาการนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้เพื่อลดต้นทุน รักษาสภาพแวดล้อมดีลดสภาวะโลกร้อน เช่น พลังงานแสงอาทิตย์ รวมทั้งรณรงค์ในเรื่องการประหยัดทรัพยากร อย่างต่อเนื่อง” **ด้านหลักการมีส่วนร่วม** เรื่อง “การจัดตั้งบุคลากรจากส่วนงานต่าง ๆ และบุคลากรรุ่นใหม่ ๆ ให้มีส่วนร่วมในกรรมการชุดต่าง ๆ ให้มากกว่าขึ้น” **ด้านหลักความรับผิดชอบ** เรื่อง “ส่งเสริมและเสริมสร้างคุณธรรมของผู้บริหารและบุคลากรโดยจัดให้มีการฝึกอบรม หรือกิจกรรม เพื่อให้คนรักองค์กร และตระหนักถึงหน้าที่ความรับผิดชอบของตน เพื่อปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบซื่อสัตย์ และอดทน”

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยที่ควรนำมาอภิปรายผลในครั้งนี้มีหลายประเด็นด้วยกัน ผู้วิจัยสามารถอภิปรายได้ดังต่อไปนี้

5.2.1 จากการวิเคราะห์ความคิดเห็นของบุคลากรโรงพิมพ์ธนบัตรต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม

ผลการวิจัยพบว่า บุคลากรโรงพิมพ์ธนบัตรมีความเห็นต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อภิปรายได้ว่า บุคลากรโรงพิมพ์ธนบัตร มีความเห็นต่อหลักธรรมาภิบาลในการปฏิบัติงานค่อนข้างดีผู้บริหารของสายออกบัตรธนาคารได้บริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล มีการวางแผนกำหนดกลยุทธ์ในการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ โดยยึดหลักธรรมาภิบาลเป็นแนวทางในการบริหารจัดการและเป็นแนวทางใน

การปฏิบัติงาน เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของสายออกบัตรธนาคาร ส่งเสริมให้บุคลากรภายในองค์กรเป็นผู้มีความประพฤติดี มีระเบียบวินัย มีความสามัคคี และสำนึกในหน้าที่ สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ บุคลากรในแต่ละฝ่ายงานมีการสื่อสาร มีการประสานงาน และช่วยเหลืองานกันอย่างเป็นระบบ มีการประชุมระดมความคิด วางแผน แล้วนำแผนงานไปปฏิบัติ มีการทำงานเป็นทีมได้อย่างมีประสิทธิภาพเมื่อมีปัญหาหรือข้อขัดข้องใด ๆ เกิดขึ้นก็ร่วมมือกันแก้ไขเพื่อให้ลุล่วงไปได้ด้วยดี จากการทำบุคลากรรวมทั้งผู้บริหารทุกระดับมีเข้าใจและบริหารจัดการโดยยึดหลักธรรมาภิบาล ทำให้บุคลากรในทุกระดับ ทุกฝ่ายงาน สามารถผนึกกำลังกัน ร่วมทุ่มเทแรงกาย แรงใจ กำลังสติปัญญาและความรู้ความสามารถ ให้สอดคล้องกันเกิดพลังในการขับเคลื่อนภารกิจหน้าที่ที่ได้รับไปสู่จุดหมายอย่างมีประสิทธิภาพและสัมฤทธิ์ผลตามวิสัยทัศน์ที่ตั้งไว้ว่า “เป็นองค์กรที่ผลิตและบริหารจัดการนวัตกรรมชั้นนำของโลก” และมีความมุ่งมั่นปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุตามพันธกิจที่ได้ตั้งไว้ว่า “ผลิตและบริหารจัดการให้ธนบัตรหมุนเวียนมีคุณภาพดี เพียงพอต่อความต้องการของระบบเศรษฐกิจเป็นที่เชื่อมั่นของประชาชน” จนได้รับการยอมรับการรับรองและได้รับรางวัลต่าง ๆ มากมาย ดังเช่น ไทย ได้รับการรับรองมาตรฐานการจัดการแบบบูรณาการ (IMS) ซึ่งประกอบไปด้วย ระบบการบริหารงานด้านคุณภาพ ISO 9001 ด้านสิ่งแวดล้อม ISO 14001 และด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัย TIS/OHSAS 18001 โดยสถาบันรับรองมาตรฐานไอเอสโอ ได้รับรางวัลการบริหารสู่ความเป็นเลิศ ประจำปี 2557 โดยมีแนวทางของเกณฑ์มาจากรางวัล Malcolm Baldrige National Quality Award (MBNQA) ของสหรัฐอเมริกา ปัจจุบันถูกนำไปประยุกต์ใช้ในกว่า 70 ประเทศทั่วโลกได้รับรางวัลสถานประกอบกิจการดีเด่นด้านความปลอดภัยอาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน เป็นปีที่ 3 ติดต่อกัน ได้แก่ ปี 2554 ,2555 ,และปีที่ 3 ในงานสัปดาห์ความปลอดภัยในการทำงานแห่งชาติ ครั้งที่ 28 เมื่อวันที่ 5 กรกฎาคม 2557 ได้รับใบประกาศนียบัตร 5 S Model Award จากสมาคมส่งเสริมเทคโนโลยีไทย - ญี่ปุ่น (สสท.) ในส่วนผลิต 1-2 , ส่วนหมึกพิมพ์, ส่วนห้องมันคงและควบคุมคุณภาพธนบัตรได้รับรางวัลรองชนะเลิศอันดับ 1 ด้านการบริหารจัดการพลังงานดีเด่นในอาคารขนาดใหญ่ ในการประกวดรางวัล Asean Energy Awards 2013 ได้รับรางวัล Thailand Energy Awards 2013 ประเภทอาคารควบคุมดีเด่น ในวันที่ 18 กันยายน 2556 โดยรางวัลนี้ เป็นการเชิดชูเกียรติแก่ผู้ที่มีผลงานดีเด่น ด้านการอนุรักษ์พลังงาน และการพัฒนาพลังงานทดแทนในระดับประเทศ เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **ประนอม จันทรังษี** ได้วิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นที่มีต่อหลักธรรมาภิบาลในการปฏิบัติงานของบุคลากร สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยแม่โจ้” ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นที่มีต่อหลักธรรมาภิบาลในการปฏิบัติงานของบุคลากรสำนักงานอธิการบดีมหาวิทยาลัยแม่โจ้ โดยรวมทั้ง 6 ด้านอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน

ด้านหลักนิติธรรม โดยรวมมีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่า สายออกบัตรธนาคาร มีการบริหารงาน เป็นไปตามข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง และพิธีปฏิบัติ ตามที่กำหนดไว้ และยึดหลักปฏิบัติกับบุคลากรทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ **พนวัช บุญยมนัฏ** วิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร” พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร

โดยรวมทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักนิติธรรม อยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อของด้านนิติธรรม อภิปรายได้ดังนี้

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ข้อที่ว่า “การบริหารงานของสายออกบัตรธนาคาร เป็นไปตามข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง และพิธีปฏิบัติ ตามที่กำหนดไว้” ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อภิปรายได้ว่า การบริหารงานของสายออกบัตรธนาคารเป็นไปตามข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง และพิธีปฏิบัติ ตามที่กำหนดไว้ มีการปรับปรุงระเบียบคำสั่ง และพิธีปฏิบัติให้สอดคล้องทันต่อกับสถานะของงานและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอยู่เสมอ ผู้บริหารและบุคลากรมีการทบทวน มีความเข้าใจที่ถูกต้องตรงกันและร่วมมือกันปฏิบัติให้เป็นไปตามข้อบังคับระเบียบคำสั่งอย่างเคร่งครัด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **ประนอม จันทรังษี** ได้วิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นที่มีต่อหลักธรรมาภิบาลในการปฏิบัติงานของบุคลากร สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยแม่โจ้” ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นที่มีต่อหลักธรรมาภิบาลในการปฏิบัติงานของบุคลากรสำนักงานอธิการบดีมหาวิทยาลัยแม่โจ้ โดยรวมทั้ง 6 ด้านอยู่ในระดับมาก พิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านหลักคุณธรรมและด้านหลักนิติธรรม แปลผลอยู่ในระดับมาก กล่าวได้ว่าผู้บริหารได้มีการทบทวน ปรับปรุงกฎ ระเบียบ ข้อบังคับให้มีความเหมาะสม และได้มีการปรับเปลี่ยนโครงสร้างสายงานการปฏิบัติภายในองค์กร ให้สอดคล้องกับสถานการณ์และการเปลี่ยนแปลงของสังคมอยู่เสมอ มีการจัดทำคู่มือในการปฏิบัติงาน ซึ่งประกอบด้วยกระบวนการต่าง ๆ เป็นการกำหนดแนวทาง ขั้นตอน หรือวิธีการไว้เป็นลายลักษณ์อักษร และได้เผยแพร่ ประกาศให้บุคลากรได้รับทราบ โดยทั่วถึงกัน

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ข้อที่ว่า “สายออกบัตรธนาคาร ได้จัดให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น การออกกฎระเบียบข้อบังคับ” ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับปานกลาง ที่เป็นเช่นนี้อภิปรายได้ว่า สายออกบัตรธนาคารเป็นหน่วยงานหนึ่งของธนาคารแห่งประเทศไทย ซึ่งเป็นองค์กรของรัฐ มีการบริหารงานต่าง ๆ ตามนโยบายของรัฐทางด้านเศรษฐกิจในการบริหารประเทศ สายออกบัตรธนาคาร จึงมีการบริหารจัดการให้เป็นไปตามนโยบายของธนาคารแห่งประเทศไทย ตามข้อบังคับ ระเบียบคำสั่ง และพิธีปฏิบัติ ตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นบุคลากร ในการออกกฎระเบียบข้อบังคับ จึงอยู่ในรูปของคณะกรรมการซึ่งเป็นตัวแทนของบุคลากรโดยรวม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **พระสมยศ สณญูโต (ก้องกฤติยา)** วิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร รวมทั้ง 6 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ผลการศึกษาเป็นรายด้าน ด้านหลักนิติธรรม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง

2. ด้านหลักคุณธรรม โดยรวมมีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อภิปรายได้ว่า บุคลากรสายออกบัตรธนาคาร ปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต ขยันอดทนและมีระเบียบวินัย การคัดเลือกบุคลากรเข้ามาปฏิบัติงาน พิจารณาจากความรู้ความสามารถ เป็นหลัก และสายออกบัตรธนาคาร ให้บริการและความช่วยเหลือแก่บุคลากร ด้วยความยุติธรรม ซื่อสัตย์และเสมอภาค สอดคล้องกับงานวิจัยของ **นเรศ มโนวงศ์** ได้วิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหาร

จัดการตามหลักธรรมาภิบาล ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ศึกษาเฉพาะกรณี องค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล ขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านคุณธรรม มีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อของด้านคุณธรรม อภิปรายได้ดังนี้

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ข้อที่ว่า “บุคลากรสายออกบัตรธนาคาร ปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต ขยันอดทนและมีระเบียบวินัย” ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อภิปรายได้ว่า การคัดเลือก/คัดสรรบุคลากรเข้ามาปฏิบัติงานของสายออกบัตรธนาคารนั้น พิจารณาจากความรู้ความสามารถเป็นหลัก มีทดสอบความรู้ ทักษะในภาคปฏิบัติ ตรวจสอบประวัติบุคคลย้อนหลัง ทดสอบทางด้าน จิตวิทยา และมีการทดลองงานอีกเป็นเวลา 120 วัน จนเป็นที่มั่นใจได้ว่าได้บุคลากรที่มีคุณภาพสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงจะได้รับการบรรจุเข้าเป็นบุคลากรของสายออกบัตรธนาคารหรือในบางตำแหน่งงานเมื่อได้รับการบรรจุบุคลากรของสายออกบัตรธนาคารแล้วยังต้องมีการฝึกฝนทักษะเฉพาะด้านและต้องผ่านการประเมินทักษะและความรู้ความสามารถด้านศิลปะ ตามขั้นตอนต่าง ๆ เป็นเวลาไม่น้อยกว่า 3 ปี จึงจะได้รับอนุญาตให้ปฏิบัติงานในตำแหน่งนั้น ในชิ้นงานจริง เช่น เจ้าหน้าที่แกะโลหะ แผนกผลิตต้นฉบับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **นุชจรี โอภาส** วิจัย “เรื่องความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลสามเรือน อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล รายงานพบว่าประชาชนมีความคิดเห็นต่อด้านหลักคุณธรรมอยู่ในระดับมากเพราะประชาชนมีความคิดเห็นต่อการทำงานของคณะผู้บริหาร สมาชิกสภา พนักงาน ลูกจ้าง และพนักงานจัดจ้างขององค์การบริหารส่วนตำบลสามเรือน ปฏิบัติงานด้วยความถูกต้อง ซื่อสัตย์ สุจริต มีความตั้งใจในการทำงาน ขยันขันแข็งและตรงต่อเวลา ยึดหลักความเสมอภาคและความเท่าเทียมกันในสังคมเพื่อตอบสนองประโยชน์และความต้องการของประชาชนให้ได้มากที่สุด บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลสามเรือน ในทุกระดับมีความตั้งใจในการให้บริการและปฏิบัติหน้าที่อย่างจริงจัง ได้รับการฝึกอบรมและพัฒนาความรู้ความสามารถอยู่ตลอดเวลา ทำให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพ เกิดผลสัมฤทธิ์ของงาน สร้างความประทับใจให้กับประชาชน

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ข้อที่ว่า “สายออกบัตรธนาคาร ให้บริการและความช่วยเหลือแก่บุคลากร ด้วยความยุติธรรม ซื่อสัตย์และเสมอภาค” ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับมากที่สุด เป็นเช่นนี้อภิปรายได้ว่า ผู้บริหารของสายออกบัตรธนาคาร ให้ความสำคัญในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านสวัสดิการ สวัสดิภาพของบุคลากรด้านสภาพแวดล้อมในสถานที่ทำงานที่ดี ด้านอาชีพะอนามัยและความปลอดภัยในสถานที่และการปฏิบัติงาน โดยจัดทำบอร์ดสถิติขนาดใหญ่แจ้งผลการปฏิบัติงานอย่างปลอดภัยเพื่อเก็บสถิติในการปฏิบัติงานอย่างปลอดภัย จัดกิจกรรมให้บุคลากรได้พบปะกับผู้ที่ประสบอุบัติเหตุขณะปฏิบัติงานในสภาวะการณ์ต่างจนสูญเสียอวัยวะ เป็นการกระตุ้น/เตือนให้บุคลากรทุกคนตระหนักและระมัดระวังเรื่องการปฏิบัติงานอย่างปลอดภัย มีการจัดการบริการทางด้านสุขภาพโดยมีสถานที่และอุปกรณ์ในการออกกำลังกาย เช่น สนามฟุตบอล โรงยิมเนเซียม สนามวอลเลย์บอล /บาสเก็ตบอล สนามแบดมินตัน สนามเทนนิส สนามเปตองห้องฟิตเนสซึ่งสถานที่

และอุปกรณ์ทุกอย่างมีคุณภาพดีและมีขนาดมาตรฐานสากล (ยกเว้นสนามฟุตบอล)จัดเจ้าหน้าที่จาก คณะวิทยาศาสตร์การกีฬา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมาประจำทุกวันทำการ เพื่อคอยให้คำแนะนำในการออกกำลังกายอย่างถูกต้อง จัดกิจกรรมและโครงการส่งเสริมสุขภาพอย่างต่อเนื่อง จัดแพทย์และพยาบาลมาให้ให้บริการตรวจรักษาตลอดเวลาที่มีการปฏิบัติงาน และมีการบริการตรวจสุขภาพประจำปี โดยจัดทีมแพทย์และพยาบาล รวมทั้งอุปกรณ์ทางการแพทย์มาให้บริการตรวจรักษาทางสุขภาพ ให้กับบุคลากรของสายออกบัตรเป็นประจำทุกปีโดยทั่วถึงและเท่าเทียมกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **นเรศ มโนวงศ์** วิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ศึกษาเฉพาะกรณี องค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำดวน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล ขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำดวน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านคุณธรรมมีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก

3. **ด้านหลักความโปร่งใส** โดยรวมมีค่าแปลผล อยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อภิปรายได้ว่าสายออกบัตรธนาคาร มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่สำคัญให้กับบุคลากรทราบ มีการจัดทำแผนผังแผนงานหรือขั้นตอนในการปฏิบัติงาน มีการประชาสัมพันธ์ การสื่อสารที่ดี บุคลากรสามารถเข้าถึงและรับรู้ข้อมูลข่าวสารในด้านต่าง ๆ ขององค์กรได้อย่างสะดวกและรวดเร็วมีการรับฟังความคิดเห็นของบุคลากร มีระบบติดตามประเมินผล และมีการสรุปผลการดำเนินงานประจำปีให้บุคลากรทราบ ซึ่งสอดคล้องกับ **พนวิช บุญยมนิ** ได้วิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอมือง จังหวัดกำแพงเพชร” พบว่าความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอมือง จังหวัดกำแพงเพชร ด้านหลักความโปร่งใส มีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อของด้านหลักความโปร่งใส อภิปรายได้ดังนี้

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ข้อที่ว่า “สายออกบัตรธนาคาร มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่สำคัญให้กับบุคลากรทราบ มีการจัดทำแผนผัง แผนงานหรือขั้นตอนในการปฏิบัติงาน และประกาศให้บุคลากร” ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อภิปรายได้ว่า สายออกบัตรธนาคารมีระบบการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพหลายช่องทาง บุคลากรสามารถรับรู้และเข้าถึงข้อมูลได้อย่างรวดเร็ว หากต้องการรู้ข้อมูลข่าวสารหรือระเบียบคำสั่งต่าง ๆ ของสายงานก็สามารถเข้าไปสืบค้นได้จาก BOT-DRM (Bot-DRM : Bank Of Thailand - Document and Records Management)ของธนาคาร ซึ่งเป็นแหล่งเก็บรวบรวมข้อมูลข่าวสาร เอกสารข้อบังคับระเบียบคำสั่งและพิธีปฏิบัติต่าง ๆ ไว้ได้อย่างสะดวก หรือสอบถามไปยังเจ้าหน้าที่ผู้ดูแลรับผิดชอบในการจัดเก็บข้อมูลข่าวสารนั้น ๆ ได้ แต่ทั้งนี้จะต้องอยู่ภายในขอบเขตที่บุคลากรนั้น ๆ มีอำนาจที่เข้าถึงข้อมูลนั้นได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **พรพนันท์ วราพิชัยพงศ์** ได้วิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการตามหลักการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีของเทศบาลตำบลยางน่อง อำเภอสарภี จังหวัดเชียงใหม่” ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการตามหลักการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านหลักความโปร่งใสมีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก กล่าวได้ว่า เทศบาลตำบลยางน่อง มีการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร

ให้ประชาชนรับรู้รับทราบอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดระบบงานและข้อมูลข่าวสารเพื่อเผยแพร่งาน
สาธารณชน มีการจัดเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนอย่างชัดเจนเป็น
รูปธรรมพร้อมที่จะได้รับการตรวจสอบอยู่ตลอดเวลา บริหารงานโดยยึดหลักการบริหารจัดการ
บ้านเมืองที่ดี ทางด้านหลักความโปร่งใสเป็นแนวทางปฏิบัติ เพื่อเป็นตัวอย่างที่ดี สร้างความศรัทธา
เชื่อมั่นและความไว้วางใจให้แก่ประชาชน

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ข้อที่ว่า “การดำเนินงานของสายออกบัตรธนาคาร มีระบบ
ติดตามประเมินผล หรือจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของบุคลากร” ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก
ที่เป็นเช่นนี้อภิปรายได้ว่า การดำเนินงานของสายออกบัตรธนาคาร มีระบบติดตามประเมินผล การ
บริหารงานตลอดเวลา รวมทั้งจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของบุคลากรเพื่อเป็น
ข้อมูลในการปรับปรุงพัฒนาหรือปรับเปลี่ยนกลยุทธ์ต่าง ๆ เพื่อให้สอดคล้องและทันต่อสภาพการณ์ที่
เปลี่ยนแปลงไปซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ **ณชิตา ตันतालะ** ได้วิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของที่มี
ต่อการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการปฏิบัติงานขององค์การส่วนตำบลสันสลี อำเภอยางชุมน้อย
จังหวัดศรีสะเกษ” ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการนำหลักธรรมาภิบาลมาบริหาร
องค์การส่วนตำบลโดยรวม อยู่ในระดับปานกลางด้านหลักความโปร่งใส พบว่า มีค่าแปลผลอยู่ใน
ระดับปานกลาง ซึ่งอธิบายว่า ด้านหลักความโปร่งใสมีความสำคัญและจำเป็นที่จะต้องเน้นการ
เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร มีระบบติดตามประเมินผลในภาคของประชาชน การดำเนินงานที่มีผลกระทบ
กับสิ่งแวดล้อมหรือชุมชนจะต้องมีการจัดให้มีการประชาคมเพื่อรับฟังความคิดเห็นของประชาชน แต่
การดำเนินดังกล่าวยังมีข้อจำกัดด้านต่าง ๆ เช่น จำนวนบุคลากรองค์การส่วนตำบลสันสลี ด้านพื้นที่
การคมนาคม ภาษาและการดำเนินชีวิตของประชาชน ทำให้เป็นอุปสรรคในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร
ต่าง ๆ ของประชาชนและยังคงเป็นปัญหาของพื้นที่วิจัย

4. ด้านหลักการมีส่วนร่วม โดยรวมมีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อภิปรายได้ว่า
สายออกบัตรธนาคาร เปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ ในรูปของคณะกรรมการ
คณะทำงาน ร่วมประชุมเพื่อแสดงความคิดเห็น ร่วมวางแผนจัดทำแผน ชักถามซักซ้อมแผนการ
ปฏิบัติงานจนเกิดความเข้าใจที่ถูกต้องตรงกัน เพื่อนำแผนไปปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ จัดให้มีการ
ประชุมเพื่อแถลงผลการดำเนินงานในไตรมาส และเปิดโอกาสให้บุคลากรเสนอแผนงานและโครงการ
พัฒนาประจำปี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **พนวิษ บุญยมณี** ได้วิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของ
ประชาชนที่มีต่อการนำหลักธรรมาภิบาลในการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอมือง
จังหวัดกำแพงเพชร” พบว่าความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการนำหลักธรรมาภิบาลในการบริหาร
องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอมือง จังหวัดกำแพงเพชร ด้านหลักการมีส่วนร่วม อยู่ในระดับ
มาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อของ ด้านการมีส่วนร่วม อภิปรายได้ดังนี้

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ข้อที่ว่า “สายออกบัตรธนาคาร เปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วม
ร่วมในการบริหารจัดการ ในรูปของคณะกรรมการ คณะทำงาน ร่วมวางแผน และร่วมปฏิบัติ” ซึ่งมีค่า
แปลผลอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อภิปรายได้ว่า สายออกบัตรธนาคารบริหารงานตามแผนและ
นโยบายที่ได้กำหนดโดยคณะผู้บริหาร ส่วนในขั้นของการนำนโยบายไปปฏิบัตินั้นมีการบริหารจัดการใน
รูปของคณะกรรมการ คณะทำงาน ร่วมวางแผน ผนึกกำลังระดมความคิดเห็น ประสานงานกันระหว่าง

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นระบบ และร่วมปฏิบัติงานกันเป็นทีมสามารถดำเนินงานให้บรรลุผลได้อย่างมีประสิทธิภาพซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย **พชรนันท์ วราพิชัยพงศ์** ได้วิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการตามหลักการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีของเทศบาลตำบลยางนึ่ง อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการตามหลักการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีของเทศบาลตำบลยางนึ่ง อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า จากการแปลผลอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านหลักความรับผิดชอบ ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักการมีส่วนร่วม และด้านหลักความคุ้มค่า ตามลำดับ

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ข้อที่ว่า “สายออกบัตรธนาคาร เปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการจัดทำแผน/เสนอแผนงาน และโครงการพัฒนาประจำปี” ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับปานกลาง ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่า สายออกบัตรธนาคารมีการบริหารจัดการตามนโยบายของธนาคารแห่งประเทศไทย และตามที่คณะผู้บริหารสายออกบัตรธนาคารกำหนดการเข้าไปมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของบุคลากรจึงอยู่ในรูปของตัวแทน คณะกรรมการ คณะทำงานที่มีความรู้ความสามารถ มีความชำนาญมาร่วมกันคิดวางแผน และช่วยกันปฏิบัติให้เป็นไปตามแผนอย่างมีประสิทธิภาพ และสัมฤทธิ์ผลตามเป้าหมายซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **เสาวนีย์ ลอยใหม่** ได้วิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารจัดการเทศบาลตำบลเวียงสระ อำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี” ผลการศึกษาพบว่า ความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารจัดการเทศบาลตำบลเวียงสระ อำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ภาพรวมทั้ง 6 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านหลักการมีส่วนร่วม มีค่าแปลผลอยู่ในระดับปานกลาง และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ **ประนอม จันทร์ชัย** ได้วิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นที่มีต่อหลักธรรมาภิบาลในการปฏิบัติงานของบุคลากร สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยแม่โจ้” ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นที่มีต่อหลักธรรมาภิบาลในการปฏิบัติงานของบุคลากรสำนักงานอธิการบดีมหาวิทยาลัยแม่โจ้ โดยรวม ทั้ง 6 ด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านหลักการมีส่วนร่วม มีค่าแปลผลอยู่ในระดับปานกลาง กล่าวได้ว่า ผู้บริหารตลอดถึงบุคลากรมีการยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้ร่วมงาน เพราะการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมจนถึงเป็นการบริหารที่ฟังความฟังใจและเป็นการจูงใจของผู้ร่วมงาน ผู้บริหารงานได้เปิดโอกาสให้ผู้ได้บังคับบัญชา ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจในบางเรื่องบางประการขององค์กรซึ่งผู้บริหารได้พิจารณาแล้วว่าจะช่วยให้เกิดประโยชน์แก่องค์กรมากกว่าผู้บริหารจะตัดสินใจแต่ผู้เดียว มีการจัดทำโครงการทบทวนและจัดทำแผนยุทธศาสตร์ประจำปี ทำให้เกิดกระบวนการทำงานที่เป็นระบบ มีหน่วยงานรับฟังความคิดเห็น มีหน่วยงานรับเรื่องร้องทุกข์ เป็นช่องทางที่ให้บุคคลภายนอกองค์กรได้เข้ามามีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในการบริหารจัดการ

5.ด้านหลักความรับผิดชอบ โดยรวมมีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่า สายออกบัตรธนาคารดำเนินงานด้วยความรับผิดชอบต่อสังคมโดยรวมเพราะเป็นสถานที่เพียงแห่งเดียวของประเทศที่ทำหน้าที่ผลิตธนบัตรออกใช้เพื่อเป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนซื้อขายในระบบเศรษฐกิจสายออกบัตรธนาคารมีความมุ่งมั่นในการผลิตและบริหารจัดการธนบัตร ให้ธนบัตรหมุนเวียนมีคุณภาพสูงมีปริมาณที่เพียงพอต่อระบบเศรษฐกิจ ผลิตธนบัตรที่มีขนาดและรูปแบบที่สวยงามใช้เทคนิค

พิเศษในขั้นตอนของการผลิตเพื่อต่อต้านการปลอมแปลง มุ่งสร้างพึงพอใจและความเชื่อมั่นต่อระบบเศรษฐกิจและประชาชน สายออกบัตรธนาคาร ดำเนินงานโดยคำนึงถึงอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของบุคลากร ในสถานที่ปฏิบัติงาน ขณะปฏิบัติงาน และต่อสภาพแวดล้อมโดยรวม กระบวนการวิธีการและขั้นตอนในการดำเนินงานที่ชัดเจน กระตือรือร้นในการแก้ไขปัญหาข้อขัดข้องต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นด้วยความมุ่งมั่นและความตั้งใจในการเป็นองค์กรที่ผลิตและบริหารจัดการธนบัตรชั้นนำของโลก ผู้บริหารและพนักงาน สายออกบัตรธนาคาร จึงร่วมกันดำเนินการรวม 3 ระบบบริหารและจัดการเป็นระบบจัดการแบบบูรณาการ (Integrated Management System : IMS) ได้แก่ ระบบบริหารจัดการคุณภาพ ISO9001 : 2008 ระบบการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม ISO 14001 : 2004 และระบบการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัย มอก. 18001 และ BS OHSAS18001 ได้รับการรับรองระบบมาตรฐานการจัดการจากองค์การมาตรฐานสากล (International Organization for Standardization : ISO) ครบทุกระบบแล้ว เมื่อวันที่ 8 กรกฎาคม 2554 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **พระจรรณ ธีรปญโญ (เวฬุวาปี)** ได้วิจัยเรื่อง “การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การส่วนตำบลลำพยนต์ อำเภอตากฟ้า จังหวัดนครสวรรค์” ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การส่วนตำบลลำพยนต์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านนิติธรรม ด้านคุณธรรมด้านการมีส่วนร่วมด้านความรับผิดชอบ และด้านความคุ้มค่า อยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อของ ด้านความรับผิดชอบ อภิปรายได้ดังนี้

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ข้อที่ว่า “สายออกบัตรธนาคารรับผิดชอบต่อสังคมโดยรวมด้วยความมุ่งมั่นผลิตและบริหารจัดการธนบัตร ที่มีคุณภาพสูงเพียงพอต่อระบบเศรษฐกิจและความเชื่อมั่นของประชาชน” ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อภิปรายได้ว่า การดำเนินงานของสายออกบัตรธนาคารมีความเกี่ยวข้องกับความเชื่อมั่นและความมั่นคงของระบบเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศโดยการผลิตและบริหารจัดการธนบัตรที่เป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนในระบบเศรษฐกิจให้มีคุณภาพสูง มีปริมาณเพียงพอต่อระบบเศรษฐกิจและความเชื่อมั่นของประชาชน ผู้บริหารและบุคลากรของสายออกบัตรธนาคารจึงมีความมุ่งมั่นบริหารจัดการและปฏิบัติหน้าที่ในการหน้าที่เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และนโยบายคุณภาพที่องค์กรได้ตั้งไว้ โดยคำนึงถึงคุณภาพของผลิตภัณฑ์และกระบวนการผลิต มุ่งเน้นความพึงพอใจของลูกค้าเป็นสำคัญซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **พระประสิทธิ์ สารพันธุ์** ได้วิจัยเรื่อง “การบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาล : ศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช” ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาล ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านด้านความรับผิดชอบมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ข้อที่ว่า “สายออกบัตรธนาคาร มีกระบวนการ วิธีการและขั้นตอนที่ชัดเจน กระตือรือร้นในการแก้ไขปัญหาข้อขัดข้องต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติงาน” ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อภิปรายได้ว่า การดำเนินงานของสายออกบัตรธนาคาร มีความจริงจังในการบริหารจัดการเพื่อยกระดับการผลิตให้ได้มาตรฐานสากลเป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งในวิสัยทัศน์และพันธกิจ มีแผนงาน มีการนำการบริหารระบบมาตรฐานสากลมาใช้ทำให้เกิดการปรับปรุง

ระบบจัดการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เพื่อให้บุคลากรของ สายออกบัตรธนาคาร มีคุณภาพชีวิตในการทำงานที่ดี จนได้รับการรับรองระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม และระบบการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัย จากสถาบันรับรองมาตรฐานไอเอสโอ (สรอ.) ปี 2554 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **พระจรรยา อธิปญญา (เวฬุวาปี)** ได้วิจัยเรื่อง “การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การส่วนตำบลลำพยนต์ อำเภอตากฟ้า จังหวัดนครสวรรค์” ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การส่วนตำบลลำพยนต์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านหลักความรับผิดชอบ และด้านหลักความคุ้มค่า อยู่ในระดับมาก

6. ด้านหลักความคุ้มค่า โดยรวมมีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่า สายออกบัตรธนาคาร มีการบริหารจัดการโดยมุ่งเน้นหลักการ ประหยัด คุ้มค่า รักษาสภาพแวดล้อม และทรัพยากรธรรมชาติให้สมบูรณ์และยั่งยืน มีการนำเทคโนโลยี เครื่องมือ เครื่องใช้ และอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ทันสมัยมาใช้เพื่อความสะดวกรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ช่วยลดต้นทุนค่าใช้จ่าย มีการรณรงค์ ส่งเสริมให้บุคลากรดำเนินงานและใช้ชีวิตประจำวันด้วยความประหยัดโดยยึดหลักความประหยัด คุ้มค่า รักษาทรัพยากรธรรมชาติให้สมบูรณ์และยั่งยืน มีการรณรงค์ในด้านการประหยัดความคุ้มค่า เช่น เรื่องการใช้ธนบัตรให้คุ้มค่าและใช้ได้นานเพื่อลดการทำลายและการพิมพ์ซ้ำทำให้เกิดความสิ้นเปลืองในกระบวนการผลิตขึ้นมาทดแทน โดยมีคำขวัญเรื่องการใช้ธนบัตรอย่างคุ้มค่าว่า “จับด้วยมือ ถือด้วยใจ ธนบัตรไทยใช้ได้นาน” และมีคำเตือนด้านความประหยัดติดไว้ในสถานที่ต่าง ๆ เช่น คำว่า “ก่อนออกจากห้อง เหลียวมองสักนิด น้ำไฟท่านปิดสนิทหรือยัง” เป็นต้น มีการจัดกิจกรรมเพื่อสร้างแรงจูงใจในการประหยัดพลังงานไฟฟ้า ด้วยการมอบรางวัลให้กับผู้ที่สามารถประหยัดไฟฟ้าที่บ้านได้ ด้วยการนำใบแจ้งค่าไฟฟ้า จากการไฟฟ้ามาเปรียบเทียบการใช้ไฟฟ้าในแต่ละเดือนตามช่วงเวลาที่กำหนดถ้าสามารถลดการใช้ไฟฟ้าได้ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ก็ได้รับรางวัลไปโดยไม่มีเงื่อนไข มีจัดโครงการการใช้การใช้พลังงานไฟฟ้าอย่างประหยัดและถูกต้อง โดยเชิญวิทยากรที่มีความรู้ความชำนาญมาให้คำแนะนำ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **นเรศ มโนวงศ์** ได้วิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ศึกษาเฉพาะกรณี องค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล ขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านหลักความคุ้มค่า มีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก อธิบายว่าเนื่องจากในยุคปัจจุบันทรัพยากรบนโลกได้เริ่มหมดไปหลายหลายงานมีการรณรงค์ให้ใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า ของสิ่งไหนที่สามารถนำกลับมาใช้ซ้ำได้ก็นำกลับมาใช้ซ้ำใหม่อย่างคุ้มค่า เช่น การนำกระดาษที่ใช้หน้าเดียวกลับใช้อีกหน้า เปิดไฟฟ้าเท่าที่จำเป็น เปิดเครื่องปรับอากาศเป็นเวลา และยังรณรงค์ให้เจ้าหน้าที่และพนักงานช่วยกันประหยัดทรัพยากรขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร และใช้ทรัพยากรต่าง ๆ ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อของ ด้านหลักความคุ้มค่า อธิบายได้ดังนี้

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ข้อที่ว่า “สายออกบัตรธนาคาร มีการนำเทคโนโลยี เครื่องมือ เครื่องใช้ และอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ทันสมัยมาใช้เพื่อความสะดวกรวดเร็วและมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน และลดต้นทุนค่าใช้จ่าย” ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่า สาย

ออกบัตรธนาคาร เป็นหน่วยงานเดียวที่มีการผลิตและบริหารจัดการธนบัตรซึ่งเป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนซื้อขายมีความเกี่ยวเนื่องต่อระบบเศรษฐกิจ ความเชื่อมั่นของประชาชน รวมทั้งการพัฒนาความมั่นคงและยั่งยืนของประเทศ ได้การพัฒนาการผลิตตามขั้นตอนต่าง ๆ เพื่อให้ทันต่อสภาวะของเศรษฐกิจและสังคมที่มีการเป็นเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา เพื่อสร้างความเชื่อมั่นความมั่นคงและความปลอดภัยของระบบเศรษฐกิจของประเทศโดยรวม จึงมีการนำเทคโนโลยี เครื่องมือ เครื่องใช้ และอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ทันสมัยมาใช้สนับสนุนกระบวนการบริหารจัดการการผลิต เพื่อความสะดวกรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน และลดต้นทุนค่าใช้จ่ายซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **พระประสิทธิ์ สารพันธ์ุ** ได้วิจัยเรื่อง “การบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาล : ศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช” ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาล ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านหลักความคุ้มค่า มีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ข้อที่ว่า “สายออกบัตรธนาคาร ดำเนินกิจกรรม/โครงการ ได้เรียงลำดับความสำคัญก่อน-หลังตามความจำเป็นและความเร่งด่วนขององค์กร” ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่า ส่วนการดำเนินงาน กิจกรรม และโครงการต่าง ๆ ของสายออกบัตรธนาคารนั้นได้พิจารณาไปตามลำดับความสำคัญก่อน-หลังตามความจำเป็นและความเร่งด่วนขององค์กร ซึ่งสายออกบัตรธนาคาร มีหน่วยงานอยู่ด้วยกัน 5 ฝ่ายงาน ได้แก่ 1) ฝ่ายบริหารจัดการธนบัตร 2) โรงพิมพ์ธนบัตร 3) ฝ่ายกลยุทธ์และวางแผน 4) ฝ่ายการบัญชีและพัสดุ และ 5) ฝ่ายบริหารและพัฒนาบุคคล ดังนั้นจึงต้องดำเนินงานต่าง ๆ ตามลำดับความสำคัญโดยคำนึงถึงความจำเป็นความเร่งด่วนของแต่ละส่วนแต่ละฝ่ายเพื่อการใช้ทรัพยากรให้เกิดประสิทธิภาพและประโยชน์สูงสุดขององค์กร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **พระประสิทธิ์ สารพันธ์ุ** ได้วิจัยเรื่อง “การบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาล : ศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช” ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาล ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านหลักความคุ้มค่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

5.3 ข้อเสนอแนะ

สำหรับข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความคิดเห็นของบุคลากรโรงพิมพ์ธนบัตร ต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม เป็นข้อเสนอแนะที่ได้มาจากการค้นหาความจริงและการวิเคราะห์ จากผลการวิจัยทั้ง 6 ด้าน คือ 1) ด้านหลักนิติธรรม 2) ด้านหลักคุณธรรม 3) ด้านหลักความโปร่งใส 4) ด้านหลักการมีส่วนร่วม 5) ด้านหลักความรับผิดชอบ และ 6) ด้านหลักความคุ้มค่า เพื่อมุ่งเน้นให้เกิดประโยชน์มากที่สุดสำหรับบุคลากร อีกทั้งยังเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารของสายออกบัตรธนาคาร เพื่อใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นจึงนำมาเป็นข้อเสนอแนะไว้ดังนี้

5.3.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะประเด็นในหลักธรรมาภิบาลดังต่อไปนี้

ผลจากการวิจัยพบว่า บุคลากรโรงพิมพ์ธนบัตรมีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ด้านหลักคุณธรรม รองลงมาคือ ด้านหลักความรับผิดชอบ ด้านนิติธรรม ด้านหลักความคุ้มค่า ด้านหลักความโปร่งใส และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่ ด้านหลักการมีส่วนร่วม ตามลำดับ ดังนั้นผู้บริหารควรมีการส่งเสริมและพัฒนาในการบริหารจัดการหลักธรรมาภิบาล ในด้านต่าง ๆ ดังนี้

ด้านหลักนิติธรรม ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก ดังนั้น สายออกบัตรธนาคาร จึงควรส่งเสริมให้บุคลากรปฏิบัติงานตามหลักนิติธรรม โดยการปฏิบัติงานให้ใช้คำสั่ง กฎระเบียบ ข้อบังคับ และพิธีปฏิบัติ อย่างเคร่งครัดยิ่งขึ้น การพิจารณาบทลงโทษ เมื่อมีการละเมิดข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง และพิธีปฏิบัติ ควรพิจารณาไปตามความผิดที่ได้กระทำหนักเบาตามเหตุและผล ด้วยความเท่าเทียมกัน

ด้านหลักคุณธรรม ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก ดังนั้น สายออกบัตรธนาคาร จึงควรส่งเสริมให้บุคลากรปฏิบัติงานตามหลักคุณธรรมเรื่อง การพิจารณาผลงานของบุคลากรด้วยความยุติธรรม ให้ความช่วยเหลือดูแลกันเหมือนพี่น้องหรือญาติมิตร และยอมรับฟังความคิดเห็นของบุคลากรผู้ปฏิบัติงานอย่างเสมอภาค และไม่มีประโยชน์เข้ามาเกี่ยวข้อง

ด้านความโปร่งใส ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก ดังนั้นสายออกบัตรธนาคาร ควรยึดหลักการบริหารงานด้วยความถูกต้อง ซื่อตรง ซื่อสัตย์ สามารถตรวจสอบได้ ควรเปิดเผยข้อมูลที่มีผลกระทบต่อบุคลากร ให้บุคลากรสามารถตรวจสอบได้ เช่น ขอรู้อุดเหตุ ผลของการประเมินการขึ้นเงินเดือนได้ และส่งเสริมความก้าวหน้าในหน้าที่การงานตามหลักคุณธรรม

ด้านหลักความคุ้มค่า ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก ดังนั้น สายออกบัตรธนาคาร จึงควรส่งเสริมให้บุคลากรปฏิบัติงานตามด้านหลักความคุ้มค่า เรื่องการส่งเสริมการนำวัสดุที่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้ ซึ่งส่งเสริมความคุ้มค่าได้ตีส่วนหนึ่ง แต่ควรศึกษาการลดต้นทุน ลดของเสียในการกระบวนการผลิตที่เกิดขึ้นในปัจจุบันให้ตรงจุดและควรศึกษาแนวทางในการนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้เพื่อลดต้นทุนรักษาสภาพแวดล้อมที่ดี และลดสภาวะโลกร้อน เช่น พลังงานแสงอาทิตย์ รวมทั้งรณรงค์ในเรื่องการประหยัดทรัพยากรอย่างต่อเนื่อง

ด้านหลักการมีส่วนร่วม ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก ดังนั้น สายออกบัตรธนาคาร จึงควรส่งเสริมให้บุคลากรปฏิบัติงานตามด้านหลักการมีส่วนร่วม เรื่อง การแต่งตั้งบุคลากรจากส่วนงานต่าง ๆ และบุคลากรรุ่นใหม่ ๆ ให้มีส่วนร่วมในคณะกรรมการชุดต่าง ๆ ให้มากยิ่งขึ้น

ด้านหลักความรับผิดชอบ ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก ดังนั้น สายออกบัตรธนาคาร จึงควรส่งเสริมให้บุคลากรปฏิบัติงานตามด้านหลักความรับผิดชอบ เรื่อง ส่งเสริมและเสริมสร้างคุณธรรมของผู้บริหารและบุคลากรโดยจัดให้มีการฝึกอบรม หรือกิจกรรม เพื่อกระตุ้นเตือนให้คนรักองค์กร และตระหนักถึงหน้าที่ความรับผิดชอบของตน เพื่อปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ ชยัน ซื่อสัตย์ และอดทน

5.3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

1. ควรศึกษาเกี่ยวกับ “การมีส่วนร่วมในการบริหารของสายออกบัตรธนาคาร ธนาकार ธนาคารแห่งประเทศไทย”

2. ควรศึกษาเกี่ยวกับ “การร่วมติดตามประเมินผลการบังคับใช้ ข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง และพิธีปฏิบัติของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย”

3. ควรศึกษาเกี่ยวกับ “ความพึงพอใจในการให้บริการด้านสวัสดิการ ของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย”

4. ควรศึกษาเกี่ยวกับ “บทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผน/เสนอแผนงาน และโครงการพัฒนาประจำปี”

5. ควรศึกษาเกี่ยวกับ “บทบาทในการรับรู้ การสื่อสารการทำงานของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย”

6. ควรศึกษาเกี่ยวกับ “การบริหารโครงการของธนาคารแห่งประเทศไทย : ศึกษากรณีโรงพิมพ์ธนบัตร”



บรรณานุกรม

1) ภาษาไทย

ก. ข้อมูลปฐมภูมิ

พระไตรปิฎก กรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ. พระไตรปิฎกภาษาไทยฉบับหลวง เล่ม 10,11 12,2021,22,25,27,30 กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์กรมการศาสนา, 2525.

ข. ข้อมูลทุติยภูมิ

1) หนังสือทั่วไป

กมลรัตน์ หล้าสุวงศ์. (2527). *จิตวิทยาสังคม*. กรุงเทพมหานคร. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

จำลอง เงินดี. (2534). *เอกสารคำสอนวิชาจิตวิทยาสังคม*. กรุงเทพมหานคร. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

บุษบง ชัยเจริญวัฒน์ และบุญมี ลี. (2544). *ตัวชี้วัดธรรมาภิบาล*. กรุงเทพมหานคร. โรงพิมพ์คุรุสภา บุษบง ศรีสะอาด. (2543). *การวิจัยเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพมหานคร. สุวีริยาสาส์น.

ชาญชัย อินทรประวัตติ. (2553). *การสอนค่านิยม*. สงขลา: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

ทศพร ศิริสัมพันธ์. (2548). *การบริหารราชการแนวใหม่ บริบท เทคนิคและวิธี*. กรุงเทพมหานคร. บริษัทวิชั่นพริ้นท์แอนด์ดีมีเดีย.

ธงชัย สันติวงศ์. (2554). *พฤติกรรมผู้บริโภคทางการตลาด*. กรุงเทพมหานคร. ไทยวัฒนาพานิช.

ธีรยุทธ บุญมี. (2541). *แนวคิดและวาทกรรมว่าด้วยรัฐธรรมนูญแห่งชาติ*. คณะรัฐศาสตร์. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ธีระพล อรุณะกสิกรและคนอื่นๆ. (2542). *ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี*. กรุงเทพมหานคร. สำนักพิมพ์วิญญูชน.

ธีระรัตน์ กิจจาร์ภักษ์. (2542). *เอกสารคำสอนวิชาการบริหารการศึกษา*. บัณฑิตวิทยาลัย. คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏเพชรบูรณ์.

นิภา เมธาวีชัย. (2543). *วิทยาการวิจัย*. กรุงเทพมหานคร. สถาบันราชภัฏ ธนบุรี.

บุญเรียง ขจรศิลป์. (2533). *วิธีวิจัยทางการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร. พิชาญพรีนติ้ง.

ประเวศ วะสี. (2541). *แนวคิดและวาทกรรมว่าด้วยรัฐธรรมนูญแห่งชาติในธรรมาภิบาลและคอร์ปชั่นไทย*. กรุงเทพมหานคร.

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2532). *จิตวิทยาสังคม*. กรุงเทพมหานคร. แพร์พิทยา อินเตอร์เนชั่นแนล.

พยอม วงศ์สารศรี. (2542). *องค์การและการจัดการ*, = *Organization & management*.

พระธรรมโกศาจารย์ (ประยูร ธมฺมจิตโต). (2549). *พุทธวิธีในการบริหาร*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร. มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

พระเมธีธรรมาภรณ์ (ประยูร ธมฺมจิตโต). (2539). *คุณธรรมสำหรับนักบริหาร*. กรุงเทพมหานคร. มูลนิธิพุทธธรรม.

- พีรสิทธิ์ คำนวนศิลป์. (2534). *ความรู้ที่คนคิดการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองท้องถิ่น*. กรุงเทพมหานคร. บพิธการพิมพ์.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542*. กรุงเทพมหานคร. บริษัท นานมีบุ๊คส์พับลิชั่นส์.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2540). *เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา*. กรุงเทพมหานคร. สุวีริยาสาส์น.
- สงศรี ชมพวงษ์. (2547). *การวิจัย*. นครศรีธรรมราช. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.
- สถาบันดำรงราชานุภาพ. (2539). *ปัญหาการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล*. กรุงเทพมหานคร. กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย.
- สมพงษ์ เกษมสิน. (2526). *การบริหาร*. กรุงเทพมหานคร. โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิชการพิมพ์.
- สมยศ นาวิการ. (2536). *การบริหาร (Management)*. กรุงเทพมหานคร. ดอกหญ้า.
- สุชา จันท์เอม. (2554). *จิตวิทยาสังคม*. กรุงเทพมหานคร. ไทยวัฒนาพานิช.
- เสนาะ ตีเยาว์. (2544). *หลักการบริหาร*. กรุงเทพมหานคร. โรงพิมพ์หาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- อุทัย เลาหิเชียร. (2547). *รัฐประศาสนศาสตร์ : ลักษณะวิชาและลักษณะต่างๆ*. กรุงเทพมหานคร. โรงพิมพ์เสมอธรรม.
- เอกชัย กี่สุพันธ์. (2538). *การบริหารทักษะและการปฏิบัติ*. กรุงเทพมหานคร. สุขภาพใจ.

2) บทความวารสาร

- บุญสม ยอดมาลี (2546) *การสำรวจความต้องการ การจัดการศึกษาในระดับปริญญาตรี ในจังหวัดลพบุรี วิทยาสารกำแพงแสน.ปีที่ 1 ฉบับที่ 3 สิงหาคม- กันยายน (สุวีริยาสาส์น, 2543, หน้า 100)*

3) วิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์/รายงานการวิจัย

- กันต์สิต ไชยเศรษฐ์. (2551). “สภาพการและปัญหาอุปสรรคในการบริหารงานเลขานุการคณะใน มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์”. สารนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ณชิตา ตันตาละ. (2555). “ความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการปฏิบัติงานขององค์การส่วนตำบลสันลี้ อำเภอยางป่าเป้า จังหวัดเชียงราย”. สารนิพนธ์ศาสนบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.
- นเรศ มโนวงศ์. (2555). “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ศึกษาเฉพาะกรณี องค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอยางน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา”. สารนิพนธ์ศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.
- นุชจรี โอภาส. (2552). “ความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลสามเรือน อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา”. สารนิพนธ์ศาสนบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.

- ประนอม จันทรังษี. (2553). “ความคิดเห็นที่มีต่อหลักธรรมาภิบาลในการปฏิบัติงานของบุคลากรสำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยแม่โจ้”. สารนิพนธ์ศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.
- พชรนันท์ วราพิชัยพงศ์. (2556). “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการตามหลักการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีของเทศบาลตำบลยางน่อง อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่”. สารนิพนธ์ศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.
- พนวัช บุญยมนิ. (2553). “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร”. สารนิพนธ์ศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.
- พระคณพศ กิตติสารโร (ประกอบเสียง). (2554). “การบริหารงานขององค์การส่วนตำบลตามหลักธรรมาภิบาล : กรณีศึกษาขององค์การส่วนตำบลในอำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี”. วิทยานิพนธ์นิพนธ์ศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระจรูณ อธิปญโญ (เวฬุวาปี). (2554). “การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การส่วนตำบลลำพยนต์ อำเภอตากฟ้า จังหวัดนครสวรรค์”. วิทยานิพนธ์นิพนธ์ศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระบุญเสียง สดตจิตโต (บุราคร). (2557). “การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานของบุคลากรสำนักงานเขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร”. วิทยานิพนธ์นิพนธ์ศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.
- พระประสิทธิ์ สารพันธ์. (2553). “การบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาล : ศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช”. วิทยานิพนธ์นิพนธ์ศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.
- พระยุทธนา ชุตทองม้วน. (2550). “การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารของคณะกรรมการการบริหารโรงเรียนโปลิเทคนิคลานนา เชียงใหม่”. ศีกษาศาสตรมหาบัณฑิต, การบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พระสมยศ สลัญญโณ (ก้องกฤตยา). (2556). “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร”. วิทยานิพนธ์นิพนธ์ศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.
- สาวนีย์ รอยใหม่. (2553). “ความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารจัดการเทศบาลตำบลเวียงสระ อำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี”. สารนิพนธ์ศาสนบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.

5) ระเบียบคำสั่ง/หนังสือของทางราชการ

ระเบียบสายออกบัตรธนาคาร ที่ อ 5/2552 เรื่อง อัตรากำลังของสายออกบัตรธนาคาร อัตรากำลังของโรงพิมพ์ธนบัตร ณ วันที่ 1 พฤษภาคม พ.ศ. 2556

ระเบียบสายออกบัตรธนาคาร ที่ อ 4 /2552 เรื่อง การแบ่งส่วนงานของสายออกบัตรธนาคาร ตาม
ระเบียบ สอบ. ที่ อ 1/2557 ประกาศ ณ วันที่ 22 ม.ค. 2557 บังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 ก.พ.
2557 (แก้ไขเพิ่มเติมครั้งที่ 6)

6) เว็บไซต์

https://www.bot.or.th/.../Banknotes_StoryTelling_Publ.

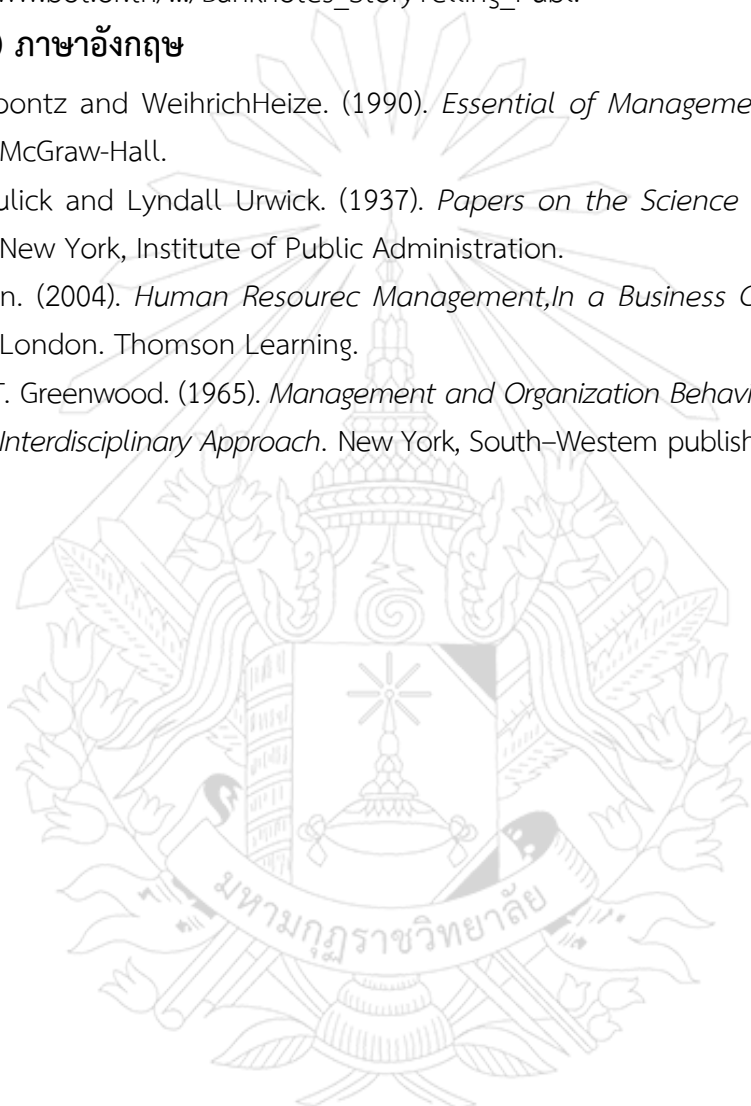
2) ภาษาอังกฤษ

Harold Koontz and WehrichHeize. (1990). *Essential of Management*, 5th. Singapore: McGraw-Hall.

Luther Gulick and Lyndall Urwick. (1937). *Papers on the Science of Administration*. New York, Institute of Public Administration.

Price. Alan. (2004). *Human Resourec Management, In a Business Context*, 2 edition. London. Thomson Learning.

William T. Greenwood. (1965). *Management and Organization Behavioral Theories : An Interdisciplinary Approach*. New York, South-Western publishing Company.





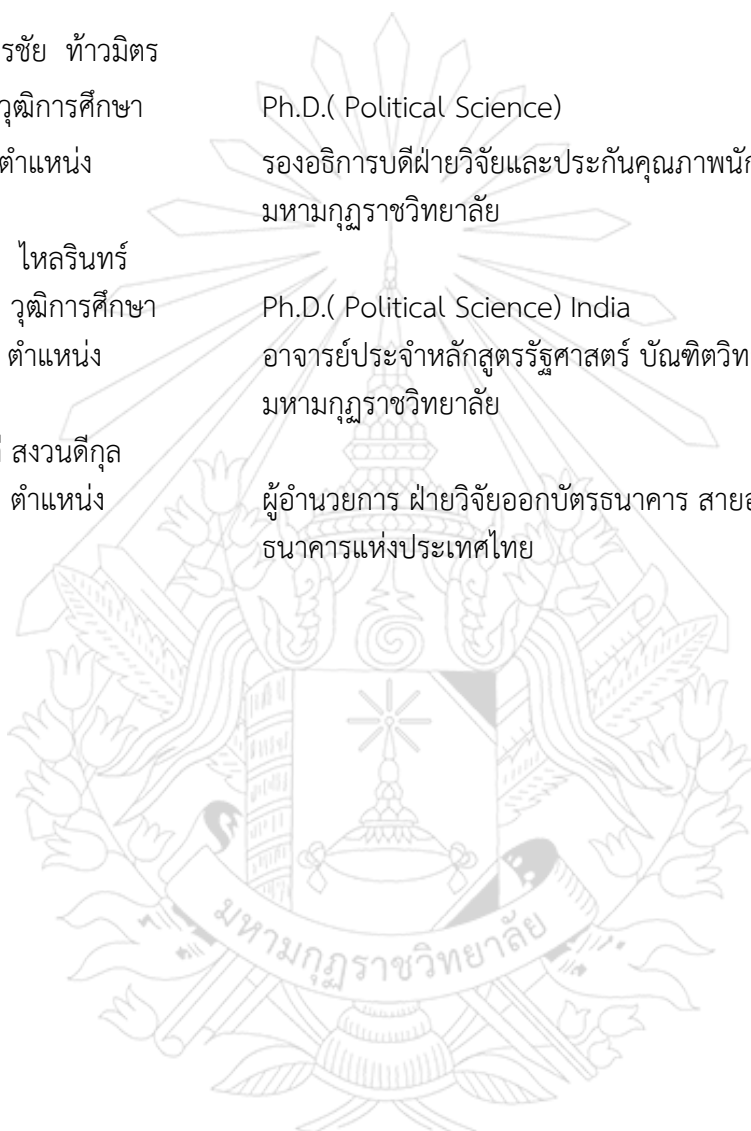
ภาคผนวก



ภาคผนวก ก
รายนามผู้เชี่ยวชาญ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

1. รศ.ดร.ศรชัย ท้าวมิตร
 วุฒิการศึกษา Ph.D.(Political Science)
 ตำแหน่ง รองอธิการบดีฝ่ายวิจัยและประกันคุณภาพนักศึกษา
 มหามกุฏราชวิทยาลัย
2. ดร.ชวลิต ไหลรินทร์
 วุฒิการศึกษา Ph.D.(Political Science) India
 ตำแหน่ง อาจารย์ประจำหลักสูตรรัฐศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย
 มหามกุฏราชวิทยาลัย
3. น.ส.โสภี สงวนตีกุล
 ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ ฝ่ายวิจัยออกบัตรธนาคาร สายออกบัตรธนาคาร
 ธนาคารแห่งประเทศไทย





ภาคผนวก ค
หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล



บันทึกข้อความ

หน่วยงาน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย โทร. ๐-๒ ๔๔๔-๖๐๐๐ ต่อ ๑๐๖๐

ที่ ศธ ๖๐๐๒ /ว ๕๔๒

วันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๗

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ตรวจเครื่องมือวิจัย

เจริญพร รศ.ดร.ศรชัย ท้าวมิตร

ด้วย นายบังเอิญ ดีเลิศ เลขประจำตัว ๕๖๒๐๑๕๐๓๓๒๐๓๘ นักศึกษาหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตรการปกครอง (GOVERNMENT) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติหัวข้อสารนิพนธ์เรื่อง “ความคิดเห็นของบุคลากรโรงพิมพ์ธนบัตร ต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล ของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม (THE OPINION OF EMPLOYEES IN NOTE PRINTING WORKS TOWARDS GOOD GOVERNANCE, IN BANK OF THAILAND, NAKHONCHAI SI DISTRICT, NAKHONPATHOM PROVINCE.)” มีความประสงค์จะขอให้ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัยในฐานะที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิด้านพระพุทธศาสนาและด้านรัฐศาสตรการปกครอง เพื่อเก็บข้อมูลเขียนสารนิพนธ์

ดังนั้น บัณฑิตวิทยาลัยจึงเจริญพรมายังท่าน เพื่อขอความอนุเคราะห์ให้ท่านตรวจเครื่องมือวิจัยให้นักศึกษาเพื่อเขียนงานสารนิพนธ์ต่อไป สำหรับวันและเวลานักศึกษาจะเป็นผู้ไปติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรมาเพื่อขอความอนุเคราะห์

(พระมหากษัตริย์ ญาณวุฑฒิน, ผศ.ดร.)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย



บันทึกข้อความ

หน่วยงาน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย โทร. ๐-๒ ๔๔๔-๖๐๐๐ ต่อ ๑๐๖๐

ที่ ศธ ๖๐๐๒ / ว ๕๔๒

วันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๓

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตรวจเครื่องมือวิจัย

เจริญพร ดร. ขวลิต ไทลรินทร์

ด้วย นายบังเอิญ ดีเลิศ เลขประจำตัว ๕๖๒๐๑๕๐๓๓๒๐๓๘ นักศึกษาหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง (GOVERNMENT) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติหัวข้อสารนิพนธ์เรื่อง “ความคิดเห็นของบุคลากรโรงพิมพ์ธนบัตร ต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล ของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม (THE OPINION OF EMPLOYEES IN NOTE PRINTING WORKS TOWARDS GOOD GOVERNANCE, IN BANK OF THAILAND, NAKHONCHAI SI DISTRICT, NAKHONPATHOM PROVINCE.)” มีความประสงค์จะขอให้ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัยในฐานะที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิด้านพระพุทธศาสนาและด้านรัฐศาสตร์การปกครอง เพื่อเก็บข้อมูลเขียนสารนิพนธ์

ดังนั้น บัณฑิตวิทยาลัยจึงเจริญพรมายังท่าน เพื่อขอความอนุเคราะห์ให้ท่านตรวจเครื่องมือวิจัยให้นักศึกษาเพื่อเขียนงานสารนิพนธ์ต่อไป สำหรับวันและเวลานักศึกษาจะเป็นผู้ไปติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรมาเพื่อขอความอนุเคราะห์

(พระมหากษัตริย์ ญาณวชิโรดม, ผศ.ดร.)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย



มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
๒๔๘ หมู่ที่ ๑ บ้านวัดสุวรรณ ถ.ศาลายา-นครชัยศรี
ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐
โทร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐ โทรสาร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๖๐

๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๗

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ตรวจเครื่องมือวิจัย

เจริญพร นางสาวโสภี สงวนดีกุล

ด้วย นายบังเอิญ ดีเลิศ เลขประจำตัว ๕๖๒๐๑๕๐๓๓๒๐๓๘ นักศึกษาหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง (GOVERNMENT) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติหัวข้อสารนิพนธ์เรื่อง “ความคิดเห็นของบุคลากรโรงพิมพ์ธนบัตร ต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล ของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม (THE OPINION OF EMPLOYEES IN NOTE PRINTING WORKS TOWARDS GOOD GOVERNANCE, IN BANK OF THAILAND, NAKHONCHAI SI DISTRICT, NAKHONPATHOM PROVINCE.)” มีความประสงค์จะขอให้ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัยในฐานะที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิด้านพระพุทธศาสนาและด้านรัฐศาสตร์การปกครอง เพื่อเก็บข้อมูลเขียนสารนิพนธ์

ดังนั้น บัณฑิตวิทยาลัยจึงเจริญพรมายังท่าน เพื่อขออนุเคราะห์ให้ท่านตรวจเครื่องมือวิจัยของนักศึกษาดังกล่าว เพื่อเขียนงานสารนิพนธ์ต่อไป สำหรับวันและเวลานักศึกษาจะเป็นผู้ไปติดต่อกับท่านด้วยตนเอง
จึงเจริญพรมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตรวจเครื่องมือวิจัยดังกล่าว

ขอเจริญพร

(พระมหาบุญศรี ญาณวฑฺฒโน, ผศ.ดร.)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ทรงแล้ว

โสภี

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

อาคารสมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส (B 7.1)

๒๔๘ หมู่ที่ ๑ ต.ศาลายา-นครชัยศรี ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๒๐๐

โทร. ๐-๒๔๔๔-๖๐๐๐ ต่อ ๑๐๕๕ โทรสาร : ๐-๒๔๔๔-๖๐๔๑

ที่ ศธ ๖๐๐๒/๓๔๔



137

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
๒๔๘ หมู่ที่ ๑ บ้านวัดสุวรรณ ฅ.ศาลายา-นครชัยศรี
ฅ.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐
โทร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐ โทรสาร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๖๐

๒๘ ตุลาคม ๒๕๕๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถามเก็บข้อมูล

เจริญพร นางวาสนา นิมิตยงสกุล

ด้วย นายบังเอิญ ดีเลิศ เลขประจำตัว ๕๖๒๐๑๕๐๓๓๒๐๓๘ นักศึกษาหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง (GOVERNMENT) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติหัวข้อสารนิพนธ์เรื่อง “ความคิดเห็นของบุคลากรโรงพิมพ์ธนบัตร ต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล ของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม (THE OPINION OF EMPLOYEES IN NOTE PRINTING WORKS TOWARDS GOOD GOVERNANCE, IN BANK OF THAILAND, NAKHONCHAI SI DISTRICT, NAKHONPATHOM PROVINCE.)” มีความจะขอให้ท่านอนุเคราะห์ในการแจกแบบสอบถามเก็บข้อมูล เพื่อเป็นข้อมูลเขียนงานสารนิพนธ์

ดังนั้น บัณฑิตวิทยาลัยจึงเจริญพรมายังท่าน เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการแจกแบบสอบถามเก็บข้อมูลดังกล่าว สำหรับวันและเวลานักศึกษาจะเป็นผู้ไปติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรมาเพื่อขอความอนุเคราะห์

อัญญาภ

ศาสตราจารย์

๒๘ ต.ค. ๒๕๕๗

ขอเจริญพร

(พระมหาบุญศรี ภาณุวฑฒโน, ผศ.ดร.)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

อาคารสมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส (B 7.1)

๒๔๘ หมู่ที่ ๑ ฅ.ศาลายา-นครชัยศรี ฅ.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๒๐๐

โทร. ๐-๒๔๔๔-๖๐๐๐ ต่อ ๑๐๕๙ โทรสาร : ๐-๒๔๔๔-๖๐๕๑

ที่ ศธ ๖๐๐๒/๓๔๐



มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
๒๔๘ หมู่ที่ ๑ บ้านวัดสุวรรณ ถ.ศาลายา-นครชัยศรี
ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐
โทร. ๐๒-๕๕๔-๖๐๐๐ โทรสาร. ๐๒-๕๕๔-๖๐๖๐

๒๘ ตุลาคม ๒๕๕๗

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถามเก็บข้อมูล

เจริญพร นายวิรัตน์ กิติพิพัฒน์

ด้วย นายบังเอิญ ดีเลิศ เลขประจำตัว ๕๖๒๐๑๕๐๓๓๒๐๓๘ นักศึกษาหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง (GOVERNMENT) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติหัวข้อสารนิพนธ์เรื่อง “ความคิดเห็นของบุคลากรโรงพิมพ์ธนบัตร ต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล ของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม (THE OPINION OF EMPLOYEES IN NOTE PRINTING WORKS TOWARDS GOOD GOVERNANCE, IN BANK OF THAILAND, NAKHONCHAI SI DISTRICT, NAKHONPATHOM PROVINCE.)” มีความจะขอให้ท่านอนุเคราะห์ในการแจกแบบสอบถามเก็บข้อมูล เพื่อเป็นข้อมูลเขียนงานสารนิพนธ์

ดังนั้น บัณฑิตวิทยาลัยจึงเจริญพรมายังท่าน เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการแจกแบบสอบถามเก็บข้อมูลดังกล่าว สำหรับวันและเวลานักศึกษาจะเป็นผู้ไปติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรมาเพื่อขอความอนุเคราะห์

อนุญาต

19 พ.ย. 2557

ขอเจริญพร

(พระมหาบุญศรี ญาณวฑฺฒโน, ผศ.ดร.)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

อาคารสมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส (B 7.1)

๒๔๘ หมู่ที่ ๑ ถ.ศาลายา-นครชัยศรี ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๒๐๐

โทร. ๐-๒๕๕๔-๖๐๐๐ ต่อ ๑๐๕๙ โทรสาร : ๐-๒๕๕๔-๖๐๕๑



ภาคผนวก ง
แบบสอบถาม

แบบสอบถาม

เรื่อง ความคิดเห็นของบุคลากรโรงพิมพ์ธนบัตร ต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล
ของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม

.....
คำชี้แจง : แบบสอบถามนี้จัดทำขึ้นเพื่อวิจัยระดับความคิดเห็นของบุคลากรของโรงพิมพ์ธนบัตรต่อ
การนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารจัดการของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย
อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม เพื่อเป็นแนวทางของบุคลากรโรงพิมพ์ธนบัตรในการนำหลัก
ธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารจัดการ ของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี
จังหวัดนครปฐม และนำรูปแบบวิธีการปฏิบัติหน้าที่ตามหลักธรรมาภิบาล ไปประยุกต์ใช้ใน
องค์กรอื่น ๆ ต่อไป

งานวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

- 1) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของบุคลากรในโรงพิมพ์ธนบัตร ต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม
- 2) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรในโรงพิมพ์ธนบัตร ต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ตามเพศ อายุ การศึกษา และรายได้
- 3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะแนวทางในการส่งเสริมการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้บริหารจัดการสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม

งานวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการจัดทำสารนิพนธ์ของ นายบังเอิญ ดีเลิศ การศึกษาตามหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์การปกครอง บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ทั้งนี้ การวิจัยครั้งนี้ไม่ได้มีเจตนาที่จะกล่าวหาถึงการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานใด หน่วยงานหนึ่ง หรือบุคคลใดบุคคลหนึ่ง หากแต่มีเจตนาเพื่อจะทราบถึงความคิดเห็นของบุคลากรในโรงพิมพ์ธนบัตร ต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณทุกท่านที่กรุณาตอบแบบสอบถามตามความจริง เพื่อเป็นประโยชน์ทางวิชาการ กรุณากรอกข้อมูล และทำเครื่องหมาย (✓) ในแบบสอบถามให้ครบถ้วน ทั้งนี้เพื่อสามารถวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัยต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้องแม่นยำยิ่งขึ้นโดยคำถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล ของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของบุคลากรในโรงพิมพ์ธนบัตรต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางในการส่งเสริมการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม
คำชี้แจง: โปรดทำเครื่องหมาย (✓) ลงในช่องที่ตรงกับคำตอบของท่านมากที่สุด

1. เพศ

() ชาย

() หญิง

2. ปัจจุบันท่านมีอายุ (ช่วงระหว่าง)

() 20 - 30 ปี

() 31 - 40 ปี

() 41 - 50 ปี

() 51 ปีขึ้นไป

3. ระดับการศึกษาของท่าน

() ระดับต่ำกว่าปริญญาตรี

() ระดับปริญญาตรี

() ระดับสูงกว่าปริญญาตรี ขึ้นไป

4. รายได้ต่อเดือนของท่านประมาณ (ช่วงระหว่าง)

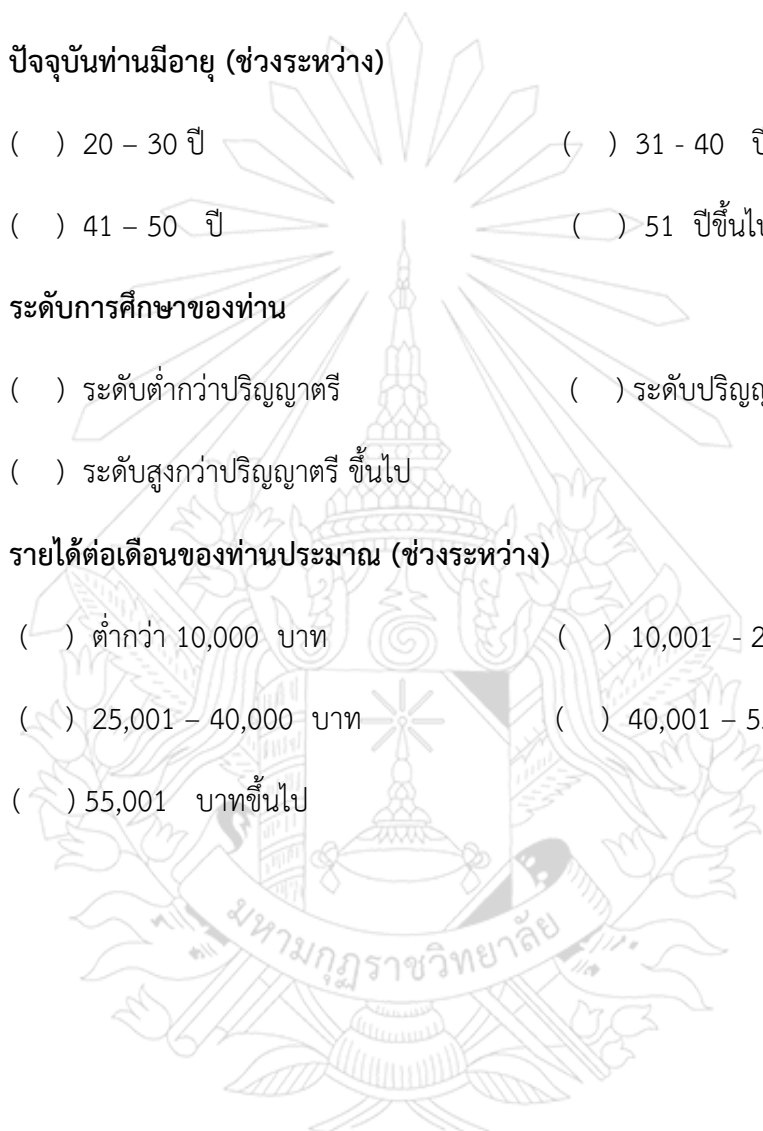
() ต่ำกว่า 10,000 บาท

() 10,001 - 25,000 บาท

() 25,001 - 40,000 บาท

() 40,001 - 55,000 บาท

() 55,001 บาทขึ้นไป



ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นของบุคลากรโรงพิมพ์ธนบัตร ต่อการบริหารจัดการ

ตามหลักธรรมาภิบาล ของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัด นครปฐม

คำชี้แจง: กรุณาแสดงความคิดเห็นตามความรู้สึกที่เป็นจริงของท่าน โดยใส่เครื่องหมาย (✓) ลง ในช่องที่ตรง กับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

| | | |
|---|---------|------------|
| 5 | หมายถึง | มากที่สุด |
| 4 | หมายถึง | มาก |
| 3 | หมายถึง | ปานกลาง |
| 2 | หมายถึง | น้อย |
| 1 | หมายถึง | น้อยที่สุด |

| ลำดับ | ความคิดเห็นของบุคลากรต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร | ระดับความคิดเห็น | | | | |
|-------|--|------------------|---|---|---|---|
| | | 5 | 4 | 3 | 2 | 1 |
| 1 | ด้านนิติธรรม การบริหารงานของสายออกบัตรธนาคาร เป็นไปตามข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง และพิธีปฏิบัติ ตามที่กำหนดไว้ | | | | | |
| 2 | บุคลากรยึดถือหลักและปฏิบัติเป็นไปตามข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง และพิธีปฏิบัติ ตามที่สายออกบัตรธนาคาร กำหนดไว้ อย่างถูกต้องรัดกุม | | | | | |
| 3 | ข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง และพิธีปฏิบัติ ตามที่สายออกบัตรธนาคารกำหนดไว้มีผลบังคับใช้ต่อบุคลากรสายออกบัตรธนาคาร ทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน | | | | | |
| 4 | สายออกบัตรธนาคาร ได้จัดให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น การออกกฎระเบียบข้อบังคับ | | | | | |
| 5 | ข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง และพิธีปฏิบัติ ตามที่สายออกบัตรธนาคารกำหนดไว้มีความสอดคล้องและตรงตามลักษณะของงาน | | | | | |

| | ความคิดเห็นของบุคลากรต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร | ระดับความคิดเห็น | | | | |
|----|--|------------------|---|---|---|---|
| | | 5 | 4 | 3 | 2 | 1 |
| 6 | <u>ด้านหลักคุณธรรม</u> สายออกบัตรธนาคาร บริหารจัดการในด้านต่าง ๆ โดยยึดมั่นในความถูกต้องดีงาม ส่งเสริมให้บุคลากรพัฒนาตนเอง และพัฒนางานไปพร้อมกันอย่างต่อเนื่อง | | | | | |
| 7 | บุคลากรสายออกบัตรธนาคาร ปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต ขยันอดทน และมีระเบียบวินัย | | | | | |
| 8 | สายออกบัตรธนาคาร คัดเลือกบุคลากรเข้ามาปฏิบัติงาน โดยพิจารณาจากความรู้ความสามารถ เป็นหลัก | | | | | |
| 9 | สายออกบัตรธนาคาร ใช้หลักคุณธรรมในการบริหารงาน และบริหารบุคลากร | | | | | |
| 10 | สายออกบัตรธนาคาร ให้บริการและความช่วยเหลือแก่บุคลากร ด้วยความยุติธรรม ซื่อสัตย์และเสมอภาค | | | | | |
| 11 | <u>ด้านหลักความโปร่งใส</u> สายออกบัตรธนาคาร มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่สำคัญให้กับบุคลากรทราบ | | | | | |
| 12 | การดำเนินงานของสายออกบัตรธนาคาร มีระบบติดตามประเมินผล หรือจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของบุคลากร | | | | | |
| 13 | บุคลากรสามารถเข้าถึง และรับรู้ข้อมูลข่าวสารในด้านต่าง ๆ ขององค์กรได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว | | | | | |
| 14 | สายออกบัตรธนาคาร มีการจัดทำแผนผัง แผนงานหรือขั้นตอนในการปฏิบัติงาน และประกาศให้บุคลากรทราบ | | | | | |
| 15 | สายออกบัตรธนาคาร มีการสรุปผลการดำเนินงานประจำปีให้บุคลากรทราบ | | | | | |
| 16 | <u>ด้านหลักการมีส่วนร่วม</u> สายออกบัตรธนาคาร เปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ ในรูปของคณะกรรมการ คณะทำงานร่วมวางแผน และร่วมปฏิบัติ | | | | | |

| ลำดับ | ความคิดเห็นของบุคลากรต่อการบริหารจัดการตามหลัก ธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร | ระดับความคิดเห็น | | | | |
|-------|--|------------------|---|---|---|---|
| | | 5 | 4 | 3 | 2 | 1 |
| 17 | สายออกบัตรธนาคาร เปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการ จัดทำแผน/เสนอแผนงาน และโครงการพัฒนาประจำปี | | | | | |
| 18 | สายออกบัตรธนาคาร เปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วม ในการ เสนอปัญหาความเดือดร้อน หรือความจำเป็นเร่งด่วน ของ ส่วนงาน เพื่อจัดสรรงบประมาณให้กับส่วนงาน | | | | | |
| 19 | สายออกบัตรธนาคาร จัดให้มีการประชุมเพื่อแถลงผลงานและ เปิดโอกาสให้บุคลากรแสดงความคิดเห็นและซักถาม | | | | | |
| 20 | สายออกบัตรธนาคาร มีกระบวนการบริหาร โดยใช้หลักการ กระจายอำนาจในการตัดสินใจแก่บุคลากรผู้รับผิดชอบ โดยตรง | | | | | |
| 21 | <u>ด้านหลักความรับผิดชอบต่อ</u> สายออกบัตรธนาคาร บริหารจัดการโดยคำนึงถึงผลกระทบ ต่อสิ่งแวดล้อมและสังคมเป็นหลัก ในการดำเนินแผนพัฒนา ด้านต่าง ๆ ของสายออกบัตรธนาคาร | | | | | |
| 22 | สายออกบัตรธนาคาร จัดให้มีการบริการแก่บุคลากรในด้าน สวัสดิการต่าง ๆ อย่างเป็นระบบและรวดเร็ว | | | | | |
| 23 | สายออกบัตรธนาคาร มีกระบวนการ วิธีการและขั้นตอนที่ ชัดเจน กระตือรือร้นในการแก้ไขปัญหาข้อขัดข้องต่าง ๆ ที่ เกิดขึ้นในการปฏิบัติงาน | | | | | |
| 24 | สายออกบัตรธนาคารรับผิดชอบต่อสังคมโดยรวม ด้วยความ มุ่งมั่นผลิตและบริหารจัดการธนบัตร ที่มีคุณภาพสูงเพียงพอ ต่อระบบเศรษฐกิจและความเชื่อมั่นของประชาชน | | | | | |
| 25 | สายออกบัตรธนาคาร ดำเนินงานโดยคำนึงถึงอาชีวอนามัย และความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของบุคลากร ในสถานที่ ปฏิบัติงาน ขณะปฏิบัติงาน และต่อสภาพแวดล้อมโดยรวม | | | | | |

| ลำดับ | ความคิดเห็นของบุคลากรต่อการบริหารจัดการตามหลัก ธรรมาภิบาลของสายออกบัตรธนาคาร | ระดับความคิดเห็น | | | | |
|-------|--|------------------|---|---|---|---|
| | | 5 | 4 | 3 | 2 | 1 |
| 26 | <u>ด้านหลักความคุ้มค่า</u> สายออกบัตรธนาคาร ดำเนินกิจกรรมและโครงการต่าง ๆ โดยคำนึงถึงความประหยัดคุ้มค่าและ ผลประโยชน์สูงสุดขององค์กรเป็นอันดับแรก | | | | | |
| 27 | สายออกบัตรธนาคาร มีการนำเทคโนโลยี เครื่องมือ เครื่องใช้ และอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ทันสมัยมาใช้เพื่อความ สะดวกรวดเร็วและมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน และ ลดต้นทุนค่าใช้จ่าย | | | | | |
| 28 | สายออกบัตรธนาคาร มีกระบวนการในการทบทวนและ จัดสรรทรัพยากรต่าง ๆ โดยคำนึงถึงหลักความเหมาะสม ประโยชน์ ประหยัด และความคุ้มค่า | | | | | |
| 29 | สายออกบัตรธนาคาร ดำเนินกิจกรรม/โครงการ ได้ เรียงลำดับความสำคัญก่อน – หลังตามความจำเป็นและ ความเร่งด่วนขององค์กร | | | | | |
| 30 | สายออกบัตรธนาคาร รณรงค์ให้บุคลากรสายออกบัตร ธนาคาร ปฏิบัติตนและปฏิบัติงานโดยยึดหลักการ ความ ประหยัด คุ้มค่า รักษาทรัพยากรธรรมชาติให้สมบูรณ์และ ยั่งยืน | | | | | |

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการส่งเสริมการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล ของสายออกบัตร
ธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดปทุม

1.หลักนิติธรรม

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการส่งเสริม

.....

.....

.....

.....

.....

2.หลักคุณธรรม

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการส่งเสริม

.....

.....

.....

.....

.....

3. หลักความโปร่งใส

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการส่งเสริม

.....

.....

.....

.....

.....

4.หลักการมีส่วนร่วม

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการส่งเสริม

.....

.....

.....

.....

.....
.....
5.หลักความรับผิดชอบ

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการส่งเสริม

.....
.....
.....
.....

6.หลักความคุ้มค่า

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการส่งเสริม

.....
.....
.....
.....

ขอขอบคุณที่กรุณาตอบแบบสอบถาม





ภาคผนวก จ
การวิเคราะห์ค่าดัชนี IOC (Index of Congruence)

การวิเคราะห์ด้วยดัชนี IOC (Index of Item Objective Congruence)
 “ความคิดเห็นของบุคลากรในโรงพยาบาลรพช.ต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล
 ของสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม”

เกณฑ์การให้คะแนนดังนี้ 1=เห็นด้วย 0=ไม่แน่ใจ -1=ไม่เห็นด้วย

| ข้อที่ | คะแนนความเห็น ของผู้เชี่ยวชาญคนที่ | | | รวม | IOC | สรุป |
|--------|---------------------------------------|----|----|-----|-----|--------|
| | 1 | 2 | 3 | | | |
| A1 | +1 | +1 | +1 | 3 | 1.0 | ใช้ได้ |
| A2 | +1 | +1 | +1 | 3 | 1.0 | ใช้ได้ |
| A3 | +1 | +1 | +1 | 3 | 1.0 | ใช้ได้ |
| A4 | +1 | +1 | +1 | 3 | 1.0 | ใช้ได้ |
| A5 | +1 | +1 | +1 | 3 | 1.0 | ใช้ได้ |
| B1 | +1 | +1 | +1 | 3 | 1.0 | ใช้ได้ |
| B2 | +1 | +1 | +1 | 3 | 1.0 | ใช้ได้ |
| B3 | +1 | +1 | +1 | 3 | 1.0 | ใช้ได้ |
| B4 | +1 | +1 | +1 | 3 | 1.0 | ใช้ได้ |
| B5 | +1 | +1 | +1 | 3 | 1.0 | ใช้ได้ |
| C1 | +1 | +1 | +1 | 3 | 1.0 | ใช้ได้ |
| C2 | +1 | +1 | +1 | 3 | 1.0 | ใช้ได้ |
| C3 | +1 | +1 | +1 | 3 | 1.0 | ใช้ได้ |
| C4 | +1 | +1 | +1 | 3 | 1.0 | ใช้ได้ |
| C5 | +1 | +1 | +1 | 3 | 1.0 | ใช้ได้ |
| D1 | +1 | +1 | +1 | 3 | 1.0 | ใช้ได้ |
| D2 | +1 | +1 | +1 | 3 | 1.0 | ใช้ได้ |
| D3 | +1 | +1 | +1 | 3 | 1.0 | ใช้ได้ |
| D4 | +1 | +1 | +1 | 3 | 1.0 | ใช้ได้ |
| D5 | +1 | +1 | +1 | 3 | 1.0 | ใช้ได้ |
| E1 | +1 | +1 | +1 | 3 | 1.0 | ใช้ได้ |
| E2 | +1 | +1 | +1 | 3 | 1.0 | ใช้ได้ |

| ข้อที่ | คะแนนความเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่ | | | รวม | IOC | สรุป |
|--|-----------------------------------|----|----|-----|-----|--------|
| | 1 | 2 | 3 | | | |
| E3 | +1 | +1 | +1 | 3 | 1.0 | ใช้ได้ |
| E4 | +1 | +1 | +1 | 3 | 1.0 | ใช้ได้ |
| E5 | +1 | +1 | +1 | 3 | 1.0 | ใช้ได้ |
| F1 | +1 | +1 | +1 | 3 | 1.0 | ใช้ได้ |
| F2 | +1 | +1 | +1 | 3 | 1.0 | ใช้ได้ |
| F3 | +1 | +1 | +1 | 3 | 1.0 | ใช้ได้ |
| F4 | +1 | +1 | +1 | 3 | 1.0 | ใช้ได้ |
| F5 | +1 | +1 | +1 | 3 | 1.0 | ใช้ได้ |
| (ค่า IOC ที่ใกล้ 1 ถือว่า ดี ถ้าต่ำกว่า 0.67 ต้องปรับปรุงแก้ไข | | | | | 1.0 | |





ภาคผนวก จ

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

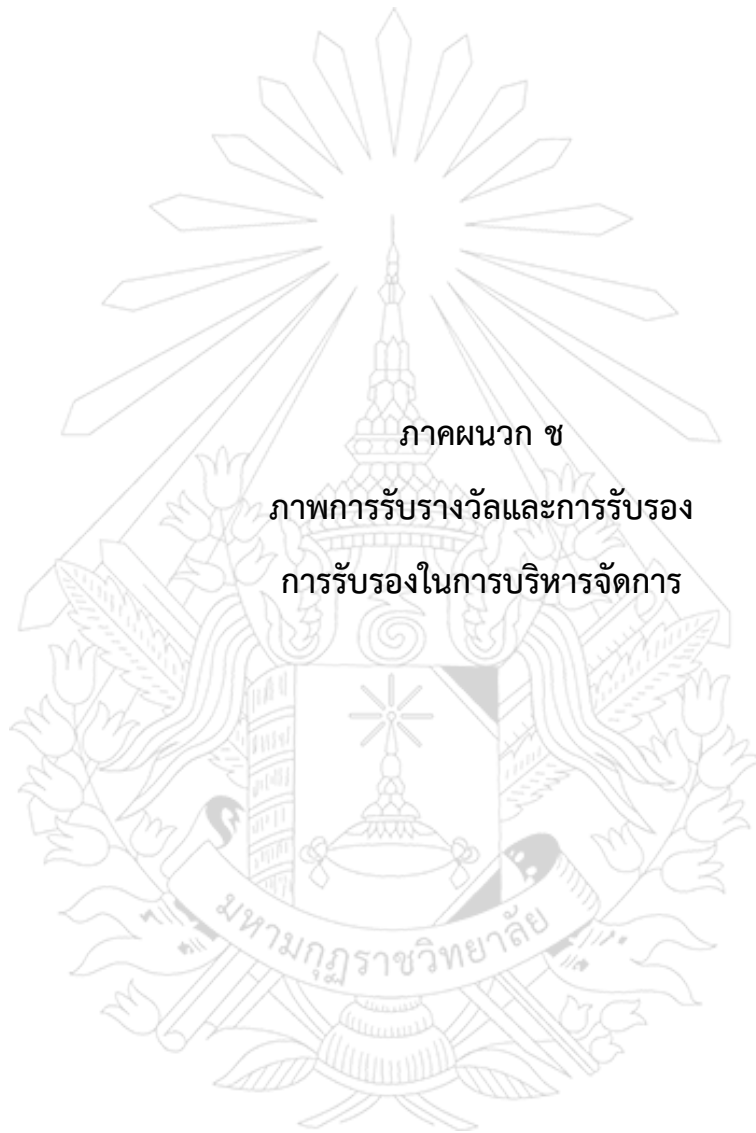
| Items | Scale Mean if Item Deleted | Scale Variance If Item Deleted | Corrected Item-Total | Alpha if Item Deleted | n |
|-------|----------------------------|--------------------------------|----------------------|-----------------------|----|
| A1 | 117.87 | 225.43 | 0.53 | 0.97 | 30 |
| A2 | 118.00 | 225.03 | 0.58 | 0.97 | 30 |
| A3 | 117.97 | 228.86 | 0.88 | 0.97 | 30 |
| A4 | 118.50 | 220.05 | 0.58 | 0.97 | 30 |
| A5 | 118.10 | 222.37 | 0.81 | 0.96 | 30 |
| B1 | 117.87 | 227.64 | 0.64 | 0.96 | 30 |
| B2 | 117.57 | 231.84 | 0.69 | 0.97 | 30 |
| B3 | 117.87 | 226.12 | 0.66 | 0.96 | 30 |
| B4 | 118.13 | 226.05 | 0.71 | 0.96 | 30 |
| B5 | 118.03 | 227.55 | 0.61 | 0.96 | 30 |
| C1 | 118.10 | 219.82 | 0.82 | 0.96 | 30 |
| C2 | 118.20 | 223.96 | 0.76 | 0.96 | 30 |
| C3 | 118.50 | 217.29 | 0.75 | 0.96 | 30 |
| C4 | 118.10 | 222.02 | 0.77 | 0.96 | 30 |
| C5 | 118.20 | 220.79 | 0.85 | 0.96 | 30 |
| D1 | 118.37 | 218.31 | 0.82 | 0.96 | 30 |
| D2 | 118.40 | 226.80 | 0.56 | 0.97 | 30 |
| D3 | 118.20 | 220.30 | 0.88 | 0.96 | 30 |
| D4 | 118.40 | 226.52 | 0.67 | 0.96 | 30 |
| D4 | 118.30 | 225.80 | 0.65 | 0.96 | 30 |
| E1 | 117.87 | 224.33 | 0.76 | 0.96 | 30 |
| E2 | 117.87 | 226.40 | 0.71 | 0.96 | 30 |
| E3 | 118.03 | 223.83 | 0.81 | 0.96 | 30 |
| E4 | 117.90 | 224.02 | 0.63 | 0.96 | 30 |
| E5 | 117.93 | 220.48 | 0.72 | 0.96 | 30 |
| F1 | 117.93 | 226.69 | 0.61 | 0.96 | 30 |
| F2 | 118.03 | 225.55 | 0.66 | 0.96 | 30 |
| F3 | 118.33 | 221.75 | 0.73 | 0.96 | 30 |
| F4 | 118.17 | 222.90 | 0.78 | 0.96 | 30 |
| F5 | 118.10 | 224.23 | 0.78 | 0.96 | 30 |

Scale Statistics

| Mean | Variance | Std. Deviation | N of Item |
|-------|----------|----------------|-----------|
| 53.27 | 215.444 | 14.678 | 30 |

Reliability Statistics

| Cronbach's Alpha | N of Case |
|------------------|-----------|
| .965 | 30 |



ภาคผนวก ช
ภาพการรับรางวัลและการรับรอง
การรับรองในการบริหารจัดการ

รางวัลและการรับรอง

สายออกบัตรธนาคาร มุ่งพัฒนาคุณภาพและการบริหารจัดการต่างๆ อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้มั่นใจว่าคุณภาพและการให้บริการด้านธนบัตรของประเทศเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ผลจากความมุ่งมั่นพัฒนาทำให้สายออกบัตรธนาคารได้รับรางวัลและการรับรองต่างๆ ดังนี้

1 .รางวัลการบริหารสู่ความเป็นเลิศ (Thailand Quality Class : TQC) ประจำปี 2557



สายออกบัตรธนาคาร ได้รับรางวัลการบริหารสู่ความเป็นเลิศ ประจำปี 2557 โดยมีแนวทางของเกณฑ์มาจากรางวัล Malcolm Baldrige National Quality Award (MBNQA) ของสหรัฐอเมริกา ปัจจุบันถูกนำไปประยุกต์ใช้ในกว่า 70 ประเทศทั่วโลก

2.การรับรองมาตรฐาน IMS, ISO 9001, ISO 14001, TIS/OHSAS 18001



สายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย ได้รับการรับรองมาตรฐานการจัดการแบบบูรณาการ (IMS) ซึ่งประกอบไปด้วย ระบบการบริหารงานด้านคุณภาพ ISO 9001 ด้านสิ่งแวดล้อม ISO 14001 และด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัย TIS/OHSAS 18001 โดยสถาบันรับรองมาตรฐานไอเอสโอ

3.รางวัลสถานประกอบกิจการดีเด่นด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานประจำปี 2556



สายออกบัตรธนาคาร ได้รับรางวัลสถานประกอบกิจการดีเด่นด้านความปลอดภัยอาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน เป็นปีที่ 3 ติดต่อกัน ในงานสัปดาห์ความปลอดภัยในการทำงานแห่งชาติ ครั้งที่ 28 เมื่อวันที่ 5 กรกฎาคม 2557

4.รางวัล 5 S Model Award ประจำปี 2556



สายออกบัตรธนาคารได้รับใบประกาศนียบัตร 5 S Model Award จากสมาคมส่งเสริมเทคโนโลยีไทย - ญี่ปุ่น (สสท.) ในส่วนผลิต 1-2 , ส่วนหมึกพิมพ์, ส่วนห้องมันคงและควบคุมคุณภาพธนบัตร

5.รางวัลรองชนะเลิศอันดับหนึ่ง Asean Energy Awards 2013



สายออกบัตรธนาคาร ได้รับรางวัลรองชนะเลิศอันดับ 1 ด้านการบริหารการจัดการพลังงานดีเด่นในอาคารขนาดใหญ่ ในการประกวดรางวัล Asean Energy Awards 2013

6.รางวัล Thailand Energy Awards 2013 ประเภทอาคารควบคุมดีเด่น



สายออกบัตรธนาคาร ได้รับรางวัล Thailand Energy Awards 2013 ประเภทอาคารควบคุมดีเด่น ในวันที่ 18 กันยายน 2556 โดยรางวัลนี้ เป็นการเชิดชูเกียรติแก่ผู้ที่มีผลงานดีเด่น ด้านการอนุรักษ์พลังงาน และการพัฒนาพลังงานทดแทนในระดับประเทศ

7.รางวัลใบประกาศนียบัตรผลงานผ่านเข้ารอบชิงชนะเลิศ Thailand Kaizen Award ปี 2013



สายออกบัตรธนาคารได้รับใบประกาศนียบัตรผลงานที่ผ่านเข้ารอบชิงชนะเลิศ Thailand Kaizen Award ปี 2013 แสดงให้เห็นถึงการให้ความสำคัญกับการพัฒนานวัตกรรมอย่างต่อเนื่องขององค์กร

8.รางวัลสถานประกอบกิจการดีเด่นด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานประจำปี 2555



สายออกบัตรธนาคาร ได้รับรางวัลสถานประกอบกิจการดีเด่นด้านความปลอดภัยอาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน เป็นปีที่ 2 ติดต่อกัน ในงานสัปดาห์ความปลอดภัยในการทำงานแห่งชาติ ครั้งที่ 27 เมื่อวันที่ 3 กรกฎาคม 2556

9.รางวัลใบประกาศนียบัตรผลงานผ่านเข้ารอบชิงชนะเลิศ Thailand Kaizen Award ปี 2012



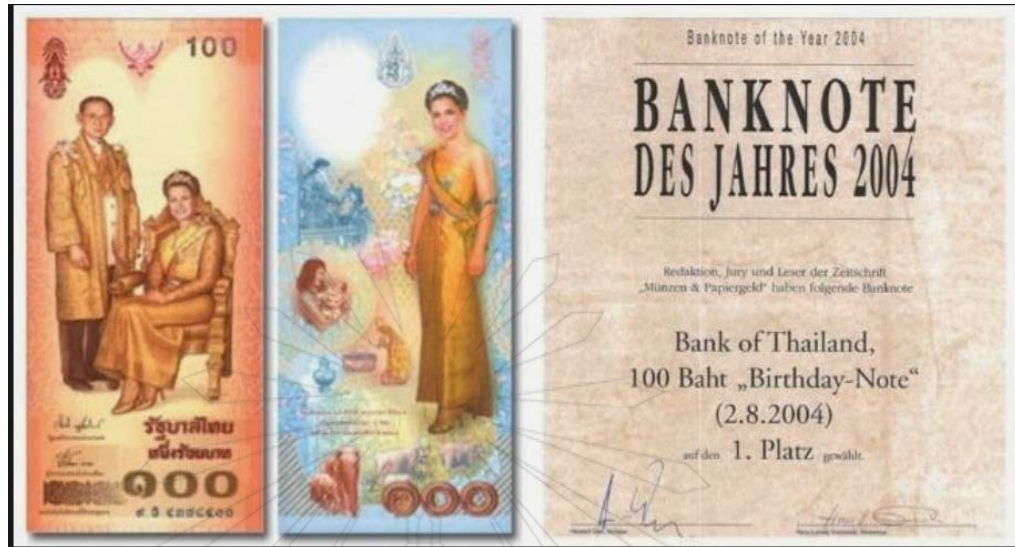
สายออกบัตรธนาคารได้รับใบประกาศนียบัตรผลงานที่ผ่านเข้ารอบชิงชนะเลิศ Thailand Kaizen Award ปี 2012 แสดงให้เห็นถึงการให้ความสำคัญกับการพัฒนานวัตกรรมอย่างต่อเนื่องขององค์กร

10.รางวัลสถานประกอบการดีเด่นด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานประจำปี 2554



สายออกบัตรธนาคาร ได้รับรางวัลสถานประกอบการดีเด่นด้านความปลอดภัยอาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน เป็นปีแรก ในงานสัปดาห์ความปลอดภัยในการทำงานแห่งชาติ ครั้งที่ 26 เมื่อวันที่ 5 กรกฎาคม 2554

11.รางวัลธนบัตรสวยงามที่สุดในโลกประจำปี 2004



ประวัติผู้วิจัย

ชื่อผู้วิจัย นายบังเอิญ ตีเลิศ
วัน/เดือน/ปีเกิด 1 พฤษภาคม พ.ศ.2504
ภูมิลำเนา 29 หมู่ 8 ตำบลบางเก่า อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี
ที่อยู่ปัจจุบัน 42/347 หมู่ 5 ตำบลไร่ขิง อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม

อุปสมบท

พ.ศ.2524 – 2525 ณ วัดโตนดหลวง ตำบลบางเก่า อ.ชะอำ จังหวัดเพชรบุรี

การศึกษา

พ.ศ. 2513 สำเร็จการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จากโรงเรียนเทศบาลบ้านหนองตาพุด ตำบลชะอำ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี
พ.ศ. 2516 สำเร็จการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 จากโรงเรียนวัดหนองศาลา (ธรรมกรมประสาท) ตำบลหนองศาลา อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี
พ.ศ.2524 นักธรรมชั้นตรี
พ.ศ.2525 นักธรรมชั้นโท
พ.ศ. 2529 สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จากศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2532 สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จากศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2555 สำเร็จการศึกษาชั้นปริญญาตรีเกษตรศาสตรบัณฑิต (ส่งเสริมการเกษตร) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ประสบการณ์การทำงาน

พ.ศ. 2526 เข้ารับการตรวจคัดเลือกเข้าเป็นทหารกองประจำการ สังกัดกองพันสารวัตรทหารเรือ กรมนาวิกโยธิน กองทัพเรือ
พ.ศ. 2528 เข้ารับราชการทหาร สังกัดศูนย์รักษาความปลอดภัย กองบัญชาการทหารสูงสุด เขตบางเขน กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2533 – ปัจจุบัน พนักงานธนาคารแห่งประเทศไทย